

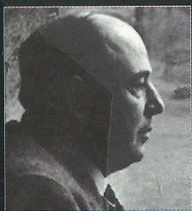
ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΗΣ ΝΑΡΝΙΑ

Κ. Σ. ΛΙΟΥΙΣ

Ο ΑΣΗΜΕΝΙΟΣ ΘΡΟΝΟΣ

NARNIA®

Ο Κλάιβ Στέιπλς Λιούις γεννήθηκε
στο Μπέλφαστ της Ιρλανδίας το 1898.
Στην παιδική του ηλικία τον γοήτευαν πολύ
τα παραμύθια, οι μύθοι και οι θρύλοι
που του διηγούνταν η Ιρλανδέζα νταντά του.
Με αφορμή τις διηγήσεις αυτές
η φαντασία του έπλασε, πολλά χρόνια
αργότερα, τα μαγικά πλάσματα που
συναντάμε στη *Νάρνια*. Ο Κ. Σ. Λιούις
πέθανε το 1963 στην Οξφόρδη,
όπου ήταν καθηγητής πανεπιστημίου.

EX LIBRIS

Ο ΑΣΗΜΕΝΙΟΣ ΘΡΟΝΟΣ

ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΗΣ ΝΑΡΝΙΑ

1. Ο ανεψιός του μάγου
2. Το λιοντάρι, η μάγισσα και η ντουλάπα
3. Το άλογο και το αγόρι του
4. Ο πρίγκιπας Κασπιανός
5. Ο ταξιδιώτης της αυγής
6. Ο ασημένιος θρόνος
7. Η τελευταία μάχη

ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΗΣ ΝΑΡΝΙΑ

Κ. Σ. ΛΙΟΥΙΣ

Ο ΑΣΗΜΕΝΙΟΣ
ΘΡΟΝΟΣ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ
ANNA ΓΚΕΡΤΣΟΥ-ΣΑΡΡΗ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ
PAULINE BAYNES

ΚΕΔΡΟΣ

ISBN 978-960-04-1100-3

Τίτλος πρωτοτύπου:

C.S. Lewis: «The Silver Chair»

Για το κείμενο © 1953 C.S. Lewis Pte. Ltd.

Για την εικονογράφηση © 1953 C.S. Lewis Pte. Ltd.

© Για την έκδοση στα ελληνικά, Εκδόσεις Κέδρος, Α.Ε., 1995

www.kedros.gr

e-mail: books@kedros.gr

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πίσω από το γυμναστήριο	13
Η Τζιλ σ' επικίνδυνη αποστολή	28
Το ταξίδι του Βασιλιά	41
Οι Κουκουβάγιες στη Βουλή	56
Ο Λασπομούρμουρος	71
Οι άγριες ερημιές του Βορρά	87
Ο λόφος με τα παράξενα χαντάκια	104
Το παλάτι του Χάρφανγκ	118
Μια ανακάλυψη που άξιζε τον κόπο	134
Ταξίδι σ' Ανήλιαγο Τόπο	148
Μέσα στο σκοτεινό κάστρο	164
Η Βασίλισσα της Χώρας στα Έγκατα της Γης	179
Τα Έγκατα της Γης χωρίς Βασίλισσα	194
Στα Βάθη του Κόσμου	208
Η εξαφάνιση της Τζιλ	222
Οι πληγές κλείνουν	236

Στο Νικόλας Χάρντι

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

Πίσω από το γυμναστήριο

Ήταν μια μουντή φθινοπωρινή μέρα και η Τζιλ Πόουλ καθόταν πίσω από το γυμναστήριο κι έκλαιγε.

Έκλαιγε γιατί κάποιοι μαθητές τής είχαν κάνει τη ζωή δύσκολη. Δεν το 'χω σκοπό να γράψω καμιά σχολική ιστορία, γι' αυτό θα πω δυο λόγια μοναχά για το σχολείο της Τζιλ. Στο κάτω κάτω δεν είναι και κανένα συναρπαστικό θέμα. Το σχολείο της λοιπόν ήταν «μικτό», δηλαδή γι' αγόρια και κορίτσια, αυτό που παλιά λεγόταν «ανακατεμένο»: μερικοί είχαν να λένε πως αν κάτι ήταν ανακατεμένο δεν ήταν τόσο το σχολείο όσο το μυαλό των διευθυντών του. Αυτοί που λέτε είχαν τη φαινή ιδέα να επιτρέπουν στους μαθητές και στις μαθήτριες να κάνουν ό,τι τους κάπνιζε. Και, δυστυχώς, αυτό που κάπνιζε σε καμιά δεκαριά ή δεκαπενταριά από τα μεγαλύτερα παιδιά, ήταν να τραμπουκάρουν τα υπόλοιπα. Συνέβαιναν εκεί μέσα πράγματα φοβερά και τρομερά, που δεν τα βάζει ο νους σας· σε οποιοδήποτε άλλο σχολείο θα κό-

βονταν μαχαίρι με το που θα βγαίνουν στη φόρα. Όχι όμως σ' αυτό το σχολείο. Ακόμα κι όταν κάνουν τσακωτούς τους δράστες, δεν έπεφτε, ούτε αποβολή ούτε τιμωρία. Αντίθετα, ο Διευθυντής τους χαρακτηρίζει ενδιαφέρουσες ψυχολογικές περιπτώσεις. Τους καλούσε λοιπόν και τους έπιανε κουβέντα με τις ώρες. Έτσι μάλιστα και κάποιος απ' αυτούς ήξερε να δίνει τις κατάλληλες απαντήσεις, τότε έφτανε να γίνει από πάνω κι ο εκλεκτός του Διευθυντή.

Γι' αυτό το λόγο είχε βάλει τα κλάματα η Τζιλ Πόουλ εκείνη τη μουντή μέρα του φθινοπώρου πίσω στο υγρό μονοπατάκι που περνάει ανάμεσα από το γυμναστήριο και την πλαγιά με τους θάμνους. Δεν είχαν καλά καλά στεγνώσει τα δάκρυά της όταν φάνηκε να στρίβει τη γωνία ένα αγόρι, κοντό σαν στούμπος. Περπατούσε με τα χέρια στις τσέπες και σφύριζε. Κόντεψε να πέσει πάνω της.

«Δεν κοιτάς και λίγο μπροστά σου;» είπε η Τζιλ Πόουλ.

«Καλά ντε» είπε το αγόρι, «δεν είναι ανάγκη ν' αρχίσεις...» και τότε πρόσεξε το πρόσωπό της. «Βρε, Πόουλ» είπε. «Τι τρέχει;»

Η Τζιλ περιορίστηκε να στραβομουτσουνιάσει μ' εκείνο τον τρόπο όπως όταν θες να μιλήσεις, αλλά βλέπεις πως, έτσι και πας να πεις κάτι, θα σε ξαναπάρουν τα κλάματα.

«Πάω στοίχημα ότι φταίνει αυτοί – όπως πάντα» είπε τ' αγόρι τσατισμένο κι έχωσε τα χέρια πιο βαθιά μέσα στις τσέπες του.

Η Τζιλ κούνησε το κεφάλι. Δεν ήταν ανάγκη να πει τίποτα ακόμα και να κατάφερνε να μιλήσει. Κι οι δυο τους ήξεραν πολύ καλά ποιος έφταιγε.

«Έλα τώρα» είπε το αγόρι, «δε νομίζω ότι ωφελεί κανέναν μας να...»

Ήταν καλοπροαίρετος, αλλά είχε πάρει ένα ύφος λες και θα 'βγαζε λόγο. Η Τζιλ ξέσπασε απότομα σε φωνές (αυτό που παθαίνεις καμιά φορά έτσι και σου κόψουν το κλάμα στη μέση).

«Οχ, άντε φύγε και κοίτα τη δουλειά σου» είπε. «Σου ζήτησε κανείς να 'ρθεις να χώσεις τη μύτη σου; Ε; Και τι παριστάνεις δηλαδή; Τον ψυχοπονιάρη που θα μας δώσει συμβουλές τι πρέπει να κάνουμε όλοι εμείς; Άσε που ξέρω πολύ καλά τι θα μας πεις: πως πρέπει συνέχεια να Τους γλείφουμε, να Τους ξεσκονίζουμε και να στεκόμαστε κλαρίνο μπροστά Τους όπως κάνεις εσύ.»

«Πα-να-γί α μου!» έκανε το αγόρι και κάθισε στο γρασίδι της πλαγιάς εκεί που τέλειωναν οι θάμνοι, αλλά αμέσως πετάχτηκε όρθιος, γιατί το γρασίδι ήταν μουσκεμένο. Για κακή του τύχη, τ' όνομά του ήταν Ευστάθιος Στούμποου, αλλά γενικά δεν ήταν κακό παιδί.

«Βρε Πόουλ!» είπε, «είσαι άδικη. Έκανα τέτοια πράματα φέτο; Δεν πήρα το μέρος του Κάρτερ για το κουνέλι; Δε φύλαξα μυστικό το θέμα με το Σπίβινς – και με τι μαρτύρια! Κι εγώ δεν ήμουνά που...»

«Δ-δεν ξέρω κι ούτε με νοιάζει» είπε μέσα από τ' αναφιλητά της η Τζιλ.

Ο Στούμποου κατάλαβε ότι η Τζιλ δεν είχε συνέλθει ακόμη και έκανε την πολύ σωστή κίνηση να της προσφέρει μια καραμέλα. Πιπίλαγε κι αυτός μία. Αμέσως η Τζιλ άρχισε να βλέπει τα πράγματα μ' άλλο μάτι.

«Συγγνώμην, μωρέ Στούμποου» είπε αμέσως. «Σε αδίκησα. Πραγματικά τα 'κανες όλα αυτά – φέτο.»

«Άντε λοιπόν ξέχνα τη τήν περσινή χρονιά» είπε ο Ευστάθιος. «Πέρσι ήμουνά άλλος άνθρωπος. Ήμουνά – μωρέ, σκέτος κόπανος ήμουνά.»

«Να σου πω την αλήθεια, ήσουνά» είπε η Τζιλ.

«Συμφωνείς λοιπόν ότι έχω αλλάξει;»

«Δεν το λέω μοναχά εγώ» είπε η Τζιλ. «Όλοι το λένε. Το έχουν προσέξει ακόμα κι αυτοί. Η Ελεάνορ Μπλάκινστον άκουσε χτες την Αδέλα Πενιφάδερ να το κουβεντιάζει την ώρα που αλλάζαμε. Είπε, “Αυτόν τον πιτσιρικά το Στούμποου κάποιος τον επηρεάζει. Δεν μπορείς να τον φέρεις βόλτα φέτο. Για να τον προσέξουμε λιγάκι”.»

Ο Ευστάθιος ανατρίχιασε. Δεν ήταν ένας στην Πειραματική Σχολή που να μην ήξερε από την καλή τι πάει να πει να σε «προσέξουν» αυτοί.

Τα δυο παιδιά έμειναν σιωπηλά για λίγο. Οι σταγόνες κύλαγαν από τα δαφνόφυλλα.

Μετά η Τζιλ ρώτησε: «Πώς κι ήσουν τόσο αλλαγμένος το τελευταίο εξάμηνο;»

«Μου ’τυχαν ένα σωρό παράξενα πράματα» είπε με πολύ μυστήριο ο Ευστάθιος.

«Τι πράματα, δηλαδή;» ρώτησε η Τζιλ.

Για κάμποση ώρα ο Ευστάθιος δε μίλησε καθόλου. Ύστερα είπε: «Δε μου λες, βρε Πόουλ, αυτό το σχολείο το μισούμε κι οι δυο μας όσο δεν παίρνει, έτσι δεν είναι;»

«Τουλάχιστον για μένα έτσι είναι» είπε η Πόουλ.

«Επομένως, μπορώ πραγματικά να σου ’χω εμπιστοσύνη.»

«Μωρ’ τι μας λες! Καλοσύνη σου!» είπε η Τζιλ.

«Μόνο που εδώ πρόκειται για ένα πραγματικά φοβερό μυστικό. Για πες μου, Πόουλ, είσαι από τους τύπους που πιστεύουν; Θέλω να πω δηλαδή θα πίστευες πράματα που όλοι οι άλλοι εδώ θα τα κοροϊδεύανε;»

«Δε μου ’χει τύχει μέχρι τώρα» είπε η Τζιλ, «αλλά νομίζω πως θα πίστευα».

«Θα με πίστευες δηλαδή αν σου έλεγα ότι, στις διακοπές, είχα φύγει εντελώς από τον κόσμο – θέλω να πω, ότι ήμουν έξω από αυτόν τον κόσμο;»

«Δεν καταλαβαίνω τι θες να πεις.»

«Λοιπόν. Ας παρατήσουμε τους κόσμους. Ας πούμε πως σου λέω ότι βρέθηκα σ' ένα μέρος όπου τα ζώα μπορούν και μιλάνε κι ότι εκεί υπάρχουν – εεε – μάγια και δράκοι – και – ξέρεις τώρα, όλα αυτά που διαβάζουμε στα παραμύθια.» Όση ώρα μιλούσε, ο Ευστάθιος ένιωθε φοβερή αμηχανία και το μούτρο του είχε γίνει σαν παπαρούνα.

«Και καλά εσύ πώς βρέθηκες εκεί δηλαδή;»

«Πώς βρέθηκα; Ο μόνος τρόπος να πας εκεί – με Μάγια» είπε ο Ευστάθιος σχεδόν ψιθυριστά. «Ήμουν με δυο ξαδέλφια μου. Το μόνο που κάναμε – δηλαδή, να, έτσι, στο πι και φι. Αυτοί είχαν ξαναπάει.»

Καθώς μιλούσαν έτσι ψιθυριστά, η Τζιλ ένιωσε πως δεν ήθελε και πολύ για να τον πιστέψει. Ξαφνικά όμως μια φοβερή υποψία τής μπήκε στο μυαλό και είπε (με τέτοια αγριάδα μάλιστα, που για κάποια στιγμή έμοιαζε φτυστή τίγρης):

«Κοίτα καλά, Στούμποου! Έτσι και πάρω είδηση πως με δουλεύεις, δεν πρόκειται να σου ξαναμιλήσω ποτέ, ποτέ, ποτέ.»

«Δε σε δουλεύω, μωρέ!» είπε ο Ευστάθιος. «Παίρνω όρκο. Ορκίζομαι στο – σ' ό,τι θες.»

(Τον καιρό που ήμουν εγώ μαθητής, αυτό που λέγαμε εμείς ήταν: «Ορκίζομαι στη Βίβλο». Στην Πειραματική Σχολή όμως, πολύ που την ξέρανε!)

«Εντάξει» είπε η Τζιλ, «σε πιστεύω».

«Και δε θα πεις κουβέντα σε κανέναν;»

«Για ποια με πήρες;»

Καθώς τα λέγαν όλα αυτά είχαν ανάψει. Ωστόσο, όταν τέλειωσαν την κουβέντα τους και η Τζιλ κοίταξε τριγύρω και είδε εκείνο το μουρτζούφλη φθινοπωρινό ουρανό κι άκουσε τις σταγόνες που πέφταν από τα φύλλα και θυμήθηκε την απελπισία που σου 'ρχόταν στην Πειραματική Σχολή (όλη η περίοδος ήταν δεκατρείς εβδομάδες και είχανε μπροστά τους τις έντεκα), τότε είπε:

«Και τελικά τι βγαίνει απ' όλη αυτή την ιστορία; Εμείς δεν είμαστε εκεί: είμαστε εδώ. Έτσι κι αλλιώς δεν μπορούμε να πάμε εκεί με τίποτα. Ή μπας και μπορούμε;»

«Αυτό με βασανίζει» είπε ο Ευστάθιος. «Όταν γυρίσαμε από το Μέρος Εκείνο, Κάποιος είπε ότι τα δυο τα Πηβενσόπουλα (αυτά είναι τα ξαδέλφια μου) δε θα μπορούσαν να ξαναπάνε εκεί. Βλέπεις, ήταν η τρίτη τους φορά. Νομίζω ότι τους φτάνει. Δεν είπε όμως ότι δεν μπορώ να πάω εγώ. Αν εννοούσε κάτι τέτοιο, σίγουρα θα το 'λεγε, εκτός κι αν εννοεί ότι εγώ πρέπει να ξαναγυρίσω! Καθώς καταλαβαίνεις, λοιπόν, με βασανίζει αυτό, άραγε μπορούμε – θα μπορούσαμε;»

«Θες να πεις, ότι πρέπει να κάνουμε κάτι για να συμβεί αυτό;»

Ο Ευστάθιος κούνησε το κεφάλι του.

«Θες να πεις, δηλαδή, ότι μπορούμε, ας πούμε, να ζωγραφίσουμε έναν κύκλο στο χώμα και να γράψουμε μέσα διάφορα αλαμπουρνέζικα – να σταθούμε μέσα – και να πούμε ξόρκια και μαγικά;»

«Να σου πω» είπε ο Ευστάθιος αφού έστυψε το μυαλό του για λίγο. «Κάτι τέτοιο σκεφτόμουνα αν και δεν το 'κανα ποτέ μου. Τώρα όμως που το 'φερε η κουβέντα, σκέφτομαι πως όλα αυτά, οι κύκλοι και τα διάφορα μάλλον είναι μπούρδες. Και δε νομίζω ότι θα του άρεσαν

κιόλας. Θα φαινόταν ότι μας περνάει από το μυαλό πως τον έχουμε του χεριού μας. Όμως, στην πραγματικότητα, δεν έχουμε παρά να του το ζητήσουμε...»

«Δε μου λες, βρε παιδάκι μου! Συνέχεια μου μιλάς για κάποιον. Ποιος είναι αυτός τέλος πάντων;»

«Σ' εκείνο τον τόπο, τον λένε Ασλάν» είπε ο Ευστάθιος.

«Μωρ' τι παράξενο όνομα!»

«Αυτό δεν είναι τίποτα. Πού να δεις τι παράξενος είναι αυτός» είπε ο Ευστάθιος με σοβαρότητα. «Άσ' το αυτό τώρα. Πάμε παρακάτω. Δε χάνουμε τίποτα, απλά να το ζητήσουμε. Θα σταθούμε πλάι πλάι, να έτσι. Και θα τεντώσουμε τα χέρια μας μπροστά με τις παλάμες προς τα κάτω: έτσι όπως έκαναν στο νησί του Ραμάντου...»

«Του ποιανού;»

«Αυτό θα σου το διηγηθώ μια άλλη φορά. Και ίσως θα 'θελε να κοιτάμε κατά την ανατολή. Για να δούμε, κατά πού πέφτει η ανατολή.»

«Μακάρι να 'ξερα!» είπε η Τζιλ.

«Αυτό λοιπόν που είναι καταπληκτικό μ' εσάς τα κορίτσια είναι ότι δεν μπορείτε ποτέ να προσανατολιστείτε» είπε ο Ευστάθιος.

«Γιατί μπορείς εσύ;» αρπάχτηκε η Τζιλ.

«Βεβαίως και μπορώ. Μοναχά να μη μ' έκοβες όλη την ώρα! Τώρα το βρήκα. Εκεί είναι η ανατολή, φάτσα στις δάφνες. Τώρα, θα επαναλαμβάνεις ό,τι λόγια θα λέω;»

«Τι λόγια;» ρώτησε η Τζιλ.

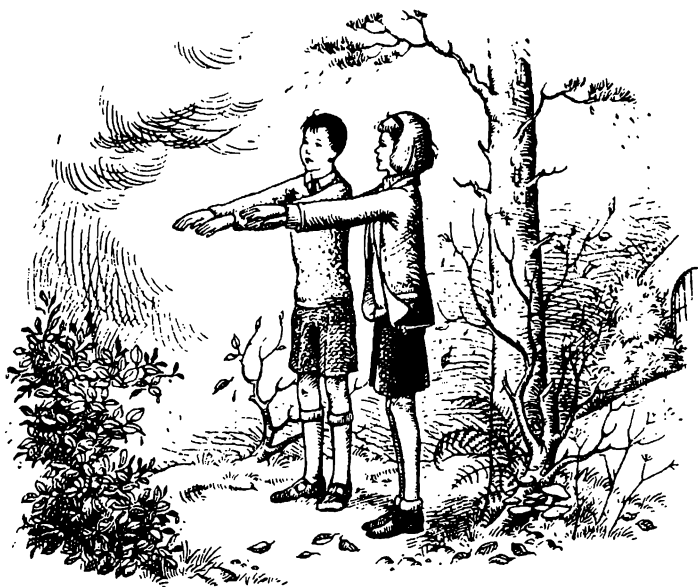
«Τι λόγια! Αυτά που θ' ακούσεις» απάντησε ο Ευστάθιος. «Λοιπόν.»

Κι άρχισε να λέει: «Ασλάν, Ασλάν, Ασλάν!»

«Ασλάν, Ασλάν, Ασλάν» επανάλαβε η Τζιλ.

«Σε παρακαλούμε, βόηθησέ μας να πάμε κι οι δυο μας...»

Εκείνη ακριβώς τη στιγμή, από την άλλη άκρη του γυμναστηρίου ακούστηκε μια πολύ δυνατή φωνή. «Πόουλ; Αμ' ξέρω εγώ πού βρίσκεται. Θα πλαντάζει στο κλάμα πίσω από το γυμναστήριο. Είστε να τη φέρω σηκωτή;»

Η Τζιλ κι ο Ευστάθιος κοιτάχτηκαν, δώσανε μια βουτιά κάτω από τις δάφνες κι άρχισαν πανικόβλητοι να σούρνονται πάνω στο χώμα ανηφορίζοντας την απότομη πλαγιά που 'ταν σκεπασμένη με θάμνους. Η ταχύτητά τους άξιζε χειροκρότημα. (Χάρη στις περίεργες μεθόδους διδασκαλίας που επικρατούσαν στην Πειραματική Σχολή, μπορεί να μη μάθαινες σπουδαία γαλλικά ή μα-

θηματικά ή λατινικά ή τέτοιου είδους πράγματα, αυτό όμως που μάθαινες θαυμάσια ήταν πώς να το σκας γρήγορα κι αθόρυβα όταν σε ψάχνανε Αυτοί.)

Μετά από ενός λεπτού σούρσιμο σταμάτησαν κι έστησαν αντί. Από τη φασαρία που ακουγόταν, κατάλαβαν ότι τους είχαν πάρει το κατόπι.

«Μωρέ δεν ήταν να ξανάνοιγε αυτή η πόρτα!» είπε ο Ευστάθιος καθώς συνέχιζαν και η Τζιλ συμφώνησε. Το είπε αυτό γιατί εκεί που τέλειωναν οι θάμνοι, υπήρχε ένας ψηλός πέτρινος τοίχος με μια πόρτα που έβγαζε σ' ένα ρεικότοπο. Κατά κανόνα, η πόρτα αυτή ήταν κλειδωμένη. Ωστόσο κάποιες φορές είχε βρεθεί ανοιχτή (μπορεί κάποιες, μπορεί και μια μόνο. Όπως καταλαβαίνετε, ακόμα και μια μοναδική φορά ήταν αρκετή να τους γεμίσει ελπίδες και να θέλουν να ξαναδοκιμάσουν), γιατί έτσι και τύχαινε να 'ναι ξεκλειδωτή, είχες την καταπληκτική ευκαιρία να ξεγλιστρήσεις έξω από την περιοχή του σχολείου χωρίς να σε πάρουνε χαμπάρι.

Η Τζιλ και ο Ευστάθιος, κι οι δυο τους ξαναμμένοι και μες στη βρόμα έτσι που προχωρούσαν σκυμμένοι ένα κουβάρι κάτω από τις δάφνες, έφτασαν στον τοίχο λαχανιασμένοι. Και βεβαίως η πόρτα ήταν εκεί, κλειστή όπως πάντα.

«Την πατήσαμε!» είπε ο Ευστάθιος πιάνοντας το πόμολο· και τότε... «Θεούλη μου!!» Το πόμολο γύρισε και η πόρτα άνοιξε.

Πριν ένα λεπτό, και οι δυο τους λογάριαζαν ότι, έτσι και βρίσκανε την πόρτα ξεκλειδωτή, θα βγαίνανε στο πι και φι. Τώρα όμως, ενώ η πόρτα είχε πραγματικά ανοίξει, εκείνοι είχαν μείνει κι οι δυο στήλη άλατος. Κι αυτό γιατί τα όσα έβλεπαν δεν είχαν καμιά σχέση μ' αυτά που περίμεναν.

Περίμεναν να δουν την γκριζα πλαγιά με τα ρείκια ν' ανηφορίζει ολοένα πιο ψηλά και να σμίγει με το μουντό φθινοπωρινό ουρανό. Αντίθετα, τους υποδέχτηκε λάμψη λιακάδας. Ξεχυνόταν μέσα από το άνοιγμα της πόρτας, έτσι όπως ξεχύνεται το φως μέσα στο γκαράζ όταν ανοίγεις την γκαραζόπορτα Ιούνη μήνα. Έκανε τις σταγόνες του νερού να λαμποκοπούν πάνω στο γρασίδι σαν χάντρες, και το πρόσωπο της Τζιλ να δείχνει ακόμα πιο βρόμικο εκεί που είχαν μείνει σημάδια από τα δάκρυά της. Και το φως του ήλιου ερχόταν από έναν κόσμο, που στα σίγουρα θα τον έλεγες διαφορετικό – τουλάχιστον όσο ήταν ορατός στα παιδιά. Μπροστά τους είδαν να ξανοίγεται μια έκταση όλο χλόη απαλή, η πιο απαλή και λαμπερή που είχε δει ποτέ της η Τζιλ, κι έναν καταγάλανο ουρανό, και πετούμενα που ορμούσαν πέρα δώθε και

είχαν μια τέτοια λάμψη που θα μπορούσες να τα πάρεις ή για χρυσαφικά ή για τεράστιες πεταλούδες.

Μολονότι η Τζιλ χαιρόταν τα όσα έβλεπε, συνάμα ένιωθε και τρομαγμένη. Κοίταξε τον Ευστάθιο και της φάνηκε κι αυτός τρομαγμένος.

«Έλα, λοιπόν, Πόουλ» είπε εκείνος ξεψυχισμένα.

«Δε γυρνάμε πίσω λέω εγώ; Δε μου αρέσουν όλ' αυτά!» είπε η Τζιλ.

Εκείνη τη στιγμή, ακούστηκε πίσω τους μια φωνή (μια κακίστρηκη, μοχθηρή φωνή. «Να το τό πουλάκι μου! Πόουλ!» τσίριξε. «Το ξέρουμε όλοι ότι είσαι εκεί. Για κατέβα.» Ήταν η φωνή της Έντιθ Τζακλ) η ίδια δεν ήταν ακριβώς ένα μ' Αυτούς, αλλά η μαρτυριάρα κολλητσίδα τους ήταν στα σίγουρα.

«Γρήγορα!» είπε ο Ευστάθιος. «Να. Κράτα το χέρι μου. Μην τ' αφήσεις με τίποτα.» Η Τζιλ δεν πρόλαβε να καλοκαταλάβει τι συνέβαινε, κι ο Ευστάθιος της είχε αρπάξει το χέρι και την τραβούσε έξω από την πόρτα, έξω από το χώρο του σχολείου, έξω από την Αγγλία, έξω από όλο αυτό που είναι ο κόσμος ο δικός μας, στον Τόπο Εκείνο.

Η φωνή της Έντιθ Τζακλ έπαψε ν' ακούγεται το ίδιο απότομα, όπως κι η φωνή στο ραδιόφωνο όταν πατήσει το κουμπί. Στη στιγμή τους τύλιξε ένας ήχος εντελώς διαφορετικός. Ερχόταν από κείνα τα λαμπερά πετούμενα πάνω από το κεφάλι τους, που όπως αποδείχτηκε τώρα ήταν πουλιά. Έβγαζαν έναν ήχο που σε αναστάτωνε, που όμως έφερνε περισσότερο σε μουσική – μάλλον σύγχρονη μουσική που δεν είναι και τόσο εύπεπτη στο πρώτο άκουσμα – παρά σε κελάηδημα πουλιών όπως το ξέρουμε στον δικό μας κόσμο. Ωστόσο, αν και άκουγες το τραγούδι τους, συνάμα ένιωθες στο βάθος μια απέραντη σιωπή. Αυτή η σιωπή, σε συνδυασμό με τη δροσιά του αέρα, έκανε την Τζιλ να σκέφτεται πως θα πρέπει να βρίσκονταν στην κορυφή κάποιου πανύψηλου βουνού.

Με τον Ευστάθιο να της κρατά συνέχεια το χέρι, προχωρούσαν ίσια μπροστά τους, ρίχνοντας προσεχτικές ματιές τριγύρω. Η Τζιλ έβλεπε πως πελώρια δέντρα, που

έμοιαζαν με κέδρους, μόνο μεγαλύτερα, υψώνονταν όπου κι αν έπεφτε το βλέμμα σου. Όμως καθώς είχαν φυτρώσει σε κάποια απόσταση το ένα απ' τ' άλλο, και καθώς δεν υπήρχε βλάστηση από κάτω, είχες ορατότητα σε μεγάλη ακτίνα μέσα στο δάσος και δεξιά και αριστερά. Κι ώσπου έφτανε η ματιά της Τζιλ, ήταν παντού το ίδιο – χαμηλό γρασίδι, πουλιά που περνούσαν σαν σαΐτες από μπροστά τους, με χρώματα κίτρινα, ή τα μπλε της λιβελούλας ή φτερά στα χρώματα της ίριδας, βαθυγάλαζες σκιές, και κενό. Δεν ένιωθες πνοή ανέμου στο δροσερό, λαμπερό αέρα. Απόλυτη ησυχία επικρατούσε σε τούτο το δάσος.

Ίσια μπροστά τους δεν υπήρχαν διόλου δέντρα: μοναχά γαλάζιος ουρανός. Συνέχισαν να περπατούν δίχως να κουβεντιάζουν, όταν ξαφνικά η Τζιλ άκουσε τον Ευστάθιο να φωνάζει: «Πρόσεχε!» κι ένιωσε να την τραβάει απότομα προς τα πίσω. Στέκονταν στην άκρη ενός βράχου.

Η Τζιλ ήταν από εκείνους τους τυχερούς ανθρώπους που δεν έχουν κανένα πρόβλημα με το ύψος. Δεν έπαθε και τίποτα επειδή βρέθηκε στο χείλος του γκρεμού. Περισσότερο πειράχτηκε με τον Ευστάθιο έτσι που την τραβολόγησε – «λες και ήμουν κανένα παιδάκι» είπε – και λευτέρωσε το μπράτσο της από το χέρι του. Όταν πια τον είδε να 'χει γίνει κάτασπρος σαν το πανί, ε, τότε ένιωσε μεγάλη περιφρόνηση.

«Τι συμβαίνει;» τον ρώτησε. Και για να δείξει πως εκείνη δε φοβόταν διόλου, πήγε και στάθηκε άκρη άκρη, που πιο πέρα δεν έπαιρνε, για να πούμε την αλήθεια, πιο πέρα από τις προθέσεις της. Ύστερα κοίταξε προς τα κάτω.

Μόνο τότε κατάλαβε γιατί ο Ευστάθιος είχε χάσει το

χρώμα του. Κανένας βράχος στον κόσμο το δικό μας δεν μπορεί να συγκριθεί μ' αυτό που είδε. Φανταστείτε τώρα τον εαυτό σας στην κορυφή του ψηλότερου βράχου που ξέρετε. Ύστερα φανταστείτε τον να κοιτάει κάτω τον πάτο. Και τελικά φανταστείτε πως αυτός ο γκρεμός πάει δέκα φορές πιο βαθιά, για να μην πω είκοσι. Αφού θα 'χει χορτάσει το μάτι σας γκρεμό, μετά φανταστείτε ότι από μακριά είδατε κάτι μικρά λευκά σημάδια που τα πήρατε για προβατάκια, ενώ ξαφνικά αντιλαμβάνεστε ότι πρόκειται για σύννεφα – δε μιλάμε για τίποτα τούφες, αλλά για τεράστια άσπρα, αφράτα σύννεφα που στην πραγματικότητα έχουν τον όγκο που έχουν τα περισσότερα βουνά. Και, μην το τραβάμε άλλο, κάπου ανάμεσα σ' αυτά τα σύννεφα, το μάτι σας πιάνει την πραγματική διάσταση του πάτου, που απλώνεται τόσο μακριά, ώστε δεν μπορείτε να πείτε ξεκάθαρα αν αυτό που βλέπετε είναι λιβάδι ή δάσος, στεριά ή θάλασσα· και σκεφτείτε ότι όλα αυτά απέχουν από τα σύννεφα πολύ περισσότερο απ' όσο εσείς.

Η Τζιλ είχε μείνει με το μάτι κολλημένο. Μετά σκέφτηκε πως, τελικά, δεν πείραζε να πάει κανένα βηματάκι πιο πίσω· την κράταγε όμως η σκέψη τι θα 'βαζε στο νου του ο Ευστάθιος. Και ξαφνικά κατέληξε πως δεν την ένοιαζε τι θα σκεφτόταν, πως πολύ καλά θα 'κανε να τραβηχτεί από τούτη την άκρη που σε κοψοχόλιαζε και πως άλλη φορά δε θα ξανάκανε την έξυπνη μ' όσους παθαίνουν ίλιγγο. Έλα όμως που όταν έκανε να κουνηθεί, είδε ότι δεν μπορούσε! Θαρρείς και στα πόδια της είχε βαρίδια. Ξαφνικά ένιωσε πως όλα κολυμπούσαν γύρω της.

«Έι, τι κάνεις, βρε Πόουλ; Γύρνα πίσω – μα τι χαζή, Θεέ μου!» άκουσε τη φωνή του Ευστάθιου. Μια φωνή

που όμως έμοιαζε να έρχεται από πολύ μακριά. Τον ένιωσε να την αρπάζει ενώ η ίδια είχε χάσει κάθε έλεγχο του κορμιού της. Για κάποια δευτερόλεπτα, έγινε κάποια πάλη εκεί στην άκρη του γκρεμού. Μέσα στην τρομάρα και στη ζαλάδα που δεν την άφηναν να συνειδητοποιήσει τι έκανε, η Τζιλ δυο πράγματα θα θυμάται όσο ζει (έρχονται ξανά και ξανά στα όνειρά της). Το ένα ήταν ότι είχε λευτερωθεί από το γράπωμα του Ευστάθιου· το άλλο ότι, την ίδια εκείνη στιγμή, ο Ευστάθιος έχασε την ισορροπία του και με μια κραυγή γεμάτη τρόμο, βρέθηκε να κατεβαίνει σαν βολίδα τον γκρεμό.

Ευτυχώς που δεν της δόθηκε ο χρόνος να σκεφτεί τι είχε κάνει. Ένα τεράστιο θεριό με λαμπερά χρώματα βρισκόταν κιόλας στην άκρη του γκρεμού. Το είδε να ξαπλώνει καταγής, να σκύβει και (εδώ είναι το παράξενο) να φυσάει. Όχι να βρυχιέται ή να φτερνίζεται, αλλά να φυσάει μέσα από το ορθάνοιχτο στόμα του· να φυσάει

στον ίδιο σταθερό ρυθμό όπως η ηλεκτρική σκούπα ρουφάει. Η Τζιλ βρισκόταν τόσο κοντά σ' αυτό το πλάσμα, που ένιωθε την ανάσα του να δονεί το σώμα του με σταθερό ρυθμό. Εξακολουθούσε να 'ναι πεσμένη κάτω, γιατί ένιωθε ανήμπορη να σταθεί στα πόδια της. Στα πρόθυρα λιποθυμίας: μ' όλα αυτά που συνέβαιναν, θα προτιμούσε χίλιες φορές να είχε πραγματικά λιποθυμίσει, όμως οι λιποθυμίες, βλέπετε, δεν έρχονται κατά παραγγελία. Κάποια στιγμή, πολύ πιο χαμηλά, το μάτι της πήρε μια μικροσκοπική μαύρη κουκκίδα να πλέει όλο και πιο μακριά από το βράχο κι ύστερα κάπως ν' ανεβαίνει. Καθώς έπαιρνε ύψος ταυτόχρονα απομακρυνόταν. Όταν πια είχε φτάσει στο ύψος της κορυφής του βράχου, βρισκόταν τόσο μακριά που σχεδόν δε φαινόταν πια. Ήταν ολοφάνερο πως απομακρυνόταν με ιλιγγιώδη ταχύτητα. Η Τζιλ σκεφτόταν πως αυτή τη δουλειά θα την είχε σκαρώσει το πλάσμα που βρισκόταν δίπλα της. Γύρισε λοιπόν και το κοίταξε. Ήταν ένα λιοντάρι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Η Τζιλ σ' επικίνδυνη αποστολή

Δίχως να ρίξει ούτε ένα βλέμμα στην Τζιλ, το λιοντάρι σηκώθηκε και φύσηξε δυνατά για άλλη μια φορά. Ύστερα, ικανοποιημένο θα 'λεγε κανείς μ' όλα αυτά, έκανε στροφή κι αργά αργά πήρε το δρόμο του γυρισμού στο δάσος.

«Δεν μπορεί! Όνειρο θα 'ναι! Δεν μπορεί! Δεν μπορεί!» έλεγε η Τζιλ μέσα της. «Σ' ένα λεπτό θα 'μαι ξύπνια.» Όμως δεν ήταν όνειρο, κι ούτε και ξύπνησε.

«Μακάρι να μην είχαμε έρθει ποτέ σ' αυτό το τρομερό μέρος» είπε η Τζιλ. «Πάω στοίχημα ότι όσο ήξερα εγώ τι μας περίμενε εδώ, άλλο τόσο ήξερε κι ο Στούμποου. Αν πάλι ήξερε, τι με κουβάλησε εδώ πέρα δίχως να με προειδοποιήσει; Δεν είναι δικό μου το λάθος που γκρεμοτσακίστηκε από τούτο το βράχο. Αν μ' άφηνε ήσυχη θα 'μασταν κι οι δυο μας μια χαρά τώρα.» Μετά ξαναθυμήθηκε εκείνη την κραυγή που έβγαλε ο Ευστάθιος καθώς έπεφτε στο κενό, και την ξαναπήραν τα κλάματα.

Όση ώρα κλεις μπορεί και να το φχαριστιέσαι, όμως κάποια στιγμή πρέπει να δώσεις ένα τέλος και ν' αποφασίσεις τι πρόκειται να κάνεις μετά. Όταν σταμάτησε η Τζιλ το κλάμα, διαπίστωσε ότι είχε μια φοβερή δύπα. Μέχρι εκείνη την ώρα ήταν πεσμένη μπρούμυτα· τώρα αποφάσισε να καθίσει. Τα πουλιά είχαν σταματήσει να κελαηδούν και κυριαρχούσε μια απόλυτη σιωπή, αν εξαιρέσει κανείς ένα χαμηλό, επίμονο ήχο που ερχόταν από αρκετά μακριά. Έστησε αντί ώσπου σχεδόν βεβαιώθηκε ότι ήταν ήχος από τρεχούμενο νερό.

Η Τζιλ σηκώθηκε και κοίταξε γύρω της με πολλή προσοχή. Το λιοντάρι ήταν άφαντο (ωστόσο, επειδή υπήρχαν πολλά δέντρα τριγύρω, σκέφτηκε ότι θα μπορούσε ωραιότατα να βρίσκεται κάπου κοντά και να μην το 'παιρνε το μάτι της. Και βέβαια της πέραναγε από το μυαλό ότι μπορεί να ήταν και περισσότερα από ένα. Τώρα όμως η δύπα της ήταν τόσο επιτακτική, που μάζεψε όσο κουράγιο της απόμενε για να πάει να ψάξει γι' αυτό το τρεχούμενο νερό. Πατώντας στα νύχια, περνούσε σαν σκιά από δέντρο σε δέντρο, σταματώντας σε κάθε βήμα να κοιτάξει γύρω της προσεχτικά.

Είχε τέτοια ησυχία μέσα στο δάσος που δε δυσκολεύ-

τηκε ν' αποφασίσει από πού ερχόταν αυτός ο ήχος. Όσο πέρανε η ώρα, τον άκουγε και πιο ξεκάθαρα. Κάποια στιγμή, πολύ νωρίτερα απ' όσο περίμενε, βρέθηκε σ' ένα ξέφωτο όπου είδε το ρυάκι να κυλάει με διαύγεια γυαλιού. Ήταν απέναντί της, δυο μόλις βήματα. Και μόνο η θέα του νερού την έκανε να νιώσει δέκα φορές πιο διψασμένη. Αντί να τρέξει όμως και να πέσει με τα μούτρα στο νερό, η Τζιλ έμεινε ακίνητη, λες κι είχε πετρώσει, με το στόμα ορθάνοιχτο. Κι εδώ που τα λέμε, είχε και τα δίκια της· γιατί στην όχθη που ήταν από τη μεριά της ήταν καθισμένο το λιοντάρι.

Ήταν καθισμένο, με σηκωμένο το κεφάλι και τα μπροστινά πόδια ακουμπισμένα λίγο πιο έξω, ακριβώς στη στάση που έχουν τα λιοντάρια στην πλατεία Τραφάλγκαρ. Με το που το αντίκρισε, η Τζιλ ήξερε ότι την είχε δει κι αυτό, γιατί την κοίταξε κατάματα για κάποιο λεπτό κι ύστερα έστρεψε αλλού το βλέμμα – σαν να του ήταν αρκετά γνωστή, μα και ολότελα αδιάφορη.

«Έτσι και το βάλω στα πόδια, θα με κυνηγήσει στη στιγμή» σκέφτηκε η Τζιλ. «Αν πάλι προχωρήσω μπροστά, θα βρεθώ ίσια μες στο στόμα του.» Έτσι κι αλλιώς, και να προσπαθούσε δε θα κατάφερνε να κάνει βήμα, όμως δεν μπορούσε και να πάρει τα μάτια της από το λιοντάρι. Για πόσο κράτησε αυτό δεν ήταν σίγουρη· της φάνηκε πως είχαν περάσει ώρες ολόκληρες. Στο αναμεταξύ, τόση ήταν η δίψα της που είχε φτάσει στο σημείο, να μη σκοτίζεται ακόμα κι αν την καταβρόχθιζε το λιοντάρι, φτάνει πρώτα να έπινε μια γουλιά νερό.

«Αν διψάς, μπορείς να πιεις.»

Ήταν τα πρώτα λόγια που άκουγε από την ώρα που της είχε μιλήσει ο Ευστάθιος στην άκρη του γκρεμού. Για κάποιο δευτερόλεπτο, κοίταξε γύρω της κι αναρωτή-

θηκε ποιος άραγε να 'χε μιλήσει. Μετά, η φωνή ξανάπε: «Αν διψάς, μπορείς να πιεις» και αστραπιαία θυμήθηκε ότι ο Ευστάθιος της είχε κάνει κουβέντα για ζώα που έχουν μιλιά σ' αυτόν τον άλλο κόσμο, και κατάλαβε πως της είχε μιλήσει το λιοντάρι. Τουλάχιστον, αυτή τη φορά το είδε να κουνάει τα χείλη του και η φωνή δεν έμοιαζε με ανθρώπινη. Ήταν πιο βαθιά, πιο άγρια και πιο βροντερή· να το πούμε αλλιώς, είχε το βάρος και τη λάμψη χρυσού. Ο φόβος της δε λιγόστεψε στάλα· μάλλον έγινε ένας διαφορετικός φόβος.

«Δε διψάς;» είπε το Λιοντάρι.

«Αν διψάω λέει!» αποκρίθηκε η Τζιλ

«Τότε πιες» είπε το Λιοντάρι.

«Ίσως – μήπως – θα σε πείραζε να πας πιο εκεί όσο πίνω;» ρώτησε η Τζιλ.

Η απάντηση του Λιονταριού ήταν μοναχά ένα βλέμμα κι ένα χαμηλό γρύλισμα. Η Τζιλ κοίταζε το βαρύ του όγκο και σκεφτόταν πως, είτε είχε παρακαλέσει το λιοντάρι να της κάνει τη χάρη να πάει παρέκει είτε ένα βουνό ήταν το ίδιο και το αυτό.

Ο υπέροχος ήχος του γάργαρου νερού την τρέλαινε.

«Μου υπόσχεσαι ότι δε-δε θα μου κάνεις τίποτα αν πλησιάσω;» είπε η Τζιλ.

«Δε δίνω υποσχέσεις» είπε το Λιοντάρι.

Η δίψα της Τζιλ γινόταν όλο και πιο έντονη, τόσο που, ασυναίσθητα, είχε κάνει ένα βήμα πιο κοντά.

«Δε μου λες! Τρως κορίτσια;»

«Έχω κατεβάσει κορίτσια κι αγόρια, γυναίκες κι άντρες, βασιλιάδες κι αυτοκράτορες, πολιτείες και βασιλεία» είπε το Λιοντάρι. Δεν το είπε ούτε καυχησιάρικα ούτε λυπημένα, ούτε και θυμωμένα. Το είπε έτσι απλά.

«Άντε τώρα εγώ να 'ρθω να πιω νερό!» είπε η Τζιλ.

«Τότε θα πεθάνεις από δίψα» είπε το Λιοντάρι.

«Παναγίτσα μου!» είπε η Τζιλ, ωστόσο έκανε ακόμα ένα βήμα πιο κοντά. «Μου φαίνεται πως πρέπει να ψάξω για κανένα άλλο ρυάκι τότε.»

«Δεν υπάρχει άλλο ρυάκι» είπε το Λιοντάρι.

Η Τζιλ δεν είχε κανένα λόγο να μη δώσει πίστη στα λόγια του Λιονταριού – ούτε κι όποιος αντίκριζε το σοβαρό του πρόσωπο –, ξαφνικά όμως πήρε μια απόφαση. Ήταν η πιο συνταρακτική απόφαση που είχε πάρει ποτέ της: προχώρησε μέχρι το ρυάκι, γονάτισε, κι άρχισε να παίρνει νερό με τις χούφτες της. Πιο κρύο και δροσιστικό νερό δεν είχε δοκιμάσει ποτέ στη ζωή της. Δε χρειαζόταν να πιει και πολύ. Η δίψα της είχε κιόλας σβήσει. Πριν αρχίσει να πίνει είχε σκεφτεί ότι μόλις θα τέλειωνε θα 'δινε ένα σάλτο και θα 'φευγε μακριά από το Λιοντάρι. Τώρα έβλεπε ότι αυτό το σχέδιο είχε πολύ μεγαλύτερο ρίσκο απ' όσα της έρχονταν στο μυαλό. Σηκώθηκε λοιπόν και στάθηκε εκεί, μπροστά του, με τα χείλια της ακόμα βρεμένα απ' το νερό.

«Έλα εδώ» είπε το Λιοντάρι. Κι εκείνη έπρεπε να πάει. Στεκόταν σχεδόν ανάμεσα στα μπροστινά του πόδια κοιτώντας το ίσια στα μάτια. Δεν άντεξε όμως και για πολλή ώρα· χαμήλωσε τα μάτια της.

«Ανθρώπινο Παιδί» είπε το Λιοντάρι, «Πού είναι το Αγόρι;»

«Έπεσε από το βράχο» απάντησε η Τζιλ και πρόσθεσε. «Κύριε.» Πώς αλλιώς να τον πει· πάλι, να μην πει τίποτε, δε θα 'τανε σωστό.

«Και πώς το έκανε αυτό το πράγμα, Ανθρώπινο Παιδί;»

«Προσπαθούσε να με βοηθήσει να μην πέσω εγώ, Κύριε.»

«Κι εσύ γιατί στεκόσουν τόσο άκρη, Ανθρώπινο Παιδί;»

«Έκανα επίδειξη, Κύριε.»

«Μιλάς με ειλικρίνεια, Ανθρώπινο Παιδί. Να μην το ξανακάνεις. Και τώρα άκου (για πρώτη φορά το πρόσωπο του Λιονταριού μαλάκωσε λιγάκι), το Αγόρι είναι καλά. Το έστειλα στη Νάρνια. Η αποστολή που θ' αναλάβεις εσύ είναι ακόμα πιο δύσκολη εξαιτίας της πράξης σου.»

«Σας παρακαλώ, Κύριε, ποια αποστολή;»

«Την αποστολή για την οποία κάλεσα το αγόρι και σένα από το δικό σας κόσμος.»

Η Τζιλ μπερδεύτηκε πάρα πολύ. «Θα με παίρνει για καμιά άλλη» σκέφτηκε. Δεν τόλμησε να πει τη σκέψη της στο Λιοντάρι, αν και πίστευε ότι το μπέρδεμα θα χειροτέρευε αν δεν του μιλούσε.

«Πες τη σκέψη σου, Ανθρώπινο Παιδί» είπε το Λιοντάρι.

«Έλεγα – θέλω να πω – μήπως έγινε κανένα λάθος; Γιατί, ξέρετε, κανέναν δε μας κάλεσε το Στούμποου κι εμένα. Εμείς ζητήσαμε να έρθουμε εδώ. Ο Στούμποου είχε πει πως αν καλούσαμε τον – τον Κάποιο – ένα όνομα που εγώ δεν το ξέρω – τότε αυτός ο Κάποιος θα μας άφηνε να έρθουμε. Και το κάναμε αυτό, και βρήκαμε την πόρτα ανοιχτή.»

«Δε θα με είχατε ζητήσει αν δε σας είχα καλέσει εγώ» είπε το Λιοντάρι.

«Μα τότε, Κύριε, ο Κάποιος είστε εσείς;» ρώτησε η Τζιλ.

«Ναι, εγώ είμαι. Άκου τώρα τι αποστολή θ' αναλάβεις. Μακριά από εδώ, στη χώρα της Νάρνια, υπάρχει ένας γέρος βασιλιάς που ζει μέσα στη θλίψη, γιατί δεν

έχει κανέναν πρίγκιπα από το δικό του αίμα για να τον διαδεχθεί. Δεν έχει κληρονόμο, γιατί το μοναχογιό του τον απήγαγαν πολλά χρόνια πριν. Δεν υπάρχει κανένας στη Νάρνια να ξέρει πού βρίσκεται ο πρίγκιπας, ούτε καν αν ζει. Πάντως ζει. Σου αναθέτω την εξής αποστολή: να αναζητήσεις το χαμένο πρίγκιπα κι όταν τον βρεις να τον φέρεις πίσω στον πατέρα του. Αλλιώς, ή θα πεθάνεις σ' αυτή σου την προσπάθεια ή θα επιστρέψεις στον κόσμο σου.»

«Σας παρακαλώ, και πώς θα γίνει αυτό;» ρώτησε η Τζιλ.

«Θα σου πω, Παιδί» είπε το Λιοντάρι. «Αυτά είναι τα σημάδια που θα σε οδηγούν στην έρευνά σου. Πρώτον: μόλις το Αγόρι, ο Ευστάθιος, φθάσει στη Νάρνια, θα συναντήσει έναν παλιό κι αγαπητό φίλο. Πρέπει να τον χαιρετήσει αμέσως· αν το κάνει αυτό, θα έχετε κι οι δυο σας μια μεγάλη βοήθεια. Δεύτερον: Θα κάνετε ένα ταξίδι στα νότια της Νάρνια, ώσπου να φθάσετε στην ερειπωμένη πόλη των αρχαίων γιγάντων. Τρίτον: σ' αυτή την ερειπωμένη πόλη, θα βρείτε μια πέτρινη επιγραφή και θα πρέπει να κάνετε ό,τι λέει. Τέταρτον: θα αναγνωρίσετε το χαμένο πρίγκιπα (αν τον βρείτε) από αυτό που θα σου πω. Θα είναι το πρώτο πρόσωπο που θα συναντήσετε στα ταξίδια σας που θα σας ζητήσει κάτι στο όνομά μου, στο όνομα του Ασλάν.»

Καταπώς φαινόταν το Λιοντάρι είχε αποσώσει την κουβέντα του, κι έτσι η Τζιλ σκέφτηκε πως έπρεπε να πει κι αυτή κάτι. Είπε λοιπόν: «Σας ευχαριστώ πάρα πολύ. Κατάλαβα».

«Παιδί» είπε ο Ασλάν, κι η φωνή του ακούστηκε πιο γλυκιά απ' όσο μέχρι εκείνη τη στιγμή, «μπορεί και να μην κατάλαβες τόσο καλά όσο νομίζεις. Όμως το πρώτο

βήμα είναι να θυμάσαι. Επανάλαβέ μου, με τη σειρά, τα τέσσερα σημάδια».

Η Τζιλ έκανε μια προσπάθεια, αλλά δεν τα κατάφερε και πολύ σπουδαία. Χρειάστηκε λοιπόν να τη διορθώσει το Λιοντάρι και να τη βάλει να τα επαναλάβει ξανά και ξανά ώσπου τα είπε τέλεια. Το Λιοντάρι έδειξε μεγάλη υπομονή, τόσο που η Τζιλ βρήκε το κουράγιο να ρωτήσει:

«Σας παρακαλώ, και πώς θα πάω στη Νάρνια;»

«Με την ανάσα μου» είπε το Λιοντάρι. «Θα φυσήξω και θα βρεθείς στα δυτικά του κόσμου, όπως έγινε και με τον Ευστάθιο.»

«Θα τον προλάβω για να του πω το πρώτο σημάδι; Αλλά φαντάζομαι δεν έχει και τόση σημασία. Αν δει κάποιος παλιό του φίλο, θα τον πλησιάσει και θα του μιλήσει, έτσι δεν είναι;»

«Δεν έχεις καιρό για χάσιμο» είπε το Λιοντάρι. «Γι' αυτό πρέπει να σε στείλω αμέσως. Έλα. Περπάτα μπροστά μου προς την άκρη του γκρεμού.»

Η Τζιλ ήξερε πολύ καλά ότι αν δεν υπήρχε καιρός για χάσιμο, ήταν από δικό της φταίξιμο. «Αν δεν είχα κάνει τις εξυπνάδες που έκανα, θα πηγαίναμε τώρα παρέα με τον Ευστάθιο. Και θα τις είχε ακούσει κι εκείνος όλες αυτές τις οδηγίες» σκέφτηκε. Έκανε λοιπόν ό,τι της είπε το Λιοντάρι. Ο γυρισμός πίσω στην άκρη του γκρεμού ήταν σκέτο κοψοχόλιασμα με το Λιοντάρι μάλιστα να περπατάει πίσω της κι όχι δίπλα της – και με τις μαλακές πατούσες του να μην κάνει θόρυβο καθόλου.

Πριν καλά καλά φτάσει κοντά στην άκρη του γκρεμού, άκουσε τη φωνή του πίσω της να λέει: «Στάσου ακίνητη. Σ' ένα λεπτό θα φυσήξω. Όμως, πρώτα, να θυμάσαι, να θυμάσαι, να θυμάσαι τα σημάδια. Να τα λες από

μέσα σου όταν σηκώνεσαι το πρωί, κι όταν πηγαίνεις για ύπνο, κι όποτε ξυπνάς μες στη νύχτα. Και το πιο παράξενο πράγμα να σου συμβεί, μην αφήσεις τίποτε να αποσπάσει τη σκέψη σου. Να ακολουθείς τα σημάδια. Και δεύτερον, σε προειδοποιώ. Εδώ πάνω στο βουνό, σου μίλησα ξεκάθαρα: αυτό δε θα το κάνω κάτω στη Νάρνια. Εδώ στο βουνό, ο αέρας είναι καθαρός και το μυαλό σου είναι κι αυτό καθαρό· καθώς θα κατεβαίνεις όμως για τη Νάρνια, ο αέρας θα πυκνώνει. Πρόσεχε μην τυχόν και σου φέρει σύγχυση αυτό. Και τα σημάδια που έμαθες εδώ, όταν τα δεις εκεί κάτω, δε θα είναι καθόλου όπως τα περιμένεις. Γι' αυτό το λόγο είναι τόσο σημαντικό να τα έχεις αποστηθίσει και να μην παρασυρθείς από τα φαινόμενα. Τίποτε άλλο δε μετράει. Και τώρα, κόρη της Εύας, στο καλό».

Καθώς τέλειωνε τα λόγια τούτα, η φωνή του γινόταν όλο και πιο απαλή ώσπου έσβησε ολότελα. Η Τζιλ κοίταξε πίσω της. Τα 'χασε όταν είδε ότι ο βράχος βρισκόταν κιόλας πάνω από καμιά κατοσταριά μέτρα μακριά της, κι ότι το Λιοντάρι το ίδιο φαινόταν σαν μια λαμπερή χρυσαφιά κουκκίδα στην άκρη του γκρεμού. Είχε σφίξει τα δόντια της και τις γροθιές της περιμένοντας το φοβερό φύσημα από την ανάσα του Λιονταριού· όμως η ανάσα του ήταν τόσο απαλή που ούτε που αντιλήφθηκε ποια στιγμή έφυγαν τα πόδια της από τη γη. Και τώρα από κάτω, για χιλιάδες και χιλιάδες μέτρα, δεν υπήρχε τίποτα παρά μόνο αέρας.

Ένωσε τρομοκρατημένη, αλλά μόνο για ένα δευτερόλεπτο. Ο ένας λόγος ήταν πως ο κόσμος που είχε αφήσει πίσω της έμοιαζε κιόλας τόσο μακρινός, λες και δεν υπήρξε ποτέ. Ο άλλος λόγος ότι αυτό το πέταγμα πάνω στην ανάσα του Λιονταριού ήταν ένα εξαιρετικά άνετο

ταξίδι. Διαπίστωσε ότι είχε τη δυνατότητα να ξαπλώνει ανάσκελα ή μπρούμυτα και να στρίβει όπου ήθελε με την ίδια ευκολία όπως όταν είσαι μέσα σε νερό (αν φυσικά καταφέρνεις να επιπλέεις). Κι επειδή πήγαινε στη φορά της αναπνοής του Λιονταριού, δεν ένιωθε φύσημα ανέμου κι ο αέρας τής φαινόταν ευχάριστα ζεστός. Δεν υπήρχε καμία σχέση όπως όταν είσαι σε αεροπλάνο, γιατί απουσίαζαν ο θόρυβος και οι δονήσεις. Αν τύχαινε να μπει ποτέ η Τζιλ σε αερόστατο θα έβρισκε κάποια ομοιότητα· μόνο που εδώ ήταν καλύτερα.

Όταν κοίταξε πίσω της, μόνο τότε αντιλήφθηκε για πρώτη φορά τις πραγματικές διαστάσεις του βουνού που είχε αφήσει. Απόρησε πώς κι ένα τόσο τεράστιο βουνό σαν αυτό, δεν ήταν σκεπασμένο από χιόνια και πάγους, «αλλά θα μου πεις τέτοια πράγματα δε συμβαίνουν σε τούτο τον κόσμο» σκέφτηκε η Τζιλ. Ύστερα κοίταξε προς τα κάτω· σε τέτοιο ύψος όμως που βρισκόταν, δεν μπορούσε να καταλάβει αν πετούσε πάνω από γη ή θάλασσα, ούτε και με τι ταχύτητα πήγαινε.

Και ξαφνικά είπε: «Φτου! Τα σημάδια! Για να τα ξαναπώ!» Για κανά δυο δευτερόλεπτα, την έπιασε πανικός, αλλά είδε ότι τα θυμόταν ακόμα μια χαρά. «Από σημάδια πάμε καλά» είπε και, μ' έναν αναστεναγμό ανακούφισης, ακούμπησε την πλάτη της πίσω λες και καθόταν σε καναπέ.

Λίγες ώρες αργότερα, μονολογούσε: «Λοιπόν, πρέπει να ομολογήσω ότι τράβηξα έναν υπνάκο. Πλάκα την έχει να κοιμάσαι στον αέρα. Άραγε έχει συμβεί αυτό ποτέ σε κανέναν; Σιγά να μην έχει συμβεί. Μωρέ, στο Στούμπο-ου! Σ' αυτόν σίγουρα. Σ' αυτό το ίδιο το ταξίδι, λίγο πριν από μένα. Για να δούμε τι γίνεται από κάτω».

Αυτό που γινόταν από κάτω ήταν ότι απλωνόταν μια

απέραντη, βαθυγάλαζη πεδιάδα. Δεν έβλεπες βουνά, μόνο μεγαλούτσικα άσπρα πράματα που κινούνταν. «Αυτά θα πρέπει να 'ναι σύννεφα» σκέφτηκε. «Πολύ μεγαλύτερα πάντως από κείνα που βλέπαμε από το βράχο. Θα φαίνονται μεγαλύτερα γιατί είναι πιο κοντά. Ουφ, αυτός ο ήλιος!»

Όταν είχε αρχίσει το ταξίδι αυτό, ο ήλιος έπεφτε κατακόρυφα, ενώ τώρα τη χτύπαγε ίσια στα μάτια, που σήμαινε ότι βασίλευε αντίκρυ της. Ο Ευστάθιος είχε απόλυτο δίκιο όταν έλεγε ότι η Τζιλ (δεν ξέρω αν αυτό αφορά γενικά όλα τα κορίτσια) ήταν ανίκανη να προσανατολιστεί. Αλλιώς θα καταλάβαινε ότι, εφόσον ο ήλιος τη χτύπαγε στα μάτια, κατευθυνόταν κι αυτή δυτικά.

Κοίταξε προσεχτικά τη βαθυγάλαζη πεδιάδα κάτω, κι αμέσως το μάτι της πήρε κάποια σκόρπια στίγματα από πιο λαμπερό, πιο ανοιχτό χρώμα. «Θάλασσα!» σκέφτηκε η Τζιλ. «Κι αυτά θα πρέπει να 'ναι νησιά.» Και ήταν. Αν ήξερε ότι μερικά τα 'χε δει ο Ευστάθιος από κατάστρωμα πλοίου ή ότι τα είχε επισκεφθεί κιόλας, μπορεί και να την έπιανε ζήλια· αλλά δεν είχε ιδέα για όλα αυτά. Αργότερα, πρόσεξε κάποιες μικρές ρυτίδες πάνω στην μπλε επιφάνεια· μικρές ρυτίδες που, έτσι και βρισκόσουν εκεί κάτω όμως, θα διαπίστωνες ότι ήταν μεγάλα κύματα του ωκεανού. Τώρα, στη γραμμή του ορίζοντα, έβλεπε απ' άκρη σ' άκρη μια σκούρα συμπαγή έκταση που γινόταν ολοένα πιο συμπαγής και πιο σκούρα και με τέτοια ταχύτητα ώστε είχε την αίσθηση ότι όλα άλλαζαν εκείνη εκεί τη στιγμή. Ήταν το πρώτο δείγμα για τη φοβερή ταχύτητα με την οποία ταξίδευε. Και ήξερε ότι αυτή η συμπαγής έκταση ήταν γη.

Άξαφνα, από τ' αριστερά της (έπνεε νότιος άνεμος) τής ήρθε ένα πελώριο άσπρο σύννεφο, αυτή τη φορά στο

ίδιο ύψος μ' εκείνη. Πριν το καλοκαταλάβει, βρέθηκε φυλακισμένη μέσα σ' αυτή την ψυχρή, υγρή ομίχλη. Της κόπηκε η ανάσα. Όμως αυτό θα κράτησε κάποιο λεπτό μόνο, γιατί σύντομα ένωσε την ανάγκη να κλείσει τα μάτια στο φως του ήλιου. Είδε ότι τα ρούχα της ήταν υγρά. (Φορούσε μπλέιζερ, πουλόβερ και φούστα και κάλτσες και χοντρά παπούτσια· αν θυμάστε, στην Αγγλία είχε βροχερή μέρα.) Όταν βγήκε από το σύννεφο, είδε πως βρισκόταν σε χαμηλότερο ύψος· κι όταν συνέβη αυτό, έκανε μια διαπίστωση που κανονικά θα 'πρεπε να την περιμένει, αλλά της ήρθε ξαφνικό, σαν σοκ. Άκουγε Θόρυβο. Μέχρι εκείνη τη στιγμή ταξίδευε μέσα σε απόλυτη σιγή. Τώρα, για πρώτη φορά, άκουσε ήχο κυμάτων και κρώξιμο γλάρων. Κι ακόμα της ήρθε και μυρουδιά θάλασσας. Δεν υπήρχε καμιά αμφιβολία για τη μεγάλη της ταχύτητα. Είδε δυο πελώρια κύματα να συγκρούονται και ο αφρός τους να εκτοξεύεται ψηλά· πού να τα δει αυτά αν η απόσταση από κάτω δεν είχε φτάσει τα εκατό μέτρα. Η στεριά πλησίαζε με ιλιγγιώδη ταχύτητα. Τώρα φαίνονταν βουνά στην ενδοχώρα, κι άλλα πιο κοντινά βουνά στ' αριστερά της. Έβλεπε όρμους και κάβους, δάση και λιβάδια, και παραλίες αμουδερές. Όλο και πιο έντονος ερχόταν ο ήχος κυμάτων που 'σπάγαν στην ακτή κι έπνιγαν κάθε άλλη θαλασσινή φωνή.

Ξαφνικά η γη μπροστά της ξανοιγόταν ελεύθερη. Είχε φτάσει στις εκβολές κάποιου ποταμού. Τώρα είχε κατέβει πολύ χαμηλά, μοναχά λίγα μέτρα πάνω από το νερό. Τα δάχτυλα των ποδιών της χτύπησαν στην κορυφή ενός κύματος που έσκασε μουσκεύοντάς τη με τον αφρό του, μέχρι τη μέση. Έχανε ταχύτητα τώρα κι αντί ν' ανεβαίνει το ποτάμι βρέθηκε να γλιστράει κατά την αριστερή του όχθη. Τόσες πολλές εικόνες περνούσαν από τα μάτια

της, που δεν μπορούσε να τις συγκρατήσει όλες· απαλό, πράσινο γρασίδι, ένα πλοίο με τέτοια λαμπερά χρώματα που άστραφτε σαν τεράστιο κόσμημα, πύργοι και πολεμίστρες, λάβαρα που κυμάτιζαν στον αέρα, πλήθος ανθρώπων, ρούχα χαρούμενα, οικόσημα, χρυσάφι, ξίφη, μουσική. Όλα αυτά μπερδεμένα. Το πρώτο πράγμα που συνειδητοποίησε ήταν ότι πατούσε γη, κι ότι βρισκόταν κάτω από το φύλλωμα δέντρων, δίπλα στο ποτάμι, κι εκεί, μόλις λίγα μέτρα μακριά, στεκόταν ο Ευστάθιος.

Η πρώτη σκέψη που της ήρθε στο μυαλό ήταν πόσο βρόμικος και ατημέλητος ήταν, δηλαδή τι μαύρα χάλια που τα είχε. Κι η δεύτερη. «Πόπο! Μουσκίδι έγινα!»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

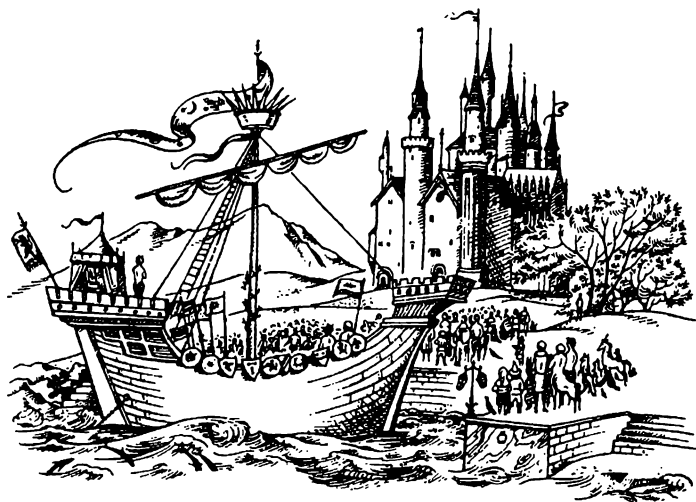
Το ταξίδι του Βασιλιά

Αυτό που έκανε τον Ευστάθιο να δείχνει στα χάλια του (όχι ότι και η Τζιλ πήγαινε πίσω, δηλαδή), ήταν η αγτίθεση με το περιβάλλον. Τέτοια ομορφιά είχε. Καλύτερα να σας το περιγράψω για να μη χάνουμε ώρα.

Καθώς ζύγωνε προς τη στεριά, η Τζιλ δεν είχε δει μακριά της, στην ενδοχώρα, κάτι βουνά; Από κει, λοιπόν, από κάποιο άνοιγμα, τρύπωνε το φως του ήλιου που βασίλευε και χαίδευε τη χλοερή πεδιάδα. Στη μια άκρη υψωνόταν ένα κάστρο με τον ανεμοδείκτη του να λαμποκοπάει στο φως και με πλήθος πύργους και πυργίσκους· η Τζιλ δεν είχε δει στη ζωή της όλη πιο όμορφο κάστρο. Στην άλλη άκρη, την κοντινή, υπήρχε μια προβλήτα από άσπρο μάρμαρο και αραγμένο ένα καράβι: ένα πανύψηλο καράβι με το καμπούνι και το κάσσαρο ψηλά, βαμμένα με χρώματα χρυσαφιά και πορφυρά, με μια πελώρια σημαία στη μαϊστρα, και πολλά λάβαρα να κυματίζουν στο κατάστρωμα, και μια σειρά από ασπίδες, στο μήκος

της κουπαστής. Είχαν ακουμπήσει το μαδέρι στο καράβι, και στην άκρη, έτοιμος να επιβιβασθεί, στεκόταν ένας άντρας στα βαθιά του γεράματα. Φορούσε έναν πλούσιο μανδύα, κατακόκκινο, που όταν άνοιγε, άφηνε να φαίνεται η ασημένια πανοπλία του. Το κεφάλι του το στόλιζε μια λεπτή χρυσή ταινία. Η γενειάδα του, κατάλευκη σαν βαμβάκι, έφτανε μέχρι τη μέση του. Στεκόταν στητός, όσο γινόταν, και με το ένα του χέρι στηριζόταν στον ώμο κάποιου άρχοντα που 'ταν ντυμένος με ρούχα πλουμιστά κι έδειχνε νεότερος από τον ίδιο: ήταν ολοφάνερο πόσο γέρος και ντελικάτος ήταν. Θα 'λεγε κανείς πως και το πιο απαλό φύσημα του ανέμου θα τον εξαφάνιζε. Τα μάτια του ήταν νοτισμένα.

Ακριβώς μπροστά στο Βασιλιά – που είχε στραφεί να μιλήσει στους υπηκόους του πριν επιβιβασθεί στο καράβι – υπήρχε ένας θρόνος πάνω σε τροχούς και ζεμένο ένα γαϊδουράκι: μα τόσο μικρό, λίγο μεγαλύτερο, ας

πούμε, από ένα μεγάλο κυνηγόσκυλο. Σ' αυτόν το θρόνο καθόταν ένας χοντρούλης νάνος. Ήταν το ίδιο φανταχτερά ντυμένος όπως κι ο Βασιλιάς. Επειδή όμως ήταν τόσο χοντρός, κι επειδή ήταν χωμένος μέσα σε μαξιλάρες, η εντύπωση ήταν εντελώς διαφορετική· έμοιαζε ένας άμορφος μπόγος από γούνα, μετάξι και βελούδο. Είχε τα χρόνια του Βασιλιά, αλλά έδειχνε πιο κοτσονάτος και κεφάτος κι είχε διαπεραστικά ματάκια. Το κεφάλι του ξέσκεπο, φαλακρό και πελώριο, έτσι καθώς χτύπαγε το φως του ήλιου που βασίλευε, λαμποκοπούσε σαν τεράστια μπάλα του μπιλιάρδου.

Πιο πίσω, σε ημικύκλιο, στέκονταν κάποιοι που η Τζιλ κατάλαβε ότι ήταν οι αυλικοί του. Και μόνο για τα ρούχα και τις πανοπλίες τους, άξιζε να τους χαζέψεις. Από αυτή την άποψη, έμοιαζαν περισσότερο με λουλουδισμένη πρασιά παρά με ένα πλήθος. Αυτό όμως που την έκανε να γουρλώσει τα μάτια της και ν' ανοίξει το στόμα της σαν χάνος, ήταν αυτοί οι ίδιοι οι άνθρωποι. Αν μπορεί κανείς να πει τη λέξη «άνθρωποι». Γιατί μόνο ένας στους πέντε ήταν φυσιολογικός άνθρωπος. Οι υπόλοιποι ήταν πλάσματα ανύπαρκτα στον κόσμο το δικό μας. Φαύνοι, σάτυροι, κένταυροι: αν μπορούσε να τους βαφτίσει, ήταν γιατί είχε δει κάποτε φωτογραφίες τους. Και νάνοι επίσης. Κι ακόμα υπήρχαν ένα σωρό ζώα που κι αυτά τα γνώριζε· αρκούδες, ασβοί, αρουραίοι, λεοπαρδάλεις, ποντίκια, και λογιών λογιών πουλιά. Κι αυτά όμως ήταν πολύ πιο διαφορετικά από τα αντίστοιχα ζώα που υπήρχαν στην Αγγλία. Μερικά ήταν πολύ μεγαλύτερα – τα ποντίκια, για παράδειγμα, στέκονταν στα πιασινά τους πόδια και το μπόι τους ήταν πάνω από μισό μέτρο. Ξέχωρα από αυτό, όλα τους φαίνονταν αλλιώτικα. Από την έκφραση που έπαιρνε το πρόσωπό τους, καταλάβαινες ότι τα κα-

τάφερναν να μιλάνε και να σκέφτονται το ίδιο καλά με μας.

«Ποπό!» σκέφτηκε η Τζιλ. «Τελικά, δηλαδή, είναι αλήθεια!» Μα την άλλη στιγμή πρόσθεσε: «Να 'ναι φιλικά, άραγε;» Γιατί μόλις είχε πάρει το μάτι της, στην άκρη αυτής της ομάδας, κανά δυο γίγαντες και κάποιους τύπους που πραγματικά δεν μπορούσε να τους δώσει κανένα όνομα.

Εκείνη τη στιγμή, της ήρθαν ξαφνικά στο νου ο Ασλάν και τα σημάδια. Το τελευταίο μισάωρο τα είχε λησμονήσει ολότελα.

«Στούμποου!» ψιθύρισε κι άρπαξε το χέρι του. «Στούμποου, γρήγορα! Βλέπεις κανά γνωστό;»

«Μπα! Αποφάσισες να μας κουβαληθείς πάλι;» είπε ο Ευστάθιος ζοχαδιασμένος (και δεν είχε κι άδικο). «Για κάνε λίγη ησυχία, εντάξει; Θέλω ν' ακούω.»

«Άσε τις βλακείες» είπε η Τζιλ. «Μη χάνουμε λεπτό. Δε βλέπεις κανένα παλιό σου φίλο εδώ; Αν βλέπεις, τρέχα γρήγορα και μίλα του.»

«Τι κάθεςαι και μου τσαμπουνάς;» είπε ο Στούμποου.

«Ο Ασλάν! Το Λιοντάρι! Αυτός το 'πε» είπε η Τζιλ με απελπισία. «Τον είδα.»

«Α, μπα, ώστε έτσι; Και τι σου είπε;»

«Είπε να πας αμέσως να μιλήσεις στον πρώτο που θα δεις στη Νάρνια που είναι παλιός σου φίλος.»

«Ε, λοιπόν, δεν έχω ξαναδεί στη ζωή μου όλη κανέναν απ' αυτούς εδώ. Κι, αν θες να ξέρεις και κάτι ακόμα, από πού κι ως πού ξέρω εγώ ότι είμαστε στη Νάρνια.»

«Νόμισα ότι είπες ότι είχες ξανάρθει εδώ» είπε η Τζιλ.

«Ε, λοιπόν, νόμισες λάθος.»

«Να τα μας! Καλός είσαι! Δε μου 'πες πριν...»

«Να χαρείς! Δεν το κλείνεις ν' ακούσουμε τι λένε!»

Ο Βασιλιάς μιλούσε στο Νάνο, αλλά η Τζιλ δεν μπορούσε ν' ακούσει λέξη. Το μόνο που έβγαζε ήταν ότι ο Νάνος δεν απαντούσε, αλλά οληώρα κούναγε το κεφάλι του σαν να συμφωνούσε. Μετά ο Βασιλιάς ύψωσε τη φωνή του για ν' ακουστεί απ' όλους τους αυλικούς του: η φωνή του όμως ήταν τόσο γεροντική και τρεμουλιαστή που η Τζιλ πάλι δεν πολυκατάλαβε τα λόγια του – πόσο μάλλον που αφορούσαν τόπους κι ανθρώπους που δεν ήξερε διόλου. Όταν τέλειωσε την ομιλία του, ο Βασιλιάς έσκυψε και φίλησε το Νάνο και στα δυο μάγουλα. Μετά ίσιωσε το κορμί του, σήκωσε ψηλά το δεξί του χέρι σαν να τους ευλογούσε, κι άρχισε ν' ανεβαίνει το μαδέρι με βήματα αργά κι αβέβαια. Οι αυλικοί έδειξαν φοβερά συγκινημένοι από την αναχώρηση του Βασιλιά. Βγήκαν μαντίνια, ακούστηκαν κλάματα απ' όλους. Τραβήχτηκε το μαδέρι, ήχησαν οι σάλπιγγες από το κάσσαρο, και το καράβι άρχισε ν' απομακρύνεται από το μόλο. (Μια βάρκα το ρυμουλκούσε, αλλά η Τζιλ δεν το είχε δει.)

«Και τώρα...» είπε ο Ευστάθιος, αλλά μέχρι εκεί ήταν η κουβέντα του γιατί εκείνη τη στιγμή, ένα πελώριο άσπρο πράμα – για κάποιο δευτερόλεπτο, της Τζιλ της φάνηκε σαν χαρταετός – γλίστρησε στον αέρα και ήρθε και στάθηκε πάνω στα πόδια του. Ήταν μια άσπρη κουκουβάγια, τόσο τεράστια όμως που έφτανε το μπόι ενός κανονικού νάνου.

Πετάρισε τα μάτια, ζύγωσε να δει καλύτερα λες και είχε μυωπία, κι ύστερα έγειρε λίγο το κεφάλι και με απαλή, κατσαρή φωνή είπε:

«Κουκουβάου-κουκουβά! Ποια είν' αυτά τα δυο παιδιά;»

«Εγώ είμαι ο Στούμποου κι αυτή είναι η Πόουλ» είπε

ο Ευστάθιος. «Δε μας κάνεις τη χάρη να μας πεις πού βρισκόμαστε;»

«Στη γη της Νάρνια, στο Κάστρο του Βασιλιά, στο Κάιρ Πάραβελ.»

«Και δε μου λες, ο Βασιλιάς ήταν αυτός που μόλις τώρα πήρε το πλοίο;»

«Αν ήταν, αν ήταν» είπε η Κουκουβάγια θλιμμένα, κουνώντας το πελώριο κεφάλι της. «Όμως εσείς ποιοι είστε; Σαν να βλέπω κάτι μαγικό μ' εσάς τους δυο. Σας είδα να έρχεστε εδώ πετώντας. Οι άλλοι όλοι είχαν το νου τους στο κατευόδιο του Βασιλιά και κανένας δε σας πήρε μυρουδιά. Εκτός από μένα. Εγώ σας πρόσεξα. Ήρθατε πετώντας.»

«Μας έχει στείλει ο Ασλάν» είπε ο Ευστάθιος χαμηλώνοντας τη φωνή του.

«Κουκουβάου-κουκουβά!» είπε η Κουκουβάγια και τα φτερά της σπαρτάρισαν. «Αυτό παραείναι μπλεγμένο για να το καταλάβω τόσο νωρίς το απόγευμα. Εγώ, βλέπετε, είμαι σε φόρμα μόνο αφού δύσει ο ήλιος.»

«Και μας έχει στείλει για να βρούμε το χαμένο Πρίγκιπα» είπε η Τζιλ, που είχε φαγωθεί τόσην ώρα να μπει κι αυτή στην κουβέντα.

«Τι 'ν' πάλι τούτο! Πρώτη φορά το ακούω» είπε ο Ευστάθιος. «Ποιον Πρίγκιπα;»

«Καλύτερα να πάτε αμέσως να μιλήσετε στον Αντιβασιλέα» είπε η Κουκουβάγια. «Σ' εκείνον εκεί, στο αμάξι με το γαϊδαράκο. Τράμπκιν ο Νάνος.» Το πουλί έκανε μια στροφή για να τους οδηγήσει καθώς μουρμούραγε: «Κουκουβάου-κουκουβά! Τι 'ναι τα πάλι αυτά! Το μυαλό μου δε δουλεύει. Παραείναι νωρίς για μένα.»

«Και ποιο είναι τ' όνομα του Βασιλιά;» ρώτησε ο Ευστάθιος.

«Κασπιανός ο Δέκατος» αποκρίθηκε η Κουκουβάγια. Η Τζιλ ούτε που κατάλαβε γιατί ο Ευστάθιος κοντοστάθηκε και πήρε ένα χρώμα άλλο πράμα. Σκέφτηκε πως τόσο χάλια δεν τον είχε δει ποτέ της για καμιά αιτία. Πριν όμως προλάβει να τον ρωτήσει είχαν κιόλας φτάσει κοντά στο Νάνο, που ήταν έτοιμος να τραβήξει τα γκέμια για να γυρίσει πίσω στο κάστρο. Οι αυλικοί είχαν πάρει κι αυτοί το δρόμο του γυρισμού, ένας ένας, δυο δυο ή και παρεούλες, έτσι όπως διαλύεται ο κόσμος μετά από αγώνα ποδοσφαιρικό ή ράλι.

«Κουκουβάου! Χμμμ! Υψηλότατε!» είπε η Κουκουβάγια, κι έσκυψε κι έχωσε το ράμφος της στο αυτί του Νάνου.

«Ε; Τι έκανε λέει;» είπε ο Νάνος.

«Δύο επισκέπτες, εξοχότατε» είπε η Κουκουβάγια.

«Δύο παλιοκλέφτες! Μα, τι 'ναι αυτά που μου λες;» είπε ο Νάνος. «Εγώ βλέπω δύο εξαιρετικώς ρυπαρά ανθρωποκούταβα. Τι επιθυμούν;»

«Το όνομά μου είναι Τζιλ» είπε η Τζιλ κι έκανε ένα βήμα μπρος. Την είχε πιάσει ανυπομονησία να εξηγήσει για ποια σημαντική δουλειά είχαν έρθει εκεί.

«Τζιλ τη λένε» είπε η Κουκουβάγια μ' όση δύναμη είχε.

«Τι έκανε λέει;» είπε ο Νάνος. «Κλαίνε; Ποιοι κλαίνε. Δε βλέπω κανένα να κλαίει. Επιτέλους! Ποιος κλαίει;»

«Την κοπέλα, εξοχότατε» είπε η Κουκουβάγια. «Το όνομά της είναι Τζιλ.»

«Μίλα δυνατά, μίλα δυνατά» είπε ο Νάνος. «Τι στέκεσαι και μουρμουράς και ψιθυρίζεις μέσα στο αυτί μου. Ποιος κλαίει, λοιπόν;»

«Κανένας δεν κλαίει» πάτησε ένα γερό κρώξιμο η Κουκουβάγια.

«Ποιος;»

«KANENAS.»

«Σιγά, σιγά! Τι ξεφωνίζεις. Να 'μυνα και κανένας κουφός! Τι θες τώρα κι έρχεσαι εδώ και μου λες ότι κανένας δεν κλαίει. Για ποιο λόγο θα 'πρεπε να κλαίει κανείς;»

«Δεν του λες τώρα ότι εγώ είμαι ο Ευστάθιος» είπε ο Στούμποου.

«Το αγόρι το λένε Ευστάθιο, εξοχότατε» έκρωξε πάλι μ' όλη της τη δύναμη η Κουκουβάγια.

«Δεν έχει ευστάθεια;» είπε ο Νάνος θυμωμένος. «Εμ, του φαίνεται. Κι είναι λόγος αυτός να μου τον κουβαλάς εδώ; Ε;»

«Όχι ευστάθεια, εξοχότατε» είπε η Κουκουβάγια. «ΕΥΣΤΑΘΙΟ.»

«Να σταθεί, πού να σταθεί. Επιτέλους, δεν ξέρω για τι πράμα μου μιλάς. Άκουσέ με καλά, Κυρα-Θαμποφτερού. Στα νιάτα μου, υπήρχαν ζώα και πτηνά που μιλούσαν. Αυτά τα μουρμουρίσματα και τα ψιθυρίσματα και τα κακαρίσματα μας ήταν άγνωστα. Και ούτε που θα τα ανε-

χόμασαν. Ούτε για ένα λεπτό. Άκουσες; Ούτε για ένα λεπτό. Ούρνους, το ακουστικό μου, παρακαλώ.»

Ένας μικρός φαύνος που στεκόταν ήσυχα στο πλευρό του Νάνου του έδωσε αμέσως ένα ασημένιο χωνί, το ακουστικό του. Αυτό ήταν ολόδιο μ' ένα παλιό μουσικό όργανο που λεγόταν οφίαυλος, γιατί σαν όφης δηλαδή, έφερνε βόλτα γύρω από το λαιμό του Νάνου. Ενώ το τακτοποιούσε, η Κουκουβάγια η Θαμποφτερού ξαφνικά ψιθύρισε στα παιδιά:

«Το μυαλό μου σαν ν' άρχισε κάπως να δουλεύει τώρα. Μην πείτε λέξη για το χαμένο Πρίγκιπα. Θα σας εξηγήσω αργότερα. Κουκουβάου-κουκουβά. Πα πα πα!»

«Λοιπόν» είπε ο Νάνος, «Κυρα-Θαμποφτερού, αν έχεις να πεις κάτι λογικό, προσπάθησε να το πεις. Πάρε μια βαθιά ανάσα και μίλα αργά, όχι σαν παπατρέχας!»

Με κάποια βοήθεια από τα παιδιά και παρά την κρίση τού βήχα που έπιασε το Νάνο, η Θαμποφτερού άρχισε να εξηγεί ότι οι επισκέπτες είχαν έρθει στην αυλή της Νάρνια σταλμένοι από τον Ασλάν. Ο Νάνος τούς έριξε μια γρήγορη ματιά και το βλέμμα του τώρα πήρε μια αλλιώτικη έκφραση.

«Ώστε σταλμένοι από το ίδιο το Λιοντάρι, ε;» είπε. «Και από – μμμ – από κείνο τον άλλο Τόπο – πέρα από το τέλος του κόσμου, ε;»

«Μάλιστα, Κύριέ μου» έσκουξε ο Ευστάθιος μέσα στο χωνί.

«Ώστε ο γιος του Αδάμ και η κόρη της Εύας, ε;» είπε ο Νάνος.

Όμως στην Πειραματική Σχολή δεν είχε γίνει ποτέ κουβέντα για κανέναν Αδάμ ούτε και για καμιά Εύα, κι έτσι η Τζιλ και ο Ευστάθιος δεν μπόρεσαν να δώσουν απάντηση. Όμως ο Νάνος δε φάνηκε να έδωσε σημασία.

«Λοιπόν, αγαπητοί μου» είπε και, σκύβοντας λίγο το κεφάλι, τους πήρε από το χέρι, πρώτα το ένα παιδί κι ύστερα τ' άλλο. «Σας καλωσορίζουμε μ' όλη μας την καρδιά. Αν ο καλός μας Βασιλιάς, ο καημένος ο Κύριός μου, δεν είχε βάλει πανιά μόλις αυτή τη στιγμή για τα Εφτά Νησιά, θα ήταν πολύ χαρούμενος με τον ερχομό σας. Θα ξανάνιωνε για μια στιγμή – για μια στιγμή. Και τώρα, ώρα για δείπνο. Θα μου μιλήσετε για το σκοπό της επίσκεψής σας στο γενικό συμβούλιο αύριο το πρωί. Κυρα-Θαμποφτερού, φρόντισε να δοθούν στους ξένους μας τα πιο επίσημα δωμάτια και κατάλληλα ρούχα κι ό,τι άλλο επιθυμούν. Και, Θαμποφτερού, για πλησίασε.»

Τότε ο Νάνος κόλλησε το στόμα του στο αυτί της Κουκουβάγιας με την πρόθεση, κανείς δεν αμφιβάλλει, να μιλήσει ψιθυριστά: όμως, καθώς ξέρετε, όσοι έχουν πρόβλημα ακοής δεν μπορούν να κάνουν σωστή εκτίμηση της φωνής τους. Έτσι, και τα δυο παιδιά άκουσαν που είπε: «Και φρόντισε να πλυθούν, παρακαλώ».

Ύστερα, ο Νάνος τσίγκλισε το γαϊδαράκο που πήρε δρόμο κατά το κάστρο μ' έναν τρόπο που θύμιζε κάτι ανάμεσα σε άλογο και πάπια. (Ήταν ένα χοντρομπαλάδικο ζωντανό ετούτο, άλλο πράμα.) Ο Φαύνος, η Κουκουβάγια και τα παιδιά ακολουθούσαν με πιο αργό βήμα. Ο ήλιος είχε πια βασιλέψει κι άρχισε να κάνει ψύχρα.

Διασχίσανε το γρασίδι, πέρασαν μέσα από ένα περιβόλι κι ύστερα φτάσανε στη Βορινή Πύλη του Κάιρ Πάραβελ, που ήταν διάπλατα ανοιχτή. Στο εσωτερικό είδαν μια αυλή γεμάτη πρασινάδα. Τα παράθυρα της μεγάλης αίθουσας στα δεξιά τους ήταν κιόλας φωτισμένα. Τα φώτα ήταν αναμμένα και σ' ένα συγκρότημα από κτίρια, αντίκρυ τους, σωστό λαβύρινθο. Εκεί τους οδήγησε η

Κουκουβάγια κι ύστερα κάλεσε ένα εξαίσιο πλάσμα για να αναλάβει τη φροντίδα της Τζιλ. Ήταν μια κοπέλα στο μπόι της περίπου, αρκετά πιο λεπτή, αλλά φανερά πιο ώριμη, με τη χάρη ιτιάς, και μαλλιά σαν τα φύλλα ιτιάς, που μοιάζαν να 'ναι πλεγμένα με βρύα. Οδήγησε την Τζιλ σ' ένα κυκλικό δωμάτιο σ' έναν από τους πυργίσκους. Χωστή στο πάτωμα υπήρχε μια μπανιέρα, τα ξύλα μοσκοβολούσαν στη φωτιά που ήταν αναμμένη στη χαμηλή εστία, μια λάμπα κρεμόταν μ' ασημένια αλυσίδα από την αψιδωτή οροφή. Το παράθυρο έβλεπε στη δύση με θέα τούτη την παράξενη χώρα, τη Νάρνια, κι η Τζιλ έμεινε να κοιτάει τα βαθυκόκκινα αχνάρια από το ηλιοβασίλεμα ακόμα να λάμπουν πίσω από τα μακρινά βουνά. Ένωσε μια λαχτάρα για περισσότερες περιπέτειες και τη βεβαιότητα ότι αυτά όλα ήταν μοναχά η αρχή.

Αφού έκανε το μπάνιο της και βούρτσισε τα μαλλιά της και φόρεσε τα ρούχα που της έφεραν – ρούχα που δεν ήταν όμορφα μόνο στο μάτι, μα και στην αφή, και μοσκομύριζαν και θρόιζαν καθώς περπατούσες – θα 'χε ξαναγυρίσει σ' εκείνο το παράθυρο με την καταπληκτική θέα, αν δεν την έκοβε στη μέση ένα χτύπημα στην πόρτα.

«Περάστε» είπε η Τζιλ. Και να σου εμφανίστηκε ο Ευστάθιος, φρεσκοπλυμένος κι αυτός και ντυμένος με τα πανέμορφα ρούχα των Ναρνιανών. Ωστόσο, η έκφραση στο πρόσωπό του δεν έδειχνε και μεγάλο ενθουσιασμό.

«Εδώ είσαι επιτέλους» είπε τσατισμένος και σωριάστηκε σε μια καρέκλα. «Μπάφιασα να σε ψάχνω.»

«Ορίστε που με βρήκες!» είπε η Τζιλ. «Δε μου λες, βρε Στούμποου, δεν είναι να τρελαίνεσαι μ' όλη αυτή την ομορφιά;» Για την ώρα, όλα τα περί σημάτων και χαμένου Πρίγκιπα είχαν πάει περίπατο.

«Α, εκεί έχεις το μυαλό σου εσύ, ε;» είπε ο Ευστά-

θιος· ύστερα από λίγο «Μακάρι να μην είχαμε έρθει ποτέ.»

«Δεν είσαι με τα καλά σου!»

«Δεν τ' αντέχω άλλο» είπε ο Στούμποου. «Να βλέπεις το Βασιλιά – τον Κασπιανό – σε τέτοια κατάσταση, ένα γεράκο να μην τον βαστάν τα πόδια του. Πώς να το πω... σε τρομάζει.»

«Γιατί καλέ; Κι εσένα τι σε κόφτει;»

«Άντε να καταλάβεις εσύ. Τώρα που το σκέφτομαι, πραγματικά δεν μπορείς. Δε σου έχω εξηγήσει ότι ο χρόνος σ' αυτόν εδώ τον κόσμο είναι διαφορετικός.»

«Μα τι 'ναι αυτά που μου λες τώρα;»

«Να! Ο χρόνος που περνάμε εδώ δε θα λογαριαστεί στο δικό μας χρόνο. Καταλαβαίνεις; Θέλω να πω ότι, άσχετα με το πόσο θα μείνουμε εδώ, θα γυρίσουμε πίσω στην Πειραματική Σχολή τη στιγμή που φύγαμε.»

«Δε θα 'χει και πολύ πλάκα!»

«Οχ, βούλωσ' το, βρε Πόουλ. Όλη την ώρα κόβεις την κουβέντα. Όταν λοιπόν γυρίσουμε πίσω στην Αγγλία – στο δικό μας κόσμο – δε θα μπορείς να υπολογίσεις πόσος χρόνος πέρασε εδώ. Δηλαδή, στη Νάρνια μπορεί να είναι ένα κάρο χρόνια, όταν στην Αγγλία περνάει ένας χρόνος μοναχά. Τα Πηβενσόπουλα μου το είχαν εξηγήσει, αλλά εγώ ο βλάκας το ξέχασα εντελώς. Και καθώς βλέπω, από τότε που ήμουν εδώ πέρασαν περίπου εβδομήντα χρόνια – Ναρνιανά χρόνια. Μπήκες τώρα; Ξανάρχομαι λοιπόν και βρίσκω τον Κασπιανό γέρο άνθρωπο.»

«Άρα ο Βασιλιάς ήταν γνωστός σου!» είπε η Τζιλ. Της ήρθε η σκέψη σαν φοβερό αστροπελέκι.

«Αν ήταν λέει» είπε ο Ευστάθιος καταστενοχωρημένος. «Περισσότερο απ' όσο φαντάζεσαι. Και την τελευ-

ταία φορά που τον είδα, ίσα που με πέρναγε λίγα χρόνια. Και να βλέπω τώρα αυτόν το γέρο με την άσπρη γενειάδα, και να τον θυμάμαι εκείνο το πρωινό όταν κατάλαβαμε τα Νησιά της Μοναξιάς ή την πάλη με το Φίδι της Θάλασσας – τι να σου πω! είναι τρομερό· χειρότερο από το να 'ρχόμουναι και να μάθαινα πως είχε πεθάνει.»

«Πάψε, να χαρείς!» είπε η Τζιλ χάνοντας την υπομονή της. «Αν θες να ξέρεις, συμβαίνει κάτι πολύ χειρότερο. Την έχουμε πατήσει με το πρώτο Σημάδι.» Φυσικά ο Ευστάθιος ούτε που κατάλαβε. Έτσι η Τζιλ του διηγήθηκε τη συζήτησή της με τον Ασλάν και τα τέσσερα σημάδια και την αποστολή που είχε αναθέσει και στους δυο τους, να βρουν το χαμένο Πρίγκιπα.

«Καθώς βλέπεις» κατέληξε, «είδες και καλοείδες έναν παλιό σου φίλο, όπως είπε ο Ασλάν, κι έπρεπε να πας αμέσως να του μιλήσεις. Πράγμα που δεν έκανες και τώρα άντε όλα φτου κι από την αρχή».

«Κι εγώ δηλαδή πώς έπρεπε να το ξέρω;» είπε ο Στούμποου.

«Ε, αν καθόσουναι να μ' ακούσεις όταν προσπαθούσαι να σου τα πω, τώρα δε θα είχαμε κανένα πρόβλημα» είπε η Τζιλ.

«Μάλιστα! Κι εσύ, κυρά μου, αν δεν είχες κάνει τις χαζαμάρες σου εκεί στην άκρη του βράχου που κόντεψες να με δολοφονήσεις – καλά άκουσες! είπα να με δολοφονήσεις και θα σου το κοπανάω ξανά και ξανά, και να μη μου συγχύζεσαι – λοιπόν, θα είχαμε φτάσει εδώ μαζί και θα ξέραμε τι να κάνουμε.»

«Δε μου λες, ήταν το πρώτο πρόσωπο που είδες, έτσι δεν είναι;» είπε η Τζιλ. «Εσύ θα πρέπει να 'σουναι εδώ ώρες πριν από μένα. Είσαι σίγουρος ότι δεν είδες κανέναν άλλο πρώτα;»

«Εγώ ήμουν εδώ ένα λεπτό μοναχά πριν από σένα» είπε ο Ευστάθιος. «Εσένα ο Ασλάν θα πρέπει να σου 'δωσε πιο δυνατό φύσημα. Για να καλύψει το χαμένο χρόνο: το χρόνο που χάθηκε εξαιτίας σου.»

«Δε με παρατάς λέω εγώ!» είπε η Τζίλ. «Οχ! Τι 'ν' τούτο πάλι!»

Η καμπάνα του κάστρου ακούστηκε να καλεί για το δείπνο. Ευτυχώς γιατί, έτσι, έληξε ένας παραλίγο ομηρικός καβγάς. Και είχαν κι οι δυο τους μια διαβολεμένη όρεξη!

Τα μάτια τους δεν είχαν ξαναδεί πιο φαντασμαγορικό πράμα από αυτό το γεύμα στη μεγάλη τραπεζαρία του κάστρου· μολονότι ο Ευστάθιος είχε ξανάρθει σ' αυτόν τον κόσμο, είχε περάσει όλον τον καιρό στη θάλασσα και δεν είχε καμιά εμπειρία από τη λάμψη και την αβροφροσύνη που είχαν οι Ναρνιανοί στα σπίτια τους, στη χώρα τους. Λάβαρα κρέμονταν από την οροφή, και κάθε φορά που τους σέρβιραν ένα πιάτο ηχούσαν σάλπιγγες και τύμπανα. Κατέφθασαν σούπες, να τις θυμάσαι μοναχά και να σου τρέχουν τα σάλια, νοστιμότατα ψάρια με παράξενα ονόματα, ζαρκαδία και παγόνια, πίτες, παγωτά και ζελέ, και φρούτα και καρύδια κι όλων των ειδών κρασιά και φρουτοχυμοί. Ακόμα κι ο Ευστάθιος ξεχάστηκε λιγάκι και παραδέχτηκε ότι αυτό το δείπνο ήταν «άλλο πράμα». Κι όταν το τσιμπούσι έφτανε στο τέλος, παρουσιάστηκε ένας τυφλός ποιητής που, συνοδεύοντας με μουσική έπιασε ν' ανιστορεί την καταπληκτική εκείνη παλιά ιστορία για τον Πρίγκιπα Κορ και την Άραβη και το άλογο που το λέγαν Μπρη, την ιστορία που είναι γνωστή με τον τίτλο «Το Άλογο και το Αγόρι του» και μιλάει για μια περιπέτεια που ξετυλίγεται στη Νάρνια και στην Καλορμίνη και τους τόπους ανάμεσά τους, για το Χρυσό

Αιώνά τότε που Μεγάλος Βασιλιάς στο Κάιρ Πάραβελ ήταν ο Πέτρος. (Δεν προλαβαίνω να σας τη διηγηθώ τώρα, αλλά κάποια φορά αξίζει να την ακούσετε.)

Καθώς γύριζαν μισοζαλισμένοι πίσω στα δωμάτιά τους για ύπνο, με το χασμουρητό να πηγαίνει σύννεφο, η Τζιλ, επειδή είχαν περάσει μια τόσο γεμάτη μέρα, είπε: «Έχουμε να κάνουμε έναν ξεγυρισμένο ύπνο απόψε!» Για να δείτε πόσο λίγο περνάει από το νου μας το τι μπορεί να μας συμβεί απ' τη μια στιγμή στην άλλη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

Οι Κουκουβάγιες στη Βουλή

Είναι πραγματικά ανεξήγητο πώς συμβαίνει κι όσο πιο πολύ νυστάζεις τόσο πιο πολύ καθυστερείς να πας για ύπνο· αν μάλιστα έχεις την εξαιρετική τύχη της Τζιλ να καίει το τζάκι μέσα στο δωμάτιό σου, ε, τότε ξέχνα το. Ούτε που της έκανε καρδιά ν' αρχίσει να ξεντύνεται αν δεν καθόταν πρώτα να χουζουρέψει για λίγο μπροστά στη φωτιά. Κι από τη στιγμή που κάθισε, άντε μετά να σηκωθεί. Θα 'χε πει κάπου πέντ' έξι φορές «Πρέπει να πάω για ύπνο!» όταν ξαφνικά πετάχτηκε από ένα χτύπο στο τζάμι.

Σηκώθηκε, πήγε και τράβηξε την κουρτίνα, αλλά το μόνο που είδε στην αρχή ήταν το σκοτάδι. Ύστερα όμως έκανε πίσω φοβισμένη, γιατί ξεχώρισε κάτι πελώριο να ορμάει κατά το παράθυρο και να δίνει ένα γερό χτύπο πάνω στο τζάμι. Της κατέβηκε μια σκέψη που την κοψοχόλιασε. «Ωρα είναι να 'χουν σ' αυτή τη χώρα έντομα γίγαντες. Γιαχ!» Σε λίγο όμως αυτό το πράμα ξαναφάνηκε,

κι αυτή τη φορά ήταν σχεδόν σίγουρη ότι είδε ένα ράμφο, κι ότι το θόρυβο πάνω στο τζάμι τον είχε κάνει το ράμφο. «Θα πρέπει να 'ναι κανένα τεράστιο πουλί» σκέφτηκε η Τζιλ. «Άραγε να 'ναι αετός;» Δεν είχε πολλά κέφια για επισκέψεις, κι αετός να 'ταν, ωστόσο, άνοιξε το παράθυρο και κοίταξε έξω. Την ίδια στιγμή, μ' ένα θόρυβο που την ξεκούφανε, το πλάσμα αυτό στάθηκε πάνω στο περβάζι γεμίζοντας όλο το άνοιγμα στο παράθυρο, έτσι που η Τζιλ αναγκάστηκε να τραβηχτεί πίσω για να του κάνει χώρο. Ήταν η Κουκουβάγια.

«Σουτ! Σουτ! Κουκουβάου-Κουκουβά» είπε η Κουκουβάγια. «Μην κάνεις θόρυβο καθόλου. Για πες μου τώρα. Το 'χετε πάρει στα σοβαρά εσείς οι δυο αυτό που σκοπεύετε να κάνετε;»

«Θες να πεις για το χαμένο Πρίγκιπα;» είπε η Τζιλ. «Αν μπορούμε ας κάνουμε κι αλλιώς.» Εκείνη τη στιγμή της ήρθε στο μυαλό η φωνή και το πρόσωπο του Λιονταριού· με τις γιορτές και τα πανηγύρια και τα παραμύθια στη μεγάλη τραπεζαρία, κόντεψε να τα ξεχάσει ολότελα.

«Ωραία!» είπε η Κουκουβάγια. «Δεν έχουμε καιρό για χάσιμο λοιπόν. Πρέπει να το σκάσουμε από δω στη στιγμή. Θα πάω να ξυπνήσω το άλλο ανθρωπάκι. Ύστερα θα ξαναγυρίσω να πάρω και σένα. Καλά θα κάνεις να βγάλεις αυτά τα παλατιανά ρούχα και να βάλεις κάτι κατάλληλο για ταξίδι. Θα γυρίσω σ' ένα λεπτό. Κουκουβάου!» Κι εξαφανίστηκε δίχως να περιμένει απάντηση.

Αν ήταν πιο εξοικειωμένη με περιπέτειες η Τζιλ, μπορεί να είχε ζυγιάσει τα λόγια της Κουκουβάγιας, αλλά τέτοια πράγματα δεν της είχαν ξανατύχει: στη συναρπαστική ιδέα μιας μεταμεσονύχτιας απόδρασης, η νύστα της πήγε περίπατο. Ξαναφόρεσε το πουλόβερ και τη φούστα της – στη ζώνη της είχε έναν προσκοπικό σουγιά

που μπορεί να της χρησίμευε – και πήρε και μερικά πράγματα ακόμα που της είχε αφήσει στο δωμάτιο το κορίτσι με τα μαλλιά ιτιάς. Διάλεξε μια κοντή κάπα που της έφτανε μέχρι τα γόνατα κι είχε και κουκούλα («ό,τι πρέπει έτσι και πιάσει καμιά βροχή» σκέφτηκε), μερικά μαντίλια και μια χτένα. Μετά κάθισε και περιέμενε.

Είχε αρχίσει να κουτουλάει πάλι όταν ξαναφάνηκε η Κουκουβάγια.

«Τώρα είμαστε έτοιμοι» είπε.

«Για μπες μπροστά καλύτερα να μου δείχνεις τα κατατόπια» είπε η Τζιλ, «γιατί εδώ μέσα χάνομαι».

«Κουκουβάου!» έκανε η Κουκουβάγια. «Σιγά να μη βγούμε μέσα από το κάστρο! Αλίμονο! Θα καβαλήσεις πάνω μου και θα φύγουμε πετώντας.»

«Τι έκανε λέει;» είπε η Τζιλ κι έμεινε με το στόμα ανοιχτό, διόλου ενθουσιασμένη μ' αυτό που άκουσε. «Δε σου πέφτω πολύ βαριά;»

«Κουκουβάου-κουκουβά! Μα τι πράγματα χαζά! Εδώ

κουβάλησα τον άλλον. Άντε. Πρώτα να σβήσουμε τη λάμπα.»

Μόλις έσβησαν τη λάμπα, το κομμάτι της νύχτας που φαινόταν από το παράθυρο τώρα έδειχνε λιγότερο σκοτεινό – δεν ήταν πια μαύρο, αλλά γκριζο. Η Κουκουβάγια στάθηκε πάνω στο περβάζι με την πλάτη στο δωμάτιο και ύψωσε τα φτερά της. Η Τζιλ σκαρφάλωσε πάνω στο κοντόχοντρο σώμα της, έχωσε τα γόνατά της κάτω από τα φτερά της και πιάστηκε γερά. Ένιωσε στα φτερά της μια γλυκιά ζεστασιά κι απαλότητα, αλλά δεν υπήρχε τρόπος για να κρατηθεί. «Πώς να του φάνηκε του Στούμπο-ου αυτή η βόλτα!» σκέφτηκε. Κι εκεί που έκανε αυτή τη σκέψη, με μια φοβερή βουτιά άφησαν το περβάζι, με τα φτερά να κάνουν έναν τρομερό σαματά μέσα στ' αυτιά της. Το νυχτερινό αεράκι, δροσερό και υγρό, της χάιδευε το πρόσωπο.

Ένιωθε πολύ πιο ανάλαφρα απ' όσο περίμενε και μολονότι ο ουρανός ήταν συννεφιασμένος, κάπου φαινόταν ένα θολό ασημί μπάλωμα του φεγγαριού, που κρυβόταν πίσω από τα σύννεφα. Κάτω φαίνονταν οι πεδιάδες γκριζες και τα δέντρα μαύρα. Ο αέρας δυνάμωνε – ένας αέρας σαν ψίθυρος, σαν κύμα, προμήνυμα πως η βροχή δε θ' αργούσε να 'ρθει.

Η Κουκουβάγια έκανε ένα γύρο έτσι που τώρα είχαν το κάστρο μπροστά τους. Πολύ λίγα παράθυρα ήταν φωτισμένα. Πέταξαν πάνω από το κάστρο, κατά το βορρά, κι ύστερα πάνω από το ποτάμι· ο αέρας είχε γίνει τσουχτερός. Της Τζιλ της φάνηκε πως χαμηλά, πάνω στο νερό, είδε να σχηματίζεται ανοιχτόχρωμο το είδωλο της Κουκουβάγιας. Όσπου να το πει βρίσκονταν κιόλας στη βορινή όχθη του ποταμού και πετούσαν πάνω από δασωμένα περριοχή.

Η Κουκουβάγια έκανε ν' αρπάξει κάτι που η Τζιλ δεν μπόρεσε να δει.

«Να χαρείς!» είπε η Τζιλ. «Όχι απότομες κινήσεις. Κόντεψες να με ρίξεις.»

«Συγγνώμη» είπε η Κουκουβάγια. «Έκανα να τσακώσω μια νυχτερίδα. Το τι με πιάνει όταν βλέπω αυτές τις στρουμπουλές νυχτεριδούλες! Δεν κρατιέμαι. Να σου πιάσω καμιά;»

«Να λείπει» είπε η Τζιλ ανατριχιάζοντας από αηδία.

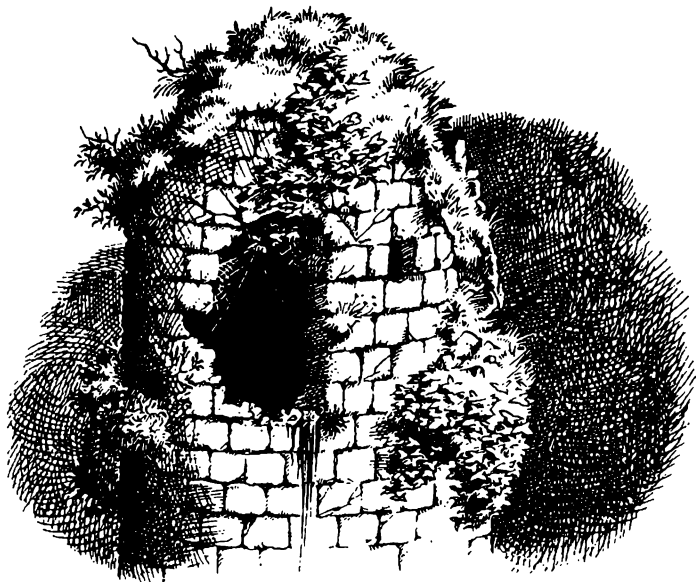
Η Κουκουβάγια πετούσε τώρα σε χαμηλότερο ύψος· μπροστά τους είδαν να ξεπροβάλλει ένας πελώριος, σκούρος όγκος. Η Τζιλ ίσα που πρόλαβε να δει ότι ήταν ένας πυργίσκος – μισοερειπωμένος της φάνηκε, κουκουλωμένος από κισσό – και την ίδια στιγμή τράβηξε το κεφάλι της προς τα κάτω να γλιτώσει τη σύγκρουση πάνω στην καμπύλη ενός παραθύρου, καθώς η Κουκουβάγια τρύπωνε μέσα από τους κισσούς και τις αράχνες του ανοίγματος. Πίσω τους είχαν αφήσει τη δροσερή, γκριζα νύχτα, κι είχαν χωθεί μες στα σκοτάδια της κορυφής του πυργίσκου. Της ήρθε μια μουχλίλα εκεί μέσα και, με το που γλίστρησε από την πλάτη της Κουκουβάγιας για να κατεβεί, ένιωσε (όπως κατά παράξενο τρόπο μας συμβαίνει συνήθως) ότι ήταν πήχτρα. Κι όταν μέσα στο σκοτάδι άκουσε φωνές από παντού να λένε «Κουκουβάου! Κουκουβάου!» κατάλαβε πως ήταν τίγκα από κουκουβάγιες. Αισθάνθηκε μάλλον ανακούφιση, όταν μια διαφορετική φωνή είπε:

«Εσύ είσαι, βρε Πόουλ;»

«Στούμποου! Εσύ είσαι;» είπε η Τζιλ.

«Λοιπόν» είπε η Θαμποφτερού, «νομίζω ότι έχουμε απαρτία. Ας αρχίσει η συνεδρίαση».

«Κουκουβάου-κουκουβά! Μιλάς σωστά! Μιλάς σωστά!» ακούστηκαν πολλές φωνές.

«Για σταθείτε ένα λεπτό» ακούστηκε κι η φωνή του Ευστάθιου. «Θέλω πρώτα να πω κάτι.»

«Να το πεις, να το πεις» φώναξαν οι κουκουβάγιες· και η Τζιλ είπε: «Όρμα!»

«Φίλοι μου – ε, κουκουβάγιες μου, θέλω να πω» άρχισε ο Ευστάθιος, «φαντάζομαι ότι όλοι σας ξέρετε ότι στα νιάτα του ο Βασιλιάς Κασπιανός ο Δέκατος είχε ταξιδέψει με το καράβι ανατολικά, μέχρι το τέλος του κόσμου. Θέλω να σας πω ότι ήμουνα μαζί του σ' εκείνο το ταξίδι: μαζί του καθώς και με το Ριπιτσιπιτσιπ τον Πόντικα, και με το Λόρδο Τρινιανό και τους άλλους. Καταλαβαίνω ότι είναι δύσκολο για σας να το πιστέψετε, όμως στον κόσμο το δικό μας οι άνθρωποι δε γερνάνε τόσο γρήγορα όσο εδώ. Αυτό που θέλω να πω είναι ότι είμαι άνθρωπος του

Βασιλιά: σε περίπτωση λοιπόν που η Βουλή σας εδώ σχεδιάζει κάποια συνωμοσία εναντίον του Βασιλιά, εγώ δεν έχω καμία σχέση».

«Κουκουβάου-κουκουβά, είμαστε κι εμείς με το Βασιλιά» είπαν οι κουκουβάγιες.

«Τότε για ποιο θέμα πρόκειται;» ρώτησε ο Στούμπο-ου.

«Πρόκειται για το εξής θέμα» είπε η Θαμποφτερού. «Αν ο Αντιβασιλιάς, ο Νάνος Τράμπκιν, μάθει ότι ψάχνεις να βρεις το χαμένο Πρίγκιπα, θα σε κλειδαμπαρώσει το ταχύτερο.»

«Θεός φυλάξοι!» είπε ο Ευστάθιος. «Μη μου πείτε ότι ο Τράμπκιν είναι προδότης! Εκείνο τον καιρό, στο θαλασσινό μας ταξίδι, είχα ακούσει πολλές φορές να μιλάνε γι' αυτόν. Είχε την απόλυτη εμπιστοσύνη του Κασπιανού – του Βασιλιά, θέλω να πω.»

«Α, όχι» είπε μια φωνή. «Ο Τράμπκιν δεν είναι προδότης. Είναι όμως καμιά τριανταριά πολεμιστές (ιππότες, κένταυροι, καλοί γίγαντες, και διάφοροι άλλοι) που κάθε τόσο ξεκινούσαν για να βρουν το χαμένο Πρίγκιπα, και δεν έχει γυρίσει ούτε ένας τους. Στο τέλος, ο Βασιλιάς είπε πως δεν άντεχε άλλο να βλέπει να χάνονται οι πιο γενναίοι της Νάρνια αναζητώντας το γιο του. Έτσι λοιπόν τώρα δεν επιτρέπεται να φύγει κανένας.»

«Εμάς όμως θα μας επιτρέψει» είπε ο Ευστάθιος. «Αν μάθει δηλαδή ποιος είμαι και ποιος με στέλνει.»

(«Ποιος μας στέλνει» διόρθωσε η Τζιλ.)

«Ναι» είπε η Θαμποφτερού, «Νομίζω ότι μάλλον θα σας επιτρέψει. Όμως ο Βασιλιάς λείπει. Κι ο Τράμπκιν ακολουθεί πιστά τους κανονισμούς. Χαρακτήρας αδαμάντινος, αλλά περήφανος στ' αυτιά και πολύ ευέξαπτος. Με τίποτα δεν τον κάνεις να καταλάβει ότι μπορεί να

χρειάζεται να κάνει τώρα μια εξαίρεση στον κανόνα.»

«Μπορεί να νομίζετε ότι *εμάς* θα μας πρόσεχε, γιατί εμείς είμαστε κουκουβάγιες, κι όλοι ξέρουν πόσο σοφές είμαστε» είπε μια άλλη κουκουβάγια, «όμως τώρα έχει παραγεράσει. Το μόνο που θα 'λεγε είναι: “Και ποια θαρρείς πως είσαι εσύ; Μια πιτσιρίκα. Σε θυμάμαι τότε που ήσουν αυγουλάκι. Θα μας μάθεις τώρα γράμματα εσύ. Ε, όχι βέβαια. Ήσηκώθηκαν τα πόδια να χτυπήσουν το κεφάλι”!»

Η κουκουβάγια αυτή μιμήθηκε τόσο πετυχημένα τη φωνή του Τράμπκιν που λυθήκαν ολόγυρα στα γέλια κουκουβαγίσια γέλια. Τα παιδιά ένιωθαν ότι οι Ναρνιανοί έβλεπαν τον Τράμπκιν έτσι όπως οι μαθητές στο σχολείο βλέπουν κάποιο στριμμένο δάσκαλο που λιγάκι τον φοβούνται και λιγάκι τον κοροϊδεύουν, αλλά κατά βάθος τον συμπαθούν.

«Και πόσον καιρό θα λείψει ο Βασιλιάς;» ρώτησε ο Ευστάθιος.

«Μακάρι να 'ξερα» είπε η Θαμποφτερού. «Βλέπεις, φημολογείται τελευταία ότι εμφανίστηκε ο ίδιος ο Ασλάν στα νησιά – θαρρώ στην Τερεβινθία. Ο Βασιλιάς λοιπόν είπε ότι θα έκανε ακόμα μια απόπειρα πριν πεθάνει να δει προσωπικά τον Ασλάν και να ζητήσει τη συμβουλή του για το ποιος θα 'πρεπε να 'ναι ο διάδοχός του. Αυτό που μας ανησυχεί όλους μας όμως είναι ότι, αν δεν τον συναντήσει τον Ασλάν στην Τερεβινθία, τότε θα συνεχίσει το ταξίδι του ανατολικά, για τα Εφτά Νησιά και τα Νησιά της Μοναξιάς – κι όλο θα αρμενίζει μέχρι να τον βρει. Δε μιλάει ποτέ γι' αυτό, όμως όλοι μας ξέρουμε ότι δεν έχει λησμονήσει ποτέ το ταξίδι του στο τέρμα του κόσμου. Είμαι σίγουρη πως στα κατάβαθα της ψυχής του λαχταράει να ξαναπάει εκεί.»

«Άρα δεν ωφελεί να τον περιμένουμε να γυρίσει» είπε η Τζιλ.

«Όχι, δεν ωφελεί» είπε η Κουκουβάγια. «Τι να πεις! Τι κρίμα να μην το ξέρετε να του μιλήσετε αμέσως! Θα είχε μεριμνήσει για όλα – ίσως ίσως και για στρατιώτες να σας ακολουθήσουν στην αναζήτηση του Πρίγκιπα.»

Σαν άκουσε τα λόγια αυτά, η Τζιλ δεν έβγαλε τσιμουδιά· μέσα της παρακάλαγε να δείξει κι ο Ευστάθιος τον καλό του εαυτό και να μην ξεφουρνίσει σε όλες τις κουκουβάγιες το γιατί είχε συμβεί αυτό. Και πράγματι έτσι έγινε ή κάπως έτσι. Μ' άλλα λόγια, ίσα που ακούστηκε να μουρμουράει: «Σάμπως έφταιγα εγώ;» πριν πει δυνατά:

«Πολύ καλά. Πρέπει να τα βγάλουμε πέρα και χωρίς τη βοήθειά του. Πολύ θα ήθελα όμως να μου λύσετε μια απορία. Εάν αυτή η Βουλή όπως την αποκαλείτε, είναι απολύτως εντάξει και πέρα από κάθε υποψία και δεν έχει παρά μόνο καλό σκοπό, τότε δε μου λέτε, για ποιο λόγο πρέπει να συνεδριάζετε με τόση μυστικότητα μέσα σ' ένα χάρβαλο και μέσα στη βαθιά νύχτα;»

«Κουκουβάου-κουκουβού» φώναξαν κάμποσες κουκουβάγιες, «και να γίνει πού; Και πότε γίνονται δηλαδή οι συνεδριάσεις αν όχι τη νύχτα;»

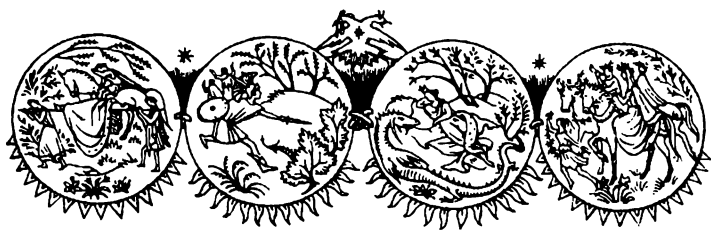
«Βλέπετε» εξήγησε η Θαμποφερού, «τα πιο πολλά πλάσματα που ζουν στη Νάρνια έχουν αφύσικες συνήθειες. Κάνουν τις διάφορες δουλειές τους τη μέρα, όταν σε τυφλώνει ο ήλιος (Πα πα πα!) τότε που όλοι θα 'πρεπε να κοιμούνται. Φτάνουν, λοιπόν, τη νύχτα να μη βλέπουν μπροστά τους, να είναι εντελώς ηλίθια και να μην μπορείς να τους πάρεις λέξη. Εμείς οι κουκουβάγιες, όμως, όταν έχουμε να συζητήσουμε για κάποιο θέμα, συνηθίζουμε να κάνουμε τις συνεδριάσεις μας λογικές ώρες».

«Κατάλαβα» είπε ο Ευστάθιος. «Τώρα πάμε παρακάτω. Πείτε μας ό,τι ξέρετε για το χαμένο Πρίγκιπα.» Και τότε μια γρια-κουκουβάγια, όχι η Θαμποφτερού, άρχισε να διηγείται την ιστορία του.

Πως πριν δέκα χρόνια καθώς φαίνεται, ο Ριλιανός, ο γιος του Κασπιανού, νεαρός ιππότης τότε, είχε βγει να κάνει ιππασία με τη Βασίλισσα, τη μητέρα του. Ήταν ένα Μαγιάτικο πρωινό στα βόρεια της Νάρνια. Τους συνόδευαν άρχοντες κι αρχόντισσες με τα κεφάλια τους στολισμένα με στεφάνια από φύλλα δροσερά και το κυνηγετικό κέρας κρεμασμένο στο πλευρό τους. Ωστόσο δεν είχαν μαζί τους κυνηγιάρικα σκυλιά, γιατί είχαν βγει για να μαζέψουν λουλούδια· όχι για να κυνηγήσουν. Η ζέστη είχε σφίξει όταν φτάσανε σ' ένα όμορφο ξέφωτο όπου γάργαρα νερό ανάβλυζε από μια πηγή. Εκεί ξεκαβαλικέψανε και κάθισαν να φάνε, να πιούνε και να διασκεδάσουνε. Κάποια στιγμή, η Βασίλισσα ένιωσε τη διάθεση να κοιμηθεί, κι έτσι της άπλωσαν μανδύες πάνω στο γρασίδι δίπλα στην πηγή, κι ο Ριλιανός και η ακολουθία του πήγαν κάπου παράμερα για να μην την ξυπνήσουν με τα γέλια τους και τις κουβέντες τους. Εκεί λοιπόν που αναπαυόταν, κάποια στιγμή, ένα τεράστιο φίδι ξετρύπωσε μέσα απ' το πυκνό δάσος και δάγκωσε το χέρι της Βασίλισσας. Όλοι άκουσαν την κραυγή της κι έτρεξαν βιαστικά κοντά της, κι ο Ριλιανός ήταν ο πρώτος που βρέθηκε δίπλα της. Το μάτι του πήρε το ερπετό που απομακρυνόταν κι όρμησε καταπάνω του τραβώντας το σπαθί του. Ήταν πελώριο, λαμπερό και πράσινο σαν το δηλητήριο, γι' αυτό και το είδε ξεκάθαρα. Όμως το φίδι χώθηκε μέσα στους πυκνούς θάμνους και δεν μπόρεσε να το φτάσει. Έτσι γύρισε πίσω, κοντά στη μητέρα του όπου τους βρήκε όλους να 'χουν πέσει πάνω της και να

κάνουν ό,τι πέρναγε απ' το χέρι τους για να τη βοηθήσουν. Όμως ο Ριλιανός ήξερε πως όλες τους οι προσπάθειες ήταν μάταιες γιατί, με μια του ματιά, κατάλαβε ότι κανέννας γιατρός στον κόσμο δεν μπορούσε πια να τη γιατρέψει. Με την τελευταία ικμάδα ζωής που της είχε απομείνει, η Βασίλισσα φάνηκε σαν να πάλευε κάτι να του πει. Δεν ήταν σε θέση όμως να μιλήσει καθαρά και, όποιο κι αν ήταν το μήνυμα που ήθελε να δώσει, πέθανε παίρνοντάς το μαζί της. Δεν είχε περάσει ούτε ένα δεκάλεπτο από τη στιγμή που ακούστηκε η κραυγή της.

Η νεκρή Βασίλισσα μεταφέρθηκε πίσω στο Κάιρ Πάραβελ. Ο Ριλιανός, ο Βασιλιάς κι ολόκληρη η Νάρνια τη

θρήνησαν πικρά. Υπήρξε μια μεγάλη κυρία κι έζησε με σοφία, χάρη και ευτυχία. Ήταν η σύντροφος του Βασιλιά Κασπιανού και την είχε φέρει κοντά του από τις εσχατιές της ανατολικής πλευράς του κόσμου. Είχαν να λένε ότι αστρικό αίμα κύλαγε στις φλέβες της. Ο Πρίγκιπας πήρε το θάνατο της μητέρας του κατάκαρδα, πράγμα φυσικό. Μετά το θάνατό της, κάθε μέρα, έφευγε καβάλα στ' άλογό του για τα βορινά όρια της Νάρνια με μοναδικό σκοπό να κυνηγήσει το δηλητηριώδες ερπετό, να το σκοτώσει και να πάρει εκδίκηση. Κανέννας δεν έλεγε λέξη στον Πρίγκιπα αν και τον βλέπανε να γυρίζει από τις περιπλανήσεις του αυτές αποκαμωμένος και κάπως σαν

χαμένος. Είχε περάσει ένας μήνας από το θάνατο της μητέρας του και τότε μερικοί είπαν ότι πρόσεξαν κάποια αλλαγή στον Πρίγκιπα. Είπαν ότι τα μάτια του είχαν την έκφραση ανθρώπου που έχει δει κάποιο όραμα κι ακόμη ότι, ενώ όλη τη μέρα περιπλανιόταν έξω, το άλογό του δεν είχε σημάδια κόπωσης. Ο πιο στενός του φίλος, από τους παλιότερους αυλικούς, ήταν ο Λόρδος Δρινιανός. Αυτόν είχε για καπετάνιο ο πατέρας του σ' εκείνο το μακρύ ταξίδι στ' ανατολικά της γης.

Ένα βραδάκι λοιπόν ο Δρινιανός είπε στον Πρίγκιπα: «Ο Υψηλότετος θα πρέπει σύντομα να εγκαταλείψει την έρευνά του για το ερπετό. Δε νοείται να ζητάει κανείς εκδίκηση από ένα ον δίχως νου ανθρώπου. Άδικος ο κόπος». Τότε του αποκρίθηκε ο Πρίγκιπας: «Αγαπητέ μου Κύριε, το φίδι το έχω σχεδόν ολότελα ξεχάσει αυτές τις τελευταίες εφτά μέρες». Ο Δρινιανός τον ρώτησε γιατί τότε συνέχιζε να πηγαίνει στα δάση του βορρά. «Κύριέ μου» αποκρίθηκε ο Πρίγκιπας, «πηγαίνω, γιατί εκεί συνάντησα την ωραιότερη ύπαρξη που έγινε ποτέ». «Καλέ μου Πρίγκιπα» είπε ο Δρινιανός, «θα σε παρακαλούσα να μου επιτρέψεις να έρθω μαζί σου αύριο ώστε να μπορέσω να δω κι εγώ αυτή την όμορφη ύπαρξη». «Μετά χαράς» απάντησε ο Ριλιανός.

Έτσι την επόμενη μέρα νωρίς νωρίς, σέλωσαν τ' άλογα και ξεχύθηκαν με γρήγορο καλπασμό κατά τα δάση του βορρά και ξεπέξεψαν σ' εκείνη την ίδια πηγή όπου η Βασίλισσα είχε βρει το θάνατο. Του Δρινιανού του φάνηκε πολύ παράξενο που από ολάκερο το δάσος ο Πρίγκιπας διάλεξε εκείνο το συγκεκριμένο σημείο για να ξαποστάσει. Έμειναν εκεί μέχρι το καταμεσήμερο: και τότε, κάποια στιγμή, ο Δρινιανός σήκωσε τα μάτια και αντίκρισε την πιο όμορφη γυναίκα που είχε δει ποτέ του.

Στεκόταν στη βορινή άκρη της πηγής· δεν είπε λέξη· μόνο έγγνεψε στον Πρίγκιπα σαν να τον καλούσε να πάει σιμά της. Ήταν ψηλή και μεγαλόπρεπη, λαμπερή, και τυλιγμένη μ' ένα πέπλο τόσο πράσινο όσο το δηλητήριο. Ο Πρίγκιπας είχε τα μάτια καρφωμένα πάνω της και τη θωρούσε σαν αλλοπαρμένος. Μα ξάφνου η οπτασία χάθηκε. Ο Δρινιανός δεν κατάλαβε κατά πού. Ύστερα πήραν κι οι δυο το δρόμο της επιστροφής για το Κάιρ Πάραβελ. Ωστόσο, στο μυαλό του Δρινιανού μπήκε η ιδέα ότι αυτή η γυναίκα που έλαμπε μέσα στα πράσινα ήταν πνεύμα κακού.

Ο Δρινιανός δεν μπορούσε ούτε να διανοηθεί ότι δε θα ενημέρωνε το Βασιλιά για τούτη την περιπέτεια, όμως πάλι δεν ήθελε με κανένα τρόπο να θεωρηθεί φλύαρος και μυθομανής. Προτίμησε λοιπόν να μη μιλήσει. Βέβαια δεν άργησε να το μετανιώσει πικρά. Γιατί την επόμενη μέρα ο Πρίγκιπας Ριλιανός έφυγε με τ' άλογό του μοναχός. Εκείνο το βράδυ, δε γύρισε πίσω· ούτε βρέθηκε ποτέ κάποιο ίχνος του σ' ολάκερη τη Νάρνια ή σε χώρα γειτονική, ούτε καν τ' άλογό του ή το καπέλο του ή ο μανδύας του ή κάτι άλλο. Τότε ο Δρινιανός με πικραμένη την ψυχή, παρουσιάστηκε στον Κασπιανό και του είπε: «Μεγαλειότατε, μη λυπηθείτε ούτε στιγμή τη ζωή μου, γιατί είμαι ένας μεγάλος προδότης: με τη σιωπή μου έφερα το χαμό του Πρίγκιπα». Και του ανιστόρησε τα όσα είχαν συμβεί. Τότε ο Κασπιανός άρπαξε ένα τσεκούρι κι όρμησε καταπάνω του για να τον σκοτώσει, ενώ ο Δρινιανός έστεκε ασάλευτος περιμένοντας το θανατερό χτύπημα. Όμως τη στιγμή που ύψωσε το χέρι του, ο Κασπιανός ξάφνου το πέταξε μακριά φωνάζοντας: «Έχασα τη βασιλίτισσά μου και το γιο μου· να χάσω και το φίλο μου;» Κι έπεσε στην αγκαλιά του Άρχοντα Δρινιανού κι έκλα-

ψαν κι οι δυο πικρά κι η φιλία τους παρέμεινε δυνατή.

Αυτή ήταν η ιστορία του Ριλιανού. Μόλις τέλειωσε, η Τζιλ είπε: «Πάω στοίχημα ότι το φίδι και η γυναίκα είναι ένα και το αυτό».

«Το αυτό! Το αυτό! Το πιστεύουμε κι εμείς αυτό» έκρωξαν οι κουκουβάγιες.

«Όμως δεν πιστεύουμε να σκοτώσε τον Πρίγκιπα» είπε η Θαμποφερού, «γιατί ούτε κόκαλα...»

«Καλά! Το ξέρουμε κι εμείς ότι δεν τον σκοτώσε!» είπε ο Ευστάθιος. «Ο Ασλάν είπε της Τζιλ ότι εξακολουθεί να βρίσκεται κάπου ζωντανός.»

«Τόσο το χειρότερο» είπε η πιο γριά κουκουβάγια. «Αυτό σημαίνει ότι τον έχει κάνει όργανό της κι ότι υπάρχει κάποιο ύπουλο σχέδιο σε βάρος της Νάρνια. Τα πολύ πολύ παλιά χρόνια, όταν όλα άρχισαν, μια Λευκή Μάγισσα είχε έρθει από το Βορρά και είχε δέσει τη χώρα μας με μάγια, να 'ναι μες στο χιόνι και στον πάγο για εκατό χρόνια. Πιστεύουμε ότι κι ελόγου της είναι του αυτού φυράματος.»

«Μπορεί να 'ναι κι έτσι. Ακούστε με τώρα» είπε ο Ευστάθιος. «Η Πόουλ κι εγώ έχουμε αναλάβει να βρούμε τον Πρίγκιπα. Μπορείτε να μας βοηθήσετε;»

«Έχετε κάποιο σημάδι για να ξεκινήσετε;» ρώτησε η Θαμποφερού.

«Μάλιστα» είπε ο Ευστάθιος. «Ξέρουμε ότι πρέπει να πάμε βόρεια. Και ακόμη ξέρουμε ότι πρέπει να φτάσουμε στα ερείπια μιας γιγαντιαίας πόλης.»

Μόλις τα είπε αυτά, τα κουκουβάου-κουκουβού πήγαν σύννεφο. Σαματάς από τα πόδια των πουλιών καθώς τ' ανασήκωναν και από τα φτερά τους που τα χτυπούσαν, και μεμιάς οι κουκουβάγιες άρχισαν να μιλάνε όλες μαζί. Όλες τους πιάσαν να εξηγούν στα παιδιά πόσο λυπό-

νταν που δεν μπορούσαν να βοηθήσουν κι αυτές στην έρευνά τους για το χαμένο Πρίγκιπα. «Βλέπετε, εσείς θα θέλετε να ταξιδεύετε μέρα, κι εμείς θα θέλουμε να ταξιδεύουμε νύχτα» είπαν. «Τι να γίνει; Τι να γίνει;» Κανά δυο κουκουβάγιες πρόσθεσαν ότι ακόμα και σ' αυτόν τον ερειπωμένο πύργο δεν είχε πια αρκετό σκοτάδι όπως την ώρα που άρχισαν κι ότι η συνεδρίαση είχε παραπάρει μάκρος. Εδώ που τα λέμε, και μόνο που αναφέρθηκε το ταξίδι για την ερειπωμένη πόλη των γιγάντων, πανικός σκόρπισε ανάμεσα στα πουλιά. Τέλος, η Θαμποφτερού είπε:

«Αν θέλουν τα παιδιά να τραβήξουν κατά κει – στο Έτινσμορ – πρέπει να τα πάμε σε κάποιον από τους Βαλτο-Ψηλολέλεκες. Μοναχά αυτοί μπορούν να τα βοηθήσουν».

«Αληθινά, αληθινά. Μοναχά, μοναχά» έκρωξαν οι κουκουβάγιες.

«Ελάτε λοιπόν» είπε η Θαμποφτερού. «Εγώ θα πάρω ένα παιδί. Ποια θα πάρει το άλλο; Αυτό πρέπει να γίνει απόψε.»

«Εγώ θα πάρω τ' άλλο: όμως να εξηγούμαστε· μόνο μέχρι τους Βαλτο-Ψηλολέλεκες» είπε μια άλλη κουκουβάγια.

«Έτοιμη;» ρώτησε η Θαμποφτερού την Τζιλ.

«Τι έτοιμη! Αυτή ροχαλίζει!» είπε ο Ευστάθιος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

Ο Λασπομούρμουρος

Η Τζιλ είχε αποκοιμηθεί. Από την έναρξη ακόμα της συνεδρίασης εκείνη δεν κρατιόταν από το χασμουρητό και τώρα την είχε πια πάρει ο ύπνος για τα καλά. Φυσικά, δε χάρηκε διόλου όταν την ξύπνησαν ούτε κι όταν διαπίστωσε ότι ήταν ξαπλωμένη πάνω σε γυμνές σανίδες σε τούτο δω το θεοσκοτεινό μέρος που θύμιζε καμπαναριό κι ήταν φίσκα στη σκόνη και στις κουκουβάγιες. Χάρηκε ακόμα λιγότερο όταν άκουσε ότι έπρεπε να ξεκινήσουν για κάπου αλλού – κατά τα φαινόμενα όχι για κανένα κρεβάτι – καβάλα σε μια Κουκουβάγια.

«Άντε, μωρέ Πόουλ, κουνήσου!» ακούστηκε ο Ευστάθιος. «Επιτέλους, εδώ πρόκειται να ζήσουμε μια περιπέτεια.»

«Έχω μπαφιάσει με τις περιπέτειες» είπε τσατισμένη η Τζιλ.

Ωστόσο, συμβιβάστηκε με τη σκέψη να σκαρφαλώσει στην πλάτη της Θαμποφτερούς, όπου και ξύπνησε ολότε-

λα (για λίγο) από το απροσδόκητο κρύο αεράκι, καθώς η κουκουβάγια πετούσε μέσα στη νύχτα. Το φεγγάρι είχε χαθεί και στον ουρανό δεν υπήρχαν αστέρια. Πίσω της, μακριά, φαινόταν ένα μοναδικό παράθυρο φωτισμένο αρκετά πιο ψηλά από το έδαφος· σίγουρα, σε κάποιον από τους πύργους του Κάιρ Πάραβελ. Και τι δε θα 'δινε να 'ταν πίσω σ' εκείνη την υπέροχη κρεβατοκάμαρα, και να χουζουρεύει στο κρεβάτι κοιτώντας το αντιφέγγισμα της φωτιάς πάνω στους τοίχους. Έχωσε τα χέρια κάτω από την κάπα της και την τράβηξε σφιχτά στο κορμί της. Έμοιαζε απόκοσμο ν' ακούς μέσα στο σκοτάδι δυο φωνές, που το αεράκι έφερνε από κάποια απόσταση· ο Ευστάθιος κι η κουκουβάγια του κουβεντιάζαν. «Μωρέ, χαρά στο κέφι του» είπε μέσα της η Τζιλ. Δεν μπορούσε να καταλάβει ότι ο Ευστάθιος είχε ξαναζήσει μεγάλες περιπέτειες σ' εκείνο τον κόσμο κι ότι ο αέρας της Νάρνια του ξανάδινε μια δύναμη που την είχε ξανανιώσει τότε που είχαν σαλπάρει για τ' Ανατολικά Πέλαγα με το Βασιλιά Κασπιανό.

Η Τζιλ κάθε τόσο τσιμπιόταν για να κρατιέται ξυπνητή, γιατί ήξερε ότι έτσι και λαγοκοιμόταν στην πλάτη της Θαμποφτερούς το πιθανότερο ήταν να γκρεμοτσακιστεί. Όταν πια τερμάτισαν την πτήση τους οι δυο κουκουβάγιες, η Τζιλ ξεκαβαλίκηψε από την πλάτη της Θαμποφτερούς, ολότελα πιασμένη, και είδε ότι πάταγε σε ίσιωμα. Φυσούσε παγωμένος αέρας και απ' ό,τι φαινόταν ο τόπος αυτός ήταν άδεντρος. «Κουκουβάου, κουκουβού. Πού 'σαι, Λασπομούρμουρε, πού; Ξύπνα. Εντολή από το Λιοντάρι.»

Για πολλή ώρα δεν ακούστηκε καμιά απόκριση. Ύστερα, από αρκετά μακριά, φάνηκε να κοντοζυγώνει κάποιο αχνό φως. Μαζί του και κάποια φωνή.

«Κουκουβάγιες εν όψει!» είπε η φωνή. «Τι τρέχει; Πέθανε ο Βασιλιάς; Ή μπας κι έχουμε απόβαση του εχθρού στη Νάρνια; Καμιά πλημμύρα μήπως; Ή τίποτε δράκοι;»

Όταν το φως έφτασε πια κοντά τους, είδαν ότι έβγαινε από ένα μεγάλο φανάρι. Η Τζιλ δεν μπορούσε να δει καθαρά αυτόν που το κρατούσε. Το μόνο που ξεχώριζε απ' αυτόν ήταν χέρια και πόδια. Οι κουκουβάγιες του μίλησαν, του εξήγησαν τα πάντα, αλλά η κούραση δεν την άφηνε ν' ακούσει. Έκανε τ' αδύνατα δυνατά για να κρατηθεί ξύπνια όταν αντιλήφθηκε ότι την αποχαιρετούσαν. Αλλά κι αργότερα δεν μπόρεσε να ξεκαθαρίσει στο μυαλό της τίποτε άλλο παρά ότι, κάποια στιγμή, αυτή κι ο Ευστάθιος χρειάστηκε να καμπουριάσουν για να περάσουν μια χαμηλή πόρτα κι ύστερα (Δόξα τω Θεώ!) βρέθηκαν ξαπλωμένοι σε κάτι μαλακό και ζεστό, ενώ μια φωνή τους έλεγε:

«Ορίστε. Το καλύτερο που μπορούμε να σας προσφέρουμε. Θα ξαπλώσετε βέβαια στα κρύα και στα σκληρά. Και στα βρεμένα, όσο γι' αυτό, δε θέλει ρώτημα. Δεν το βλέπω να κλείνετε βλέφαρο· ακόμα κι αν δεν έχουμε καμιά καταιγίδα ή πλημμύρα, ή δεν πέσει η σκηνή πάνω μας να μας καταπλακώσει, όπως το συνηθίζει. Πρέπει να βολευτούμε όπως όπως...» αλλά, πριν αποτελειώσει η φωνή αυτό που έλεγε, η Τζιλ κοιμόταν κιόλας βαθιά.

Όταν ξύπνησαν τα παιδιά αργούτσικα το επόμενο πρωί είδαν ότι ήταν ξαπλωμένα σε στεγνά και ζεστά αχυροστρώματα σ' ένα σκοτεινό χώρο. Το φως έμπαινε από ένα τριγωνικό άνοιγμα.

«Πού στο καλό είμαστε;» είπε η Τζιλ.

«Στη σκηνή ενός Βαλτο-Ψηλολέεκα» είπε ο Ευστάθιος.

«Ενός ποιανού;»

«Ενός Βαλτο-Ψηλολέλεκα. Μη με ρωτάς τώρα για τι πλάσμα πρόκειται. Σάμπως το καλοείδα χτες βράδυ; Εγώ σηκώνομαι. Πάμε να το βρούμε.»

«Τι απαίσια που νιώθεις όταν έχεις κοιμηθεί με τα ρούχα σου!» είπε η Τζιλ και κάθισε στο στρώμα.

«Εγώ πάλι ότι σκεφτόμουνα τι ωραία που είναι όταν δεν είσαι αναγκασμένος να ντυθείς» είπε ο Ευστάθιος.

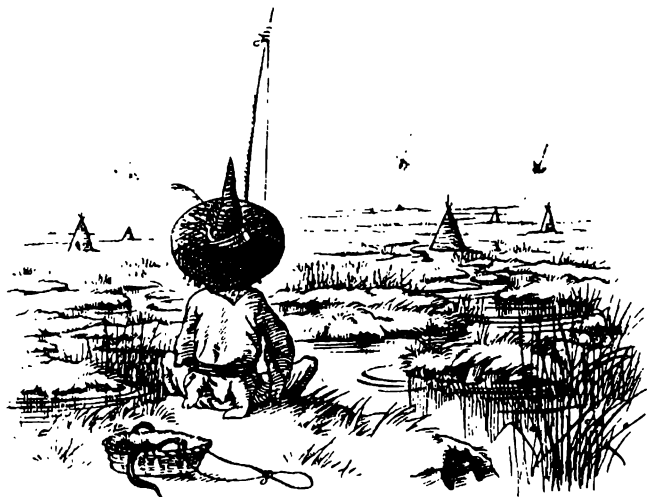
«Ή να πλυθείς, φαντάζομαι» είπε η Τζιλ υποτιμητικά. Όμως ο Ευστάθιος ήταν κιόλας όρθιος· χασμουρήθηκε, τεντώθηκε, και βγήκε έξω από το σκηνή. Η Τζιλ τον μιμήθηκε.

Αυτό που αντίκρισαν έξω δεν είχε την παραμικρή σχέση με τη Νάρνια που είχαν δει την προηγούμενη μέ-

ρα. Βρίσκονταν σε μια περιοχή απέραντη κι επίπεδη, κατακερματισμένη σε αναρίθμητα νησάκια τριγυρισμένα από αναρίθμητα κανάλια. Τα νησιά ήταν σκεπασμένα με αγριόχορτο και στις άκρες τους φύτεωναν καλάμια και βούρλα. Πού και πού έβλεπες πρασιές από βούρλα που φτάναν κοντά τα τέσσερα στρέμματα. Σμήνη πουλιών ξαπόσταιναν όλη ώρα πάνω στα βούρλα για να ξαναπετάξουν σε λίγο – πάπιες, βαλτομπεκάτσες, νυχτοκόρακες, ερωδιοί. Τόπους τόπους έβλεπες να ξεπετάγονται πολλές σκηνές σαν εκείνη που πέρασαν τη νύχτα, αλλά σε αρκετή απόσταση η μια από την άλλη· κι αυτό γιατί οι Βαλτο-Ψηλολέλεκες αγαπούν τη μοναξιά. Αν εξαιρέσει κανείς το δάσος που φαινόταν στα νοτιοδυτικά, δεν υπήρχε δέντρο τριγύρω ούτε για δείγμα. Στ' ανατολικά, τα βαλτοτόπια καταλήγανε σε χαμηλούς αμμόλοφους που διακρίνονταν στον ορίζοντα. Ο άνεμος που φυσούσε από κείνη τη μεριά έφερνε μια γεύση αλμύρας, ένδειξη πως εκεί ήταν η θάλασσα. Στα βόρεια, φαίνονταν λόφοι χαμηλοί με χρώματα απαλά και κατά τόπους βράχια που υψώνονταν σαν φρούρια. Ό,τι απόμενε ήταν ένα πλάτωμα από βάλτους. Ένα τοπίο που κάποιο βροχερό απόβραδο θα το 'λεγες καταθλιπτικό. Όμως κάτω από τον πρωινό ήλιο, μ' ένα δροσερό αεράκι να φυσάει και να γεμίζει από φωνές πουλιών, υπήρχε κάτι θεσπέσιο και δροσερό και καθάριο σ' αυτό το μοναχικό τοπίο. Τα παιδιά ένωσαν να ξαναβρίσκουν το κέφι τους.

«Πού στο καλό έχει πάει ο απαντούλης ήθελα να 'ξερα» είπε η Τζίλ.

«Ο Βαλτο-Ψηλολέλεκας» είπε ο Ευστάθιος με μια δόση περηφάνιας που ήξερε τη λέξη. «Φαντάζομαι πως – Γεια χαρά! – αυτός θα 'ναι». Την ίδια στιγμή τον είδαν κι οι δυο καμιά πενηνταριά μέτρα μακριά, να κάθεται με

την πλάτη γυρισμένη και να ψαρεύει. Δεν μπόρεσαν να τον ξεχωρίσουν νωρίτερα, γιατί το χρώμα των ρούχων του δεν ήταν διαφορετικό από των βάλτων και γιατί καθόταν τόσο ασάλευτος.

«Μου φαίνεται ότι πρέπει να πάμε εμείς να του μιλήσουμε» είπε η Τζίλ. Ο Ευστάθιος συμφώνησε. Ένιωθαν κι οι δυο τους κάποια νευρικήτητα.

Καθώς πλησίαζαν, αυτός γύρισε το κεφάλι και μπροστά τους είδαν ένα πλάσμα με μακρουλό, αδύνατο πρόσωπο, με μάγουλα βαθουλωτά, στόμα σφιχτά κλεισμένο, σουβλερή μύτη, δίχως γένι. Φορούσε ένα τεράστιο πλατύγυρο καπέλο, που στην κορυφή του πέταγε μια μύτη σαν βέλος, απ' αυτά που 'χουν τα καμπαναριά. Τα μαλλιά του, αν μπορεί κανείς να τα πει έτσι, χρώμα γκριζοπράσινο, κρέμονταν πάνω από τις τεράστιες αυτάρες του, και κάθε τούφα – πιο κοντά σε πράσο παρά σε μπούκλα – ήταν τόσο ίσια, που έμοιαζε με μάτσο από μι-

κροσκοπικά βούρλα. Είχε έκφραση σοβαρή, επιδερμίδα λασπερή και δεν ήθελες και πολύ για να καταλάβεις ότι στη ζωή τα 'βλεπε όλα μαύρα.

«Καλή σας μέρα, ξένοι!» είπε. «Εγώ βέβαια μπορεί να λέω καλή, αλλά αυτό δεν πάει να πει πως αποκλείεται να το γυρίσει σε βροχή ή ακόμα και σε χιόνι, ή ομίχλη ή καταιγίδα. Δε θα κλείσατε μάτι, δε θέλει ρώτημα.»

«Κι όμως κλείσαμε» είπε η Τζίλ. «Περάσαμε ένα θαυμάσιο βράδυ.»

«Α, έτσι» έκανε ο Βαλτο-Ψηλολέλεκας κουνώντας το κεφάλι του. «Βλέπω ότι προσαρμόζεστε και στις χειρότερες συνθήκες. Μπράβο. Σας έχουν δώσει καλή ανατροφή, φως φανάρι. Σας έχουν διδάξει να βλέπετε την καλή πλευρά σε κάθε πράγμα.»

«Παρακαλώ, δεν ξέρουμε το όνομά σας» είπε ο Ευστάθιος.

«Ονομάζομαι Λασπομούρμουρος. Αλλά δεν πειράζει καθόλου αν το ξεχάσετε. Κι εγώ τι κάνω; Γι' αυτό είμαι εδώ για να σας το ξαναθυμίζω.»

Τα δυο παιδιά κάθισαν μ' αυτόν ανάμεσά τους. Τώρα παρατηρούσαν ότι είχε πολύ μακριά πόδια και χέρια, κι ενώ ο κορμός του δεν ήταν πολύ μεγαλύτερος από ενός νάνου, ωστόσο, όρθιος, θα πρέπει να ήταν ψηλότερος από πολλούς ανθρώπους. Τα δάχτυλα των χεριών του ήταν ενωμένα με μεμβράνη σαν του βάτραχου, το ίδιο και τα γυμνά του πόδια που τα κουνούσε πέρα δώθε μέσα στα λασπόνερα. Τα ρούχα του είχαν χωμάτινο χρώμα και κρέμονταν μπόλικά πάνω του.

«Προσπαθώ να πιάσω μερικά χέλια να τα κάνω ψητά για το γεύμα μας» είπε ο Λασπομούρμουρος. «Δεν αποκλείεται βέβαια να μην πιάσω και κανένα. Πάλι και να πιάσω, δεν πάει να πει ότι θα ξετρελαθείτε να τα φάτε.»

«Και γιατί όχι;» ρώτησε ο Ευστάθιος.

«Γιατί λογικά δεν μπορεί να σας αρέσουν τα δικά μας φαγητά, αν και είμαι σίγουρος ότι εσείς θα δείξετε τον ανάλογο ενθουσιασμό. Όπως και να 'χει το πράμα, ώσπου να τσιμπήσει κανένα, εσείς οι δυο, για κοιτάξετε ν' ανάψετε τη φωτιά – δε βλάφτει να κάνετε μια προσπάθεια! Τα ξύλα θα τα βρείτε πίσω από τη σκηνή. Φυσικά θα 'ναι βρεμένα. Ή θα την ανάψετε μέσα στη σκηνή, οπότε θα 'χουμε όλο τον καπνό στα μάτια, ή θα την ανάψετε έξω, οπότε μπορεί να βρέξει και να σβήσει. Ορίστε, πάρτε το τσακμάκι μου. Φαντάζομαι πως δεν έχετε ιδέα πώς να το χρησιμοποιήσετε.»

Ο Ευστάθιος όμως τα είχε μάθει κάτι τέτοια από την τελευταία του περιπέτεια. Τα παιδιά τρέξανε πίσω από τη σκηνή, βρήκαν τα ξύλα (που ήταν εντελώς στεγνά) και κατάφεραν ν' ανάψουν τη φωτιά και μάλιστα με πολύ λιγότερη δυσκολία απ' ό,τι συνήθως. Ύστερα ο Ευστάθιος κάθισε δίπλα στη φωτιά να 'χει το νου του μην τυχόν και σβήσει κι η Τζιλ πήγε στο πιο κοντινό κανάλι για να πλυθεί – ο Θεός να το κάνει πλύσιμο. Ύστερα φρόντισε εκείνη τη φωτιά και πήγε ο Ευστάθιος να πλυθεί. Και οι δυο τους νιώσανε πολύ πιο ευχάριστα, μόνο που είχε αρχίσει να τους κόβει η πείνα.

Δεν άργησε να 'ρθει κοντά τους κι ο Βαλτο-Ψηλολέλεκας. Ενώ γκρίνιαζε πως δε θα έπιανε κανένα χέλι, είχε καμιά δεκαριά περίπου, που τα 'χε κιόλας γδάρει και καθαρίζει. Έβαλε ένα καζάνι πάνω στη φωτιά, τακτοποίησε τα ξύλα κι ύστερα άναψε την πίπα του. Οι Βαλτο-Ψηλολέλεκες καπνίζουν έναν πολύ παράξενο καπνό, βαρύ (μερικοί μάλιστα λένε ότι τον ανακατώνουνε και με λάσπη) και τα παιδιά πρόσεξαν ότι ο καπνός που έβγαине από την πίπα του Λασπομούρμουρου δεν ανέβαινε

ψηλά στον αέρα. Έβγαινε από την άκρη της πίπας και μετά βούταγε κατά κάτω και σουρνόταν καταγής σαν πάχνη. Ήταν κατάμαυρος και του Ευστάθιου του 'φερε βήχα.

«Ξέρετε κάτι;» είπε ο Λασπομούρμουρος. «Θα νυχτώσουμε μέχρι που να γίνουν τούτα τα χέλια, και μου φαίνεται πως εσείς οι δυο θα λιποθυμήσετε από την πείνα ώσπου να ψηθούν. Ήξερα ένα κοριτσάκι – άσε, καλύτερα να μην σας την πω την ιστορία αυτή. Μπορεί να πέσει το ηθικό σας, κι αυτό είναι κάτι που το αποφεύγω σαν και τι. Για να σας φύγει η πείνα από το μυαλό, λοιπόν, καλά θα κάναμε να μιλήσουμε για τα σχέδιά μας.»

«Αχ, ναι, ας μιλήσουμε γι' αυτά» είπε η Τζιλ. «Μπορείτε να μας βοηθήσετε να βρούμε τον Πρίγκιπα Ριλινό;»

Ο Βαλτο-Ψηλολέλεκας ρούφηξε τα μάγουλά του έτσι που βούλιαξαν όσο δεν έπαιρνε. «Να σας πω, δεν ξέρω αν θα μπορούσατε να το πείτε *βοήθεια*» είπε. «Δεν νομίζω ότι μπορεί να σας προσφέρει κανείς ακριβώς *βοήθεια*. Λογικά, δεν έχουμε πολλές πιθανότητες να προχωρήσουμε πολύ κατά το Βορρά, τέτοια εποχή μάλιστα, με το χειμώνα μπροστά μας κι όλα αυτά. Όμως μη χάνετε και το κουράγιό σας! Κατά πάσα πιθανότητα, κάτι ο εχθρός, και τα βουνά και τα ποτάμια που θα πρέπει να περάσουμε, κάτι που μπορεί να χάσουμε το δρόμο, και κάτι που μπορεί να μη βρίσκουμε τίποτα να φάμε, και να υποφέρουν τα πόδια μας, ούτε που θα τον προσέξουμε τον καιρό. Κι αν δε φτάσουμε αρκετά μακριά για να πετύχουμε κάτι, μπορεί όμως να φτάσουμε τόσο μακριά που να μη χρειάζεται να βιαστούμε κιόλας για να επιστρέψουμε.»

Και τα δυο παιδιά πρόσεξαν ότι δε μιλούσε στο δεύτερο πληθυντικό, αλλά στο πρώτο. Γι' αυτό κι οι δυο μαζί φώναξαν ταυτόχρονα. «Θα 'ρθετε δηλαδή μαζί μας;»

«Μα, φυσικά. Και βέβαια θα έρθω. Βλέπετε το θέλω κι εγώ πολύ. Δε μου φαίνεται πως θα ξαναδούμε το Βασίλιά μας να γυρίζει πίσω στη Νάρνια τώρα που έβαλε πλώρη για ξένα μέρη· είχε κι ένα γαϊδουρόβηχα τη μέρα που έφυγε. Ύστερα είναι κι ο Τράμπκιν. Έχει πάρει κι αυτός την κάτω βόλτα. Αφήνω τι κακή σοδειά θα έχουμε ύστερα από την ξηρασία του φετινού καλοκαιριού... Όσο για καμιά εχθρική επιδρομή, ε, δε θέλει ρώτημα. Δώστε βάση σ' αυτά που σας λέω.»

«Και πώς θ' αρχίσουμε;» ρώτησε ο Ευστάθιος.

«Να σας πω» είπε ο Βαλτο-Ψηλολέλεκας αργά αργά, «μέχρι τώρα όλοι όσοι πήγαν να βρουν τον Πρίγκιπα Ριλιανό ξεκίνησαν από την ίδια εκείνη πηγή εκεί που ο

Λόρδος Δρινιανός είχε δει την οπτασία. Και συνήθως τραβούσαν κατά το βορρά. Εφόσον κανέννας τους δεν ξαναγύρισε πίσω, δεν μπορούμε να πούμε με ακρίβεια τι βρήκαν στην πορεία τους».

«Εμείς θα ξεκινήσουμε από αλλού. Πρέπει να βρούμε την ερειπωμένη πόλη των γιγάντων» είπε η Τζιλ. «Έτσι είπε ο Ασλάν.»

«Πρέπει να βρούμε! Όστε έτσι, λοιπόν;» είπε ο Λασπομούρμouρος. «Δηλαδή δε μας επιτρέπεται να ψάξουμε;»

«Μα αυτό εννοούσα κι εγώ» είπε η Τζιλ. «Κι ύστερα, όταν τη βρούμε...»

«Τώρα μάλιστα! Όταν!» είπε άχρωμα ο Λασπομούρμouρος.

«Δεν υπάρχει κανέννας να ξέρει πού βρίσκεται;» ρώτησε ο Ευστάθιος.

«Εγώ πάντως δεν έχω υπόψη μου αυτόν τον Κανέναν» είπε ο Λασπομούρμouρος. «Όχι ότι δεν έχω ακούσει γι' αυτή την Ερειπωμένη Πόλη. Μόνο που δεν ξεκινάς από την πηγή αν θες να πας εκεί. Πρέπει να διασχίσεις το Έτινσμορ. Εκεί βρίσκεται η Ερειπωμένη Πόλη, αν βρίσκεται κάπου δηλαδή. Όμως να μη σας γελάσω. Εγώ έχω πάει μέχρις εκεί κι όπως πάρα πολλοί άλλοι που πήραν αυτή την κατεύθυνση, ερείπια δεν είδα ποτέ μου.»

«Και πού είναι το Έτινσμορ;» είπε ο Ευστάθιος.

«Να! Κοιτάξτε εκεί, κατά το βορρά» είπε ο Λασπομούρμouρος δείχνοντας με την πίπα του. «Βλέπετε εκείνους τους λόφους και τα βράχια; Ε, εκεί αρχίζουν τα όρια του Έτινσμορ. Μας χωρίζει όμως ένα ποτάμι· το ποτάμι Σριμπλ. Και να 'χει και κανένα γεφύρι, καλά θα 'ταν, αλλά πού.»

«Ελπίζω όμως να μπορέσουμε να το περάσουμε» είπε ο Ευστάθιος.

«Πάντως μερικοί το πέρασαν» παραδέχτηκε ο Βαλτο-Ψηλολέλεκας.

«Μπορεί στο Έτινσμορ να συναντήσουμε κάποιους που θα ξέρουν να μας δείξουν το δρόμο» είπε η Τζιλ.

«Όσο για το ότι θα συναντήσουμε κάποιους, έπεσες διάνα» είπε ο Λασπομούρμουρος.

«Τι είδους άνθρωποι ζουν εκεί;» ρώτησε.

«Εμένα δε μου πέφτει λόγος να πω ότι δεν είναι εντάξει με τον δικό τους τρόπο» απάντησε ο Λασπομούρμουρος. «Αν σου αρέσει δηλαδή αυτός ο τρόπος.»

«Καλά, αλλά πώς είναι;» επέμενε η Τζιλ. «Υπάρχουν τόσα παράξενα πλάσματα σ' αυτή τη χώρα! Θέλω να πω, είναι ζώα, πουλιά, νάνοι ή τι άλλο;»

Ο Βαλτο-Ψηλολέλεκας έβγαλε έναν ήχο σαν σφύριγμα μακρόσυρτο. «Φίιου!» έκανε. «Καλά, εσείς δεν ξέρετε τίποτα; Νόμιζα ότι οι κουκουβάγιες σάς το είχαν πει. Είναι γίγαντες.»

Η Τζιλ έκανε μια γκριμάτσα. Τους γίγαντες δεν ήθελε να τους βλέπει ούτε ζωγραφιστούς κι ο μοναδικός που είχε δει κάποτε ήταν σ' έναν εφιάλτη της. Μετά είδε το πρόσωπο του Ευστάθιου που είχε γίνει κατακίτρινο και είπε μέσα της: «Πάω στοίχημα ότι αυτός τρέμει πιο πολύ από μένα». Αυτή η σκέψη την έκανε να νιώσει πιο θαρραλέα.

«Ο Βασιλιάς, πριν πολύ καιρό» είπε ο Ευστάθιος – «τότε που ήμουνα μαζί του σ' εκείνο το θαλασσινό ταξίδι – μου, είχε πει ότι σε κάποια μάχη τούς είχε κατατροπώσει και μάλιστα τους είχε υποχρεώσει να πληρώσουν και φόρο υποτέλειας».

«Αυτό είναι αλήθεια» είπε ο Λασπομούρμουρος.

«Μαζί μας τα 'χουνε καλά, δεν υπάρχει θέμα. Αυτό όμως ισχύει εφόσον τηρούμε τον όρο να μένουμε στην περιοχή μας, από την εδώ πλευρά του Σριμπλ. Στη δικιά τους πλευρά, στο ρεικότοπο – ας τ' αφήσουμε τώρα αυτά· πάντα υπάρχει ελπίδα. Αν δεν τους πλησιάσουμε, κι αν δεν αθετήσουν το λόγο τους, κι αν δε μας δουν, ε, τότε υπάρχει πιθανότητα να προχωρήσουμε αρκετά μέσα στην περιοχή τους.»

«Για να σας πω!» ξέσπασε ο Ευστάθιος χάνοντας ξαφνικά την ψυχραιμία του, πράγμα που συνήθως παθαίνουν οι άνθρωποι όταν έχουν πανικοβληθεί. «Δεν πιστεύω ούτε τα μισά απ' όσα μας λέτε. Τα ίδια μας λέγατε και για τα κρεβάτια στη σκηνή, ότι θα 'ναι σκληρά, κι ότι τα ξύλα θα 'ταν μούσκεμα. Αν ήταν να 'χουμε του κόσμου τις αναποδιές, δε μου φαίνεται ότι θα μας έστελνε ο Ασλάν ποτέ του.»

Φυσικά περίμενε ότι ο Βαλτο-Ψηλολέλεκας θα του απαντούσε στον ίδιο θυμωμένο τόνο, εκείνος όμως είπε: «Έτσι μπράβο, παιδί μου! Έτσι σε θέλω! Να βλέπεις την καλή πλευρά. Μόνο που πρέπει όλοι να προσέχουμε τα νεύρα μας, γιατί έχουμε να περάσουμε πολλά από τώρα κι έπειτα. Δεν ωφελεί, ξέρεις, να καβγαδίζουμε. Εν πάση περιπτώσει, μην αρχίσουμε και τόσο νωρίς. Τις ξέρω εγώ αυτές τις εξερευνητικές αποστολές. Συνήθως έτσι τελειώνουν: δεν προλαβαίνει να ολοκληρωθεί το έργο της αποστολής κι αρχίζουν τα συντροφικά μαχαιρώματα, δε θέλει ρώτημα. Όσο περισσότερο τα κρατάμε μακριά αυτά...»

«Για να σας πω!» τον έκοψε ο Ευστάθιος. «Αν τα βλέπετε τα πράγματα τόσο τραγικά, καλά θα κάνετε να μην έρθετε μαζί μας. Η Πόουλ κι εγώ θα τα βγάλουμε πέρα μόνοι μας! Έτσι, Πόουλ;»

«Βούλωσ' το κι άσε τις βλακείες, Στούμποου» είπε τσατισμένη η Τζιλ, που έτρεμε στη σκέψη ότι ο Βαλτο-Ψηλολέλεκας μπορούσε να πάρει τοις μετρητοίς τα λόγια του Ευστάθιου.

«Μη φοβάσαι, Πόουλ» είπε ο Λασπομούρμουρος. «Θα έρθω και θα παραέρθω! Σιγά που θα χάσω εγώ τέτοια ευκαιρία. Θα το χαρώ μάλιστα πολύ. Όλοι λένε – θέλω να πω οι άλλοι Ψηλολέλεκες λένε – ότι είμαι επιπόλαιος· ότι δεν την παίρνω τη ζωή όσο σοβαρά θα 'πρεπε. Και δε μου το 'χουν πει μια φορά. Μου το κοπανάνε όλη την ώρα. Μου λένε: “Λασπομούρμουρε, η ζωή δεν είναι μόνο χαρές και πανηγύρια και τρία πουλάκια κάθονται. Πρέπει να μάθεις πως η ζωή είναι κι άλλα πράγματα εκτός από βατράχια φρικασέ και πίτες από χέλια. Καλά θα κάνεις να σοβαρευτείς λιγάκι. Εμείς για το καλό σου το λέμε, Λασπομούρμουρε.” Αυτά μου λένε. Και μου προκύπτει τώρα μια τέτοια αποστολή – ταξίδι στο Βορρά, ίσα που πιάνει να χειμωνιάζει, έρευνα για έναν Πρίγκιπα που μάλλον δε βρίσκεται εκεί, και πέραςμα μέσα από μια ερειπωμένη πόλη που κανένας δεν είδε ποτέ – ε, ό,τι ονειρευόμουν! Αν δεν καταλάβουν τώρα με ποιον έχουν να κάνουν, ήθελα να 'ξερα πότε θα το καταλάβουν!» Κι έτριψε τα βατραχίσια του χέρια με μια χαρά λες κι ετοιμαζόταν να ξεκινήσει για κανένα γλέντι. «Έχουμε και λέμε!» πρόσθεσε. «Για να δούμε τι γίνεται με τα χέλια μας!»

Το φαγητό κατέφθασε, ήταν νοστιμότατο, και τα παιδιά φάγανε δυο μερίδες το καθένα. Στην αρχή, ο Βαλτο-Ψηλολέλεκας δεν πίστεψε ότι τους άρεσε στ' αλήθεια το φαγητό. Όταν όμως τους είδε να τρώνε και να ξανατρώνε όχι μόνο το πίστεψε, αλλά ξανάπιασε και την ίδια κουβέντα, ότι δηλαδή το φαγητό μπορεί να τους πείραζε

πολύ. «Δεν αποκλείεται» είπε, «αυτό που είναι τροφή για τους Βαλτο-Ψηλολέεκες να είναι δηλητήριο για τους ανθρώπους.» Μετά το γεύμα, ήπιαν τσάι, σε τσίγκινες κούπες (όπως το 'πιναν παλιά οι εργάτες που δούλευαν στα δημόσια έργα). Ο Λασπομούρμουρος τράβαγε απανωτές ρουφηξιές από 'να τετράγωνο μαύρο μπουκάλι. Πρόσφερε και στα παιδιά, αλλά εκείνα αρνήθηκαν γιατί τους φάνηκε σκέτη αηδία.

Την υπόλοιπη μέρα την πέρασαν κάνοντας τις ετοιμασίες για να ξεκινήσουν πρωί πρωί την επομένη. Ο Λασπομούρμουρος, που ήταν βέβαια πολύ μεγαλύτερος, είπε ότι θα κουβάλαγε τρεις κουβέρτες και μέσα σε κάθε μια έβαλε ένα τεράστιο κομμάτι μπέικον. Η Τζιλ θα κουβάλαγε τα υπόλοιπα χέλια, μερικά μπισκότα, και το τσακμάκι. Ο Ευστάθιος θα κρατούσε την κάπα της Τζιλ και τη δική του όποτε δεν τις χρειάζονταν. Ο Ευστάθιος (που σ' εκείνο το ταξίδι με τον Κασπιανό στην Ανατολή είχε μάθει τοξοβολία) πήρε του Λασπομούρμουρου το δεύτερο καλύτερό του τόξο, κι ο ίδιος ο Λασπομούρμουρος είχε το καλό του. Βέβαια την είπε πάλι την κουβέντα του: ότι κάτι ο άνεμος, κάτι οι υγρές χορδές, ο κακός φωτισμός, και τα παγωμένα τους δάχτυλα, βία να πετύχαιναν το στόχο μια φορά στις εκατό. Εκείνος κι ο Ευστάθιος είχαν και σπαθιά – ο Ευστάθιος είχε πάρει μαζί του εκείνο που του είχαν αφήσει στο δωμάτιό του στο Κάιρ Πάραβελ, κι όσο για την Τζιλ θα έπρεπε να αρκεστεί στο μαχαίρι της. Θα φούντωνε μεγάλος καβγάς γι' αυτό το θέμα, αλλά μόλις άρχισαν να τσακώνονται, ο Ψηλολέεκας έτριψε τα χέρια του κι είπε: «Να το! Καλά το 'λεγα εγώ. Αυτά συμβαίνουν συνήθως στις αποστολές». Έτσι το κλείσανε το στόμα τους κι οι δυο.

Πήγαν για ύπνο νωρίς κι οι τρεις τους μέσα στη σκη-

νή. Αυτή τη φορά όμως τα παιδιά πέρασαν πολύ άσχημη νύχτα. Ο λόγος; Αφού ο Λασπομούρμουρος τους είπε: «Καλά θα κάνετε να τον πάρετε εσείς οι δυο· όχι πως μου περνάει απ' το μυαλό ότι θα κλείσουμε μάτι απόψε...» στη στιγμή άρχισε να τραβάει ένα τέτοιο δυνατό και ασταμάτητο ροχαλητό, που όταν με τα πολλά η Τζιλ κατάφερε να κοιμηθεί, όλη τη νύχτα έβλεπε στον ύπνο της κομπρεσέρ και καταρράκτες, κι ότι βρισκόταν σε τρένα εξπρές που τρέχαν με ιλιγγιώδη ταχύτητα μέσα σε τούνελ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ

Οι άγριες ερημιές του Βορρά

Κατά τις εννιά το άλλο πρωί τρεις μοναχικές σιλουέτες φάνηκαν να περνούν το ποτάμι Σριμπλ, τότε πατώντας πάνω σε κοτρόνες πότε σε νησίδες από χώμα. Ήταν ένα ξέβαθο, βουερό μικρό ποτάμι και μέχρι που να φτάσουν στη βορινή όχθη του ακόμα κι η Τζιλ είχε καταφέρει να μείνει στεγνή από το γόνατο και πάνω. Καμιά πενήντα-ριά μέτρα μακριά, η γη ανηφόριζε μέχρι εκεί που άρχιζε ο ρεικότοπος, κι όπου έφτανε η ματιά σου, έβλεπες απότομα υψώματα, συχνά και βράχους.

«Εγώ λέω ότι από κει πρέπει να 'ναι ο δρόμος μας!» είπε ο Ευστάθιος δείχνοντας αριστερά του κατά τη δύση όπου ένα ρυάκι κύλαγε από ψηλά, από το ρεικότοπο, περνώντας μέσα από ένα στενό φαράγγι. Όμως ο Βαλτο-Ψηλολέλεκας κούνησε το κεφάλι του.

«Οι γίγαντες περνούν τον πιο πολύ καιρό δίπλα σε τούτο το φαράγγι» είπε. «Θα μπορούσε κανείς να πει ότι αυτό το φαράγγι είναι κάτι σαν δρόμος γι' αυτούς. Καλύ-

τερα να τραβήξουμε ίσια μπροστά μας, κι ας είναι πιο απότομος ο δρόμος από δω.»

Βρήκαν ένα πέραςμα απ' όπου σκαρφάλωσαν και σε καμιά δεκαριά λεπτά στέκονταν λαχανιασμένοι στην κορυφή. Έριξαν ένα βλέμμα γιομάτο νοσταλγία πίσω τους κατά την κοιλάδα της Νάρνια, και μετά γύρισαν τα μάτια κατά το Βορρά. Ο απέραντος, ερημικός ρεικότοπος απλωνόταν μέχρι εκεί που έφτανε η ματιά τους. Στ' αριστερά τους το έδαφος ήταν όλο βράχια. Η Τζιλ σκέφτηκε ότι εκεί θα πρέπει να ήταν το φρύδι του φαραγγιού όπου ζούσαν οι γίγαντες κι έτσι δεν το 'κανε και πολύ κέφι να κοιτάει κατά κει. Ξεκίνησαν πάλι.

Η γη, μαλακιά, ήταν ό,τι έπρεπε για περπάτημα, το ίδιο μαλακό ήταν και το πρωινό μ' εκείνο το γλυκό χειμωνιάτικο ήλιο. Όσο μπαίνουν όλο και πιο βαθιά στο ρεικότοπο, τόσο μεγάλωνε αυτή η αίσθηση μοναξιάς: να μην ακούς παρά μόνο καλλιμάνες και στη χάση και στη φέξη να βλέπεις κανά γεράκι. Κάπου στα μισά του πρωινού κάθισαν να ξεποστάσουν και να δροσιστούν σ' ένα μικρό κοίλωμα δίπλα στο ποτάμι. Η Τζιλ έκανε τη σκέψη ότι τελικά μπορεί να 'χε και το γούστο της τούτη η περιπέτεια και το είτε και στους άλλους.

«Για την ώρα δε βλέπω να είχαμε καμιά περιπέτεια» παρατήρησε ο Βαλτο-Ψηλολέλεκας.

Μετά από την πρώτη διακοπή, το βάδισμα δεν είναι πια το ίδιο – όπως το μάθημα μετά από διάλειμμα ή το ταξίδι με σιδηρόδρομο όταν αλλάζεις τρένο. Όταν ξεκίνησαν πάλι, η Τζιλ πρόσεξε ότι εκείνο το ανώμαλο φρύδι του φαραγγιού σαν να 'ταν τώρα πιο κοντά τους. Και τα βράχια σαν να μοιάζαν πιο ψηλά, πιο όρθια απ' ό,τι πρωτύτερα. Στην πραγματικότητα ήταν σαν πυργίσκοι από βράχο. Και τι αστεία σχήματα που είχαν!

«Κάτι μου λέει» σκέφτηκε η Τζιλ, «πως όλες αυτές οι ιστορίες για γίγαντες βγήκαν από αυτούς τους αστείους βράχους. Εδώ που τα λέμε, έτσι και φτάσεις εδώ με μισοσκοτάδο, δε θες και πολύ για να πάρεις εκείνους τους σωρούς τα βράχια για γίγαντες. Εκείνο εκεί, για παράδειγμα! Με το μυαλό σου μπορεί να νομίσεις εκείνο το εξόγκωμα για κεφάλι. Παραείναι μεγάλο βέβαια σε σύγκριση με το σώμα, αλλά για έναν ανασούμπαλο γίγαντα θα 'ταν εντάξει. Κι όλο εκείνο το πράμα που 'ναι σαν θάμνος – αυτά θα πρέπει να 'ναι ρείκια και σίγουρα θα 'χουν φωλιές τα πουλιά εκεί – αυτό ταιριάζει τέλεια για μαλλί και γένη. Και τα μαραφέτια που πετάνε στα πλάγια, ολόιδια αυτιά. Τεράστια βέβαια, αλλά σάμπως τα αυτιά κάποιου γίγαντα όμοια με ελέφαντα δε θα πρέπει να 'ναι! Και – οοοχ...»

Πάγωσε το αίμα της. Εκείνο το πράμα είχε κουνηθεί. Ήταν γίγαντας πραγματικός. Δεν είχε κάνει λάθος. Τον είδε να στρίβει το κεφάλι του. Το μάτι της πρόλαβε να πιάσει εκείνο το πελώριο, χαζό μούτρο με τα φουσκωμένα μάγουλα. Όλα αυτά τα πράματα ήταν γίγαντες, όχι βράχοι. Ήταν καμιά σαρανταριά ή πενηνταριά στη σειρά. Προφανώς στέκονταν όρθιοι με τα πόδια να πατάνε στη βάση του φαραγγιού και με τους αγκώνες να ακουμπούν πάνω στο φρύδι του, έτσι όπως οι άνθρωποι ακουμπάνε πάνω σ' ένα φράχτη – άνθρωποι που ραχατεύουν στη λιακάδα μετά το πρωινό τους.

«Συνεχίστε να περπατάτε» ψιθύρισε ο Λασπομούρμouρος, που τους είχε προσέξει κι αυτός. «Μην τους κοιτάτε. Κι ό,τι κι αν συμβεί, μην τυχόν και τρέξετε. Θα μας φτάσουν στο λεπτό.»

Έτσι λοιπόν καμώθηκαν πως τάχα μου δεν είχαν δει τους γίγαντες και συνέχισαν να περπατάνε. Ένιωθαν το ίδιο όπως όταν περνάς μπροστά από καγκελόπορτα σπιτιού όπου υπάρχει ένα άγριο μαντρόσκυλο – μόνο πολύ χειρότερα. Οι γίγαντες δεν είχαν τελειωμό. Δεν έδειχναν θυμό ή χαρά, ή έστω κάποια περιέργεια. Εδώ που τα λέμε δεν έδειχναν καν να τους έχουνε πάρει χαμπάρι.

Ξαφνικά «σβιν σβιν σβιν» ένα βαρύ πράγμα σβούρισε στον αέρα και καμιά εικοσαριά βήματα μπροστά τους είδαν να βροντάει κάτω στο χώμα μια μεγάλη κοτρόνα. Και μετά «μπαμ!» μια άλλη είκοσι μέτρα πίσω τους.

«Εμάς σημαδεύουν;» ρώτησε τρομαγμένος ο Ευστάθιος.

«Α μπα» είπε ο Λασπομούρμouρος. «Μακάρι να μας σημάδευαν. Αυτοί έχουν βάλει στόχο εκείνο – εκείνο το σωρό τις πέτρες εκεί δεξιά. Δεν πρόκειται να το πετύχουν με τίποτα, να 'στε σίγουροι. Εκείνο καλά την έχει

βολέψει· βλέπετε από σημάδι οι γίγαντες είναι νούλες. Κάθε πρωί, όταν κάνει καλό καιρό, αυτό είναι το παιχνί-δι τους. Το μόνο που κόβει το ξερό τους.»

Οι ώρες ήταν μαρτυρικές. Δεν έμοιαζε να παίρνει τέλος αυτή η σειρά από τους γίγαντες, ούτε και οι πέτρες που εκσφενδόνιζαν, που μερικές πέφτανε επικίνδυνα κοντά τους. Δεν έφτανε ο πραγματικός κίνδυνος, ήταν και η θέα της φάτσας τους κι ο ήχος της φωνής τους που σου κόβαν τη χολή. Η Τζιλ προσπαθούσε να μην τους κοιτάει.

Είχαν περάσει κάπου είκοσι πέντε λεπτά και φαίνεται ότι οι γίγαντες πιαστήκαν στον καβγά. Αυτό έδωσε τέλος στις βολές, όμως δεν είναι διόλου ευχάριστο να βρίσκεσαι μόνο ένα μίλι μακριά από γίγαντες που τσακώνονται. Χαλάγαν τον κόσμο με φωνές και γιούχα και πετούσαν κάτι λέξεις, ακαταλαβίστικα μακρυνάρια, καμιά εικοσαριά συλλαβές η κάθε λέξη. Αφρίζαν και χτυπιόντουσαν και πήδαγαν σαν λυσσασμένοι και με κάθε τους πήδο τρανταζόταν η γη σαν να 'σκαγε μπόμπα. Είχαν κάτι πελώρια κακοφτιαγμένα πέτρινα σφυριά και κοπανάγαν ο ένας το κεφάλι του άλλου· μόνο που το κρανίο το δικό τους ήταν τόσο σκληρό που το σφυρί έκανε γκέλα. Τότε το τέρας που είχε καταφέρει το χτύπημα παράταγε το σφυρί κάτω και πάταγε ουρλιαχτά πόνου, γιατί με το σφυρί είχε κοπανήσει τα δάχτυλά του. Ήταν όμως τόσο κουφιοκεφαλάκηδες που δεν παίρναγε λίγη ώρα, φτου κι απ' την αρχή. Αυτό τελικά αποδείχτηκε πολύ βολικό, γιατί σε καμιά ώρα όλοι οι γίγαντες είχαν χτυπήσει τόσο, που απ' τον πόνο κάθισαν καταγής και πιάσαν τα κλάματα. Όταν κάθισαν, τα κεφάλια τους χάθηκαν πίσω από το φρύδι του φαραγγιού έτσι που δε φαίνονταν πια καθόλου· ωστόσο, μολονότι

βρίσκονταν ένα μίλι μακριά, η Τζιλ τους άκουγε ακόμα να ουρλιάζουν και να σκούζουν ή να χαχανίζουν κοροϊδευτικά σαν μεγάλα μωρά.

Εκείνο το βράδυ στρατοπεδεύσανε στο γυμνό ρεικότοπο κι ο Λασπομούρμουρος έδειξε στα παιδιά πώς να κοιμηθούν πλάτη με πλάτη για να κάνουν την καλύτερη εκμετάλλευση της κουβέρτας τους. (Η μια πλάτη ζεσταίνει την άλλη κι έτσι χρησιμοποιείς και τις δυο κουβέρτες για να σκεπαστείς.) Ακόμα κι έτσι όμως έκανε κρύο τσουχτερό και το έδαφος ήταν σκληρό και γεμάτο σγρούμπους. Ο Βαλτο-Ψηλολέλεκας βρήκε να τους παρηγορήσει λέγοντάς τους ότι αυτό το κρύο δεν ήταν τίποτα μπροστά στην παγωνιά που θα 'βρισκαν καθώς θ' ανέβαιναν όλο και πιο βόρεια· και φυσικά τους έκανε την καρδιά περιβόλι.

Πορεύονταν μέρες τώρα στο Έτινσμορ. Φύλαγαν το μπέικον και τρέφονταν κυρίως με τα πετεινά που ο Ευστάθιος κι ο Βαλτο-Ψηλολέλεκας κυνηγούσαν στο ρεικότοπο (όχι βέβαια πουλιά που *μιλούσαν*). Η Τζιλ τον ψιλοζήλευε τον Ευστάθιο γι' αυτή του την ικανότητα. Αυτό που δεν τους έλειψε καθόλου ήταν το νερό, καθώς τα ρυάκια ήταν αναρίθμητα. Η Τζιλ έκανε τη σκέψη ότι, στα βιβλία, όταν διαβάζεις πως κάποιος ζει με το κυνήγι, ποτέ δε σου λένε πόση ώρα σου τρώει, πόσο βρομοκοπάει και πόσο σιχαμένη είναι όλη αυτή η ιστορία, να μαθήσεις και να καθαρίσεις δηλαδή τα σκοτωμένα πουλιά· αφήνω που είχαν κοκαλώσει τα δάχτυλά της. Για καλή τους τύχη, δεν είχαν κανένα συναπάντημα με γίγαντες. Και κάποιος γίγαντας που τους είδε, πάτησε ένα γέλιο, βρυχηθμό σκέτο, κι ύστερα απομακρύνθηκε με βαριά βήματα για τη δουλειά του.

Είχαν περάσει καμιά δεκαριά μέρες όταν έφθασαν σ'

ένα μέρος όπου το τοπίο άλλαζε. Βρέθηκαν στο βόρειο άκρο του ρεικότοπου απ' όπου φαινόταν μια μεγάλη απότομη πλαγιά που κατέληγε σε ένα διαφορετικό, πιο άγριο τοπίο. Στο τέρμα της πλαγιάς φαίνονταν βράχια: πίσω τους, μια περιοχή από ψηλά βουνά, σκοτεινά βάραιθρα, πεδιάδες όλο πέτρα, χαράδρες τόσο βαθιές και στενές, που η ματιά σου δεν έφτανε μέχρι το τέρμα τους, και ποτάμια που τα νερά τους αντιλαλούσαν καθώς ξεχύνονταν ορμητικά μέσα από φαράγγια για να χαθούν στα σκοτεινά ερέβη. Δε χρειάζεται να πούμε ότι ο Λασπομούρμουρος ήταν αυτός που έδειξε το χιόνι που σπίθιζε στις μακρινές πλαγιές.

«Αυτό δεν είναι τίποτα. Να δείτε χιόνι που θα βρούμε στη βορινή πλευρά, δε θέλει ρώτημα» πρόσθεσε.

Τους πήρε κάποια ώρα να φτάσουν στη βάση της πλαγιάς και τότε, ψηλά από την κορυφή των βράχων, είδαν ένα ποτάμι που κύλαγε κάτω από τα πόδια τους από δύση σ' ανατολή. Στα πλάγια υψώνονταν σαν τείχη γκρεμοί που ξεκινούσαν από μακριά και συνέχιζαν σ' όλο το μήκος του ποταμού μέχρι το σημείο που βρίσκονταν αυτοί. Το ποτάμι, πράσινο κι ανήλιαγο, ήταν γεμάτο ορμητικά ρεύματα και καταρράκτες. Ακόμα κι εκεί που στέκονταν αυτοί, ένιωθαν τη γη να σείεται από τη βουή του νερού.

«Το καλό είναι» είπε ο Βαλτο-Ψηλολέλεκας, «ότι, καθώς θα κατεβαίνουμε τα βράχια, μπορεί να σπάσουμε κανά σβέρκο, οπότε γλιτώνουμε το πνίξιμο στα νερά του ποταμού».

«Τι έχετε να πείτε για *κείνο κει!*» είπε ξαφνικά ο Ευστάθιος δείχνοντας στ' αριστερά τους. Γύρισαν όλοι το κεφάλι και είδαν το τελευταίο πράμα που θα περίμεναν ποτέ – ένα γεφύρι. Και τι γεφύρι! Μια και μόνη τεράστια

αψίδα που ένωνε το φαράγγι από τη μια κορυφή του βράχου στην άλλη. Η κορυφή της αψίδας είχε την ίδια απόσταση από τους βράχους που είχε κι ο τρούλος του Αγίου Στεφάνου από το δρόμο τους.

«Ποπό! Καλέ αυτή θα 'ναι γέφυρα για γίγαντες!» είπε η Τζιλ.

«Ή για κανένα μάγο μάλλον» είπε ο Λασπομούρμουρος. «Πρέπει να 'χουμε τα μάτια μας τετρακόσια σ' αυτό εδώ το μέρος μήπως έχει μάγια. Εμένα, να ξέρετε, μου φαίνεται για παγίδα. Μας βλέπω να 'μαστε κάπου στα μισά του γεφυριού και τότε αυτό να γίνεται καταχνιά και να διαλύεται.»

«Όχου! Για τ' όνομα του Θεού, σταμάτα να φέρνεις την καταστροφή» είπε ο Ευστάθιος. «Τι στο καλό! Αποκλείεται δηλαδή να 'ναι κανονικό γεφύρι;»

«Εσύ πάλι τι νομίζεις; Είναι δυνατό κανέναν γίγαντα απ' αυτούς που συναντήσαμε να 'χει τόσο νιονιό που να μπορεί να χτίσει ένα τέτοιο γεφύρι;» είπε ο Λασπομούρμουρος.

«Αποκλείεται να 'χει χτιστεί από κάποιους άλλους γίγαντες;» ρώτησε η Τζιλ. «Θέλω να πω από γίγαντες που ζήσανε εκατοντάδες χρόνια πριν και ήταν πολύ πιο έξυπνοι από τους σημερινούς. Μπορεί να το 'χτισαν εκείνοι οι ίδιοι γίγαντες που έχτισαν και την πόλη των γιγάντων που ψάχνουμε. Πράμα που σημαίνει ότι είμαστε στο σωστό δρόμο – η παλιά γέφυρα που οδηγεί στην παλιά πόλη!»

«Κοίτα ο εγκέφαλος! Μπράβο Πόουλ!» είπε ο Ευστάθιος. «Αυτό πρέπει να 'ναι. Ελάτε!»

Πήραν λοιπόν το δρόμο για το γεφύρι. Όταν φτάσανε, είδαν ότι ήταν μια χαρά στέρεο γεφύρι. Η κάθε πέτρα ήταν τεράστια, το μέγεθος που έχουν και οι πέτρες

στο Στόουνχεντζ*. Θα πρέπει να τις είχαν τετραγωνίσει κάποιοι καλοί χτίστες κάποτε, αν και τώρα έβλεπες ρωγμές και σημάδια φθοράς. Πάνω στο πέτρινο παραπέτο έβλεπες ακόμα απομεινάρια από πλούσια σκαλίσματα που κάποτε θα το είχαν στολίσει. Αποσαθρωμένα πρόσωπα και φιγούρες γιγάντων, μινώταυροι, καλαμάρια, σαρανταποδαρούσες και φοβερές θεότητες. Ο Λασπομούρμουρος συνέχισε να 'χει τις επιφυλάξεις του, αλλά συμφώνησε να περάσει το γεφύρι μαζί με τα παιδιά.

Τους πήρε χρόνο και πολύ κόπο ώσπου να φτάσουν στην κορυφή της αψίδας. Σε πολλά σημεία έλλειπαν τεράστιες πέτρες, αφήνοντας τρομερά κενά που έχασκαν κατά το ποτάμι που άφριζε χιλιάδες μέτρα από κάτω. Είδαν έναν αετό να πετάει κάτω από τα πόδια τους. Κι όσο πιο

* Μεγαλιθικό μνημείο προϊστορικών χρόνων στην Αγγλία.

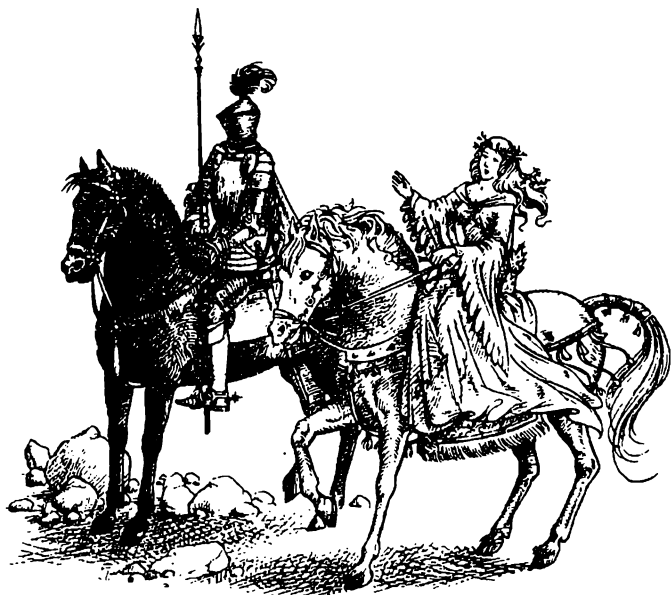
ψηλά ανέβαιναν, τόσο πιο τσουχτερό γινόταν το κρύο, κι ο άνεμος είχε δυναμώσει τόσο, που δυσκόλευε το βάδισμά τους. Θα 'λεγες ότι σχεδόν ταρακουνούσε το γεφύρι.

Σαν έφτασαν στην κορυφή απ' όπου μπορούσαν να δουν την κατηφορική πλευρά του γεφυριού, μπροστά τους είδαν τα ίχνη κάποιου παλιού δρόμου γιγάντων· ξεκίναγε από το γεφύρι και χανόταν μέσα στην καρδιά του βουνού. Πολλές πέτρες από το πλακόστρωτο έλειπαν κι ανάμεσα στις υπόλοιπες έβλεπες μεγάλα μπαλώματα χορτάρι. Και ξάφνου πάνω σ' αυτόν τον αρχαίο δρόμο πρόβαλαν δυο καβαλάρηδες, στο μπόι φυσιολογικού ανθρώπου, να 'ρχονται κατά το μέρος τους.

«Συνεχίστε να περπατάτε κατά τη μεριά τους σαν να μη συμβαίνει τίποτα!» είπε ο Λασπομούρμουρος. «Όποιον και να συναντήσουμε σ' ένα μέρος σαν κι αυτό, είναι δεν είναι φιλικός μαζί μας, εμείς ένα θα 'χουμε στο νου μας: μη μας πάρουν χαμπάρι ότι φοβόμαστε.»

Όσπου να φτάσουν εκεί που τέλειωνε το γεφύρι κι άρχιζε το γρασίδι, οι δυο ξένοι είχαν πλησιάσει αρκετά. Ο ένας καβαλάρης ήταν ένας σιδερόφρακτος ιππότης με το προσωπείο του κατεβασμένο. Αρματωσιά κι άλογο ήταν μαύρα· δεν υπήρχε έμβλημα στην ασπίδα του ούτε λάβαρο στο ξίφος του. Ο άλλος ήταν μια γυναίκα καβάλα πάνω σ' ένα άσπρο άλογο, τόσο όμορφο που σου 'ρχόταν να του σκάσεις ένα φιλί στη μύτη και να το τρατάρεις έναν κύβο ζάχαρη. Όμως η ξένη που καβαλίκευε γυναικεία και φορούσε ένα μακρύ, φουρφουρένιο φόρεμα σ' ένα εκτυφλωτικό πράσινο χρώμα, αυτή ήταν ακόμα πιο όμορφη.

«Καλή σας μέρ-ρ-ρα, ταξιδιώτες» φώναξε με μια φωνή γλυκιά, του γλυκύτερου πουλιού, και μ' ένα εξαίσια τραγουδιστό ρο. «Κάποιοι από σας θα είστε μικροί προ-

σκυνητές για να θέλετε να διαβείτε τούτη την έρημη χώρα.»

«Έτσι φαίνεται, Κυρία μου» είπε ο Λασπομούρμουρος ξερά και επιφυλακτικά.

«Ψάχνουμε για την ερειπωμένη πόλη των γιγάντων» είπε η Τζιλ.

«Την ερ-ε-ρειπωμένη πόλη;» είπε εκείνη. «Παράξενο μέρος γυρεύετε. Και τι θα κάνετε αν τη βρείτε;»

«Πρέπει να...» άρχισε η Τζιλ, αλλά ο Λασπομούρμουρος την έκοψε.

«Ζητώ τη συγγνώμη σας, Κυρία μου. Όμως δε σας γνωρίζουμε, ούτε και το φίλο σας – σιωπηλός τύπος, ε; – κι ούτε και σεις μας γνωρίζετε. Αν δε σας πειριάζει, δε

θα θέλαμε να μιλάμε σε ξένους. Κι όπου να 'ναι βλέπω να 'ρχεται βροχούλα, δε νομίζετε;»

Η Αρχόντισσα γέλασε· ένα γέλιο πλούσιο, το πιο μελωδικό που μπορείτε να φανταστείτε. «Λοιπόν, παιδιά μου» είπε, «βλέπω ότι έχετε μαζί σας ένα σοφό και σοβαρό γερο-οδηγό. Δε βρίσκω τίποτε μεμπτό στις συμβουλές του, θα σας πω όμως κι εγώ την άποψή μου. Άκουσα πολλές φορές γι' αυτή την Ερειπωμένη Πόλη, όμως ποτέ μου δε συνάντησα κάποιον να ξέρει να μου πει πώς θα πάω εκεί. Αυτός ο δρόμος οδηγεί στην επαρχία και στο κάστρο του Χάρφανγκ όπου ζουν οι ευγενικοί γίγαντες. Όσο ανόητοι, επιθετικοί, άγριοι, και βάρβαροι είναι οι γίγαντες του Έτινσμορ τόσο αυτοί είναι μαλακοί, πολιτισμένοι, συνετοί και ευγενικοί. Στο Χάρφανγκ μπορεί ν' ακούσετε κάποια πληροφορία για την Ερειπωμένη Πόλη, μπορεί κι όχι. Αυτό που είναι βέβαιο είναι ότι θα βρείτε ευχάριστο κατάλυμα και χαρούμενους οικοδεσπότες. Θα ήταν φρόνιμο εκ μέρους σας να ξεχειμωνιάσετε εκεί, ή τουλάχιστον να παραμείνετε για λίγη ανάπαυση και ανανέωση. Θα βρείτε ατμόλουτρα, μαλακά κρεβάτια και λαμπερές εστίες· όσο για τα ψητά και τα φουρνιστά και τα γλυκά και τα ποτά, θα σερβίρονται στο τραπέζι τέσσερις φορές την ημέρα».

«Τι ακούω, μανούλα μου!» φώναξε κατενθουσιασμένος ο Ευστάθιος. «Θα τρελαθώ! Σκεφθείτε να ξανακοιμηθούμε σε κρεβάτι!»

«Ναι! Και να κάνουμε και ζεστό μπανάκι» είπε η Τζιλ. «Νομίζετε ότι θα ήθελαν να μας φιλοξενήσουν; Βλέπετε, εμείς δεν τους γνωρίζουμε.»

«Το μόνο που χρειάζεται να τους πείτε» αποκρίθηκε η Κυρία, «είναι ότι Εκείνη με τον Πράσινο Χιτώνα τους στέλνει τους χαιρετισμούς της και δυο όμορφα

παιδιά του Νότου για τη Γιορτή του Φθινοπώρου».

«Αχ, σας ευχαριστούμε πάρα πάρα πολύ» είπαν η Τζίλ κι ο Ευστάθιος.

«Προσέξτε, όμως!» είπε η Κυρία. «Όποια μέρα κι αν φτάσετε στο Χάρφανγκ, μην πάτε στην είσοδο του κάστρου πολύ αργά. Γιατί οι πύλες κλείνουν λίγες ώρες μετά το μεσημέρι και το 'χουν έθιμο στο κάστρο, από τη στιγμή που έχουν κατεβάσει την αμπάρα, να μην ανοίγουν σε κανένα όσο δυνατά κι αν χτυπάει την πόρτα.»

Τα παιδιά την ξαναευχαρίστησαν με μάτια που έλαμπαν από χαρά και η Αρχόντισσα τους χαιρέτησε ανεμίζοντας το χέρι της. Ο Βάλτο-Ψηλολέλεκας έβγαλε το σουβλερό καπέλο του κι έκανε μια πολύ ψυχρή υπόκλιση. Μετά ο σιωπηλός ιππότης και η Αρχόντισσα πήραν την ανηφόρα του γεφυριού καβάλα στ' άλογα με τις οπλές ν' αντηχούν ολόγυρα.

«Μάλιστα!» έκανε ο Λασπομούρμουρος. «Και τι δε θα 'δινα να μάθω από πού έρχεται η αφεντιά της και πού πάει. Δεν ήταν πάντως ό,τι θα περίμενε να συναντήσει κανείς στην ερημιά της χώρας των Γιγάντων, έτσι; Εμένα δε μου φαίνεται σόι ό,τι και να μου πείτε.»

«Α, δε μας παρατάς πια!» είπε ο Ευστάθιος. «Εμένα μου φάνηκε φανταστική. Άσε εκείνα τ' αχνιστά πιάτα και τα ζεστά δωμάτια. Παναγίτσα μου, κάνε να μην είναι μακριά αυτό το Χάρφανγκ!»

«Αχ, ναι!» είπε κι η Τζίλ. «Καλέ κι εκείνο το φόρεμα της τι απίθανο που ήταν! Και το άλογο!»

«Παρ' όλ' αυτά» επέμενε ο Λασπομούρμουρος, «εγώ θα ήθελα να ξέραμε κάτι περισσότερο γι' αυτήν».

«Εγώ ήμουνα στο τσακ να τη ρωτήσω» είπε η Τζίλ, «αλλά πού να τολμήσω εφόσον εσύ δεν αποφάσιζες να της πεις τίποτα για μας».

«Ναι» είπε ο Ευστάθιος. «Και γιατί ήσουν τόσο μονοκόμματος και βαρύς; Γιατί δεν τους είδες με καλό μάτι;»

«Τους;» είπε ο Βαλτο-Ψηλολέλεκας. «Και ποιοι ήταν οι τους. Εγώ είδα μόνο την.»

«Καλά, εσύ τον Ιππότη δεν τον είδες;» ρώτησε η Τζιλ.

«Εγώ είδα ένα μάτσο σίδερα» είπε ο Λασπομούρμουρος. «Γιατί δεν έβγαζε μιλιά;»

«Φαντάζομαι γιατί ήταν ντροπαλός» είπε η Τζιλ. «Ή μπορεί, γιατί του έφτανε να την κοιτάει και ν' ακούει την υπέροχη φωνή της. Κι εγώ το ίδιο θα έκανα στη θέση του.»

«Πολύ θα 'θελα να 'ξερα» είπε ο Λασπομούρμουρος, «τι θα 'βλεπε κανείς αν σήκωνε το προσωπείο της περικεφαλαίας και κοίταζε μέσα».

«Α, θα μας σκάσεις!» είπε ο Ευστάθιος. «Για φέρε στο μυαλό σου την πανοπλία! Θυμήσου πόσο μεγάλη ήταν! Δηλαδή, τι άλλο μπορούσε να έβλεπε παρά έναν άνθρωπο».

«Και γιατί όχι ένα σκελετό;» ρώτησε ο Βαλτο-Ψηλολέλεκας με μια απαίσια χαρά. «Ή μπορεί» πρόσθεσε σαν να το ξανασκέφτηκε, «απολύτως τίποτα. Θέλω να πω τίποτα που να φαίνεται. Κάποιον αόρατο».

«Ξέρεις κάτι, Λασπομούρμουρε» είπε η Τζιλ ανατριχιάζοντας, «το ξέρεις ότι σου 'ρχονται οι πιο μακάβριες ιδέες; Να χαρείς, πώς σου κατεβαίνουν στο κεφάλι όλα αυτά;»

«Μην ασχολείσαι, μωρέ!» είπε ο Ευστάθιος. «Περιμένει συνέχεια το χειρότερο, και πάντα πέφτει έξω. Για να δούμε τώρα τι γίνεται μ' αυτούς τους Ευγενικούς Γίγαντες και πώς θα φτάσουμε στο Χάρφανγκ μια ώρα αρχύτερα. Πολύ θα 'θελα να 'ξερα πόσο μακριά είναι ακόμα.»

Να λοιπόν που κόντεψαν να 'χουν τον πρώτο τους κα-
βγά όπως το είχε προβλέψει ο Βαλτο-Ψηλολέλεκας: όχι
ότι και πρωύτερα δεν τσακώνονταν και δεν αρπάζονταν
η Τζιλ κι ο Ευστάθιος, αλλά αυτός ήταν πραγματικά ο
πρώτος σοβαρός καβγάς τους. Ο Λασπομούρμουρος δεν
είχε καμιά όρεξη να πάνε στο Χάρφανγκ. Είπε ότι δεν
ήξερε πώς την εννοούν την ευγένεια οι γίγαντες, όταν εί-
ναι «ευγενικοί», κι ότι, εν πάση περιπτώσει, του Ασλάν
οι εντολές δεν ανέφεραν τίποτα για παραμονή τους κο-
ντά σε γίγαντες, είτε ήταν ευγενικοί είτε όχι. Από την άλ-
λη πλευρά, τα παιδιά είχαν μπαφιάσει με τις βροχές και
τους αέρηδες, με τα πετσιασμένα πετεινά που τα ψήναν
πάνω στη φωτιά, και με το σκληρό, ψυχρό χώμα που εί-
χαν για στρώμα. Εκείνα λοιπόν δεν κρατιόνταν να κά-
νουν επίσκεψη το γρηγορότερο στους Ευγενικούς Γίγα-
ντες. Τελικά, ο Λασπομούρμουρος δέχτηκε να πάνε υπό
έναν όρο. Τα παιδιά έπρεπε να του υποσχεθούν ότι με
κανένα τρόπο δε θα λέγανε στους Ευγενικούς Γίγαντες
ότι έρχονταν από τη Νάρνια ή ότι έψαχναν για τον Πρί-
γκιπα Ριλιανό, εκτός αν τους έδινε εκείνος την άδεια. Τα
παιδιά έδωσαν το λόγο τους, κι έτσι συνέχισαν.

Μετά τη συνάντησή τους με την Αρχόντισσα, τα πρά-
ματα χειροτέρεψαν για τους εξής δυο διαφορετικούς λό-
γους. Πρώτον, η περιοχή γινόταν όλο και πιο προβλημα-
τική. Ο δρόμος τούς οδηγούσε μέσα από ατέλειωτες, στε-
νές κοιλάδες, ενώ ο ανελέητος βοριάς μαστίγωνε τα πρό-
σωπά τους. Δεν έβρισκαν τίποτα για ν' ανάψουνε φωτιά,
ούτε και όμορφες μικρές σπηλιές για να ξαποστάσουν
σαν αυτές που είχε στο ρεικότοπο. Όσο για το έδαφος,
ήταν πετρώδες και κούραζε τα πόδια τους τη μέρα κι
ολόκληρο το σώμα τους τη νύχτα.

Δεύτερον, άσχετα με το ποια ήταν η πρόθεση της

Αρχόντισσας, όταν τους μίλησε για το Χάρφανγκ, η ουσιαστική επίδραση πάνω στα παιδιά ήταν δυσμενής. Το μόνο που είχαν πια στο νου τους, ήταν κρεβάτια και λουτρό και ζεστό φαγάκι και τι ωραία θα ήταν να μπουν στο κάστρο. Δεν κάνανε κουβέντα πια για τον Ασλάν, ούτε καν για το χαμένο Πρίγκιπα. Όσο για την Τζιλ είχε εγκαταλείψει το συνήθειο να επαναλαμβάνει μέσα της τα σημάδια κάθε νύχτα και κάθε πρωί. Το μόνο που έλεγε στον εαυτό της, στην αρχή, ήταν πόσο κουρασμένη ένιωθε, αλλά κι αυτό το ξέχασε αργότερα. Και μολονότι θα περίμενε κανείς ότι η σκέψη τής καλοπέρασης στο Χάρφανγκ θα έκανε τα παιδιά πιο χαρούμενα, τα έβλεπες να 'ναι πιο σκυθρωπά κι εριστικά αναμεταξύ τους και με το Λασπομούρμουρο.

Κάποιο απομεσήμερο επιτέλους φτάσανε σ' ένα μέρος όπου το φαράγγι άρχισε να πλαταίνει. Σκουρόχρωμα έλατα υψώνονταν δεξιά κι αριστερά. Κοίταξαν πέρα μακριά και κατάλαβαν ότι είχαν πια περάσει τα βουνά. Μπροστά τους ξανοιγόταν μια έρημη πεδιάδα όλο πέτρα: πιο πίσω, κι άλλα βουνά σκεπασμένα με χιόνι. Ανάμεσα σ' αυτούς και τα μακρινά βουνά, υψωνόταν ένας χαμηλός λόφος με κάπως ανώμαλη, αλλά πλακουτσωτή κορυφή.

«Κοιτάξτε! Κοιτάξτε!» φώναξε η Τζιλ κι έδειξε κατά την άκρη της πεδιάδας. Κι εκεί, μέσα από την πάχνη που έπεφτε και πέρα από τον πατικωμένο λόφο, είδαν όλοι τους φώτα. Φώτα! Όχι του φεγγαριού, ούτε της φωτιάς, αλλά μια σειρά φωτισμένα παράθυρα που σε γέμιζαν θαλπωρή και χαρά. Αν δε σας έχει τύχει να βρίσκεστε στην άγρια ερημιά για μέρες, για βδομάδες, δεν μπορείτε να καταλάβετε τι ένιωσαν.

«Χάρφανγκ!» φώναξαν ο Ευστάθιος κι η Τζιλ κατα-

χαρούμενοι. Και «Χάρφανγκ!» ακούστηκε κι η φωνή του Λασπομούρμουρου πεσμένη και βαριά. Κι ύστερα «Βρε, καλώς τες! Αγριόχηνες!» και στη στιγμή τράβηξε το τόξο πίσω από τον ώμο του. Και να σου καταγής μια στρουμπουλή χήνα. Εκείνη τη μέρα, παραήταν αργά για να διανοηθούν να πάνε στο Χάρφανγκ. Απολαύσανε ζεστό φαΐ και φωτιά και ξεκίνησαν τη βραδιά τους ζεσταμένοι πράγμα που είχαν να το νιώσουν πάνω από μια βδομάδα. Όταν έσβησε η φωτιά, έπεσε κρύο τσουχτερό και σαν ξύπνησαν το άλλο πρωί, οι κουβέρτες τους είχαν κοκαλώσει από τον πάγο.

«Δεν πειράζει!» είπε η Τζιλ χτυπώντας τα πόδια της κάτω. «Απόψε έχει ζεστό μπανάκι!»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ

Ο λόφος με τα παράξενα χαντάκια

Κανένας δεν μπορεί ν' αρνηθεί ότι ήταν μια μέρα φοβερή. Πάνω από τα κεφάλια τους ένας ουρανός με τον ήλιο άφαντο, φορτωμένος σύννεφα βαριά που προμηνούσαν χιόνι· κάτω από τα πόδια τους φοβερός πάγος· κι ένας αέρας να φυσάει και να λες πως θα σε γδάρει. Όταν κατέβηκαν στην πεδιάδα διαπίστωσαν ότι αυτό το κομμάτι του παλιού δρόμου ήταν το πιο καταστραμμένο απ' όσα είχαν δει μέχρι εκείνη τη στιγμή. Έπρεπε να προσέχουν πού πατούσαν, σ' ένα δρόμο γεμάτο μεγάλες, σπασμένες πέτρες, κροκάλες και χαλίκια· δύσκολο για πονεμένα πόδια. Κι όμως, όσο κουρασμένοι και να ένιωθαν, τους ήταν αδιανόητο να σταματήσουν με τέτοια παγωνιά.

Κατά τις δέκα, οι πρώτες μικρές νιφάδες ήρθαν αργά αργά και κάθισαν πάνω στα χέρια της Τζίλ. Δέκα λεπτά αργότερα το χιόνι έπεφτε πυκνό. Σε είκοσι λεπτά το 'χε στρώσει για τα καλά. Κι ώσπου να κλείσει το μισάωρο, είχε πιάσει μια γερή χιονοθύελλα που έδειχνε πως το 'χε

σκοπό να συνεχιστεί όλη τη μέρα· τους χτύπαγε κατά πρόσωπο έτσι που δεν έβλεπαν μπροστά τους.

Για να καταλάβετε αυτό που ακολούθησε, πρέπει να θυμάστε πάντα πόσο δύσκολο τους ήταν να βλέπουν. Καθώς πλησίαζαν τους χαμηλούς λόφους που τους χώριζαν από το σημείο που 'χαν δει τα φωτισμένα παράθυρα, τους ήταν αδύνατο πια να έχουν μια γενική άποψη του χώρου. Ζήτημα να μπορούσαν να δουν ποια θα ήταν τα επόμενα βήματά τους, κι ακόμα και γι' αυτό κόντευαν να τους πεταχτούν τα μάτια έξω. Περιττό να πω, ούτε που μιλούσαν καθόλου.

Όταν φτάσανε στους πρόποδες του λόφου, είδαν στις δυο πλευρές του κάτι όγκους που μοιάζαν με βράχους – τετραγωνισμένους βράχους, αν τους κοίταζες πιο προσεχτικά, αλλά ποιος μπορούσε. Αυτό που απασχολούσε και

τους τρεις ήταν το αντέρεισμα που είχαν μπροστά τους και τους έφραζε το δρόμο. Ήταν πάνω από μέτρο. Ο Βαλτο-Ψηλολέλεκας με τις μακριές του ποδάρες, δεν είχε καμιά δυσκολία· μ' έναν πήδο βρέθηκε κιόλας επάνω

κι ύστερα βοήθησε και τα παιδιά ν' ανέβουν. Ήταν μια διαδικασία δυσάρεστη γι' αυτά, γιατί γίνανε μουσκίδι έτσι που σούρνονταν στο χιόνι – ενώ εκείνος τη γλίτωσε – που πάνω στο αντέρεισμα ήταν παχύ. Ύστερα τους περίμενε μια δύσκολη ανηφόρα που έπρεπε να σκαρφαλώσουν – η Τζιλ έφαγε και μια τούμπα – με πολύ ανώμαλο έδαφος για καμιά εκατοστή μέτρα, ώσπου φτάσανε σ' ένα δεύτερο αντέρεισμα. Συνολικά, υπήρχαν τέσσερα, σε διαφορετικές αποστάσεις το ένα απ' τ' άλλο.

Κάναν αγώνα ν' ανέβουν και στο τέταρτο αντέρεισμα, με τη σιγουριά ότι είχαν πια φτάσει πάνω στο πλάτωμα του λόφου. Μέχρι εκείνη τη στιγμή, η πλαγιά του λόφου τους προστάτευε· εδώ πάνω όμως βρέθηκαν ολότελα εκτεθειμένοι στη μανία του ανέμου. Κατά περίεργο τρόπο, η κορυφή του λόφου ήταν εντελώς επίπεδη έτσι όπως το είχαν υπολογίσει από μακριά: ένα απέραντο επίπεδο οροπέδιο που η θύελλα το ταλάνιζε δίχως να βρίσκει αντίσταση. Στο μεγαλύτερο μέρος το χιόνι ούτε που το 'χε στρώσει, πράγμα αδύνατο, γιατί ο άνεμος το άρπαζε από τη γη και σαν να ήταν σύννεφο ή ολόκληρο σεντόνι, αφού το στριφογύριζε, τους το 'ριχνε καταπρόσωπο. Γύρω από τα πόδια τους χόρευαν μικροί στρόβιλοι χιονιού έτσι όπως συμβαίνει καμιά φορά πάνω στον πάγο. Πραγματικά, σε πολλά σημεία, η επιφάνεια ήταν λεία σαν πάγος. Η κατάσταση χειροτέρευε ακόμα πιο πολύ με κάτι παράξενα χαντάκια ή αναχώματα που διασταυρώνονταν και χώριζαν την περιοχή σε τετράγωνα και παραλληλόγραμμα. Φυσικά ήταν αναγκασμένοι να τα σκαρφαλώσουν· το ύψος τους ποίκιλλε από μισό μέχρι ενάμισι μέτρο και το πάχος τους θα 'φτανε κάπου τα δυο. Στη βορινή πλευρά κάθε αναχώματος, το χιόνι είχε σουρώσει σε μεγάλες μάζες· μετά από κάθε τέτοια ανά-

βαση ξαναχώνονταν στο σωρό το χιόνι και γίνονταν μουσκίδι.

Κάτω απ' αυτές τις συνθήκες, η Τζιλ πάλευε να προχωρήσει με την κουκούλα ανεβασμένη, το κεφάλι κατεβασμένο και τα μουδιασμένα της χέρια χωμένα μέσα στην κάπα. Ωστόσο, το μάτι της έπιανε κάποια αλλόκοτα πράγματα πάνω σε τούτο το φοβερό οροπέδιο – πράγματα που μοιάζαν με καμινάδες εργοστασίων, στη δεξιά μεριά, και στην αριστερή, κάτι σαν τεράστιο βράχο, ασυνήθιστα επίπεδο μάλιστα για βράχο. Εκείνη όμως δεν έδινε σημασία σ' όλα αυτά κι ούτε που τα ξαναδούλευε στο νου της. Το μυαλό της ήταν στα ξυλιασμένα της χέρια (και στη μύτη και στο πιγούνι και στ' αυτιά της) και στα ζεστά λουτρά και τ' αναπνευστικά κρεβάτια στο Χάρφανγκ.

Ξαφνικά πήρε μια γλίστρα, τσούλησε κανά δυο μέτρα, και τρομοκρατημένη είδε να κάνει τσουλήθρα μέσα σ' ένα σκοτεινό, στενό χάσμα που βρέθηκε εκείνη τη στιγμή μπροστά της. Μέσα σ' ένα δευτερόλεπτο είχε φτάσει στον πάτο. Της φάνηκε πως βρισκόταν μέσα σε κάτι σαν τάφρο ή χαράκωμα, μοναχά ένα μέτρο φάρδος. Και μολονότι είχε φάει τράνταγμα μεγάλο, το πρώτο πράμα που ένιωσε ήταν ανακούφιση που είχε γλιτώσει από τον αέρα· γιατί οι τοίχοι της τάφρου ήταν αρκετά ψηλοί. Το επόμενο πράμα που πρόσεξε ήταν φυσικά τα ανήσυχά πρόσωπα του Στούμποου και του Λασπομούρμουρου που είχαν σκύψει και την κοιτάζαν από πάνω.

«Πόουλ! Χτύπησες;» φώναξε ο Ευστάθιος.

«Και τα δυο πόδια σπασμένα, δε θέλει ρώτημα» φώναξε ο Λασπομούρμουρος.

Η Τζιλ σηκώθηκε και τους εξήγησε πως ήταν μια χαρά, αλλά τώρα έπρεπε να τη βοηθήσουνε να βγει.

«Πώς είναι εκεί κάτω;» ρώτησε ο Ευστάθιος.

«Κάπως σαν να βρίσκεσαι σε χαντάκι ή ας πούμε σ' ένα βουλιαγμένο δρόμο ή κάτι τέτοιο» είπε η Τζιλ. «Πάει αρκετά μακριά.»

«Αν πάει, λέει» είπε εκείνος. «Τραβάει κατά το βοριά! Άραγε να 'ναι δρόμος; Γιατί αν είναι, καλά θα 'ταν να γλιτώναμε από αυτόν το μαρτυρικό αέρα. Από χιόνι τι γίνεται εκεί κάτω; Έχει πολύ;»

«Μπα! Σχεδόν καθόλου! Μου φαίνεται ότι όλος ο χαμός γίνεται εκεί απάνω.»

«Και μετά πού πάει;»

«Για στάσου ένα λεπτό να ρίξω μια ματιά» είπε η Τζιλ. Προχώρησε λίγο παρακάτω· δεν είχε πάει μακριά, και το χαντάκι έστριβε απότομα προς τα δεξιά. Τους το φώναξε.

«Και τι βλέπεις από τη γωνία;» ρώτησε ο Ευστάθιος.

Σαν τον Ευστάθιο που ένιωθε ίλιγγο άκρη άκρη σε κανά γκρεμό, κάτι ανάλογο ένιωθε και η Τζιλ έτσι και βρισκόταν σε κάτι τέτοια στενουδάκια με στροφές και σε σκοτεινά υπόγεια, ή περίπου υπόγεια, σαν αυτό εδώ. Δεν το 'χε σκοπό να στρίψει τη γωνία μοναχή της· ιδιαίτερα όταν άκουσε το Λασπομούρμουρο να ωρύεται από πάνω,

«Το νου σου, Πόουλ. Εδώ δεν είναι παίξε γέλασε, αυτός εδώ ο δρόμος μπορεί να βγάζει στη σπηλιά κανενός δράκου. Και σε χώρα γιγάντων, θα υπάρχουν και σκουλήκια γίγαντες, και σκαθάρια γίγαντες.»

«Δε νομίζω ότι φτάνει και σε τίποτα σπουδαίο» είπε η Τζιλ γυρνώντας πίσω άρον άρον.

«Για στάσου να κατεβώ κάτω να δω εγώ!» είπε ο Ευστάθιος. «Τι πάει να πει *τίποτα σπουδαίο*, δηλαδή, θα 'θελα να 'ξερα!» Κάθισε λοιπόν στην άκρη της τάφρου

(ήταν όλοι τους πια τόσο μουσκίδι που λίγο παραπάνω δεν τους σκότιζε) κι ύστερα πήδησε μέσα. Παραμέρισε με μια σπρωξιά την Τζιλ, και μολονότι δεν είπε τίποτα, εκείνη ήταν σίγουρη ότι την είχε πάρει μυρουδιά πόσο τρομοκρατημένη ήταν. Κόλλησε, λοιπόν, από πίσω του φροντίζοντας να μη βρεθεί ξαφνικά μπροστά του.

Τελικά αποδείχτηκε μια απογοητευτική εξερεύνηση. Έστριψαν δεξιά κι ύστερα προχώρησαν ευθεία κάμποσα βήματα. Εκεί βρέθηκαν μπροστά στο δίλημμα να διαλέξουν: ή την ευθεία που συνέχιζε ή το δρόμο που έστριβε απότομα στα δεξιά τους. «Δεν κάνουμε τίποτα» είπε ο Ευστάθιος και κοίταξε τη δεξιά στροφή, «από δω ξαναγυρίζουμε πίσω – νότια». Συνέχισε ευθεία αλλά, σε λίγα μέτρα, ξαναβρήκαν άλλο δρόμο που έστριβε δεξιά. Αυτή τη φορά όμως δεν υπήρχε εναλλακτική λύση, γιατί το χαντάκι εδώ έφτανε σε αδιέξοδο.

«Δε βγαίνει τίποτα» μούγκρισε ο Ευστάθιος. Η Τζιλ δεν έχασε χρόνο. Στη στιγμή έκανε μεταβολή και πρώτη και καλύτερη πήρε το δρόμο της επιστροφής. Ξαναγύρισαν εκεί που είχε πέσει η Τζιλ, κι ο Βαλτο-Ψηλολέεγκας, με τις μακριές του χερούκλες, τους τράβηξε επάνω δίχως καμιά δυσκολία.

Ξαναβρέθηκαν λοιπόν στη φρίκη την παλιά. Κάτω σ' εκείνα τα στενουδάκια της τάφρου, τ' αυτιά τους είχαν αρχίσει να ξεπαγώνουν. Εκεί μπορούσαν να βλέπουν ξεκάθαρα και ν' αναπνέουν εύκολα κι όταν μιλούσαν δε χρειαζόταν να ξελαρυγγίζονται για ν' ακουστούν. Ένιωσαν σκέτη μιζέρια που ξαναβρέθηκαν πίσω σε τούτη την ανεμοδαρμένη παγωνιά. Κι απόγινε το πράμα, όταν ο Λασπομούρμουρος βρήκε την ώρα να πει:

«Δε μου λες, Πόουλ, είσαι ακόμα σίγουρη για κείνα τα σημάδια; Ποιο πρέπει να 'χουμε στο νου μας τώρα;»

«Οχ, άντε από δω. Άλλη σκασίλα δεν είχα!» είπε η Πόουλ. «Κάτι για κάποιον που θ' αναφέρει τ' όνομα του Ασλάν. Έτσι μου φαίνεται. Σιγά μην κάτσω τώρα να σας πω το ποιηματάκι μου.»

Όπως είδατε, την εντολή τη θυμόταν λαθεμένη. Η αιτία ήταν ότι είχε σταματήσει να επαναλαμβάνει τις εντολές κάθε βράδυ. Αν έμπαινε στον κόπο να τα σκεφτεί λιγάκι, θα τα θυμόταν μια χαρά: όμως το μάθημά της δεν το 'ξερε πια νεράκι για να το λέει μονοκοπανιά με το που τη ρώταγαν, χωρίς να κάθεται να σκέφτεται. Η ερώτηση του Λασπομούρμουρου την τσάτισε γιατί, κατά βάθος, τα 'βαλε με τον εαυτό της που δεν ήξερε τις εντολές του Λιονταριού τόσο καλά όσο θα 'πρεπε. Αυτή η τσατίλα, μαζί με τη μιζέρια που της έφερνε η παγωνιά και η κούραση την έκαναν να πει: «Άλλη σκασίλα δεν είχα!» Όχι ότι το εννοούσε.

«Για στάσου! Αυτό δεν έρχεται μετά;» είπε ο Λασπομούρμουρος. «Πολύ θα 'θελα να 'ξερα, το λες σωστά; Σαν να τα 'χεις μπερδέψει, δε θέλει ρώτημα. Ξέρετε κάτι; Μου φαίνεται ότι αυτό το λόφο, αυτό το πλάτωμα που πατάμε αξίζει να σταματήσουμε για να το δούμε καλύτερα. Προσέξατε εκείνο...»

«Όχου! Για τ' όνομα του Θεού!» είπε ο Ευστάθιος, «είναι ώρα τώρα να σταματήσουμε για να θαυμάσουμε τη θέα; Να χαρείς! Για προχώρα!»

«Κοιτάτε, κοιτάτε!» φώναξε η Τζιλ κι έδειξε με το χέρι της. Γύρισαν όλοι, κι όλοι είδαν. Λίγο πιο βόρεια, κι αρκετά ψηλότερα από το οροπέδιο όπου βρίσκονταν, φαινόταν μια γραμμή από φώτα. Αυτή τη φορά πολύ πιο ξεκάθαρη από την προηγούμενη νύχτα που οι τρεις ταξιδιώτες την είχαν ξαναδεί. Ήταν παράθυρα: μικρότερα παράθυρα που σ' έκαναν να ονειρεύεσαι υπέροχες κρε-

βατοκάμαρες, και μεγαλύτερα παράθυρα που σου φέρ-
ναν στο νου τεράστιες τραπεζαρίες με τη φωτιά να βρυ-
χιέται στο τζάκι, και ζεστές σούπες ή ζουμερά φιλέτα ν'
αχνίζουν πάνω στο τραπέζι.

«Χάρφανγκ!» φώναξε ενθουσιασμένος ο Ευστάθιος.

«Θαυμάσια» είπε ο Λασπομούρμουρος, «αυτό όμως
που έλεγα εγώ ήταν...»

«Όχου! Βούλωσ' το επιτέλους» είπε θυμωμένη η Τζιλ.
«Μη χάνουμε λεπτό. Δε θυμάσαι τι είχε πει η Αρχόντισ-
σα εκείνη, ότι αμπαρώνουν πολύ νωρίς; Πρέπει να φτά-
σουμε έγκαιρα, πρέπει, πρέπει. Έτσι και μείνουμε από-
ξω με τέτοιο καιρό θα πεθάνουμε.»

«Καλά, δε νύχτωσε κιόλας, έχουμε καιρό» άρχισε να
λέει ο Λασπομούρμουρος· όμως τα δυο παιδιά είπαν μ'
ένα στόμα, «Άντε, έλα» κι άρχισαν τότε σκουντουφλώ-
ντας και πότε γλιστρώντας πάνω στο λείο οροπέδιο να
προχωρούν όσο πιο γρήγορα τους πήγαιναν τα πόδια
τους. Ο Βαλτο-Ψηλολέλεκας τους ακολουθούσε: συνέχι-
σε κάτι να λέει, όμως τώρα που είχαν να παλεύουν πάλι
με τον άνεμο, δε θα τον άκουγαν ακόμα και να το ήθε-
λαν. Αφήνω που δεν ήθελαν. Εκεινών το μυαλό ήταν στα
λουτρά και στα κρεβάτια και στα ζεστά ροφήματα· έτρε-
μαν στη σκέψη ότι μπορεί να φτάναν στο Χάρφανγκ αρ-
γά και να έβρισκαν την πύλη κλειστή.

Παρ' όλη τους τη βιασύνη, τους πήρε πάρα πολύ χρό-
νο για να διασχίσουν το πλάτωμα του λόφου εκείνου. Κι
όταν ακόμα το πέρασαν, μπροστά τους είχαν ακόμα μπό-
λικά τέτοια αντερείσματα να κατέβουν. Με τα πολλά,
κατέβηκαν και το τελευταίο και μπόρεσαν επιτέλους να
δουν σαν τι πράμα ήταν αυτό το Χάρφανγκ.

Έστεκε πάνω σε μια αετοφωλιά και μολονότι είχε
ένα σωρό πύργους, έμοιαζε περισσότερο μ' ένα τεράστιο

σπίτι παρά με κάστρο. Ήταν φανερό ότι οι Ευγενικοί Γίγαντες δε φοβόνταν τις επιδρομές. Υπήρχαν παράθυρα στον εξωτερικό τοίχο πολύ κοντά στο έδαφος – απαράδεκτο για ένα καθώς πρέπει φρούριο. Έβλεπες ακόμα και κάτι παράξενες μικρούτσικες πόρτες εδώ κι εκεί, έτσι που να είναι πανεύκολο να μπεινοβγαίνεις στο κάστρο χωρίς να χρειάζεται να περνάς από τον αυλόγυρο. Η Τζιλ κι ο Ευστάθιος ένωσαν ν' ανεβαίνει το ηθικό τους. Το Χάρφανγκ τούς φαινόταν πιο φιλικό και λιγότερο απειλητικό.

Στην αρχή τρόμαξαν όταν είδαν πόσο ψηλός και πόσο απότομος ήταν ο γκρεμός, αμέσως όμως πρόσεξαν ότι υπήρχε ένας ευκολότερος τρόπος για ν' ανέβουν από ένα δρόμο στ' αριστερά που ανηφόριζε με κορδέλες κατά το κάστρο. Πανδύσκολο ν' ανέβεις, μετά μάλιστα από το

κοπιαστικό ταξίδι που είχαν κάνει. Η Τζιλ κόντεψε να τα παρατήσει. Χρειάστηκε να τη βοηθήσουν ο Ευστάθιος κι ο Λασπομούρμουρος στα τελευταία εκατό μέτρα. Όμως με τα πολλά φτάσανε μπροστά στην πύλη. Η σιδερένια πόρτα του κάστρου ήταν ανεβασμένη και η πύλη ανοιχτή.

Όση κούραση και να την έχεις, χρειάζονται κότσια για να πας να στηθείς μπροστά στην πόρτα κάποιου γίγαντα. Παρά τις προηγούμενες επιφυλάξεις που είχε ο Λασπομούρμουρος για το Χάρφανγκ, ήταν αυτός που έδειξε το μεγαλύτερο κουράγιο.

«Να βλέπω σταθερό βήμα!» είπε. «Όχι φοβισμένο ύφος ό,τι κι αν γίνει. Κάναμε τη μεγαλύτερη ανοησία στον κόσμο και που ήρθαμε: μια κι είμαστε όμως εδώ, καλά θα κάνουμε να δείχνουμε θαρρετοί.»

Και μ' αυτά τα λόγια προχώρησε κατά την πύλη, στάθηκε ακίνητος κάτω από την αψίδα, όπου η αντήχηση θα βοηθούσε τη φωνή του και φώναξε μ' όλη του τη δύναμη.

«Έι! Θυρωρός! Ξένοι ζητούν κατάλυμα!»

Κι όσο περίμενε να εμφανιστεί κάποιος, έβγαλε το καπέλο του και τίναξε το σωρό το χιόνι που είχε μαζευτεί και βάραινε στο φαρδύ μπορ.

«Ξέρεις κάτι;» ψιθύρισε ο Ευστάθιος στην Τζιλ. «Μπορεί να 'ναι γρουσουζης, αλλά το λέει η περδικούλα του.»

Μια πόρτα άνοιξε που άφησε να βγει η υπέροχη λάμψη από φλόγες φωτιάς κι εμφανίστηκε ο Θυρωρός. Η Τζιλ δάγκωσε τα χείλη της από φόβο μην τυχόν της ξεφύγει κάποια κραυγή. Δεν ήταν ο απόλυτα τεράστιος γίγαντας· δηλαδή, ήταν κάπως ψηλότερος από μια μηλιά, ας πούμε, αλλά όχι και τόσο ψηλός όσο ένα τηλεγραφόξυλο. Είχε αγκαθωτό κόκκινο μαλλί και φορούσε ένα δερ-

μάτινο γιλέκο με μεταλλικές πλακέτες κολλημένες απάνω, έτσι που να μοιάζει σαν καμιά πανοπλία, γυμνά γόνατα (με τρίχα, άλλο πράμα!) και στις γάμπες του είχε κάτι πράματα σαν γκέτες. Έσκυψε και με μάτια γουρλωμένα κοίταξε το Λασπομούρμουρο

«Ελόγου σου τι σόι πλάσμα λες πως είσαι» είπε.

Η Τζιλ πήρε την κατάσταση στα χέρια της. «Σας παρακαλώ» είπε φωνάζοντας δυνατά για να την ακούσει ο γίγαντας. «Η Κυρία με το Πράσινο Πέπλο στέλνει τους χαιρετισμούς της στο Βασιλιά των Ευγενικών Γιγάντων κι επίσης στέλνει εμάς, τα παιδιά του Νότου, και το Βαλτο-Ψηλολέλεκα από δω, (τ' όνομά του είναι Λασπομούρμουρος) για τη Γιορτή του Φθινοπώρου – αν βέβαια δεν ενοχλούμε» πρόσθεσε.

«Α-χα!» είπε ο Θυρωρός. «Έτσι πες ντε. Κοπιάστε, ανθρωπάκια μου, κοπιάστε. Καλύτερα να κάτσετε στον ξενώνα, ώσπου να στείλω εγώ μήνυμα στο Μεγαλειότατο.» Για λίγο περιεργάστηκε τα παιδιά. «Μωρ' τι μπλαβά μούτρα» είπε. «Δεν το 'ξερα πως έχουν τέτοιο χρώμα. Όχι πως εμένα με κόφτει. Όμως βλέπω ότι εσείς το θαρρείτε για όμορφο. Τα σκαθάρια γουστάρουν τα σκαθάρια καταπώς λένε.»

«Το πρόσωπό μας είναι μπλαβό από το κρύο» είπε η Τζιλ. «Δεν είναι αυτό το πραγματικό μας χρώμα.»

«Ε, τότε μπείτε μέσα να ζεσταθεί το κοκαλάκι σας. Κοπιάστε, γαριδούλες μου!» είπε ο Θυρωρός. Τον ακολουθήσαν στον ξενώνα. Και μολονότι ήταν μάλλον τρομαχτικό ν' ακούς εκείνη την τεράστια πόρτα να κλείνει με πάταγο πίσω σου, ωστόσο τον ξέχασαν ολότελα με το που είδαν – αυτό που λαχταρούσε η ψυχή τους από την ώρα που κάτσανε να φάνε την περασμένη νύχτα – φωτιά. Και τι φωτιά! Έμοιαζε λες και κόρωναν τέσσερα πέντε

ολάκερα δέντρα, κι έκανε τόση ζέστη που έπρεπε να στέκονται κάποια μέτρα μακριά. Σωριάστηκαν κι οι τρεις τους στο τούβλινο πάτωμα, πλησιάζοντας όσο άντεχαν τη ζέστη, και βαθιαναστενάζοντας με ανακούφιση.

«Ε, συ, μικρέ!» είπε ο Θυρωρός σ' έναν άλλο γίγαντα που καθόταν στην άκρη του δωματίου, κοιτάζοντας τους επισκέπτες με τέτοια επιμονή που θα 'λεγες ότι τα μάτια του θα βγαίνουν έξω. «Για πετάξου να δώσεις ένα μήνυμα στο Παλάτι.» Κι επανέλαβε αυτά που του είχε πει η Τζιλ. Ο νεαρός γίγαντας, αφού έριξε μια τελευταία επίμονη ματιά, χαχάνισε βροντερά και βγήκε από το δωμάτιο.

«Και τώρα, Βατραχάκι» είπε ο Θυρωρός στο Λασπομούρμουρο, «σαν να μου φαίνεται πως θες να ξεδώσεις λιγουλάκι». Έφερε μια μαύρη μποτίλια ακριβώς σαν αυτήν που είχε κι ο Λασπομούρμουρος, μόνο που ήταν καμιά εικοσαριά φορές μεγαλύτερη. «Για να δούμε...Για να δούμε...» είπε ο Θυρωρός. «Έτσι και σου δώσω κούπα, σε βλέπω να πηγαίνεις από πνιγμό. Για να δούμε. Να το! Αυτή η αλατιέρα είναι ό,τι χρειάζεται. Κοίτα μην κάνεις κουβέντα στο Παλάτι, κακομοίρη μου, γιατί χάθηκες. Και δε θα 'ναι από δικό μου φταίξιμο.»

Η αλατιέρα δεν έμοιαζε και πολύ με τις δικές μας. Ήταν πιο στενή και ψηλή, αλλά για κούπα ήταν ό,τι έπρεπε για το Λασπομούρμουρο· ο γίγαντας την ακούμπησε πάνω στο πάτωμα, δίπλα του. Τα παιδιά περίμεναν ότι με την καχυποψία που είχε ο Βαλτο-Ψηλολέε-κας για τους Ευγενικούς Γίγαντες, θα το αρνιόταν. Εκείνος όμως μουρμούρισε: «Τώρα που μπήκαμε στο χορό, θα χορέψουμε». Ύστερα πήρε το ποτό και το μύρισε. «Από άρωμα καλά πάμε» είπε. «Αλλά αυτό δεν αρκεί. Για να σιγουρευτούμε» και ρούφηξε μια γουλιά. «Κι από γεύση πάμε καλά» είπε. «Καλά δηλαδή για μια πρώτη

γουλιά. Για να δούμε πώς πάει παρακάτω.» Ρούφηξε κι άλλο. «Μμ!» είπε. «Να 'ναι όμως το ίδιο μέχρι το τέρμα;» και ήπιε κι άλλο. «Να δείτε που κάτι κακό θα 'χει στον πάτο, δε θέλει ρώτημα» είπε κι αποτέλειωσε το ποτό. Έγλειψε τα χείλια του και μετά γύρισε κι είπε στα παιδιά. «Όπως καταλαβαίνετε, αυτό θα 'ναι μια δοκιμή. Έτσι και με δείτε να διπλώνομαι στα δυο, ή να γίνομαι χίλια κομμάτια ή να μεταμορφώνομαι σε σαύρα, ή κάτι τέτοιο, τότε θα ξέρετε ότι δεν πρέπει ν' αγγίξετε τίποτε απ' ό,τι σας προσφέρουν.» Όμως ο γίγαντας που βρισκόταν αρκετά μακριά για να ακούσει όλα αυτά που έλεγε ο Λασπομούρμουρος μέσα από τα χείλια του, τραντάχτηκε από ένα βροντερό γέλιο και είπε: «Λοιπόν, Βατραχάκι, είσαι λεβέντης! Κοιτάξτε πώς το κατέβασε!»

«Όχι λεβέντης...Βαλτο-Ψηλολέλεκας» απάντησε ο Λασπομούρμουρος κι η φωνή του ακούστηκε λιγάκι αβέβαιη. «Ούτε και βάτραχος: Βαλτο-Ψηλολέλεκας».

Εκείνη τη στιγμή η πόρτα άνοιξε πίσω τους και μπήκε ο νεαρός γίγαντας λέγοντας: «Τώρα δα πάνε στην αίθουσα του θρόνου».

Τα παιδιά σηκώθηκαν, αλλά ο Λασπομούρμουρος έμενε ακόμα καθιστός κι έλεγε: «Βαλτο-Ψηλολέλεκας. Βαλτο-Ψηλολέλεκας. Και μάλιστα ένας αξιοσέβαστος Βαλτο- Ψηλολέλεκας. Σεβαστο-Ψηλολέλεκας».

«Για δείξ' τους να πάνε, μικρέ» είπε ο Θυρωρός. «Κι όσο για το Βατραχάκι, σήκωσ' το στα χέρια. Μια γουλιά παραπάνω κατέβασε κι είναι στουπί.»

«Δεν τρέχει τίποτα» είπε ο Λασπομούρμουρος. «Όχι βατραχάκι! Δεν τρέχει τίποτα. Εγώ είμαι αξιοσε-βάλτος».

Όμως ο νεαρός γίγαντας τον άρπαξε από τη μέση κι έκανε νόημα στα παιδιά να τον ακολουθήσουν. Έτσι, μ'

αυτόν τον αναξιοπρεπή τρόπο, διασχίσανε τον αυλόγυρο. Ο Λασπομούρμουρος φυλακισμένος στη χούφτα του γίγαντα, με τα πόδια να κλοτσάνε στον αέρα, έμοιαζε με βατράχι και πολύ μάλιστα. Όμως τα παιδιά δεν είχαν τον καιρό να το προσέξουν, γιατί δεν άργησαν να μπουν στην κυρία είσοδο του κεντρικού κάστρου – η καρδιά τους και των δυο χτυπούσε γρηγορότερα από ποτέ. Αφού πέρασαν από ένα σωρό διαδρόμους κυνηγώντας τα βήματα του γίγαντα, βρέθηκαν στο εκτυφλωτικό φως μιας τεράστιας αίθουσας. Οι λάμπες άστραφταν κι η φωτιά στο τζάκι τριζοβολούσε· τ' αντιφέγγισμά τους έπαιζε πάνω στα επιχρυσωμένα στολίδια της οροφής και της κορνίζας. Αριστερά και δεξιά στέκονταν τόσοι γίγαντες που ούτε να τους μετρήσουν δεν μπορούσαν· όλοι ντυμένοι με υπέροχους χιτώνες. Στο βάθος, θρονιασμένοι δυο τεράστιοι όγκοι, κατά τα φαινόμενα, ο Βασιλιάς και η Βασίλισσα.

Σταμάτησαν κάπου έξι μέτρα μακριά τους. Ο Ευστάθιος και η Τζιλ έκαναν μια αδέξια προσπάθεια να υποκλιθούν (στην Πειραματική Σχολή η υπόκλιση τους μάρανε), ενώ ο νεαρός γίγαντας απίθωσε το Λασπομούρμουρο με προσοχή κάτω στο πάτωμα. Εκείνος σωριάστηκε σε μια στάση που θα μπορούσαμε να την πούμε καθιστή. Για να πούμε την αλήθεια, μ' εκείνα τα μακριά χέρια και πόδια που είχε, έμοιαζε καταπληκτικά με τεράστια αράχνη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΟΓΔΟΟ

Το παλάτι του Χάρφανγκ

«Άντε, Πόουλ! Πες το ποίημά σου» ψιθύρισε ο Ευστάθιος. Η Τζιλ ένιωθε ξαφνικά το στόμα της τόσο στεγνό που δεν μπορούσε ν' αρθρώσει λέξη. Έκανε ένα απεγνωσμένο νόημα στον Ευστάθιο.

Εκείνος από μέσα του είπε πως δε θα της το συχώραγε ποτέ (ούτε και του Λασπομούρμουρου). Έγλειψε τα χείλια του και φώναξε δυνατά κατά τη μεριά του Βασιλιά γίγαντα.

«Με την άδειά σας, Μεγαλειότατε, θα θέλαμε να σας διαβιβάσουμε τους χαιρετισμούς της Κυρίας με το Πράσινο Πέπλο. Είπε πως θα μας θέλατε για τη Γιορτή του Φθινοπώρου που έχετε.»

Ο γίγαντας Βασιλιάς και η Βασίλισσα κοιτάχτηκαν, κούνησαν καταφατικά το κεφάλι και χαμογέλασαν μ' έναν τρόπο που της Τζιλ δεν της πολυάρεσε. Ο Βασιλιάς της φάνηκε πιο συμπαθητικός από τη Βασίλισσα. Είχε μια όμορφη, σγουρή γενειάδα, ίσια μύτη που έφερνε λι-

γάκι στο αετίσιο, και, για γίγαντα, θα τον έλεγες κι ομορφούλη. Η Βασίλισσα ήταν μια θεόρατη νταρντάνα, με διπλοσάγονο και χοντρό πρόσωπο, πουδραρισμένο – που και στις καλύτερες των περιπτώσεων δεν κολακεύει ένα πρόσωπο, πόσο μάλλον όταν το πρόσωπο αυτό είναι δεκαπλάσιο του κανονικού. Τότε ο Βασιλιάς έβγαλε έξω τη γλώσσα του κι έγλειψε τα χείλη του. Κάτι που ο καθένας θα μπορούσε να κάνει: όμως η δική του γλώσσα ήταν τόσο πελώρια και κόκκινη και πετάχτηκε έξω τόσο ξαφνικά, που η Τζιλ καταταράχτηκε.

«Μα τι καλά παιδιά είναι αυτά!» είπε η Βασίλισσα. («Τελικά μπορεί αυτή να είναι πιο καλή» σκέφτηκε η Τζιλ.)

«Πραγματικά» είπε ο Βασιλιάς. «Εξαιρετικά παιδιά, θα έλεγα. Σας καλωσορίζουμε στην αυλή μας. Δώστε μου το χέρι σας».

Τέντωσε προς τα κάτω το πελώριο δεξί του χέρι – πεντακάθαρο, με δάχτυλα φορτωμένα έναν απίθανο αριθμό δαχτυλιδιών, και κάτι φοβερά μυτερά νύχια, να. Παραήταν τεράστιος για ν' ανταλλάξει χαιρετισμό με τα παιδιά που, με τη σειρά τους, σήκωσαν το χέρι τους ψηλά. Ο Βασιλιάς το χούφτωσε ολόκληρο μέχρι το μπράτσο.

«Κι εκείνο εκεί τι είναι;» ρώτησε ο Βασιλιάς δείχνοντας το Λασπομούρμουρο.

«Ξεβαξτομπέμπεκας» είπε ο Λασπομούρμουρος.

«Αχ!» πάτησε μια φωνή η Βασίλισσα μαζεύοντας το ρούχο της κολλητά στα πόδια της. «Τι φρικαλέο πράμα! Είναι ζωντανό!»

«Είναι πολύ εντάξει τύπος, Μεγαλειοτάτη, πραγματικά, θα δείτε!» είπε ο Ευστάθιος με βιασύνη. «Θα τον συμπαθήσετε πάρα πολύ όταν τον γνωρίσετε καλύτερα. Είμαι βέβαιος γι' αυτό.»

Ελπίζω να μη χάσετε κάθε ιδέα για την Τζιλ από δω και πέρα αν σας πω ότι πάνω εκεί άρχισε να κλαίει. Εδώ που τα λέμε είχε τους λόγους της. Χέρια, πόδια, αυτιά και μύτη μόλις που είχαν αρχίσει να ξεπαγώνουν· το λιωμένο χιόνι έσταζε από τα ρούχα της· για ολάκερη μια μέρα δεν είχε φάει μπουκιά, και δεν είχε πιει γουλιά· και τα πόδια της πονούσαν τόσο, που ένιωθε ότι δε θα άντεχε άλλο πια αυτή την ορθοστασία. Όπως και να 'χει, τα δάκρυά της έφεραν καλύτερα αποτελέσματα απ' οτιδήποτε άλλο, γιατί η Βασίλισσα είπε:

«Α, το καημένο το παιδί! Κύριέ μου, δεν κάνουμε καλά να κρατούμε τους ξένους μας όρθιους. Γρήγορα! Ας έρθει κάποιος! Πάρτε τους από δω. Δώστε τους φαΐ και κρασί. Να ετοιμαστεί το λουτρό τους. Περιποιηθείτε τη μικρή. Δώστε της γλειφιτζούρια, δώστε της κούκλες, δώστε της καλούδια, δώστε της ό,τι περνάει απ' το νου σας – ζεστά, ζαχαρωτά, κουδουνίστρες και παιχνίδια. Μην κλαις, χρυσό μου, γιατί δε θα 'σαι σε καλή κατάσταση όταν θα 'χουμε τη γιορτή.»

Με το που ειπώθηκαν οι λέξεις «κούκλες» και «παιχνίδια», η Τζιλ έγινε έξω φρενών – όπως θα γινόμασταν όλοι μας. Και μολονότι δεν είχε αντίρρηση για τα γλειφιτζούρια και τα ζαχαρωτά, ωστόσο λαχταρούσε πώς και τι να καταφθάσει κάτι πιο ουσιαστικό. Πάντως, το λογύδριο που έβγαλε η Βασίλισσα είχε θαυμάσια αποτελέσματα. Στη στιγμή, κάποιοι γίγαντες θαλαμηπόλοι άρπαξαν το Λασπομούρμουρο και τον Ευστάθιο, την Τζιλ κάποιες γιγάντισσες κυρίες των τιμών και τους πήγαν αγκαλιά στα δωμάτιά τους.

Το δωμάτιο της Τζιλ ήταν μεγάλο όσο το εσωτερικό μιας εκκλησίας, και θα ήταν μάλλον μελαγχολικό αν δεν είχε μια ζωηρή φωτιά κι ένα παχύ πορφυρό χαλί πάνω

στο πάτωμα. Όπου κι άρχισαν να συμβαίνουν κάποια θαυμάσια πράματα. Την παρέδωσαν στη γρια-Παραμάνα της Βασίλισσας που αν την κοίταζες με τη ματιά ενός γίγαντα, θα έλεγες ότι ήταν μια μικρόσωμη γερόντισσα σχεδόν διπλωμένη στα δυο από τα χρόνια ενώ, αν την έβλεπες με ανθρώπινη ματιά, θα έλεγες ότι ήταν μια γιγάντισσα αρκετά μικροκαμωμένη ώστε να χωράει σ' ένα κανονικό δωμάτιο χωρίς να κουτουλάει το κεφάλι της στο ταβάνι. Ήταν πολύ προκομμένη, μολονότι η Τζιλ δεν την άντεχε άλλο να πλαταγίζει τη γλώσσα της και να λέει διάφορα όπως «Ω, λα, λα! Όπαλάκια» και «Έλα, παπάκι μου» και «Έλα να σε φτιάξω, κουκλίτσα μου». Πήρε μια λεκάνη που είχαν οι γίγαντες για να πλένουν τα πόδια τους, τη γέμισε ζεστό νερό και βοήθησε την Τζιλ να μπει μέσα. Αν ξέρεις κολύμπι (και η Τζιλ ήξερε) αυτή η λεκάνη ήταν κάτι υπέροχο. Της έφερε και γιγαντοπετσέτες, λιγουλάκι αδρές που γδέρνανε, κι αυτές όμως υπέροχες, γιατί ήταν ολόκληρα στρέμματα. Στην πραγματικότητα, δεν είναι ανάγκη καν να σκουπιστείς· το μόνο που κάνεις είναι να κυλιέσαι πάνω τους μπροστά στη φωτιά και να νιώθεις υπέροχα. Όταν τέλειωσε κι αυτό, της φόρεσε της Τζιλ καθαρά, φρεσκοπλυμένα, ζεστά ρούχα: υπέροχα ρούχα, λίγο μεγάλα γι' αυτήν, αλλά σίγουρα για ανθρώπους κι όχι για γίγαντες. Η Τζιλ σκέφτηκε: «Φαντάζομαι πως αν αυτή η γυναίκα με το πράσινο πέπλο έρχεται εδώ, θα πρέπει να τα έχουν για φιλοξενούμενους στο μπόι μας».

Δεν άργησε να διαπιστώσει πως είχε δίκιο, γιατί της έφεραν ένα τραπέζι και μια καρέκλα στα μέτρα ενός κανονικού μεγάλου ανθρώπου· το ίδιο και τα μαχαιροκουταλοπίρουνά. Τι απόλαυση να κάθεσαι επιτέλους και να νιώθεις ζεστός και καθαρός! Τα πόδια της ήταν ακόμα

γυμνά κι ένιωθε υπέροχα να περπατάει πάνω στο γιγαντοχαλί. Βούλιαζε μέχρι πάνω από τον αστράγαλο και για ταλαιπωρημένα πόδια ήταν ό,τι χρειαζόταν. Το γεύμα – δηλαδή το δείπνο να πούμε καλύτερα, αν και η ώρα ήταν κατάλληλη για τσάι μάλλον – ήταν κοκορόσουπα με πράσο, ζεστή γαλοπούλα ψητή, και αχνιστή πουτίγκα και κάστανα ψητά κι από φρούτο όσο άντεχες να φας.

Το μόνο ενοχλητικό πράμα ήταν ότι η Παραμάννα άλλο δεν έκανε παρά να μπαινοβγαίνει και κάθε φορά που έμπαινε έφερνε κι ένα γιγαντοπαίχνιδο – μια τεράστια κούκλα, μεγαλύτερη κι από την ίδια την Τζιλ, ένα ξύλινο άλογο πάνω σε καρούλια, κάπου στο μέγεθος ελέφαντα, ένα ταμπούρλο ίδιο με δεξαμενή γκαζιού κι ένα μαλλιαρό αρνάκι. Ήταν άγαρμπα, κακοφτιαγμένα αντικείμενα, βαμμένα με χτυπητά χρώματα, κι η Τζιλ δεν άντεχε ούτε

να τα βλέπει. Το 'πε και το ξανάπε στην Παραμάννα ότι δεν τα 'θελε, αλλά εκείνη της απαντούσε:

«Του-του-του-του. Αμ' θα τα θες και θα τα παραθές

όταν θα ξεκουραστείς. Ξέρω εγώ! Τε-χε-χε. Κρεβατάκι τώρα. Ακριβή μου κουκλίτσα!»

Το κρεβάτι δεν ήταν κανένα γιγαντοκρεβάτι, αλλά απλώς ένα μεγάλο κρεβάτι με ουρανό σαν αυτά που μπορεί να έβρισκες σε κανένα παλιομοδίτικο ξενοδοχείο· σ' αυτό δε το τεράστιο δωμάτιο έδειχνε πάρα πολύ μικρό. Η Τζιλ ένιωσε πανευτυχής όταν κουλουριάστηκε στο κρεβάτι.

«Παραμάνα, ακόμα χιονίζει;» ρώτησε νυσταγμένα.

«Όχι. Τώρα βρέχει, παπάκι μου!» είπε η γιγάντισσα. «Η βροχή θα ξεπλύνει όλο το παλιοχιόνι κι η ακριβή μου κουκλίτσα θα μπορέσει να βγει έξω αύριο να παίξει!» Κι ύστερα κουκούλωσε την Τζιλ και την καληνύχτισε.

Δεν ξέρω τίποτε πιο δυσάρεστο απ' το να σε φιλήσει μια γιγάντισσα. Το ίδιο σκεφτόταν και η Τζιλ, αλλά σε πέντε λεπτά τον είχε πάρει.

Έβρεχε ασταμάτητα όλο το απόγευμα κι όλη τη νύχτα. Η βροχή χτυπούσε πάνω στα παράθυρα του κάστρου, αλλά η Τζιλ κοιμόταν του καλού καιρού. Πέρασε η ώρα του δείπνου, πέρασαν και τα μεσάνυχτα. Και ήρθε κάποια στιγμή απόλυτης ησυχίας και δε σάλευε τίποτε μέσα στο σπιτικό των γιγάντων παρά μόνο τα ποντίκια. Εκείνη εκεί την ώρα, η Τζιλ είδε ένα όνειρο. Της φάνηκε πως ξύπνησε μέσα σ' εκείνο το ίδιο δωμάτιο και είδε τη φωτιά, κόκκινη χόβολη πια, και στο φως της φωτιάς είδε το μεγάλο ξύλινο άλογο. Και το άλογο κινήθηκε από μόνο του, και κυλώντας πάνω στα καρούλια του, ήρθε από την άλλη άκρη του χαλιού και στάθηκε πάνω απ' το κεφάλι της. Και δεν ήταν πια άλογο, μα λιοντάρι, τόσο μεγάλο όσο κι ένα άλογο. Και δεν ήταν πια ένα λιοντάρι παιχνίδι, αλλά πραγματικό λιοντάρι, Το Πραγματικό Λιοντάρι, ακριβώς όπως το 'χε δει πάνω στο βουνό, πέ-

ρα από το τέρμα του κόσμου. Και μια ευωδιά από κάθε τι μοσκοβολιστό πλημμύρισε το δωμάτιο. Υπήρχε όμως κάποια σύγχυση στο μυαλό της Τζιλ, αν και δεν μπορούσε να ξεκαθαρίσει τι, και δάκρυα κυλούσαν από τα μάτια της κι έβρεχαν το μαξιλάρι. Το Λιοντάρι της ζήτησε να επαναλάβει τα σημάδια κι εκείνη αντιλήφθηκε ότι τα είχε ξεχάσει όλα. Αμέσως, την έπιασε τρόμος. Κι ο Ασλάν τη σήκωσε πιάνοντάς τη με τα σαγόνια του (ένιωθε τα χείλη του και την ανάσα του όχι όμως τα δόντια του) και την κουβάλησε στο παράθυρο για να δει έξω. Είχε μια λαμπερή φεγγαράδα· τότε, γραμμένη με μεγάλα γράμματα πάνω στον κόσμο τούτο ή στον ουρανό (δεν ήξερε σε ποιο από τα δύο) είδε τη φράση ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΜΕΝΑ. Ύστερα το όνειρο χάθηκε κι όταν ξύπνησε, πολύ αργά το άλλο πρωί, ούτε που θυμόταν ότι είχε δει κάποιο όνειρο.

Σηκώθηκε και ντύθηκε και πήρε το πρωινό της μπροστά στη φωτιά, όταν η Παραμάννα άνοιξε την πόρτα και είπε:

«Να κι οι φίλοι της όμορφης κουκλίτσας μου που ήρθανε να παίξουνε μαζί της!»

Και μέσα μπήκαν ο Ευστάθιος κι ο Βαλτο-Ψηλολέλε-κας.

«Γεια χαρά! Καλημέρα!» είπε η Τζιλ. «Δεν έχει πλάκα; Ξέρετε πόσο κοιμήθηκα; Θα 'ναι και δεκαπέντε ώρες! Έτσι μου φαίνεται. Νιώθω θαυμάσια, εσείς;»

«Εγώ προσωπικά ναι» είπε ο Ευστάθιος, «όμως ο Λασπομούρμουρος λέει πως έχει πονοκέφαλο. Για δεσ! Το παράθυρό σου έχει περβάζι. Αν ανεβούμε θα μπορέσουμε να δούμε έξω!» Κι αυτό έκαναν: και με την πρώτη ματιά, η Τζιλ φώναξε: «Βρε, τι πάθαμε!»

Ο ήλιος έξω έλαμπε και, εκτός από λίγο χιόνι εδώ κι

εκεί, η βροχή το είχε ξεπλύνει σχεδόν ολότελα. Χαμηλά, σαν ξεδιπλωμένος χάρτης ήταν το πλάτωμα της κορυφής του λόφου που τόσο τους είχε ταλαιπωρήσει την προηγούμενη μέρα· τώρα που το βλέπανε από το κάστρο δεν τους έμενε η παραμικρή αμφιβολία ότι μπροστά τους είχαν τα ερείπια μιας γιγαντιαίας πόλης. Ήταν ισοπεδωμένα, απ' ό,τι έβλεπε τώρα η Τζιλ, και, στο μεγαλύτερο μέρος της, φαινόταν ακόμα πλακοστρωμένη αν και τόπους τόπους το οδόστρωμα ήταν καταστραμμένο. Τα υψώματα που διακλαδίζονταν ήταν αυτό που είχε απομείνει από τοίχους τεράστιων κτισμάτων που θα πρέπει να ήταν παλάτια και ναοί των γιγάντων. Ένα κομμάτι τοίχου, κάπου εκατόν πενήντα μέτρα ύψος, έστεκε ακόμα εκεί· ήταν αυτό που της είχε φανεί της Τζιλ σαν βράχος. Αυτά που έμοιαζαν σαν καμινάδες εργοστασίων ήταν πελώριες κολόνες σπασμένες σε διαφορετικό ύψος· τα συντρίμια κείτονταν στη βάση κάθε κολόνας όμοια με υλοτομημένα δέντρα από τερατώδη όγκο πέτρας. Τα αντερείσματα που είχαν κατέβει στη βορινή πλευρά του λόφου – καθώς κι εκείνα που είχαν ανέβει στη νότια πλευρά του – ήταν υπολείμματα σκαλοπατιών μιας γιγαντίας σκάλας. Και το αποκορύφωμα, με μεγάλα, σκούρα γράμματα στο κέντρο του πλακόστρωτου, υπήρχαν οι λέξεις ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΜΕΝΑ.

Οι τρεις ταξιδιώτες αλληλοκοιτάχτηκαν πανικόβλητοι. Ύστερα, ο Ευστάθιος έβγαλε μια σφυριχτή ανάσα και είπε αυτό που σκέφτονταν όλοι. «Την πατήσαμε με το δεύτερο και το τρίτο σημάδι.» Κι εκείνη τη στιγμή, σαν αστραπή, στο μυαλό της Τζιλ, ξανάρθε το όνειρο που είχε δει.

«Εγώ φταίω» είπε με απελπισμένη φωνή. «Ε-εγώ σταμάτησα να επαναλαμβάνω τα σημάδια κάθε νύχτα. Αν τα

σκεφτόμουν, ακόμα και μ' όλο αυτό το χιόνι, θα καταλάβαινα ότι ήταν η πόλη.»

Εγώ φταίω ακόμα πιο πολύ» είπε ο Λασπομούρμους, «γιατί εγώ το είχα καταλάβει ότι έμοιαζε απόλυτα με ερειπωμένη πόλη».

«Είσαι ο μόνος που δε φταίει» τον παρηγόρησε ο Ευστάθιος. «Εσύ προσπάθησες να μας σταματήσεις.»

«Δεν προσπάθησα, όμως, αρκετά» είπε ο Βαλτο-Ψηλολέεγκας. «Δε μου 'πεφτε, βλέπεις, λόγος να επιμείνω. Όμως έπρεπε να το είχα κάνει. Λες και δεν μπορούσα να σας σταματήσω και τους δυο μ' ένα μου χέρι τον καθένα!»

«Η αλήθεια είναι» είπε ο Ευστάθιος, «ότι είχαμε τέτοια περιέργεια να φτάσουμε σ' αυτό το μέρος που δε μας απασχολούσε τίποτε άλλο. Τουλάχιστον εμένα. Από την ώρα που συναντήσαμε εκείνη τη γυναίκα' με τον ιππότη που δεν έβγαλε άχνα, άλλο τίποτε δεν είχαμε στο μυαλό μας, βλέπεις. Εδώ κοντέψαμε να ξεχάσουμε τον Πρίγκιπα Ριλιανό».

«Δε μου το βγάζετε απ' το μυαλό» είπε ο Λασπομούρμους, «ότι αυτός ήταν ο σκοπός της».

«Εγώ αυτό που δεν καταλαβαίνω» είπε η Τζιλ, «είναι πώς και δεν είδαμε τα γράμματα. Ή μπας και μπήκανε εκεί χτες βράδυ. Μήπως εκείνος – ο Ασλάν – τα 'βαλε εκεί τη νύχτα; Είδα ένα τόσο παράξενο όνειρο». Και τους το διηγήθηκε.

«Βρε, χαζή» είπε ο Ευστάθιος, «τα είδαμε και τα παραείδαμε. Δεν το καταλαβαίνεις τώρα; Μπήκαμε μέσα στο γράμμα Ε της λέξης ΜΕΝΑ. Αυτό ήταν ο βουλιαγμένος σου δρόμος. Περπατήσαμε στην κάτω γραμμή του Ε που πήγαινε βόρεια, στρίψαμε δεξιά στην κάθετη, φτάσαμε σε μια άλλη στροφή στα δεξιά, στη μεσαία γραμμή,

και μετά συνεχίσαμε μέχρι την ακριανή γωνία ή (αν προτιμάς) τη βόρειο-ανατολική γωνία του γραμματος, κι ύστερα γυρίσαμε πίσω. Ε, λοιπόν είμαστε ντιπ βλάκες!» Έδωσε μια γερή κλοτσιά στο περβάζι και συνέχισε. «Καταπώς βλέπεις, λοιπόν, Πόουλ, δε γίνεται τίποτε. Ξέρω τι σου περνάει απ' το μυαλό, γιατί μου περνάει και μένα. Σκέφτεσαι τι καλά θα ήταν αν ο Ασλάν είχε βάλει τις οδηγίες πάνω στις πέτρες αφού περάσαμε κι ύστερα. Τότε το λάθος θα ήταν δικό του κι όχι δικό μας. Έπεσα διάννα, έτσι; Ε, λοιπόν, όχι. Ας το παραδεχτούμε να ξεμπερδεύουμε. Είχαμε τέσσερα σημάδια να βρούμε όλα κι όλα και τα κάναμε μαντάρα με τα πρώτα τρία.»

«Θες να πεις ότι εγώ τα έκανα μαντάρα» είπε η Τζιλ. «Δεν έχεις κι άδικο. Τα χάλασα όλα από τη στιγμή που μ' έφερες εδώ. Πάντως – καλά, λυπάμαι, δε σας λέω τίποτα – όμως τι να είναι αυτές οι οδηγίες; Δηλαδή τι νόημα βγαίνει απ' αυτό το ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΜΕΝΑ;»

«Μωρέ, βγαίνει και παραβγαίνει» είπε ο Λασπομούρ-μουρος. «Πάει να πει ότι πρέπει να ψάξουμε για τον Πρίγκιπα κάτω από αυτή την πόλη.»

«Και πώς κάτω, δηλαδή;» ρώτησε η Τζιλ.

«Εδώ σε θέλω» είπε ο Λασπομούρμουρος τρίβοντας τα βατραχίσια του χέρια. «Τι μπορούμε να κάνουμε τώρα; Σίγουρα, αν είχαμε τα μυαλά στο κεφάλι μας, τότε που βρισκόμασταν στην Ερειπωμένη Πόλη, θα βλέπαμε κάποιο σημάδι για το πώς – μα κάποια πορτίτσα, μα κάποια σπηλιά, ή κάποια σήραγγα, ή θα συναντούσαμε κάποιον να μας βοηθήσει. Ακόμα (ποτέ δεν ξέρεις) και τον Ασλάν τον ίδιο. Κάποιο τρόπο θα βρίσκαμε να κατεβούμε κάτω από εκείνες τις πλάκες του δρόμου. Οι οδηγίες του Ασλάν πάντα βγάζουν κάπου· δεν υπάρχει περίπτωση να μη βγάζουν. Τι γίνεται όμως τώρα – αυτό είναι άλλο θέμα.»

«Να σας πω κάτι, εγώ λέω να ξαναγυρίσουμε πίσω» είπε η Τζιλ.

«Πανεύκολο! Έτσι δεν είναι;» είπε ο Λασπομούρμouρος. «Πρώτη μας δουλειά να προσπαθήσουμε ν' ανοίξουμε την πόρτα.» Κι όλοι τους γύρισαν τα μάτια κατά την πόρτα και είδαν ότι κανένας τους δεν μπορούσε να φτάσει το χερούλι· και να γινόταν αυτό, κανένας δε θα μπορούσε να το στρίψει.

«Λέτε να μη μας αφήσουν να βγούμε αν τους το ζητήσουμε;» ρώτησε η Τζιλ. Κανένας δε μίλησε, αλλά όλοι σκέφτηκαν: «Ας πούμε ότι δε μας αφήνουν».

Δεν ήταν και πολύ ευχάριστη σκέψη. Ο Λασπομούρμouρος ήταν εντελώς αντίθετος στην ιδέα να πουν στους γίγαντες τον πραγματικό σκοπό για τον οποίο βρίσκονταν εκεί, αλλά απλώς να ζητήσουν να βγουν έξω· τα παιδιά πάλι δεν μπορούσαν να το πουν χωρίς την άδειά του γιατί του το είχαν υποσχεθεί. Έτσι, και οι τρεις τους συνειδητοποιούσαν ότι, μέχρι το βράδυ, δε θα είχαν καμιά ευκαιρία να το σκάσουν από το κάστρο. Εφόσον θα ήταν μέσα στα δωμάτιά τους με την πόρτα κλειστή, θα μέναν φυλακισμένοι μέχρι το πρωί. Βέβαια θα μπορούσαν να ζητήσουν να τους αφήσουν τις πόρτες τους ανοιχτές, όμως αυτό θα δημιουργούσε υποψίες.

«Η μόνη λύση» είπε ο Ευστάθιος, «είναι να κοιτάξουμε να το σκάσουμε μέρα. Δε θα υπάρχει κάποια ώρα το μεσημέρι να το ρίχνουν στον ύπνο οι περισσότεροι γίγαντες; Κι έτσι και καταφέρουμε να ξεγλιστρήσουμε στα κρυφά κατά την κουζίνα δε θα βρούμε ανοιχτή κάποια πόρτα υπηρεσίας;»

«Δε θα το 'λεγα η Λύση βέβαια» είπε ο Βαλτο-Ψηλολέλεκας. «Είναι όμως μάλλον η μόνη λύση που μπορεί να υπάρχει.» Πραγματικά, το σχέδιο του Ευστάθιου δεν

ήταν και τόσο απελπιστικό όσο μπορεί να σας φάνηκε. Αν θέλετε να βγείτε από ένα σπίτι χωρίς να σας δουν, το απομεσήμερο είναι από πολλές απόψεις η καλύτερη ώρα για να δοκιμάσετε· πολύ περισσότερο απ' ό,τι το μεσονύχτι. Είναι πιθανότερο να βρεις ανοιχτές πόρτες και παράθυρα· κι αν σε τσακώσουν, μπορείς εύκολα να τους πείσεις ότι δεν το 'χες κατά νου να πας μακριά κι ούτε πως είχες ιδιαίτερους στόχους. (Όμως δε γίνεται να ξεγελάσεις, ούτε γίγαντα ούτε και άνθρωπο, έτσι και σε κάνουν τσακωτό να κρέμεσαι έξω απ' το παράθυρο της κρεβατοκάμαράς σου στη μία τη νύχτα.)

«Όμως πρέπει να μην κινήσουμε καμιά υποψία τους» είπε ο Ευστάθιος. «Πρέπει να δείχνουμε πως είμαστε ξετρελαμένοι που βρισκόμαστε εδώ και πως περιμένουμε πώς και τι αυτή τη Γιορτή του Φθινοπώρου.»

«Τη γιορτή την έχουνε αύριο βράδυ» είπε ο Λασπομούρμουρος. «Άκουσα κάποιον που το 'λεγε.»

«Αυτό είναι!» είπε η Τζιλ. «Πρέπει να κάνουμε ότι τάχαμου μας τρώει η αγωνία για τη γιορτή, και να τους πιλάμε το μυαλό μ' ερωτήσεις. Θα μας πάρουν για ντιπ νήπια, κι εμείς, άλλο που δε θέλουμε.»

«Χαζοχαρούμενοι!» είπε ο Λασπομούρμουρος βγάζοντας ένα βαθύ αναστεναγμό. «Αυτό πρέπει να δείχνουμε. Χαζοχαρούμενοι. Λες και δεν έχουμε καμιά άλλη έγνοια σε τούτο τον κόσμο. Τρελούτσικοι. Εσείς οι δυο δεν τα είχατε και μεγάλα κέφια εδώ που τα λέμε, όλο αυτόν τον καιρό. Θα κοιτάτε εμένα, και θα κάνετε ότι κάνω εγώ. Χαζοχαρούμενος, έτσι!» – κι έσκασε ένα προσποιητό, ανατριχιαστικό γέλιο. «Τρελούτσικος» – κι έδωσε έναν αξιοθρήνητο πήδο. «Αν με παρακολουθείτε συνέχεια, θα μπειτε γρήγορα στο νόημα. Αυτοί μ' έχουν που μ' έχουν πάρει κιόλας για φαιδρό τύπο. Όχι ότι κι

εσείς οι δυο πάτε πίσω. Χτες βράδυ με πήρατε και σεις για λιγουλάκι στουπί. Όμως σας βεβαιώνω ότι όλα – ή σχεδόν όλα – ήταν φτιαχτά. Κάτι μου έλεγε ότι θα μας φαινόταν χρήσιμο.»

Όταν μετά από καιρό τα παιδιά ξαναφέρναν την κουβέντα στις περιπέτειές τους, ποτέ δεν κατάφεραν να ξεκαθαρίσουν αν αυτή η τελευταία δήλωση ήταν εντελώς αληθινή. Ήταν όμως σίγουροι ότι ο Λασπομούρμουρος το πίστευε όταν το έκανε.

«Εντάξει. Τη λέξη τη βρήκαμε: Χαζοχαρούμενοι» είπε ο Ευστάθιος. «Τώρα όμως να βρούμε και κάποιον να μας ανοίξει την πόρτα. Κι όσο κάνουμε χαρούλες και παλαβομάρες, θα κοιτάμε να βρούμε τα κατατόπια του κάστρου.»

Για καλή τους τύχη, εκείνη τη στιγμή, άνοιξε η πόρτα και η γιγαντο-Παραμάννα μπήκε μέσα φουριόζα λέγοντας: «Και τώρα, κουκλάκια μου, θέλετε να 'ρθετε να δείτε το Βασιλιά και τη Βασίλισσα κι όλους τους αυλικούς που ξεκινάνε για κυνήγι; Τι ομορφιά και τούτη! Άλλο πράμα!»

Στο πι και φι όρμησαν έξω περνώντας δίπλα της και κουτρουβαλώντας κατέβηκαν τις πρώτες σκάλες που βρέθηκαν μπροστά τους. Τους οδηγούσε όλος αυτός ο θόρυβος που ερχόταν από τα κυνηγετικά σκυλιά και τα κέρατα και τις φωνές των γιγάντων, κι έτσι σε λίγα λεπτά είχαν φτάσει στην αυλή. Οι γίγαντες όλοι ήταν πεζοί γιατί, σ' αυτό το μέρος τους κόσμου, δεν υπάρχουν και γιγαντοάλογα· έτσι λοιπόν οι γιγάντες εδώ πάνε για κυνήγι ποδαράτοι· όπως κάνουν στην Αγγλία όταν κυνηγάνε με τα λαγωνικά. Τα κυνηγόσκυλά τους ήταν φυσικού μεγέθους. Όταν η Τζιλ είδε ότι δεν υπήρχαν άλογα, απογοητεύθηκε φοβερά, γιατί σκέφτηκε «σιγά η νταρντάνα η

Βασίλισσα να μην πάρει το κατόπι τα κυνηγόσκυλα περπατώντας»· κι ακόμα σκέφτηκε ότι δε θα πετυχαίνουν τίποτε αν την είχαν να τριγυρνάει μέσα στο παλάτι όλη μέρα. Εκείνη τη στιγμή όμως είδε τη Βασίλισσα μέσα σε κάτι που 'μοιαζε με φορητό ανάκλιντρο που το σήκωναν στους ώμους τους έξι νεαροί γίγαντες. Η γρια-ξεκούτα στολισμένη στο καντίνι στα πράσινα και μ' ένα κέρασ κρεμασμένο στο πλάι. Είκοσι με τριάντα γίγαντες, μαζί κι ο Βασιλιάς, συνάχτηκαν, έτοιμοι για το κυνήγι, να μιλάνε όλοι μαζί και να γελάνε που σε ξεκουφαίνανε· και κάτω χαμηλά, πιο κοντά στο μπόι της Τζιλ, κυριαρχούσαν αεικίνητες ουρίτσες, και γαβγίσματα και ανοιχτά,

σαλιάρικα στόματα και σκυλίσιες μουσούδες που χώνονταν στις χούφτες σου. Ο Λασπομούρμουρος είχε αρχίσει να παίζει το νούμερό του, αυτό που κατά την άποψή του τον έδειχνε χαζοχαρούμενο και παιχνιδιάρη (που έτσι και το πρόσεχαν μπορούσε και να καταστρέψει τα πάντα) όταν η Τζιλ φόρεσε το πιο τραβηχτικό παιδιάστικο χαμόγελο, έτρεξε κατά το φορείο της Βασίλισσας και της φώναξε με νάζι:

«Ω, σας παρακαλώ! Μη μου πείτε ότι μας φεύγετε! Θα μας ξανάρθετε, βέβαια, έτσι δεν είναι;»

«Μα βέβαια, καλό μου παιδί» είπε η Βασίλισσα. «Θα επιστρέψω απόψε.»

«Ω, τι καλά! Τι θαυμάσια!» είπε η Τζιλ. «Και θα μπορούσαμε να έρθουμε κι εμείς στη γιορτή αύριο, έτσι δεν είναι; Την περιμένουμε πώς και τι την αυριανή νύχτα! Να ξέρατε πόσο μας αρέσει που είμαστε εδώ! Κι όσο θα λείπετε, έχουμε την άδειά σας να τριγυρίσουμε στο κάστρο, να το δούμε; Αχ, κάντε μας τη χάρη, πείτε μας ναι!»

Η Βασίλισσα τους έκανε τη χάρη, είπε «ναι», αλλά τα γέλια των αυλικών σχεδόν έπνιξαν τη φωνή της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΑΤΟ

Μια ανακάλυψη που άξιζε τον κόπο

Αργότερα, ο Ευστάθιος κι ο Λασπομούρμουρος παραδέχτηκαν ότι εκείνη τη μέρα η Τζιλ ήταν υπέροχη. Αμέσως, μόλις ο Βασιλιάς και η υπόλοιπη παρέα των κυνηγών ξεκίνησε, εκείνη άρχισε την περιήγηση σ' ολόκληρο το κάστρο και τη συγκέντρωση πληροφοριών· όλα αυτά όμως με τόσο αθώο και παιδιάστικο ύφος, ώστε κανένας δεν μπορούσε να υποπτευθεί ότι είχε κάποιο μυστικό σχέδιο. Μολονότι η γλώσσα της πήγαινε ροδάνι, δε σου 'ρχόταν να πεις κι ότι μιλούσε: *τιτίβιζε και χαχάνιζε*. Έκανε γλύκες σ' όλους: ιπποκόμους, πορτιέρηδες, υπηρέτριες, κυρίες επί των τιμών και γίγαντες γερο-λόρδους που γι' αυτούς οι μέρες του κυνηγιού αποτελούσαν πια παρελθόν. Μέχρι που δέχτηκε και να τη φιλήσουν και να τη χαϊδέψουν μπόλικες γιγάντισσες, μερικές από τις οποίες έδειχναν να τη λυπούνται και τη φωνάζανε «καημενούλα» αν και καμιά τους δεν εξηγούσε το γιατί. Έγινε στενή φίλη του μάγειρα κι έκανε την πλέον ενδιαφέρουσα ανακάλυ-

ψη, την ύπαρξη μιας πόρτας στη λάντζα που σ' έβγαζε έξω από το κάστρο από ένα πέραςμα στο εξωτερικό τείχος του· έτσι, δε χρειαζόταν ούτε να διασχίσεις την αυλή ούτε να περάσεις τη μεγάλη πύλη. Στην κουζίνα η Τζιλ παρίστανε τη λαίμαργη, και κατέβαζε ό,τι αποφάγια είχαν την ευχαρίστηση να της δώσουν ο μάγειρας κι οι λαντζιέρηδες. Όμως, όσο βρισκόταν επάνω, ανάμεσα στις κυρίες, έκανε ερωτήσεις για το πώς θα ντυνόταν για τη μεγάλη γιορτή, και για το πόσο θα της επέτρεπαν να παραμείνει, και για το αν θα μπορούσε να χορέψει με κανένα μικρούλη γίγαντα. Κι ύστερα (το θυμόταν μετά και της ανέβαινε το αίμα στο κεφάλι) έγερνε το κεφάλι στο πλάι μ' εκείνο τον ηλίθιο τρόπο που οι μεγάλοι, γίγαντες ή όχι, βρίσκουν ιδιαίτερα αξιαγάπητο, τίναζε τις μπούκλες και κουνώντας το κεφάλι πέρα δώθε έλεγε: «Αχ, πόσο θα 'θελα να ήταν αύριο! Εσείς; Λέτε να περάσει γρήγορα η ώρα μέχρι τότε;» Και όλες οι γιγάντισσες έλεγαν τι γλυκό πλάσμα ήταν αυτό το παιδί· μερικές μάλιστα σκούπιζαν τα μάτια τους με κάτι τεράστια μαντίλια λες κι ήταν έτοιμες να κλάψουν.

«Τι αξιαγάπητα που είναι σ' αυτή την ηλικία» είπε κάποια γιγάντισσα σε μια άλλη. «Τι κρίμα που...»

Ο Ευστάθιος κι ο Λασπομούρμουρος έκαναν κι αυτοί ό,τι πέρναγε απ' το χέρι τους, αλλά σε κάτι τέτοια, τα κορίτσια τα καταφέρνουν καλύτερα από τ' αγόρια. Και τ' αγόρια πάλι τα καταφέρνουν καλύτερα από τους Βαλτοψηλολέλεκες.

Την ώρα του μεσημεριανού όμως συνέβη κάτι που έκανε και τους τρεις να θέλουν να εξαφανιστούν μια ώρα αρχύτερα από το κάστρο των Ευγενικών Γιγάντων. Έτρωγαν το μεσημεριανό τους στη μεγάλη τραπέζα σ' ένα μικρό τραπέζι γι' αυτούς ειδικά, κοντά στο τζάκι.

Σ' ένα μεγαλύτερο τραπέζι, καμιά εικοσαριά μέτρα μακριά, γευμάτιζε μια ντουζίνα γίγαντες. Γινόταν τέτοιο νταβαντούρι με τις φωνές και τις κουβέντες τους, ώστε σε λίγη ώρα τα παιδιά έπαψαν πια να προσέχουν, έτσι όπως κι εσείς δε θα προσέχατε πια τις κόρνες έξω απ' το παράθυρο ή τη φασαρία που έρχεται από τ' αυτοκίνητα στο δρόμο. Έτρωγαν κρύο ζαρκάδι, κάτι που η Τζιλ δεν είχε ξαναδοκιμάσει ποτέ μέχρι τότε και της άρεσε πολύ.

Ξαφνικά ο Λασπομούρμουρος γύρισε κατά τα παιδιά και το πρόσωπό του ήταν τόσο χλομό που η χλομάδα φαινόταν ακόμα και κάτω από το φυσικό χωμάτινο δέρμα του. Είπε:

«Μη βάλετε άλλη μπουκιά στο στόμα σας!»

«Τι τρέχει;» ρώτησαν οι άλλοι δυο ψιθυριστά.

«Δεν ακούσατε τι λέγανε εκείνοι εκεί οι γίγαντες; “Τι τρυφερό μπουτάκι αυτό το ζαρκάδι!” είπε ένας. “Ωστε εκείνο τ' άτιμο το σερνικό ήταν ψευταράς μεγάλος!” είπε άλλος. “Γιατί;” ρώτησε ο πρώτος. “Α” έκανε ο άλλος. “Λένε ότι όταν το πιάσανε εκείνο είπε:” “Μη με σκοτώσετε! Είμαι σκληρός. Δε θα σας αρέσω”.»

Για κάποιο λεπτό, η Τζιλ δεν το έπιασε ολόκληρο το νόημα. Το 'πιασε όμως μια χαρά όταν είδε τον Ευστάθιο να γουρλώνει τα μάτια με φρίκη και να λέει:

«Δηλαδή τρώμε Ζαρκάδι που *Μιλάει*;»

Αυτή η ανακάλυψη δεν έκανε την ίδια εντύπωση σ' όλους. Η Τζιλ που ήταν άβγαλτη στον κόσμο αυτό, αισθάνθηκε λύπη για το κακόμοιρο ζαρκάδι και σκέφτηκε ότι ήταν πολύ απαίσιои οι γίγαντες που το είχαν σκοτώσει. Ο Ευστάθιος όμως που είχε ξανάρθει στον κόσμο αυτό και είχε τουλάχιστο ένα φίλο που ήταν Ζώο που Μιλούσε, εκείνος ένιωσε τρομοκρατημένος· όπως θα νιώθατε αν ακούγατε για κάποιο φόνο. Όμως ο Λασπο-

μούρμουρος, που ήταν γέννημα θρέμμα της Νάρνια, ένωσε να του γυρνάει το στομάχι και κόντεψε να λιποθυμήσει· όπως θα νιώθατε κι εσείς αν σας έλεγαν ότι είχατε φάει ανθρώπινο κρέας.

«Έχει πέσει πάνω μας η οργή του Ασλάν» είπε. «Αυτό συμβαίνει όταν δεν προσέχει κανείς τα σημάδια. Έχει πέσει απάνω μας κατάρρα. Δε μου κάνει εντύπωση. Ας είχαμε το ελεύθερο, κι άλλο δε θα μας έμενε παρά να πάρουμε αυτά τα μαχαίρια και να τα μπήξουμε στην καρδιά μας.»

Σιγά σιγά ακόμα κι η Τζιλ άρχισε να βλέπει τα πράγματα με τη δική του ματιά. Έτσι κι αλλιώς, τους κόπηκε ολωνών η όρεξη. Και μόλις έκριναν ότι δε διατρέχανε κανένα κίνδυνο, βγήκαν στα κλεφτά έξω από την τραπεζαρία.

Πλησίαζε τώρα εκείνη η ώρα για τη μοναδική ευκαιρία που είχαν να το σκάσουν και τους είχε πιάσει όλους νευρική κατάσταση. Τριγύριζαν στους διαδρόμους περιμένοντας να καταλαγιάσουν οι θόρυβοι. Στην τραπεζαρία, οι γίγαντες, ενώ είχαν αποσώσει το φαγητό τους, συνέχιζαν να κάθονται για ώρες ατέλειωτες. Ο φαλακρός διηγόταν μια ιστορία. Μόλις τέλειωσε κι αυτό, οι τρεις σύντροφοι χαζολογώντας εδώ κι εκεί, φτάσαν στην κουζίνα. Όμως κάμποσοι γίγαντες βρίσκονταν ακόμη εκεί, ιδίως στη λάντζα όπου έπλεναν τα πιάτα και τα τακτοποιούσαν. Τους είχε πιάσει αγωνία μέχρι να τελειώσουν οι γίγαντες τις δουλειές τους, οπότε ένας ένας σκουπίζαν τα χέρια τους και φεύγαν. Στο τέλος, έμεινε στο δωμάτιο μοναχά μια γιγάντισσα. Άρχισε τα σούρτα φέρτα ώσπου τελικά οι τρεις σύντροφοι το πήραν απόφαση με βαριά καρδιά ότι αυτή δεν το 'χε σκοπό να φύγει από κει με τίποτα.

«Α, ψυχούλες μου» γύρισε και τους είπε. «Θαρρώ πως ξεμπερδέψαμε μ' αυτή τη δουλειά. Για να βάλουμε την κατσαρόλα στη φωτιά. Θα 'χουμε έτοιμο ωραίο τσαγάκι όπου να 'ναι. Τώρα θα ξεκουραστεί λίγο το κοκαλάκι μου. Για κοιτάτε σαν καλά παιδιά στη λάντζα και πείτε μου η πίσω πόρτα είναι ανοιχτή;»

«Ναι, ανοιχτή είναι» είπε ο Ευστάθιος.

«Έτσι μπράβο. Την αφήνω πάντα ανοιχτή για να μπαينوβγαίνει ο Γατούλης. Ο καημενούλης μου!»

Ύστερα στρογγυλοκάθισε σε μια καρέκλα κι ακούμπησε τα πόδια της ψηλά, πάνω σε μια άλλη.

«Αχ και να μπορούσα να πάρω κανέναν υπνάκο!» είπε η γιγάντισσα. «Φτάνει να μη γυρίσουν μάνι μάνι ελόγου τους απ' το βρομοκυνήγι.»

Με το που είπε τη λέξη «υπνάκο», το ηθικό τους ανέβηκε, για να ξαναπέσει αμέσως μόλις ανέφερε την επιστροφή των κυνηγών.

«Συνήθως πότε γυρνάνε πίσω;» ρώτησε η Τζιλ.

«Σάμπως μπορείς να ξέρεις, ψυχούλα μου;» είπε η γιγάντισσα. «Άντε τώρα, άντε κάντε λίγη ησυχία, καλά μου παιδιά.»

Τραβήχτηκαν στην άλλη άκρη της κουζίνας, κι ότι κά-ναν να ξεγλιστρήσουν μέσα στη λάντζα, η γιγάντισσα άνοιξε τα μάτια της κι έδιωξε μια μύγα. «Μην κάνουμε τίποτα αν δεν κοιμηθεί για τα καλά» ψιθύρισε ο Ευστάθιος. «Αλλιώς θα τα κάνουμε όλα μούσκεμα.» Μαζεύτηκαν λοιπόν στην άκρη της κουζίνας σε αναμονή και επιφυλακή. Τους έφερνε πανικό η σκέψη ότι από στιγμή σε στιγμή θα γύριζαν πίσω οι κυνηγοί. Κι η γιγάντισσα όλο να στριφογυρίζει. Εκεί που νόμιζαν ότι είχε κοιμηθεί του καλού καιρού, να σου και κουνιόταν.

«Δεν το αντέχω άλλο» είπε μέσα της η Τζιλ. Για να

Ξεδώσει λίγο άρχισε να ρίχνει ματιές τριγύρω. Ακριβώς μπροστά της υπήρχε ένα καθαρό μεγάλο τραπέζι με δυο καθαρές φόρμες για πίτα κι ανοιγμένο ένα βιβλίο. Φυσικά όταν μιλάμε για φόρμες, εννοούμε γιγαντοφόρμες για πίτες. Η Τζιλ σκέφτηκε ότι δε θα 'ταν άσχημα να βολευτεί σε μια απ' αυτές. Πάτησε λοιπόν πάνω σ' έναν πάγκο δίπλα στο τραπέζι και κοίταξε μέσα στο βιβλίο. Διάβασε:

ΑΓΡΙΟΠΑΠΙΑ: Μπορείτε να μαγειρέψετε αυτό το γευστικότατο πουλί με ποικιλία τρόπων.

«Βιβλίο Μαγειρικής!» σκέφτηκε η Τζιλ αδιάφορα κι έριξε μια ματιά πίσω της. Η γιγάντισσα είχε τα μάτια της κλειστά, αλλά δε φαινόταν να τον έχει πάρει για τα καλά. Έτσι η Τζιλ συνέχισε το διάβασμα. Οι συνταγές ήταν αλφαβητικά γραμμένες: στην επόμενη καταχώρηση της φάνηκε ότι η καρδιά της θα σταματούσε να χτυπάει. Έλεγε:

ΑΝΘΡΩΠΟΣ: Αυτό το εκλεπτισμένο μικρό δίποδο ανέκαθεν εθεωρείτο εξαιρετική λιχουδιά. Αποτελεί παραδοσιακό μέρος της Εορτής του Φθινοπώρου, και σεργιάζεται ανάμεσα στο ψάρι και στο κρέας. Κάθε Άνθρωπος...

Όμως δεν άντεχε να διαβάσει άλλο. Γύρισε πίσω. Η γιγάντισσα είχε ξυπνήσει και πνιγόταν στο βήχα. Η Τζιλ σκούνηξε τους άλλους δυο και τους έδειξε το βιβλίο. Ανέβηκαν κι εκείνοι στον πάγκο κι έσκυψαν πάνω από τις τεράστιες σελίδες. Ο Ευστάθιος διάβαζε ακόμα για το πώς μαγειρεύεις τους Ανθρώπους, όταν ο Λασπομούρμουρος έδειξε την επόμενη καταχώρηση στο γράμμα Β. Είχε ως εξής:

ΒΑΛΤΟ-ΨΗΛΟΛΕΛΕΚΑΣ: Μερικές αυθεντίες της μαγειρικής απορρίπτουν εντελώς αυτό το ζώο σαν ακατάλ-

ληλο προς βρώσιν για τους γίγαντες, εξαιτίας της σχοινώδους συστάσεως και της λασπερής μυρωδιάς. Εντούτοις, η μυρωδιά μπορεί να εξουδετερωθεί εάν...

Η Τζίλ άγγιξε απαλά το πόδι του Λασπομούρμουρου και του Ευστάθιου. Γύρισαν κι οι τρεις και κοίταξαν τη γιγάντισσα. Το στόμα της έχασκε μισάνοιχτο κι από τα ρουθούνια της ο ήχος που έβγαине εκείνη τη στιγμή ήταν πιο καλοδεχούμενος από την οποιαδήποτε μελωδία ροχάλιζε. Όλα κρίνονταν από το να βγουν περπατώντας στα νύχια των ποδιών τους, ούτε λόγος να τρέξουν βιαστικά, και σχεδόν κρατώντας την ανάσα τους, πέρασαν στη λάντζα δίπλα από τους νεροχύτες (οι γιγαντονεροχύτες από μυρωδιά, άλλο πράμα), κι επιτέλους έξω στη χλομή λιακάδα του χειμωνιάτικου μεσημεριού.

Βρέθηκαν στην αρχή ενός μικρού, ανώμαλου μονοπατιού που κατηφόριζε απότομα. Και, Δόξα τω Θεώ, στα δεξιά του κάστρου· μπροστά τους φάνηκε η Ερειπωμένη Πόλη. Μέσα σε λίγα λεπτά βρέθηκαν πίσω στο φαρδύ, απότομο δρόμο που ξεκινούσε από την κεντρική πύλη του κάστρου. Τώρα μπορούσαν άνετα να τους δουν από κάθε παράθυρο που ήταν σ' αυτή την πλευρά. Και να 'ταν ένα ή δύο ή πέντε παράθυρα, ε, τότε λογικά υπήρχε πιθανότητα να μην κοιτάξει έξω κανείς. Όμως τα παράθυρα ήταν όχι πέντε, αλλά κοντά πενήντα. Και κάτι ακόμα που πρόσεξαν τώρα, ήταν ότι ο δρόμος που είχαν πάρει, και βέβαια κι όλη η περιοχή από κει που βρίσκονταν μέχρι την Έρημη Πόλη, δεν πρόσφερε κάλυψη ούτε για αλεπού· παντού αγριόχορτο και χαλίκια και πλατιές πέτρες. Τα πράγματα χειροτέρευαν με τα ρούχα που φορούσαν γιατί ήταν ακόμα αυτά που τους είχαν δώσει οι γίγαντες το προηγούμενο βράδυ: εξαίρεση ο Λασπομούρμουρος που δεν του έκανε τίποτα. Η Τζιλ φορούσε ένα χτυπητό πράσινο ρούχο που της παράπεφτε μακριά, κι από πάνω μια κατακόκκινη κάπα με άσπρο γούνινο τέλειωμα. Ο Ευστάθιος πάλι φόραγε κατακόκκινες κάλτσες, μπλε χιτώνιο και μανδύα· συμπλήρωμα χρυσοποίκιλτο σπαθί και σκούφο με φτερό.

«Μωρέ χρώματα που τα 'χετε εσείς οι δυο!» μουρμούρισε ο Λασπομούρμουρος. «Χτυπάνε όμορφα μέσα στο χειμώνα. Κι ο πιο ατζαμής τοξότης θα σας πετύχαινε αν ήσασταν σε ακτίνα βολής. Τώρα που έγινε λόγος για τοξότες, να δείτε που, όπου να 'ναι, θα χτυπάμε το κεφάλι μας που δεν έχουμε τα τόξα μας, δε θέλει ρώτημα. Κι αυτά τα ρούχα σας, σαν πολύ λεπτά δεν είναι;»

«Αν είναι, λέει! Εγώ έχω ξεπαγιαίσει» είπε η Τζιλ.

Λίγα λεπτά νωρίτερα, όσο ακόμα βρίσκονταν μέσα

στην κουζίνα, η Τζιλ σκεφτόταν ότι έτσι και καταφέρνανε να βγούνε από το κάστρο, η απόδρασή τους θα είχε πετύχει. Τώρα συνειδητοποιούσε ότι η πιο επικίνδυνη φάση δεν είχε ακόμα αρχίσει.

«Ήρεμα, ήρεμα» είπε ο Λασπομούρμουρος. «Μην κοιτάτε πίσω. Μη βιάζεστε. Κάντε ό,τι θέλετε, μοναχά μην τρέξετε. Να φαίνεται σαν να βγήκαμε για βόλτα· έτσι, και να μας δει κανείς, δεν αποκλείεται, είναι πιθανό δηλαδή, να μην ασχοληθεί μαζί μας. Από τη στιγμή που θα δείξουμε ότι τρέχουμε για να το σκάσουμε, είμαστε χαμένοι.»

Ο δρόμος για την Ερειπωμένη Πόλη της φάνηκε της Τζιλ πολύ πιο μακρύς απ' όσο περίμενε. Ωστόσο λίγο λίγο, κάλυπταν την απόσταση. Ξαφνικά κάτι άκουσαν. Οι άλλοι δυο μείνανε με κομμένη την ανάσα, η Τζιλ που δεν κατάλαβε τι ήταν ρώτησε: «Τι 'ναι αυτό;»

«Κυνηγετικό κέρας» ψιθύρισε ο Ευστάθιος.

«Μην τρέξετε ούτε και τώρα» είπε ο Λασπομούρμουρος. «Μέχρι που να σας πω.»

Αυτή τη φορά η Τζιλ δεν άντεξε να μη ρίξει μια ματιά πίσω της. Στ' αριστερά τους, κάπου μισό μίλι μακριά, είδε την παρέα των κυνηγών να επιστρέφει.

Συνέχισαν να βαδίζουν. Ξαφνικά από τη μεριά των γιγάντων ακούστηκε οχλοβοή: κι ύστερα φωνές και χαιρετούρες.

«Μας είδαν. Τρεχάτε!» είπε ο Λασπομούρμουρος.

Η Τζιλ μάζεψε τη μακριά της φούστα – τι φοβερό πράμα να τρέχεις έτσι ντυμένος – και το 'βαλε στα πόδια. Τώρα σίγουρα την είχαν άσχημα. Άκουγε τον ήχο που έκαναν τα κυνηγετικά κέρατα. Άκουγε και τη φωνή του Βασιλιά που ωρυόταν: «Πιάστε τους, πιάστε τους, αλλιώς δεν έχει ανθρωποπίτες αύριο!»

Τώρα είχε ξεμείνει πίσω, μπουρδουκλωμένη σ' αυτό το φόρεμα, να σκουντουφλάει πάνω σε χαλαρές πέτρες, το μαλλί να της χώνεται μέσα στο στόμα, να της πονάει το στήθος από την τρεχάλα. Τα κυνηγιάρικα σκυλιά τούς είχαν πλησιάσει ακόμα πιο πολύ. Τώρα έπρεπε ν' ανέβει τρέχοντας το λόφο, την ανηφόρα μιας πλαγιάς όλο πέτρα που οδηγούσε στο χαμηλότερο σκαλοπάτι της σκάλας των γιγάντων. Ιδέα δεν είχε τι θα κάναν σαν θα φτάναν εκεί, ούτε και τι έβγαινε με το να φτάσουν στην κορυφή. Αλλά ούτε που ήθελε να το σκέφτεται. Τώρα έμοιαζε με κυνηγημένο ζώο: την κυνηγούσε μια αγέλη κι εκείνη έπρεπε να τρέχει μέχρι που να πέσει ξερή.

Ο Βαλτο-Ψηλολέλεκας έτρεχε μπροστά. Μόλις έφτασε στο πρώτο σκαλί σταμάτησε, κοίταξε για λίγο στα δεξιά του κι άξαφνα όρμησε μέσα σε ένα μικρό άνοιγμα ή ρωγμή στη βάση του σκαλιού. Καθώς χανόταν, τα μακριά του πόδια έμοιαζαν ίδια κι απαράλλαχτα με αράχνης. Ο Ευστάθιος για λίγο κόντοστάθηκε και μετά χώθηκε κι αυτός ξοπίσω του. Η Τζιλ, τρέχοντας με την ψυχή στο

στόμα, έφτασε κι αυτή με διαφορά ενός λεπτού. Δεν της καλοφάνηκε τούτη η τρύπα – μια σχισμή ανάμεσα στο έδαφος και στην πέτρα, μακριά κάνα μέτρο κι όσο για ύψος ζήτημα να 'φτανε τους πενήντα πόντους. Έπρεπε να φάει η μούρη σου χώμα και να σουρθείς για να μπεις μέσα. Κι ούτε που γινόταν αυτό στα γρήγορα. Ήταν σίγουρη ότι πριν μπει ολόκληρη μέσα, η φτέρνα της θα 'χε μείνει στα δόντια κάποιου σκύλου.

«Γρήγορα, γρήγορα. Πέτρες. Γεμίστε το άνοιγμα» ακούστηκε η φωνή του Λασπομούρμουρου μέσα στο σκοτάδι δίπλα της. Ήταν θεοσκοτεινά εκεί μέσα, εκτός από το γκριζο φως που έμπαινε από το άνοιγμα απ' όπου χώθηκαν εκείνοι. Οι άλλοι δύο είχαν πέσει με τα μούτρα στη δουλειά. Έβλεπε τα μικρά χέρια του Ευστάθιου και τα πελώρια βατραχίσια χέρια του Βαλτο-Ψηλολέεκα, σκούρα κόντρα στο φως, να κινούνται μ' απόγνωση σωρεύοντας πέτρες. Κατάλαβε τότε τη σημασία αυτής της δουλειάς κι αμέσως βάλθηκε να ψαχουλεύει κι αυτή για μεγάλες πέτρες και να τους τις δίνει. Ώσπου να πιάσουν τα σκυλιά τα γαβγίσματα και τα ουρλιαχτά στο στόμιο της σπηλιάς, αυτοί το είχαν κιόλας ολότελα φράξει: μένοντας βέβαια τώρα στο απόλυτο σκοτάδι.

«Προχωράτε πιο μέσα! Γρήγορα!» ακούστηκε η φωνή του Λασπομούρμουρου.

«Να κρατιόμαστε απ' το χέρι» είπε η Τζιλ.

«Καλή ιδέα» είπε ο Ευστάθιος. Μέσα στο σκοτάδι, όμως, κάναν εκατό ώρες για να βρει ο ένας το χέρι του άλλου. Έξω από το φραγμένο στόμιο τώρα, τα σκυλιά μύριζαν με μανία.

«Για να δούμε μπας και μπορούμε να σταθούμε όρθιοι» πρότεινε ο Ευστάθιος. Δοκίμασαν και πράγματι μπορούσαν. Μετά, ο Λασπομούρμουρος με το χέρι πίσω

να κρατάει τον Ευστάθιο, κι ο Ευστάθιος με το χέρι πίσω να κρατάει την Τζιλ (που ευχόταν να ήταν η μεσαία κι όχι η τελευταία της παρέας) άρχισαν να προχωρούν ανιχνεύοντας το έδαφος με τα πόδια και παραπατώντας στο μαύρο σκοτάδι. Κάτω από τα πόδια τους δεν είχε παρά πέτρες χαλαρές. Κάποια στιγμή, ο Λασπομούρμουρος έφτασε σ' έναν τοίχο πέτρινο. Έστριψαν δεξιότερα και συνέχισαν. Υπήρχαν κι άλλες στροφές και γωνίες. Η Τζιλ δεν είχε ιδέα κατά πού πήγαιναν κι ούτε κατά πού έπεφτε το στόμιο της σπηλιάς.

«Το θέμα είναι» ακούστηκε μέσα στο σκοτάδι η φωνή του Λασπομούρμουρου που προπορευόταν, «αν συγκρίνουμε τη μια κατάσταση με την άλλη, τι θα 'ταν προτιμότερο: να γυρίσουμε πίσω (αν μπορούμε φυσικά) και να προσφέρουμε στους γίγαντες έναν ωραίο μεζέ για τη γιορτή τους, ή να χαθούμε μέσα στα σπλάχνα του βουνού που χίλια τα εκατό θα 'χει και κανά δράκο, και τρύπες χωρίς πάτο, κι αέρια και νερά και – Οχ! Άσ' το χέρι μου! Κοιτάξτε εσείς να γλιτώσετε. Εγώ...»

Ύστερα όλα έγιναν γρήγορα. Μια άγρια κραυγή, ένα σούρσιμο, σκόνη, χαλίκια και πέτρες που κροτάλιζαν και η Τζιλ βρέθηκε να γλιστράει και να γλιστράει δίχως καμιά ελπίδα, να γλιστράει με ταχύτητα που ολοένα μεγάλωνε κατακυλώντας σε μια πλαγιά που γινόταν όλο και πιο απότομη. Δεν επρόκειτο για καμιά κατηφόρα με μαλακό, σταθερό έδαφος, αλλά μια κατηφόρα γεμάτη χαλίκια και πετραδάκια. Και να μπορούσες να σταθείς, δεν κέρδιζες τίποτα. Όπου και να πατούσες το πόδι σου σε τούτη την πλαγιά, το έδαφος έφευγε παρασέρνοντας και σένα μαζί. Η Τζιλ ήταν περισσότερο ξαπλωτή παρά καθιστή. Κι όσο περισσότερο μάκρος έπαιρνε αυτή η τσουλήθρα, τόσο πιο πολύ αναστατώνονταν όλες αυτές οι πέτρες

και το χώμα· θα 'λεγες λοιπόν ότι αυτή η γενική ορμητική κουτρουβάλα των πάντων, μαζί και των παιδιών, πολλαπλασιαζόταν σε ταχύτητα, εκκωφαντικό θόρυβο, σκόνη και χώμα. Από τις δυνατές κραυγές και τις βλαστήμιες των άλλων δύο, η Τζιλ αντιλαμβανόταν ότι πολλές από τις πέτρες που τινάζονταν από κείνη βρίσκανε στόχο τον Ευστάθιο και το Λασπομούρμουρο. Τώρα η Τζιλ πήγαινε με μια τρελή ταχύτητα κι ήταν σίγουρη ότι, ώσπου να φτάσει στο τέρμα, θα είχε γίνει χίλια κομματάκια.

Σαν από θαύμα, αυτό δε συνέβη. Ήταν μια μάζα μολωπισμένη, κι αυτό το υγρό πράμα πάνω στο πρόσωπό της που κόλλαγε ήταν αίμα. Κι όλος αυτός ο σώρός από χώμα, βότσαλα και κροκάλες που σωρεύτηκαν σαν βουνό τριγύρω της (σε κάποιο βαθμό κι από πάνω της) δεν την άφηναν να σηκωθεί. Ήταν τόσο το σκοτάδι που είτε είχες τα μάτια σου ανοιχτά είτε κλειστά, δεν άλλαζε τίποτε. Δεν ακουγόταν ήχος κανείς. Κι αυτή ήταν η χειρότερη στιγμή της ζωής της. Άς πούμε ότι ήταν ολομόναχη: ας πούμε ότι οι άλλοι... Και τότε ένιωσε κάτι ν' αναδύεται κοντά της. Κι αμέσως, και οι τρεις μαζί, με τρεμάμενη φωνή, άρχισαν να λένε ότι καταπώς φαινόταν δεν είχαν κανένα κόκαλο σπασμένο.

«Δε θα μπορέσουμε ποτέ να ξανανέβουμε!» ακούστηκε η φωνή του Ευστάθιου.

«Καλέ, είδατε ζέστα που την έχει;» η φωνή του Λασπομούρμουρου. «Πάει να πει ότι βρισκόμαστε σε μεγάλο βάθος. Μπορεί και κανά μίλι.»

Δεν είπε λέξη κανείς. Λίγο αργότερα ο Λασπομούρμουρος πρόσθεσε:

«Μου 'φυγε το κατσαρολάκι.»

Μετά από άλλη μια μεγάλη παύση, η Τζιλ είπε: «Έχω μια δίψα!»

Κανένας δεν πέταξε κάποια πρόταση για την επόμενη κίνηση. Ήταν ολοφάνερο πως δεν υπήρχε καμιά διέξοδος. Για την ώρα, δεν το 'χαν πάρει και τόσο άσχημα όπως θα περίμενε κανείς: κι αυτό, γιατί ήταν ολότελα εξουθενωμένοι.

Πολύ πολύ αργότερα, δίχως την παραμικρή προειδοποίηση, ακούστηκε μια εντελώς αλλόκοτη φωνή. Στη στιγμή κατάλαβαν ότι δεν επρόκειτο για τη φωνή που κατά βάθος λαχταρούσαν ν' ακούσουν περισσότερο από κάθε άλλη στον κόσμο: τη φωνή του Ασλάν. Αυτή ήταν μια σκοτεινή, άχρωμη φωνή – μια φωνή μαύρη σαν την πίσσα, αν καταλαβαίνετε τι θέλω να πω. Η φωνή είπε:

«Τι σας φέρνει εδώ, πλάσματα του Επάνω Κόσμου;»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ

Ταξίδι σ' Ανήλιαγο Τόπο

«Ποιος είν' εκεί;» φώναξαν οι τρεις σύντροφοι.

«Είμαι Ακρίτας των Συνόρων του Κόσμου στα Έγκατα της Γης κι έχω μαζί μου εκατό ενόπλους» ήρθε η απάντηση. «Πείτε μου γρήγορα ποιοι είστε και ποιος ο λόγος που ήρθατε στο Βασίλειο της Αβύσσου.»

«Πέσαμε μέσα κατά λάθος» είπε ο Λασπομούρμουρος κι αυτό δεν ήταν μακριά από την αλήθεια.

«Πολλοί πέφτουν μέσα, και λίγοι ξαναγυρίζουν στις λιοφώτιστες χώρες τους» είπε η φωνή. «Ελάτε τώρα μαζί μου να παρουσιαστείτε μπροστά στη Βασίλισσά μας.»

«Κι εμάς τι μας θέλει;» ρώτησε ο Ευστάθιος επιφυλακτικά.

«Άγνωστο» είπε η φωνή. «Κανείς δε ρωτάει τι θέλει! Μοναχά υπακούει!»

Την ώρα που τα 'λεγε αυτά, ακούστηκε ένας θόρυβος σαν μικροέκρηξη κι αμέσως η σπηλιά πλημμύρισε μ' ένα ψυχρό φως, γκριζο με ελαφρούς τόνους μπλε. Κάθε ελπί-

δα ότι ο Ἀκρίτας των Συνόρων ήταν ένας φαφλατάς που καυχιόταν πως τάχαμου ήταν επικεφαλής εκατό ενόπλων μονομιᾶς ξεφούσκωσε. Η Τζιλ ανοιγόκλεισε τα μάτια και είδε ότι βρισκόταν μπροστά σ' ένα πυκνό πλήθος· μια ποικιλία στο μπόι, από μικροσκοπικά πλάσματα – βία να φτάνανε τους τριάντα πόντους – μέχρι κάτι μεγαλόσωμους τύπους, ψηλότερους κι από άνθρωπο. Όλοι τους κρατούσαν στο χέρι ένα ξίφος που κατέληγε σε μια πιρούνα με τρεις μύτες, κι ήταν όλοι τους εξαιρετικά χλομοί, κι όλοι στέκονταν ασάλευτοι σαν αγάλματα. Ξέχωρα απ' αυτό, ήταν και εντελώς διαφορετικοί ο ένας από τον άλλο· μερικοί είχαν ουρά και άλλοι δεν είχαν· μερικοί είχαν μακριές γενειάδες κι άλλοι είχαν ολοστρόγγυλα, τεζαριστά πρόσωπα ολόιδια με κολοκύθες. Έβλεπες μύτες μακριές και μυτερές, κι άλλες μακριές

και παχουλές σαν μικρές προβοσκίδες, κι άλλες πελώριες που ξεχειλίζουν. Κάμποσοι από αυτούς είχαν ένα μόνο κέρατο στο κούτελο, ίσια στη μέση. Το μόνο κοινό που είχαν όλοι αυτοί αναμεταξύ τους ήταν πως και οι

εκατό είχαν μια θλίψη στο πρόσωπό τους που όμοιά της δεν είχε ξαναγίνει. Έδειχναν τόσο θλιμμένοι, ώστε η Τζιλ, μετά την πρώτη ματιά που τους έριξε, σχεδόν ξέχασε ότι θα έπρεπε να τους φοβάται. Ένωσε μάλιστα τη διάθεση να τους κάνει να ευθυμήσουν λιγάκι.

«Ορίστε!» είπε ο Λασπομούρμυρος τρίβοντας τα χέρια του. «Ακριβώς ό,τι χρειαζόμουν. Αν αυτοί οι τύποι δε μου μάθουν να παίρνω τη ζωή στα σοβαρά, ήθελα να 'ξερα ποιος πρόκειται να το κάνει. Κοιτάξτε το φιλαράκο εκείνο με το μουστάκι που οι άκρες του κοιτάνε κατά κάτω – ή εκείνον εκεί με το...»

«Όρθιοι!» φώναξε ο Ακρίτας.

Αν μπορούσαν ας κάναν κι αλλιώς. Μετά από ένα σχετικό μπουρδούκλωμα, οι τρεις σύντροφοι στάθηκαν όρθιοι κακήν κακώς και πιάστηκαν χέρι χέρι. Κάτι τέτοιες ώρες το έχεις ανάγκη αυτό το άγγιγμα φιλικού χεριού. Τα πλάσματα του Κόσμου στα Έγκατα της Γης τούς περιτριγύρισαν, αλαφροπατώντας με τα μαλακά τους πόδια που άλλα είχαν δέκα δάχτυλα, άλλα δώδεκα, κι άλλα κανένα.

«Βάδην!» είπε ο Ακρίτας. Μωρέ, βάδην εκατό φορές!

Το ψυχρό εκείνο φως έβγαινε από μια μεγάλη σφαιρική λάμπα στημένη πάνω σ' ένα μακρύ παλούκι που κρατούσε ένας ψηλέας που ξεχώριζε, επικεφαλής της πομπής. Στο φως που έριχναν οι μελαγχολικές του ακτίνες, κατάφεραν να δουν ότι βρίσκονταν μέσα σε μια φυσική σπηλιά: στους τοίχους και στην οροφή εξοχές, εσωχές και σπείρες φτιάχναν χιλιάδες φανταστικά σχήματα· καθώς προχωρούσαν ένωσαν το πέτρινο έδαφος να κατηφορίζει. Η Τζιλ υπέφερε περισσότερο από τους άλλους δυο, γιατί τα σκοτεινά υπόγεια δεν τ' άντεχε καθόλου. Καθώς συνέχιζαν, η σπηλιά γινόταν πιο χαμηλοτάβανη

και στενή. Καμιά φορά, αυτός που κράταγε το φως στάθηκε παράμερα κι όλοι (όλοι εκτός από τους πιο μικροκαμωμένους) έσκυβαν κι ένας ένας χώνονταν σε μια μικρή, σκοτεινή σχισμή κι εξαφανίζονταν. Ε, τότε ήταν που η Τζιλ ένιωσε ότι δεν άντεχε άλλο πια.

«Αποκλείεται να μπω εκεί μέσα. Δεν μπορώ! Δεν μπορώ! Δεν μπαίνω» φώναζε με κομμένη ανάσα. Τα πλάσματα του Κόσμου στα Έγκατα της Γης δε μίλησαν, μοναχά χαμήλωσαν όλοι τα ξίφη τους με την πιρούνα καταπάνω της.

«Έρεμα, Πόουλ» είπε ο Λασπομούρμουρος. «Τι θα ρεΐς; Εκείνοι εκεί οι μαντραχαλάδες θα τρυπώνανε μέσα αν δεν ήταν να φτάσουν σε πιο άνετο χώρο ύστερα; Άσε το άλλο το καταπληκτικό: σε τούτη την υπόγα γλιτώνουμε και τη βροχή!»

«Αχ, δε με καταλαβαίνετε. Δεν μπορώ!» ξεφώνισε η Τζιλ.

«Να σκέφτεσαι πώς ένιωσα εγώ σ' εκείνον εκεί το βράχο, Πόουλ» είπε ο Ευστάθιος. «Προχώρα πρώτος εσύ, Λασπομούρμουρε, κι εγώ θα 'ρχομαι μετά από την Τζιλ.»

«Εντάξει» είπε ο Βαλτο-Ψηλολέλεκας κι έπεσε στα τέσσερα. «Εσύ, Τζιλ, κράτα μου γερά τη φτέρνα κι ο Ευστάθιος να κρατάει τη δική σου. Μετά θα 'μαστε κι οι τρεις μια χαρά.»

«Μια χαρά και τρεις τρομάρες!» είπε η Τζιλ. Ωστόσο, έπεσε καταγής κι άρχισε το μπουσούλισμα. Ήταν απαίσιο μέρος. Ήσουν αναγκασμένος να σούρνεσαι με την κοιλιά για καμιά μισή ώρα όπως της φάνηκε αν και μπορεί στην πραγματικότητα να κράτησε μοναχά ένα πεντάλεπτο. Έκανε ζέστη. Η Τζιλ ένιωθε ασφυξία. Να, όμως, που φάνηκε ένα αμυδρό φως μπροστά τους, το λαγούμι

γινόταν πλατύτερο και ψηλότερο, ώσπου ξαναμμένοι, βρόμικοι, και τρομοκρατημένοι φτάσανε σε μια σπηλιά τόσο ευρύχωρη που δύσκολα θα την έλεγες σπηλιά.

Φωτιζόταν ολόκληρη από ένα θαμπό, μουρτζούφλικο φως κι έτσι το παράξενο φανάρι που κουβάλαγε ο ψηλός δε χρειαζότανε πια. Το έδαφος ήταν μαλακό καθώς ήταν σκεπασμένο από κάποιο είδος βρύων. Ανάμεσά τους φύτρωναν πάμπολλοι παράξενοι και ψηλοί όγκοι που 'χαν κλαριά και μοιάζαν με δέντρα, αλλά, καθώς πλάταιναν, και με μανιτάρια. Έτσι αραιά που ήταν το ένα από τ' άλλο, δεν μπορούσες να πεις ότι μπροστά σου είχες κάποιο δάσος· περισσότερο θύμιζε πάρκο. Το φως (γκριζοπράσινο) έμοιαζε να βγαίνει από τα δέντρα κι από τα βρύα· όχι τόσο δυνατό ώστε να φτάσει να φωτίζει την οροφή, που θα πρέπει να ήταν ακόμα πιο ψηλά. Τώρα έπρεπε να διασχίσουν αυτό το μέρος με την απαλή, μαλακή, υποτονική ατμόσφαιρα. Υπήρχε διάχυτη μια μελαγχολία, ωστόσο η ήρεμη μελαγχολία που νιώθεις όταν ακούς απαλή μουσική.

Προσπέρασαν ντουζίνες ζώα παράξενα, ξαπλωμένα πάνω στη χλόη. Τώρα, ψόφια ήταν, κοιμισμένα ήταν, η Τζιλ δεν μπορούσε να καταλάβει τι από τα δυο συνέβαινε. Μοιάζανε περισσότερο με δράκους ή νυχτερίδες· κι ο Λασπομούρμουρος κι αυτός ιδέα δεν είχε τι σόι ζώα ήταν.

«Εδώ ζουν αυτά;» ρώτησε ο Ευστάθιος τον Ακρίτα των Συνόρων. Εκείνος έδειξε ξαφνιασμένος που του απηύθυναν το λόγο, ωστόσο απάντησε: «Όχι. Είναι όλα ζώα από τον Επάνω Κόσμο και βρέθηκαν στο Βασίλειο της Αβύσσου περνώντας από σχισμές και σπηλιές. Λένε ότι θα ξυπνήσουν όλα όταν έρθει το τέλος του κόσμου».

Αφού τα είπε αυτά, έκλεισε το στόμα του λες κι είχε

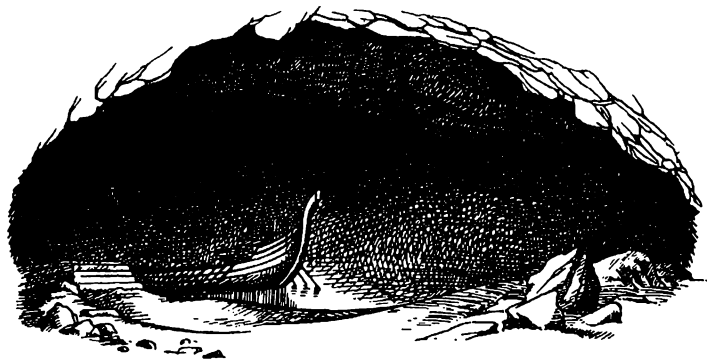

κλείσει κάποιο κουτί. Μέσα στην απόλυτη σιωπή του σπηλαίου, τα παιδιά δίσταζαν να ξανανοιξουν την κουβέντα. Δεν άκουγες τον παραμικρό ήχο εκεί μέσα, έτσι που τα γυμνά πόδια αυτών των όντων του Κόσμου στα Έγκατα της Γης αλαφροπατούσαν πάνω στα βρύα. Άνεμος δε φυσούσε, πουλιά δεν πετούσαν, νερό δεν κελάρυζε. Ανάσα δεν έβγαине από αυτά τα παράξενα ζώα.

Αφού περπάτησαν για αρκετά μίλια, φτάσανε σ' έναν πέτρινο τοίχο. Στη βάση του υπήρχε μια αψίδα που έβγαζε σε μια άλλη σπηλιά. Τούτο δω το πέραςμα δεν ήταν τόσο δράμα όσο το προηγούμενο κι η Τζιλ κατάφερε να περάσει χωρίς ούτε το κεφάλι της να σκύψει. Βρέθηκαν σε μια σπηλιά πιο μικρή και πιο στενή, περίπου στο σχήμα και μέγεθος καθεδρικού ναού. Εδώ είδαν το εξής: ένας τεράστιος άντρας ήταν ξαπλωμένος σ' όλο το μήκος της σπηλιάς και κοιμόταν βαθιά. Ήταν πολύ πιο ογκώδης απ' όσους γίγαντες είχαν δει μέχρι εκείνη τη στιγμή, μόνο που το πρόσωπό του ήταν διαφορετικό: ευγενικό κι όμορφο. Το στέρνο του ανεβοκατέβαινε απαλά κάτω από την πάλλευκη γενειάδα του που του 'φτανε μέχρι τη μέση. Ένα καθάριο, ασημί φως (κανένας δεν κατάλαβε από πού ερχόταν) αναπαυόταν πάνω του.

«Ετούτος ποιος να 'ναι;» ρώτησε ο Λασπομούρμουρος. Κι είχε περάσει τόση ώρα δίχως να βγάλουν άχνα που η Τζιλ αναρωτήθηκε πού βρήκε το κουράγιο να μιλήσει.

«Αυτός είναι ο Πατέρας Χρόνος, που κάποτε βασίλευε στον Επάνω Κόσμο» είπε ο Ακρίτας. «Και τώρα έχει βυθιστεί στο Βασίλειο της Αβύσσου κι ονειρεύεται όλα τα όσα γίνονται στον επάνω κόσμο. Πολλοί βουλιάζουν κάτω εδώ, και λίγοι ξαναγυρίζουν στις λιοφώτιστες χώρες. Λένε πως θα ξυπνήσει όταν έρθει το τέλος του κόσμου.»

Μετά βγήκαν από αυτή τη σπηλιά και μπήκαν σε μια άλλη, κι ύστερα σε άλλη, κι άλλη, και πάει λέγοντας, μέχρι που η Τζιλ έχασε το λογαριασμό. Όμως συνέχιζαν να προχωρούν όλο και πιο κατηφορικά και κάθε καινούρια σπηλιά ήταν σε χαμηλότερο επίπεδο, έτσι που και μόνο η σκέψη του βάθους και του βάρους της γης πάνω απ' το κεφάλι σου να σε πνίγει. Με τα πολλά, φτάσανε σ' ένα μέρος όπου ο Φρουρός έδωσε εντολή να ξανανάψει εκείνο το μελαγχολικό φανάρι. Στη συνέχεια μπήκανε σε μια σπηλιά τόσο ευρύχωρη και σκοτεινή που δεν έβλεπαν τίποτε παρά μόνο ότι ακριβώς μπροστά τους, ξεκίναγε μια λωρίδα χλομή αμμουδιά και τέλειωνε σ' ακύμαντο νερό. Κι εκεί, δίπλα σε μια μικρή αποβάθρα, είδαν αραγμένο ένα πλοiάριο. Δεν είχε άλμπουρο μήτε πανί, μόνο πολλά κουπιά. Τους είπαν ν' ανεβούν πάνω στο κατάστρωμα και να προχωρήσουν κατά την πλώρη που είχε απλοχωριά, μπροστά στους πάγκους που κάθονταν οι κωπηλάτες. Ένας άλλος πάγκος αγκάλιαζε το καράβι μέσα από την κουπαστή.

«Ένα πράμα ήθελα να 'ξερα!» είπε ο Λασπομούρ-

μουρος. «Άραγε να υπάρχει κανένας από το δικό μας κόσμο – τον επίγειο, θέλω να πω – που να 'χει κάνει μέχρι τώρα αυτό το ταξίδι;»

«Πολλοί είναι που βάλαν πλώρη από τις χλομές αμμουδιές» απάντησε ο Ακρίτας «όμως...»

«Καλά, καλά! Ξέρω!» τον έκοψε ο Λασπομούρμουρος. «Όμως λίγοι ξαναγυρίζουν στις λιοφώτιστες χώρες τους. Δεν είναι ανάγκη να μας το ξαναπείς. Είσαι απ' αυτούς που έτσι και τους κολλάει μια ιδέα, δεν τους ξεκολλάει με τίποτα, έτσι δεν είναι;»

Τα παιδιά είχαν το Λασπομούρμουρο ανάμεσά τους και κάθονταν ζαρωμένα πάνω του. Όσο βρίσκονταν πάνω στη γη τον έβρισκαν γρουσουζή, μα κάτω εδώ τους φαινόταν σαν η μόνη τους παρηγοριά. Το χλομό φανάρι κρεμάστηκε κάπου στη μέση του πλοίου, τα πλάσματα του Κόσμου στα Έγκατα της Γης κάθισαν στα κουπιά, και το καράβι άρχισε να κινείται. Το φανάρι έριχνε το φως του σε μια πολύ μικρή ακτίνα. Μπροστά τους δεν έβλεπαν παρά ήρεμα, σκούρα νερά που χάνονταν σε μια απόλυτη μαυρίλα.

«Θεούλη μου! Τι θ' απογίνουμε;» είπε η Τζιλ απελπισμένα.

«Δε θέλω τέτοιες κουβέντες, Πόουλ!» είπε ο ΒαλτοΨηλοέλεκας. «Ένα πράμα πρέπει να θυμάσαι. Ακολουθούμε τη σωστή γραμμή. Έπρεπε να πάμε κάτω από την Ερειπωμένη Πόλη. Και εδώ είμαστε. Ορίστε, λοιπόν, που ακολουθούμε τις οδηγίες.»

Σε λίγο τους έδωσαν να φάνε – ένα πράμα σαν πατηκωμένο κέικ, παπάρα σκέτη, ντιπ άνοστη. Ύστερα, σιγά σιγά αποκοιμήθηκαν. Όμως όταν ξύπνησαν, είδαν ότι τίποτε δεν είχε αλλάξει· οι κωπηλάτες συνέχιζαν να τραβάνε κουπί, το πλοiάριο συνέχιζε να γλιστράει πάνω στο

νερό, και μαύρη μαυρίλα συνέχιζε να 'ναι ο ορίζοντάς τους. Πόσες φορές ξύπνησαν και κοιμήθηκαν κι έφαγαν και ξανακοιμήθηκαν, ούτε που μπορούσαν να κρατήσουν λογαριασμό. Το χειρότερο ήταν ότι άρχισαν να έχουν την αίσθηση ότι ζούσαν πάνω σ' αυτό το πλοiάριο από πάντα, μέσα σ' αυτό το σκοτάδι και ν' αναρωτιούνται μπας κι ο ήλιος κι ο καταγάλανος ουρανός κι ο άνεμος και τα πουλιά ήταν απλά και μόνο ένα όνειρο.

Είχαν φτάσει στο σημείο μήτε να ελπιίζουν μήτε και να φοβούνται, όταν ξαφνικά είδανε φώτα μπροστά τους: φώτα μελαγχολικά σαν αυτό του φαναριού τους. Και τότε, εντελώς ξαφνικά, ένα από αυτά τα φώτα τούς ζύγωσε και είδαν πως προσπερνούσαν κάποιο άλλο πλοiό. Συναπαντήθηκαν και μ' άλλα πολλά, μετά απ' αυτό. Ύστερα, κοιτάζοντας μ' όλη τους την προσοχή, μέχρι που τους πόνεσαν τα μάτια, είδαν ότι μερικά από τα φώτα που έλαμπαν μπροστά τους προέρχονταν από μόλους, τείχη, πύργους ή κι από κινούμενο πλήθος. Ωστόσο, ακόμα δεν ακουγόταν άχνα.

«Θεέ μου» είπε ο Ευστάθιος. «Μια πόλη!» και δεν άργησαν να διαπιστώσουν ότι είχε δίκιο.

Ήταν όμως μια αλλόκοτη πόλη. Τα φώτα ήταν τόσο λιγοστά και σε τέτοια απόσταση το 'να απ' τ' άλλο, που στο δικό μας κόσμο, θα περνιόταν για μια περιοχή με σκόρπιες καλύβες. Ωστόσο, από το λίγο που μπορούσες να δεις με τούτο το φωτισμό, καταλάβαινες πως έβλεπες τμήματα από κάποιο μεγάλο λιμάνι. Σε μια μεριά, έβλεπες πάμπολλα πλοiά να φορτώνουν και να ξεφορτώνουν· αλλού, εμπορεύματα κι αποθήκες· πιο κει, τοίχους και κολόνες που δήλωναν την ύπαρξη μεγάλων παλατιών ή ναών· και πάντα, όπου έπεφτε το φως, ένα ατέλειωτο πλήθος – εκατοντάδες πλάσματα του κόσμου τούτου –

που σπρώχνονταν καθώς αλαφροπατώντας τραβούσαν για τις δουλειές τους στα στενά σοκάκια, στις απέραντες πλατείες, ή στις ατέλειωτες σκάλες των κτιρίων. Καθώς το πλοiάριο ζύγωνε όλο και πιο σιμά, αυτή η αέναη κίνηση του κόσμου έκανε ν' ακούγεται ένας ήχος κάπως σαν μουρμουρητό· δεν ξεχώριζες όμως κάποιο τραγούδι ή ξεφωνητό, ή καμπάνα ή τριξίμο τροχού πουθενά. Η Πόλη ήταν σιωπηλή και σκοτεινή το ίδιο όπως και το εσωτερικό μιας μερμηγκοφωλιάς.

Τελικά το καράβι τους πλεύρισε μια προβλήτα κι έδεσε. Κατέβασαν τους τρεις ταξιδιώτες στην ακτή κι άρχισαν να βαδίζουν μέσα στην Πόλη. Στους δρόμους δεν έπεφτε ούτε καρφίτσα. Πλήθη του Κόσμου στα Έγκατα της Γης, ούτε δυο όμοιοι μεταξύ τους, πέφταν πάνω τους καθώς τρέχαν για τις δουλειές τους. Τα φανάρια έριχναν το μελαγχολικό τους φως πάνω στα θλιμμένα και παράξενα πρόσωπά τους. Αλλά κανένας δεν έδειχνε να νοιάζεται για τους ξένους. Η φούρια τους συναγωνιζόταν τη θλίψη τους, αν και η Τζιλ ποτέ δεν ανακάλυψε για ποιο πράγμα είχαν τόση φούρια. Ωστόσο, αυτό το ασταμάτητο πηγαινέλα, το σπρωξίδι, το τρεχιό και τ' ανάλαφρο πατ-πατ-πατ των ποδιών τους δεν έπαιρνε τέλος.

Κάποια στιγμή επιτέλους φτάσανε, απ' ό,τι κατάλαβαν, σ' ένα μεγάλο κάστρο αν και λιγοστά από τα παράθυρά του ήταν φωτισμένα. Τους οδήγησαν μέσα στο κάστρο κι αφού διασχίσανε την αυλή του, άρχισαν ν' ανεβαίνουν μια μεγάλη σκάλα. Κατέληξαν σε μια αίθουσα που τη φώτιζε ένα ασθενικό φως. Αλλά σε μια γωνιά – χαρά που την πήρανε! – υπήρχε μια αψίδα που φωτιζόταν από ένα εντελώς διαφορετικό φως· ένα φως της προκοπής επιτέλους, κιτρινωπό και ζεστό, από λάμπα σαν αυτές που χρησιμοποιούν οι άνθρωποι. Αυτό που φαινό-

ταν κάτω από τούτο το φως ήταν η αρχή μιας σκάλας στριφογυριστής που ανέβαινε ανάμεσα από πέτρινους τοίχους. Το φως φαινόταν να 'ρχεται από ψηλά. Δυο πλάσματα του Κόσμου στα Έγκατα της Γης στέκονταν στα δεξιά κι αριστερά της αψίδας, σαν να 'ταν σκοποί ή υπηρέτες.

Ο Ακρίτας των Συνόρων τους πλησίασε και, σαν να ήταν αυτό κάποιο σύνθημα, τους είπε:

«Πολλοί βουλιάζουν στον Κάτω Κόσμο».

«Και λίγοι ξαναγυρίζουν στις λιοφώτιστες χώρες» απάντησαν εκείνοι σαν να ήταν αυτό το παρασύνθημα. Μετά κόλλησαν τα κεφάλια τους και πιάσαν την κουβέ-ντα. Στο τέλος ένας τους που ήταν επί της υπηρεσίας εί-πε: «Σου λέω ότι η Βασίλισσα έχει φύγει από δω για τη μεγάλη της υπόθεση. Καλύτερα μέχρι να επιστρέψει, να βάλουμε τους Πανωχωρίτες φυλακή. Λίγοι ξαναγυρί-ζουν στις λιοφώτιστες χώρες».

Κι εκείνη τη στιγμή η συζήτηση κόπηκε στη μέση από μια φωνή που της Τζιλ της φάνηκε η πιο έξοχη στον κό-σμο. Ήρθε από ψηλά, από την κορυφή της σκάλας· και ήταν μια καθαρή, καμπανιστή, απολύτως ανθρώπινη φω-νή, η φωνή ενός νέου άντρα.

«Προς τι η αναταραχή εκεί κάτω, Μουλουγκουδέ-ρουμ;» φώναξε. «Μα τι βλέπω! Επανωκοσμίτες! Οδηγή-στε τους εδώ και τάχιστα!»

«Θα την ευχαριστούσε την Υψηλότητά σας να θυμη-θεί» άρχισε αυτός που τον λέγανε Μουλουγκουδέρουμ, αλλά η φωνή από πάνω τον έκοψε.

«Την Υψηλότητά μου την ευχαριστεί, πρώτον και κύ-ριον, να την υπακούουν, γερο-μουρμούρη. Φέρ' τους επάνω!» είπε.

Ο Μουλουγκουδέρουμ κούνησε το κεφάλι του, έκανε

νόημα στους ταξιδιώτες να τον ακολουθήσουν κι άρχισε ν' ανεβαίνει τα σκαλιά. Όσο ανέβαιναν τόσο δυνάμωνε το φως. Οι τοίχοι ήταν σκεπασμένοι απ' άκρη σ' άκρη με κεντημένα χαλιά. Στο κεφαλόσκαλο, τους έλουσε μιας λάμπας το χρυσαφί φως που περνούσε μέσα από κάτι λεπτές κουρτίνες. Οι δυο φρουροί τράβηξαν τις κουρτίνες και στάθηκαν παράμερα. Πέρασαν κι οι τρεις τους μέσα. Βρέθηκαν σ' ένα όμορφο δωμάτιο, με τοίχους πήχτρα στα κεντημένα χαλιά, και μια δυνατή φωτιά που έλαμπε στο τζάκι. Πάνω στο τραπέζι, κοκκινέλι και ταγιαρισμένο κρυστάλλινο ποτήρι που σπίζιζε. Ένας νεαρός άντρας με ξανθά μαλλιά σηκώθηκε και τους χαιρέτησε. Ήταν όμορφος και φαινόταν θαρρετός, μα συνάμα καλοσυνάτος, αν και κάτι στο πρόσωπό του δεν πήγαινε καλά. Φορούσε μαύρα κι έφερνε κάπως του Άμλετ.

«Καλώς ορίσατε, Επανωκοσμίτες!» φώναξε. «Όμως, σταθείτε ένα λεπτό! Επικαλούμαι τη συγγνώμη σας! Σας έχω ξαναδεί εσάς τα δυο όμορφα παιδιά καθώς κι αυτόν, τον παράξενο Συνοδό σας! Δεν είστε εσείς οι τρεις που με συναντήσατε στη γέφυρα κοντά, στα σύνορα του Έτινσμορ, όταν είχα βγει ιππασία στο πλευρό της Κυρίας μου;»

«Α... είστε ο μαύρος ιππότης που δεν έβγαλε μιλιά;» φώναξε έκπληκτη η Τζιλ.

«Κι εκείνη η κυρία ήταν η Βασίλισσα του Κόσμου στα Έγκατα της Γης;» ρώτησε ο Λασπομούρμουρος, σε όχι πολύ φιλικό τόνο. Κι ο Ευστάθιος, που σκεφτόταν το ίδιο, ξέσπασε κι αυτός. «Γιατί αν ήταν, μου φαίνεται πως μας φέρθηκε πολύ άσχημα να μας στείλει σ' ένα κάστρο με γίγαντες που σκόπευαν να μας φάνε. Της κάναμε εμείς τίποτα κακό; Πολύ θα 'θελα να 'ξερα!»

«Πώς;» είπε ο Μαύρος Ιππότης συνοφρυωμένος. «Αν

δεν ήσουν ένας τόσο νεαρός πολεμιστής, Αγόρι, εμείς οι δυο θα πολεμούσαμε μέχρι εσχάτων για τούτα σου τα λόγια. Δεν μπορώ ν' ακούω λόγια που προσβάλλουν την τιμή της Κυρίας μου. Όμως, για κάτι πρέπει να είσαι βέβαιος, πως ό,τι κι αν σας είπε, το είπε με καλό σκοπό. Δεν τη γνωρίζετε καλά. Είναι μια ανθοδέσμη από αρετές όπως η ειλικρίνεια, η συμπόνια, η πίστη, η ευγένεια, το θάρρος και τα συναφή. Αναφέρω τα όσα γνωρίζω. Η καλοσύνη που έδειξε σε μένα μόνο, για την οποία δεν βρίσκω τρόπο να την ανταμείψω, θ' αποτελούσε μια συναρπαστική ιστορία. Όμως από τώρα κι ύστερα θα τη γνωρίσετε και θα την αγαπήσετε. Στο μεταξύ, πείτε μου ποιος είναι ο σκοπός του ερχομού σας στη Χώρα της Αβύσσου;»

Και πριν προλάβει να τη σταματήσει ο Λασπομούρμουρος, η Τζιλ τα ξεφούρνισε όλα. «Καλέ μου Ιππότη, προσπαθούμε να βρούμε τον Πρίγκιπα Ριλιανό της Νάρνια». Και τότε αντιλήφθηκε τι επικίνδυνο ήταν αυτό που είπε· αυτοί εδώ μπορεί να ήταν εχθροί τους. Όμως ο Ιππότης δεν έδειξε να ενδιαφέρεται ιδιαίτερα.

«Ριλιανό; Νάρνια;» είπε αδιάφορα. «Νάρνια; Ποια χώρα είναι αυτή; Πρώτη μου φορά που ακούω την ονομασία αυτή. Θα πρέπει να είναι χιλιάδες λεύγες μακριά από τα μέρη του Επάνω Κόσμου που εγώ γνωρίζω. Ήταν λοιπόν μια παράξενη φαντασίωση που σας ώθησε στην αναζήτηση αυτού του – πώς τον είπατε; – Μπιλιανό; Τριλιανό; στο βασίλειο της Δέσποινάς μου. Πραγματικά, σας διαβεβαιώ, απ' όσο γνωρίζω, δεν υπάρχει κανείς εδώ μ' αυτό το όνομα». Και με το που το 'πε αυτό, πάτησε δυνατά γέλια κι η Τζιλ έκανε τη σκέψη: «Μπας κι αυτό είναι το πρόβλημα με το ύφος του; Είναι ψιλοβλαμμένος;»

«Μας είπαν να ψάξουμε για ένα μήνυμα πάνω στις πέτρες της Ερειπωμένης Πόλης» είπε ο Ευστάθιος. «Και εμείς είδαμε τις λέξεις ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΜΕΝΑ.»

Ο Ιππότης τώρα ξεκαρδίστηκε στα γέλια. «Πόσο πλανηθήκατε!» είπε. «Οι λέξεις αυτές δεν έχουν καμιά σχέση με το στόχο σας. Αν ρωτούσατε απλώς τη Δέσποινά μου, θα σας είχε συμβουλέψει ορθά. Βλέπετε, οι λέξεις αυτές είναι σπάραγμα μιας μεγάλης επιγραφής, που στην αρχαιότητα, κι εκείνη το θυμάται πολύ καλά, αποτελούσε αυτούς τους στίχους:

*Κάτω από τη Γη και δίχως θρόνο κανένα,
Πλην, όσο ζούσα, όλη η Γη ήταν κάτω από μένα.*

Που σημαίνει πως κάποιος σπουδαίος βασιλιάς των αρχαίων γιγάντων που έχει ταφεί εκεί, είχε την αλαζονεία να χαράξει αυτά τα λόγια πάνω στην πέτρα, στον τάφο του· αργότερα όμως μερικές πέτρες έσπασαν, κάποιες μεταφέρθηκαν για την ανέγερση καινούριων κτιρίων, γέμισαν τα κενά με λιθάρια, παρέμειναν όμως οι τρεις αυτές λέξεις που φαίνονται ακόμα. Πιο αστείο πράγμα στον κόσμο δεν ξανάκουσα! Να διανοηθείτε ότι αυτές οι λέξεις γράφτηκαν εκεί για σας!»

Ο Ευστάθιος κι η Τζιλ ένιωσαν σαν να τους άδειασαν έναν κουβά κρύο νερό στην πλάτη· γιατί τώρα καταλάβαιναν ότι οι λέξεις αυτές δεν είχαν καμιά σχέση με την έρευνά τους, κι ότι αυτοί βρισκονταν τώρα εκεί μέσα από απλό ατύχημα.

«Μην του δίνετε σημασία» είπε ο Λασπομούρμουρος. «Δε συμβαίνουν τέτοια πράγματα στην τύχη. Οδηγός μας είναι ο Ασλάν κι αυτός βρισκόταν εκεί όταν ο γίγαντας Βασιλιάς είχε ζητήσει να χαράξουν αυτές τις λέξεις, κι

από τότε ακόμα, ήξερε όλα αυτά που θα συνέβαιναν· ακόμα κι αυτό το τωρινό.»

«Αυτός ο τύπος που έχετε για οδηγό σας θα πρέπει, φίλε μου, να έχει θαυμαστή μακροζωία» είπε ο Ιππότης και ξέσπασε πάλι σε τρανταχτά γέλια.

Η Τζιλ είχε αρχίσει να τσατίζεται λιγάκι μ' αυτά τα γέλια του.

«Κι εμένα, Κύριε, μου φαίνεται» απάντησε ο Λασπομούρμουρος, «ότι αυτή η Κυρία που τη λέτε Δέσποινά σας θα πρέπει επίσης να έχει καταπληκτική μακροζωία αφού θυμάται τους στίχους όπως ήταν τότε που τους χάραξαν».

«Τι οξυδέρκεια, Βατραχοπρόσωπε!» είπε ο Ιππότης και χτύπησε το Λασπομούρμουρο φιλικά στον ώμο και ξανάβαλε τα γέλια. «Έχεις όντως συλλάβει την αλήθεια. Έχει θεϊκή καταγωγή και δε γνωρίζει ούτε ηλικία ούτε θάνατο. Αισθάνομαι βαθύτατη ευγνωμοσύνη προς αυτήν για όλη τούτη την απέραντη γενναιοδωρία που έδειξε σε μένα, που δεν είμαι παρά ένας φτωχός θνητός. Γιατί θα πρέπει να γνωρίζετε, Αγαπητοί μου, ότι είμαι ένας άνθρωπος που πέρασε τις πιο παράξενες συμφορές, και κανείς, μα κανείς δεν θα μπορούσε να δείξει υπομονή, παρά μόνο η ευγενική μου Βασίλισσα. Είπα Υπομονή; Και κάτι ακόμη σπουδαιότερο! Υποσχέθηκε πως θα μου προσφέρει ένα σπουδαίο βασίλειο στον Επάνω Κόσμο και, σαν γίνω βασιλιάς, και το τρυφερό της χέρι για να γίνει γυναίκα μου. Ωστόσο, η ιστορία μου είναι πολύ μεγάλη κι εσείς είστε πεινασμένοι και κουρασμένοι. Ε, εσείς, εκεί πέρα! Γρήγορα κρασί για τους ξένους μου και φαγητό απ' αυτό που τρώνε στον Επάνω Κόσμο. Παρακαλώ σας, κύριοι, καθίστε. Κι εσύ, μικρή κόρη, κάτσε εδώ. Θα την ακούσετε ολόκληρη την ιστορία μου.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΔΕΚΑΤΟ

Μέσα στο σκοτεινό κάστρο

Όταν σερβιρίστηκε το φαγητό (περιστερόπιτα, κρύο χοιρομέρι, σαλάτα και γλυκό) κι όλοι τραβήξαν τις καρέκλες τους κοντά στο τραπέζι, ο Ιππότης συνέχισε:

«Θα πρέπει να καταλάβετε, φίλοι μου, ότι δε γνωρίζω τίποτε για το ποιος ήμουν και πώς βρέθηκα μέσα σε τούτο το Σκοτεινό Κόσμο. Δεν έχω ανάμνηση κάποιας εποχής που να μη ζούσα, όπως τώρα, στην αυλή της ουράνιας Βασίλισσας· όμως γεγονός είναι ότι μ' έσωσε από κάποιο κακό γήτεμα και μ' έφερε εδώ από την υπερβολική της γενναιοδωρία. (Καλέ μου Βατραχοπόδη, βλέπω κιόλας άδειο το ποτήρι σου. Επίτρεψέ μου να το ξαναγεμίσω.) Κι αυτή η εκδοχή μού φαίνεται η πιθανότερη καθώς, ακόμα και τώρα, βρίσκομαι δεμένος με μάγια, που μοναχά η Δέσποινά μου μπορεί να λύσει. Μόλις βραδιάζει έρχεται κάποια στιγμή όταν μια φοβερή αλλαγή συντελείται μέσα στο νου μου και στη συνέχεια και στο κορμί μου. Γιατί στην αρχή γίνομαι έξαλ-

λος και άγριος και θα ορμούσα με διάθεση επιθετική ενάντια στους πιο αγαπημένους μου φίλους και θα τους σκότωνα αν δεν ήμουνα δεμένος. Κι αμέσως μετά, μεταμορφώνομαι σε μεγάλο ερπετό, πειναλέο, λυσσαλέο, θανατερό. (Κύριέ μου, δε θ' αρνηθείς λίγο στήθος περιστεριού ακόμα, σ' εξορκίζω!) Αυτό μου λεν, και σίγουρα αυτή είναι η αλήθεια, γιατί το ίδιο λέει και η Δέσποινά μου. Εγώ δεν έχω γνώση αυτών όλων, γιατί όταν περνάει η ώρα τής φοβερής κρίσης, ξυπνώ δίχως θύμηση καμιά κι έχω ξανά το σώμα μου αυτό και τον υγιή νου μου – μ' εξαίρεση μια κάποια ανησυχία. (Μικρή μου Δεσποσύνη, δοκίμασε αυτό το μελόψωμο· το φέρνουν για χάρη μου από κάποια χώρα βαρβαρική στη νότια άκρη του κόσμου.) Με την τέχνη που κατέχει η μεγαλειότητά της, η Βασίλισσα γνωρίζει πως όλα τα μάγια θα λυθούν όταν θα με στέψει βασιλιά κάποιας χώρας στον Επάνω Κόσμο, την ώρα που θα βάζει την κορόνα στο κεφάλι μου. Η επιλογή της χώρας έχει γίνει καθώς και το σημείο της εξόδου μας. Οι άνθρωποί της σκάβουν για μερόνυχτα στα σπλάχνα της γης ν' ανοίξουν τη δίοδο κι έχουν ήδη φτάσει τόσο μακριά και ψηλά που δεν απομένουν παρὰ λίγα μέτρα κάτω από αυτό το ίδιο γρασίδι που πάνω του περπατούν οι Επανωκοσμίτες. Δε θ' αργήσει να 'ρθει η ώρα που η μοίρα τους θ' αλλάξει. Η ίδια η Βασίλισσα επιβλέπει τα έργα του τούνελ απόψε και περιμένω μήνυμα να σπεύσω κοντά της. Όταν φθάσω εκεί, αυτή η λεπτή κρούστα γης που θα με χωρίζει από το μελλοντικό βασίλειό μου θα διαρραγεί, και μ' Εκείνην να με οδηγεί και χίλιους Εγκατωκοσμίτες να με στηρίζουν, θα επιτεθούμε αρματωμένοι, αιφνιδιάζοντας τον εχθρό, θα θανατώσουμε τον αρχηγό τους, θα κυριεύσουμε τα οχυρά τους, και δε θ' απομένει παρὰ να στε-

φθώ βασιλιάς τους μέσα σε τέσσερις συν είκοσι ώρες».

«Κεραμίδα που θα τους πέσει! Θέλω να πω σ' εκείνους, έτσι δεν είναι;» είπε ο Ευστάθιος.

«Παιδί της γρήγορης σκέψης, του θαυμαστού νου!» αναφώνησε ο Ιππότης. «Στην τιμή μου, δεν είχα κάνει τη σκέψη αυτή ποτέ μέχρι τώρα. Αντιλαμβάνομαι τι εννοείς». Για κανά δυο λεπτά, φάνηκε λίγο, μα πολύ λίγο προβληματισμένος· γρήγορα όμως το πρόσωπό του ηρέμησε και ξέσπασε σ' ένα ακόμα ηχηρό γέλιο από τα συνηθισμένα του. «Αλλά προς τι αυτή η σοβαρότης; Δεν είναι το πιο κωμικό, το πιο γελοίο πράγμα στον κόσμο να τους σκέφτεσαι όλους αυτούς να πηγαινοέρχονται ανέμελοι στις δουλειές τους και να μη διανοούνται καν ότι κάτω από τους αγρούς τους και τα σπίτια τους, μοναχά μια οργιά πιο κάτω, ένας ολάκερος στρατός ετοιμάζεται να ξεπεταχτεί όπως το νερό απ' το σιντριβάνι; Κι αυτοί να μην το 'χουν υποπτευθεί μέχρι την ώρα εκείνη! Να δείτε ότι κι αυτοί οι ίδιοι, μόλις χαθεί η πικρή γεύση της ήττας τους, δε θα μπορούν παρά να γελούν όταν θα το σκέφτονται!»

«Σιγά να μη γελούνε! Εμένα δε μου φαίνεται καθόλου αστείο» είπε η Τζιλ. «Εγώ νομίζω ότι γι' αυτούς θα 'σαι σκέτος τύραννος.»

«Πώς;» είπε ο Ιππότης γελώντας ακόμα και χαϊδεύοντας το κεφάλι της με έναν τρόπο που της έδινε στα νεύρα. «Ώστε η μικρή μας δεσποσύνη έχει πολιτική σκέψη; Όμως μη φοβάσαι, γλυκιά μου. Όταν θα κυβερνήσω αυτή τη χώρα, θ' ακολουθώ κατά γράμμα τις συμβουλές της Δέσποινάς μου, που τότε θα έχει γίνει και Βασίλισσά μου. Ο λόγος της θα είναι για μένα νόμος, κι ο λόγος ο δικός μου θα είναι νόμος για τους υποτελείς μου.»

«Στη χώρα τη δική μου» είπε η Τζιλ που όσο πέραγα

η ώρα τόσο και δεν τον χώνευε, «δεν τους έχουν και σε πολλή υπόληψη τους άντρες που οι γυναίκες τους τούς σέρνουν απ' τη μύτη».

«Σαν αποκτήσει η ευγένειά σου σύζυγο δικό της, θ' αλλάξει γνώμη, σου το εγγυώμαι» είπε ο Ιππότης που κατά τα φαινόμενα διασκεδάζε πολύ με όλη αυτή την κουβέντα. «Με τη Δέσποινά μου το πράγμα είναι εντελώς διαφορετικό. Νιώθω πανευτυχής να ζω ακολουθώντας τις συμβουλές της, που και στο παρελθόν με έχουν γλιτώσει από χιλιάδες κινδύνους. Δεν υπάρχει μητέρα να φρόντισε με περισσότερη τρυφερότητα το τέκνο της, απ' όσο η Βασίλισσα εμένα. Και, προσέξτε το αυτό, μέσα σ' όλες τις φροντίδες και τις ασχολίες της, βγήκαμε καβάλα στ' άλογά μας στον Επάνω Κόσμο ξανά και ξανά μόνο και μόνο για να συνηθίσουν τα μάτια μου στο φως του ήλιου. Όταν γίνεται αυτό, βγαίνω πάνοπλος και με την προσωπίδα μου κατεβασμένη. Κανείς δεν πρέπει να δει το πρόσωπό μου και κανείς δεν πρέπει ν' ακούσει τη φωνή μου. Γιατί, με την τέχνη τη μαγική που εκείνη κατέχει, γνωρίζει ότι τότε δεν θα μπορέσω ποτέ να γλιτώσω από το φοβερό γήτεμα που με αλυσοδένει. Δεν είναι, λοιπόν, μια τέτοια ύπαρξη άξια να τη λατρεύει ένας άντρας;»

«Σαν να μου φαίνεται για πολύ καλή κυρία πραγματικά» είπε ο Λασπομούρμουρος με ένα ύφος που εννοούσε το αντίθετο.

Δεν είχαν αποτελειώσει το φαγητό τους, κι ένιωθαν ολότελα εξοντωμένοι από τη διήγηση του Ιππότη. Ο Λασπομούρμουρος σκεφτόταν: «Άραγε τι παιχνίδι να παίζει στην πραγματικότητα αυτή η σκρόφα στην καμπούρα αυτού του νεαρού χαζοβιόλη». Ο Ευστάθιος σκεφτόταν: «Αυτός εδώ είναι στ' αλήθεια ένας μεγάλος μπεμπές· να 'ναι κολημμένος στη φούστα αυτής της γυναίκας. Βλάκας

που είναι!» Και η Τζιλ σκεφτόταν, «Έχω τρακάρει ηλίθιους, ξιπασμένους, εγωίσταρους και γαιδούρια, αλλά σαν κι αυτόν ποτέ!» Εκεί όμως που τέλειωναν το φαγητό τους, η διάθεση του Ιππότη άρχισε ν' αλλάζει. Τα γέλια κόπηκαν μαχαίρι.

«Φίλοι μου» είπε, «πλησιάζει η ώρα μου. Ντρέπομαι που θα πρέπει να με δείτε, αλλά και τρέμω να μείνω μόνος. Αμέσως τώρα θα έρθουν και θα με δέσουν χεροπόδαρα σ' εκείνον εκεί το θρόνο. Αλίμονο, δε γίνεται αλλιώς: γιατί μέσα στη μανία μου, έτσι μου λένε, καταστρέφω ό,τι αγγίζω».

«Δε μου λέτε» είπε ο Ευστάθιος, «βέβαια, λυπάμαι τρομερά γι' αυτά τα μάγια που σας έχουν κάνει, αλλά μ' εμάς τι πρόκειται να γίνει όταν θα έρθουν αυτοί οι τύποι να σας δέσουν; Κάτι λέγανε για να μας χώσουν φυλακή. Και δεν τρελαινόμαστε και πολύ με όλα αυτά τα θεοσκοτεινά μπουντρούμια. Θα προτιμούσαμε χίλιες φορές να

μέναμε εδώ μέχρι που εσείς να ... συνέλθετε... αν επιτρέπεται, δηλαδή».

«Καλή σκέψη!» είπε ο Ιππότης. «Κατά το έθιμο δε μένει κοντά μου αυτή την άσχημη για μένα ώρα άλλος κανείς παρά μόνο η ίδια η Βασίλισσα. Κι είναι τέτοια η τρυφερή της η φροντίδα για την τιμή μου, ώστε δε θα άφηνε άλλα αυτιά από τα δικά της ν' ακούν τα λόγια που τα χείλη μου προφέρουν την ώρα της τρέλας μου. Ωστόσο, δε μου είναι εύκολο να πείσω αυτούς που με φροντίζουν να σας επιτρέψουν να μείνετε κοντά μου. Σαν ν' ακούω κιόλας τ' απαλά τους βήματα πάνω στις σκάλες. Βγείτε από κείνη εκεί την πόρτα: οδηγεί στα άλλα διαμερίσματά μου. Πηγαίνετε εκεί και ή θα περιμένετε τον ερχομό μου όταν θα μ' έχουν λύσει, ή, αν επιθυμείτε, μπορείτε να επιστρέψετε και να μείνετε μαζί μου την ώρα του παραλογισμού μου.»

Συμμορφώθηκαν με την υπόδειξή του και βγήκαν έξω από το δωμάτιο περνώντας από μια πόρτα που μέχρι εκείνη την ώρα ήταν κλειστή. Και με μεγάλη τους χαρά είδαν ότι τούτη τη φορά δε βρέθηκαν μέσα σε σκοτάδια, αλλά σ' ένα διάδρομο που φωτιζόταν. Δοκίμασαν ν' ανοίξουν διάφορες πόρτες κι ανακάλυψαν (κάτι που το είχαν φοβερή ανάγκη) ζεστό νερό μέχρι και καθρέφτη. «Ούτε που μας πρότεινε να πλυθούμε πριν το γεύμα» είπε η Τζιλ σκουπίζοντας το πρόσωπό της. «Μα τι εγώισταρος που είναι!»

«Θα γυρίσουμε πίσω να παρακολουθήσουμε τα μάγια ή θα μείνουμε εδώ;» ρώτησε ο Ευστάθιος.

«Εγώ ψηφίζω να μείνουμε εδώ» είπε η Τζιλ. «Προτιμώ να μην τα δω.» Τα 'λεγε αυτά, όμως την ίδια ώρα ένιωθε να την τρώει λιγάκι η περιέργεια.

«Όχι, να πάμε πίσω» είπε ο Λασπομούρμουρος.

«Μπορεί να φωτιστούμε λιγάκι, και νομίζω το χρειαζόμαστε. Πάω στοίχημα ότι αυτή η Βασίλισσα είναι μάγισσα και μάλιστα κακιά. Κι όσο γι' αυτούς τους Εγκατωκοσμίτες θα μας δώσουν μια γερή κατακεφαλιά με την πρώτη ευκαιρία. Σ' αυτή εδώ τη χώρα, μυρίζομαι μεγαλύτερους κινδύνους και απάτες και μαγείες και προδοσίες απ' οπουδήποτε αλλού. Πρέπει να 'χουμε το νου μας.»

Ξαναβγήκαν στο διάδρομο και γύρισαν πίσω. Έσπρωξαν απαλά την πόρτα, κι «Εντάξει» είπε ο Ευστάθιος εννοώντας ότι τριγύρω δεν υπήρχε κανένας του Κόσμου στα Έγκατα της Γης. Ύστερα μπήκαν όλοι μέσα στο δωμάτιο όπου είχαν δειπνήσει.

Η κεντρική πόρτα τώρα ήταν κλειστή κι έκρυβε την κουρτίνα απ' όπου είχαν περάσει όταν πρωτόρθαν. Ο ιππότης ήταν καθισμένος σ' έναν παράξενο ασημένιο θρόνο, δεμένος στους αστραγάλους, στα γόνατα, στους ώμους, στον καρπό και στη μέση. Το μέτωπό του ήταν ιδρωμένο και το πρόσωπό του έδειχνε γεμάτο αγωνία.

«Περάστε μέσα, φίλοι μου» είπε ρίχνοντας μια γρήγορη ματιά. «Ακόμα δε μ' έχει πιάσει η κρίση. Μην κάνετε θόρυβο γιατί είπα σ' αυτόν τον αρχιθαλαμηπόλο που έχω πάνω απ' το κεφάλι μου ότι πήγατε για ύπνο. Να το... τώρα το νιώθω να 'ρχεται. Γρήγορα! Ακούστε με όσο ελέγχω το νου μου. Όταν με πιάσει η κρίση, είναι πολύ πιθανό ν' αρχίσω να σας ικετεύω και να εκλιπαρώ, με παρακάλια ή απειλές, να λύσετε τα δεσμά μου. Έτσι λένε ότι κάνω. Θα επικαλούμαι όλα τα ιερά και όσια κι όλα τα τρομερά για να σας πείσω. Αλλά εσείς να μη μ' ακούτε. Κάντε την καρδιά σας πέτρα και βουλώστε τ' αυτιά σας. Γιατί όσο είμαι δεμένος θα είστε ασφαλείς. Αν όμως τύχει και βρεθώ ποτέ λυτός κι ελεύθερός απ' αυτόν εδώ το

θρόνο, τότε το πρώτο που θα μου συμβεί είναι ότι θα με πιάσει λύσσα κι ύστερα» – κι ανατρίχιασε – «θα μεταμορφωθώ σ' ένα σιχαμερό ερπετό».

«Μη φοβάσαι και δε σε λύνουμε» είπε ο Λασπομούρμουρος. «Δεν έχουμε καμιά όρεξη να 'μαστε παρέα με μανιακούς· ούτε και με φίδια.»

«Να λείπει!» είπαν ταυτόχρονα ο Ευστάθιος και η Τζιλ.

«Όμως για κοιτάτε!» είπε ψιθυριστά ο Λασπομούρμουρος. «Μην είμαστε και τόσο σίγουροι. Να 'χουμε το νου μας. Τα κάναμε ρόιδο μέχρι τώρα, μην τα ξανακάνουμε! Έτσι και τον πιάσει αυτό το πράμα, θα κάνει πονηριές, δε θέλει ρώτημα. Εμείς θα 'χουμε εμπιστοσύνη αναμεταξύ μας; Θα δώσουμε το λόγο μας πως ό,τι και να πει, εμείς δε θ' αγγίξουμε τα σκοινιά; Ό,τι και να πει, με προσέχετε, ε;»

«Έγινε!» είπε ο Ευστάθιος.

«Με τίποτε δεν πρόκειται ν' αλλάξω απόφαση· ό,τι και να πει, ό,τι και να κάνει.»

«Για σιγά! Κάτι τρέχει» είπε ο Λασπομούρμουρος.

Ο Ιππότης έβγαζε βογκητά. Το πρόσωπό του ήταν άσπρο σαν το πανί και στριφογύριζε μέσα στα δεσμά του. Είτε γιατί τον λυπήθηκε, είτε για κάποιον άλλο λόγο, η Τζιλ σκέφτηκε ότι τώρα της φαινόταν πιο συμπαθητικός απ' ό,τι πρωύτερα.

«Αχ!» βόγκηξε. «Μάγια, μάγια... βαρύς, μπλεγμένος, παγερός, υγρός ο ιστός, τα μάγια του κακού. Θαμμένος ζωντανός. Χωμένος μέσα, κάτω από τη γη, στο βαθύ, μαύρο σκοτάδι... πόσα χρόνια πάνε;... Να είναι δέκα ή χίλια τα χρόνια που ζω μέσα σε τούτο το πηγάδι; Σκουληκάνθρωποι σούρνονται ολόγυρά μου. Ω, λυπηθείτε με. Βγάλτε με από δω. Αφήστε με να γυρίσω πίσω. Αφήστε

με να νιώσω την πνοή του ανέμου, ν' αντικρίσω τον ουρανό... Κάποτε υπήρχε μια λιμνούλα. Κοίταζες μέσα στο νερό κι έβλεπες τ' αντιφέγγισμα των γύρω δέντρων και πιο πέρα, στο βάθος, το γαλάζιο ουρανό.»

Μιλούσε χαμηλόφωνα· ύστερα σήκωσε το κεφάλι και κάρφωσε τα μάτια του επάνω τους και με δυνατή και καθαρή φωνή είπε:

«Κάντε γρήγορα! Είμαι στα λογικά μου τώρα. Κάθε νύχτα είμαι στα λογικά μου. Αχ, ας μπορούσα να φύγω από τούτο το μαγεμένο θρόνο, και τότε να δείτε για πόσο θα κράταγε. Θα ξαναγινόμουν άνθρωπος. Όμως κάθε βράδυ με δένουν, κι έτσι κάθε βράδυ χάνω ακόμα μια ευκαιρία. Εσείς όμως δεν είστε εχθροί μου. Δεν είμαι δικός σας φυλακισμένος. Κάντε γρήγορα! Κόψτε αυτά τα σκοινιά».

«Ακίνητοι! Ψυχραιμοι!» είπε ο Λασπομούρμουρος στα δυο παιδιά.

«Σας ικετεύω να με ακούσετε» είπε ο Ιππότης κάνοντας μεγάλη προσπάθεια να μιλήσει ήρεμα. «Μήπως σας έχουν πει ότι αν με ελευθερώσετε από αυτό το θρόνο θα σας σκοτώσω ή θα μεταμορφωθώ σε ερπετό; Από την έκφρασή σας, καταλαβαίνω ότι αυτό σας είπαν. Είναι ψέμα. Αυτό που συμβαίνει είναι ότι ετούτη την ώρα έχω ξεκάθαρο μυαλό: την υπόλοιπη μέρα είναι που είμαι μαγεμένος. Εσείς δεν είστε πλάσματα του Κάτω Κόσμου ούτε και μάγοι. Γιατί πηγαίνετε με το μέρος τους; Κάντε μου τη χάρη, κόψτε τα σκοινιά.»

«Ψυχραιμία! Ψυχραιμία! Ψυχραιμία!» έλεγαν ο ένας στον άλλο οι τρεις σύντροφοι.

«Αχ, η καρδιά σας είναι από πέτρα» είπε ο Ιππότης. «Πιστέψτε με, αυτή τη στιγμή έχετε μπροστά σας έναν ταλαίπωρο που έχει υποφέρει τα πάνδεινα που δε θα τ'

άντεχε η ψυχή κανενός θνητού. Τι κακό σας έχω κάνει για να είστε με το μέρος των εχθρών μου και να παρατείνετε τη δυστυχία μου; Και ο χρόνος κυλάει. Μόνο τώρα μπορείτε να με σώσετε: όταν περάσει αυτή η ώρα, θα ξαναχάσω τα λογικά μου – ένα παιχνίδι, ένα σκυλάκι σαλονιού, καλύτερα να πω μάλλον πιόνι, υποχείριο τής πιο διαβολικής μάγισσας που σχεδίασε τις συμφορές των ανθρώπων. Κι απ' όλες τις νύχτες, ετούτη εδώ, που λείπει κι είναι μακριά! Μου αφαιρείτε μια ευκαιρία που μπορεί ποτέ να μην ξανάρθει.»

«Τι φοβερό πράμα. Μακάρι να μην είχαμε έρθει ώσπου να του πέρναγε» είπε η Τζιλ.

«Ψυχραιμία!» είπε ο Λασπομούρμουρος.

Η φωνή του φυλακισμένου τώρα ήταν δυνατή, στριγκιά. «Αφήστε με λοιπόν να φύγω. Δώστε μου το σπαθί μου. Το σπαθί μου! Ας ελευθερωθώ και θα πάρω τέτοια εκδίκηση που τα όντα του Κόσμου στα Έγκατα της Γης θα τη θυμούνται για χιλιάδες χρόνια!»

«Τώρα τον πιάνει η τρέλα» είπε ο Ευστάθιος. «Ελπίζω να κρατάνε τα σκοινιά».

«Ναι» είπε ο Λασπομούρμουρος. «Έτσι και τον άφηνε ελεύθερο κανείς τώρα, θα 'χε διπλή τη φυσική του δύναμη. Και δεν τα πάω καθόλου καλά με τούτο το σπαθί μου. Θα μας συγυρίσει και τους δυο, δε θέλει ρώτημα· και θα μείνει η Πόουλ μονάχη της να τα βγάλει πέρα με το φίδι.»

Ο φυλακισμένος τώρα αγωνιζόταν με τέτοια δύναμη να ξεσφίξει τα δεσμά του, που τα σκοινιά κόπηκαν στον καρπό του χεριού και στους αστραγάλους. «Έχετε υπόψη σας» είπε, «έχετε υπόψη σας, πως μια βραδιά κατάφερα και τα έσπασα. Όμως τότε η μάγισσα ήταν κοντά μου. Δε θα την έχετε απόψε να σας βοηθήσει. Ελευθε-

ρώστε με τώρα, και θα είμαι φίλος σας. Αλλιώς, εχθρός σας μέχρι θανάτου».

«Έξυπνο κόλπο, έτσι;» είπε ο Λασπομούρμουρος.

«Μια για πάντα» είπε ο φυλακισμένος, «σας εξορκίζω να με ελευθερώσετε. «Μα τους φόβους και τους πόθους όλους, μα τον λαμπερό ουρανό στον Επάνω Κόσμο, μα το μεγάλο Λιοντάρι, μα τον ίδιο τον Ασλάν, σας καθιστώ υπεύθυνους...»

«Οχ!» πάτησαν τη φωνή κι οι τρεις σύντροφοι σαν να τους τσίμπησε βελόνα. «Το σημάδι!» είπε ο Λασπομούρμουρος. «Ήταν οι λέξεις στο σημάδι» είπε ο Ευστάθιος πιο επιφυλακτικά. «Οχ, τι θα κάνουμε τώρα;» είπε η Τζιλ.

Το δίλημμά τους ήταν φοβερό. Και που δώσαν υπόσχεση ο ένας στον άλλο πως με τίποτα δε θα λευτερώνανε τον Ιππότη τι νόημα είχε, αφού τώρα ήταν κιόλας έτοιμοι να την αθετήσουν με το πρώτο που επικαλέσθηκε κάποιο όνομα σημαντικό. Από την άλλη μεριά, τι το όφελος να μάθουν τα σημάδια αν ήταν να μην τα ακολουθούν; Ήταν όμως δυνατόν να περίμενε ο Ασλάν να λύσουν κάποιον – και μάλιστα παρανοϊκό – επειδή το ζήτησε στ' όνομά του; Να ήταν απλή σύμπτωση; Κι αν η Βασίλισσα του Κόσμου στα Έγκατα της Γης είχε μάθει για τα σημάδια κι είχε βάλει τον Ιππότη να πετάξει τ' όνομα του Ασλάν για να τους παγιδεύσει; Όμως πάλι, αν αυτό ήταν το πραγματικό σημάδι;... Τα είχαν που τα είχαν κάνει μούσκεμα στα άλλα τρία· δε σήκωνε να τα κάνουν μούσκεμα και στο τέταρτο.

«Αχ, αν ξέραμε τι πρέπει να κάνουμε!» είπε η Τζιλ.

«Νομίζω πως ξέρουμε και παραξέρουμε» είπε ο Λασπομούρμouρος.

«Θες να πεις ότι όλα θα πάνε καλά αν τελικά τον λύσουμε;» είπε ο Ευστάθιος.

«Δεν ξέρω γι' αυτό» είπε ο Λασπομούρμouρος. «Βλέπεις, ο Ασλάν δεν της είπε της Πόουλ τι θα συνέβαινε. Της είπε μοναχά τι πρέπει να κάνει. Αυτός ο τύπος, έτσι και σταθεί στα πόδια του, θα μας ξεκάνει, δε θέλει ρώτημα. Αυτό όμως δεν πάει να πει ότι ξεμπερδεύουμε με το σημάδι.»

Στέκονταν και κοιτάζονταν με μάτια που πετάγαν σπίθες. Ήταν μια φοβερή στιγμή. «Λοιπόν!» είπε ξαφνικά η Τζιλ. «Ας τελειώνουμε. Γεια χαρά στον καθένα...!» Και χαιρετήστηκαν. Ο Ιππότης τώρα στρίγκλιζε· αφροί έβγαιναν από το στόμα του.

«Έλα, λοιπόν, Στούμποου» φώναξε ο Λασπομούρ-

μουρος. Κι οι δυο τους τράβηξαν τα σπαθιά τους και ζύγωσαν τον αιχμάλωτο.

«Στο όνομα του Ασλάν!» είπαν κι οι δυο μαζί κι άρχισαν μεθοδικά να κόβουν τα σκοινιά. Μόλις λευτερώθηκε ο φυλακισμένος, μ' ένα σάλτο βρέθηκε στην άλλη άκρη του δωματίου. Άρπαξε το δικό του σπαθί (που του το 'χαν πάρει κι ακουμπήσει πάνω στο τραπέζι) και το τράβηξε από το θηκάρι.

«Πρώτα εσύ!» φώναξε κι όρμησε κατά τον ασημένιο θρόνο. Θα πρέπει να ήταν φοβερό σπαθί. Το ασημί διαλύθηκε στην κόψη του σαν να 'τανε χαρτί. Δεν απόμειναν παρά μερικά στραπατσαρισμένα κομμάτια, που λαμπύριζαν πάνω στο πάτωμα. Ωστόσο κάτι παράξενο συνέβαινε: από τα θρύψαλα του ασημένιου θρόνου έβγαινε μια δυνατή λάμψη, ένας ήχος όπως της μακρινής βροντής, και (για κάποιο λεπτό) μια δυσάρεστη οσμή.

«Μείνε εκεί, μερό εργαλείο μαγείας!» είπε. «Δεν μπορεί πλέον η αφέντρα σου να σε χρησιμοποιήσει για άλλο θύμα!» Μετά γύρισε και κοίταξε καλά καλά τους σωτήρες του· κι εκείνο που «δεν πήγαινε καλά» στην έκφρασή του, ό,τι και να 'ταν αυτό, είχε εξαφανιστεί πια από το πρόσωπό του.

«Μα τι βλέπω!» φώναξε σαν είδε το Λασπομούρμουρο. «Έχω μπροστά μου ένα Βαλτο-Ψηλολέλεκα – έναν αληθινό, ζωντανό, τίμιο Ναρνιανό Βαλτο-Ψηλολέλεκα;»

«Α, ώστε έχεις ξανακούσει για τη Νάρνια! Μίλα λοιπόν!» είπε η Τζιλ.

«Την είχα λησμονήσει όσο διαρκούσαν τα μάγια;» ρώτησε ο Ιππότης. «Ε, τέλος πια μ' όλα ετούτα τα γητέματα. Μπορείτε να μάθετε τώρα ό,τι την ξέρω τη Νάρνια γιατί είμαι ο Ριλιανός, Πρίγκιπας της Νάρνια και πατέρας μου είναι ο Κασπιανός ο Μεγάλος Βασιλιάς.»

«Υψηλότατε!» είπε ο Λασπομούρμουρος κι έκανε μια βαθιά υπόκλιση (που μιμήθηκαν και τα παιδιά), «δε μας φέρνει ως εδώ λόγος άλλος παρά ν' αναζητήσουμε εσένα».

«Και ποιοι είναι οι άλλοι δυο απελευθερωτές μου;» ρώτησε ο Πρίγκιπας γυρνώντας κατά τον Ευστάθιο και την Τζίλ.

«Εμάς, Υψηλότατε, μας έστειλε ο ίδιος ο Ασλάν από το τέρμα του κόσμου για να σας βρούμε» είπε ο Ευστάθιος. «Εγώ λέγομαι Ευστάθιος και παλιότερα είχα ταξιδέψει με τον Ασλάν μέχρι το νησί Ραμάντου.»

«Χρωστάω και στους τρεις σας βαθιά ευγνωμοσύνη. Ποτέ μου δε θα μπορέσω να ξεπληρώσω αυτό που κάνατε για μένα» είπε ο Πρίγκιπας Ριλιανός. «Όμως μιλήστε μου για τον πατέρα μου. Ζει ακόμα;»

«Πριν φύγουμε από τη Νάρνια, κίνησε για τ' ανατολικά, Κύριέ μου» είπε ο Λασπομούρμουρος. «Η ευγένειά σου πρέπει να 'χει υπόψη της πως ο Βασιλιάς μας γέρασε. Χίλια τα εκατό να μην τ' αντέξει τούτο το ταξίδι.»

«Γέρασε, είπες. Πόσον καιρό λοιπόν είναι που βρίσκομαι στα χέρια αυτής της μάγισσας;»

«Έχουν περάσει δέκα χρόνια, Υψηλότατε, από τότε που χαθήκατε μέσα στο δάσος στα βόρεια της Νάρνια.»

«Δέκα χρόνια!» είπε ο Πρίγκιπας, περνώντας το χέρι πάνω από το πρόσωπό του σαν να 'θελε να διώξει τα παλιά. «Ναι, το πιστεύω. Τώρα που ξανάβρα τα λογικά μου μπορώ να τα θυμηθώ όλα αυτά τα χρόνια που ήμουν μαγεμένος. Αντίθετα, όταν ήμουν μαγεμένος δεν μπορούσα να θυμηθώ τον πραγματικό εαυτό μου. Και τώρα, καλοί μου φίλοι – αλλά για σταθείτε! Ακούω βήματα στις σκάλες (τι ανατριχιαστικό αυτό το αλαφροπάτημα σαν από μαλλιαρές πατούσες! Τι αηδία!) Αμπάρωσε την πόρ-

τα, αγόρι. Ή μάλλον όχι. Μου 'ρθε μια καλύτερη ιδέα. Θα τους ξεγελάσω τους Εγκατωκοσμίτες φτάνει να μου δώσει καμιά έμπνευση κι ο Ασλάν. Προσέξτε τι θα κάνω.»

Προχώρησε με αποφασιστικότητα κατά την πόρτα και την άνοιξε φαρδιά πλατιά.

.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΩΔΕΚΑΤΟ

Η Βασίλισσα της Χώρας στα Έγκατα της Γης

Εμφανίστηκαν δυο πλάσματα του Κόσμου στα Έγκατα της Γης, αλλά, αντί να μπουν μέσα στο δωμάτιο στήθηκαν στα πλάγια της πόρτας κάνοντας μια βαθιά υπόκλιση. Κι αμέσως παρουσιάστηκε το μόνο πρόσωπο που δεν περίμεναν ούτε κι είχαν καμιά όρεξη να δουν: την Κυρία με το Πράσινο Πέπλο, τη Βασίλισσα του Κόσμου στα Έγκατα της Γης. Στάθηκε στην πόρτα στήλη άλατος. Τα μάτια της πιάσαν στα γρήγορα την κατάσταση – τους τρεις ξένους, τον ασημένιο θρόνο σμπαρλιασμένο και τον Πρίγκιπα λυμένο, με το σπαθί στο χέρι.

Έγινε κάτασπρη σαν το πανί· όμως η Τζιλ σκέφτηκε ότι δεν είχε την ασπρίλα της τρομάρας που πιάνει μερικούς, αλλά της οργής. Για λίγο, η Μάγισσα κάρφωσε το βλέμμα της πάνω στον Πρίγκιπα· κι ήταν ένα βλέμμα φονικό. Ύστερα φάνηκε ν' αλλάζει γνώμη.

«Αφήστε μας» είπε στους δυο φρουρούς. «Και μην επιτρέψετε σε κανέναν να μας ενοχλήσει· θα τιμωρηθεί

με θάνατο.» Εκείνοι υπάκουσαν κι αλαφροπατώντας βγήκαν έξω. Η Μάγισσα-Βασίλισσα κλειδαμπάρωσε την πόρτα.

«Πες μου, λοιπόν, Πρίγκιπά μου» είπε. «Δεν σ' έπιασε ακόμα η βραδινή σου κρίση, ή μήπως την ξεπέρασες κιόλας; Και πώς στέκεις έτσι λυμένος; Ποιοι είναι αυτοί οι ξένοι; Μήπως είναι αυτοί που κατέστρεψαν το θρόνο, τη μοναδική σου ασφάλεια;»

Ο Πρίγκιπας Ριλιανός ανατρίχιασε σύγκορμος καθώς την άκουγε να μιλάει. Και όχι δίχως λόγο: δεν είναι κι εύκολο πράμα μέσα σ' ένα μισάωρο να λύσεις τα μάγια που σε δέναν εδώ και δέκα χρόνια. Καταβάλλοντας μεγάλη προσπάθεια, είπε:

«Κυρία μου, αυτός ο θρόνος είναι άχρηστος πλέον. Κι εσύ που τόσες φορές μου είχες πει πόσο πολύ με λυπόσουν για το ξόρκια που μ' έδεναν, θα χαρείς, το δίχως άλλο, να μάθεις πως όλα τέλειωσαν για πάντα. Καθώς φαίνεται, κάποιο λάθος θα 'γινε στον τρόπο θεραπείας από την ευγένειά σου. Με απελευθέρωσαν αυτοί εδώ, φίλοι μου αληθινοί. Τώρα είμαι στα λογικά μου κι έχω δυο πράματα να σου πω: Πρώτον, θα θυμάται η ευγένειά σου το σχέδιό της να με βάλει επικεφαλής μιας στρατιάς του Κόσμου στα Έγκατα της Γης για να κάνω έφοδο στον Επάνω Κόσμο κι εκεί, με τη βία, να γίνω βασιλιάς σε κάποια χώρα που δε μ' έβλαψε ποτέ. Κι αυτό δολοφονώντας τους φυσικούς της άρχοντες κι έτσι κατακτώντας το θρόνο τους σαν ένας αιμοσταγής και ξένος τύραννος. Τώρα που έχω συνέλθει, βρίσκω το σχέδιο ειδεχθές και αποκηρύσσω τη σύμπραξή μου σε μια τέτοια κακοήθεια. Και δεύτερον: είμαι γιος του Βασιλιά της Νάρνια, ο Ριλιανός, ο μοναδικός απόγονος του Κασπιανού του Δέκατου, που μερικοί αποκαλούν Κασπιανό τον Ποντοπόρο.

Επομένως, Κυρία μου, είναι σκοπός μου, καθώς επίσης και καθήκον μου, ν' αναχωρήσω πάραυτα από την αυλή της εξοχότητάς σου και να σπεύσω στη χώρα μου. Σου ζητώ σαν χάρη να εξασφαλίσεις σ' εμένα και στους φίλους μου ασφαλή επιστροφή παραχωρώντας μας κι έναν οδηγό που θα μας βγάλει μέσα από το σκοτεινό σου βασίλειο».

Τ' άκουγε όλα αυτά η Μάγισσα δίχως να βγάλει μιλιά. Μοναχά περιδιάβαινε με χάρη μέσα στο δωμάτιο, έχοντας το πρόσωπο συνέχεια γυρισμένο κατά τον Πρίγκιπα και τη ματιά της καρφωμένη πάνω του. Σαν έφτασε κοντά σ' ένα κασελάκι κολλητά στον τοίχο, όχι μακριά από το τζάκι, το άνοιξε και πρώτα πήρε μια χούφτα πράσινης σκόνης. Μετά την έριξε στη φωτιά. Δεν έβγαλε μεγάλη λάμψη παρά μια πολύ γλυκιά και μεθυστική ευωδιά. Κι όσο διαρκούσε η κουβέντα, αυτή η ευωδιά γινόταν εντονότερη ώσπου πλημμύρισε το δωμάτιο και σου δυσκόλευε τη σκέψη. Ύστερα, πήρε ένα μουσικό όργανο που έμοιαζε κάπως με μαντολίνο κι άρχισε να παίζει. Τα δάχτυλά της γρατσούνιζαν ένα μονότονο σκοπό που ύστερα από λίγο ούτε που τον πρόσεχες. Όμως, όσο λιγότερο τον πρόσεχες τόσο βαθύτερα χωνόταν στο μυαλό σου και στο αίμα σου. Κι αυτό σ' εμπόδιζε να σκεφτείς. Αφού ταιπώρησε τις χορδές για κάμποση ώρα (κι η γλυκιά εκείνη ευωδιά είχε γίνει πολύ έντονη) άρχισε να μιλάει με μια πολύ γλυκιά, ήρεμη φωνή.

«Νάρνια;» είπε. «Νάρνια; Πολλές φορές, στα όνειρά σου, σε είχα ακούσει, Κύριέ μου, να προφέρεις αυτή τη λέξη. Όμως, καλέ μου Πρίγκιπα, θα πρέπει να είσαι σοβαρά άρρωστος. Δεν υπάρχει καμιά χώρα να λέγεται Νάρνια.»

«Εμ, έλα που υπάρχει, Κυρία μου!» πετάχτηκε ο Λα-

σπομούρμουρος. «Βλέπεις τυχαίνει να ζω εκεί από γεννησιμιού μου.»

«Αλήθεια;» είπε η Μάγισσα. «Πες μου, παρακαλώ σε, πού βρίσκεται αυτή η χώρα;»

«Πάνω κει» είπε θαρρετά ο Λασπομούρμουρος δείχνοντας πάνω απ' το κεφάλι του. «Ε, δηλαδή, κάπου κατὰ κει.»

«Μα τι ακούω!» είπε η Βασίλισσα, μ' ένα καλοσυνάτο, απαλό, μελωδικό γέλιο. «Ώστε λοιπόν υπάρχει κάποια χώρα εκεί ψηλά, ανάμεσα στις πέτρες και στη λάσπη της οροφής;»

«Όχι εκεί, ντε» είπε ο Λασπομούρμουρος παλεύοντας ν' ανασάνει. «Θέλω να πω... στον Επάνω Κόσμο.»

«Και πού και τι είναι αυτό, παρακαλώ... το πώς το είπατε... ο Επάνω Κόσμος;»

«Όχου! Δεν μας παρατάς λέω εγώ!» είπε ο Ευστάθιος που πάλευε ν' αντισταθεί στο γήτεμα από την ευωδιά και το γρατσούνισμα. «Την ξέρεις και την παραξέρεις αυτή τη χώρα! Επάνω είναι· πάνω ψηλά, εκεί που μπορείς να δεις και ουρανό και ήλιο κι αστέρια. Αφού έχεις πάει κι εσύ η ίδια. Εκεί δε συναντηθήκαμε;»

«Σε καλό σου, αγόρι μου μικρό» γέλασε η Μάγισσα (και πιο όμορφο γέλιο δεν ακούστηκε ποτέ). «Ούτε που θυμάμαι να συναντηθήκαμε ποτέ. Βέβαια ανταμώνουμε φίλους σε παράξενους χώρους όταν ονειρευόμαστε. Δεν μπορείς όμως ν' απαιτείς να το θυμούνται και οι άλλοι λες και βλέπουν όλοι τα ίδια όνειρα!»

«Κυρία μου» είπε ο Πρίγκιπας αυστηρά, «μόλις πριν πληροφορήσα την ευγένειά σας ότι είμαι ο γιος του Βασιλιά της Νάρνια».

«Και πράγματι θα είσαι, φίλε μου!» είπε η Μάγισσα με μια φωνή γαλίφικη έτσι όπως όταν θες να ξεγελάσεις

ένα μικρό παιδί. «Και θα 'λεγα πως στις φαντασιώσεις σου θα 'σαι βασιλιάς σε πολλές χώρες, όχι σε μια.»

«Κι αν θες να ξέρεις μάλιστα, έχουμε πάει εκεί» πετάχτηκε η Τζιλ. Είχε τα νεύρα της γιατί καταλάβαινε ότι την πιάνανε τα μάγια κάθε λεπτό που περνούσε. Βέβαια και μόνο το γεγονός ότι ακόμα τα ένιωθε σήμαινε ότι δεν την είχαν πιάσει για τα καλά.

«Κι εσύ, ομορφούλα, θα είσαι η Βασίλισσα της Νάρνια το δίχως άλλο» είπε η Μάγισσα με ένα ύφος όλο μαλαγανιά και ψιλοειρωνεία.

«Σιγά να μην είμαι» είπε η Τζιλ χτυπώντας το πόδι της στο πάτωμα. «Εμείς είμαστε από άλλο κόσμο.»

«Ώστε έτσι! Ακόμα πιο ενδιαφέρον!» είπε η Μάγισσα. «Πες μας, λοιπόν, μικρή μου, πού βρίσκεται αυτός ο άλλος κόσμος. Ποια καράβια και ποιες άμαξες ενώνουν τους κόσμους μας;»

Εκείνη τη στιγμή βέβαια στο μυαλό της Τζιλ ήρθαν ένα σωρό πράματα: η Πειραματική Σχολή, η Αδέλα Πενιφάδερ, το σπίτι της, το ραδιόφωνο, ο κινηματογράφος, τ' αυτοκίνητα, τ' αεροπλάνα, τα καταστήματα, οι ουρές. Ωστόσο όλα φαίνονταν μακρινά και ξεθωριασμένα. (Και δώστου οληώρα ντρουν-ντρουν-ντρουν η Μάγισσα στις χορδές του μαντολίνου.) Η Τζιλ όμως δεν μπορούσε να θυμηθεί πώς τα λέγαν όλα αυτά τα πράματα στον κόσμο μας. Και τούτη τη φορά δεν της πέρασε απ' το μυαλό ότι φταίγαν τα μάγια, γιατί πια τα μάγια είχαν κάνει καλά τη δουλειά τους· και φυσικά, όσο πιο μαγεμένος είσαι τόσο πιο σίγουρος νιώθεις πως δεν είσαι διόλου μαγεμένος. Ακούστηκε λοιπόν να λέει (και κείνη την ώρα έκανε πολύ καλά που το 'πε):

«Μα όχι. Νομίζω πως αυτός ο άλλος κόσμος θα 'ναι κάποιιο όνειρο».

«Και βέβαια είναι όνειρο» είπε η Μάγισσα συνεχίζοντας να γρατσουνάει τις χορδές.

«Ναι, κάποιο όνειρο» ξανάπε η Τζιλ.

«Ποτέ δεν υπήρξε τέτοιος κόσμος» είπε η Μάγισσα.

«Όχι» είπαν η Τζιλ κι ο Ευστάθιος. «Δεν υπήρξε τέτοιος κόσμος.»

«Ποτέ δεν υπήρξε άλλος κόσμος παρά μόνο ο δικός μου» είπε η Μάγισσα.

«Ποτέ δεν υπήρξε άλλος κόσμος παρά μόνο ο δικός σου» είπαν και τα παιδιά.

Ο Λασπομούρμουρος αντιστεκόταν ακόμα. «Δεν έχω καλοκαταλάβει τι θέλετε όλοι σας να πείτε με τη λέξη κόσμος» είπε, μιλώντας με δυσκολία σαν να μην είχε αέρα ν' ανασάνει. «Δεν πά' να κοπανάς εσύ το βιολάκι σου μέχρι να σου ξεραθούν τα δάχτυλα! Εγώ θα συνεχίσω να θυμάμαι τη Νάρνια! Κι αν θες να ξέρεις, κι ολάκερο τον Επάνω Κόσμο. Δε θα τον ματαδούμε, δε θέλει ρώτημα. Μπορεί να τον έχεις σβήσει από το χάρτη ή να τον έχεις κάνει μαύρο κι άραχνο σαν τούτον εδώ. Το πιο πιθανό. Αυτό που ξέρω όμως εγώ είναι ότι κάποτε ζούσα εκεί. Έχω δει τον ουρανό γεμάτο αστέρια. Έχω δει τον ήλιο ν' ανατέλλει στην άκρη της θάλασσας και να βουτάει πίσω από τα βουνά το δειλινό. Και τον έχω δει μεσούρανα να με τυφλώνει με τη λάμψη του.»

Τα λόγια του Λασπομούρμουρου λειτούργησαν σαν διεγερτικό. Οι άλλοι τρεις ξανάρχισαν αμέσως ν' ανασαίνουν και να κοιτάζονται θαρρείς κι είχαν μόλις ξυπνήσει.

«Μα ναι!» φώναξε ο Πρίγκιπας. «Και βέβαια! Να 'χεις την ευλογία του Ασλάν, καλέ μου Βαλτο-Ψηλολέλεκ. Τούτα τα τελευταία λεπτά ονειρευόμασταν όλοι μας. Μα πώς ήταν δυνατό να το ξεχάσουμε; Και βέβαια έχουμε δει τον ήλιο.»

«Αν τον έχουμε δει λέει!» είπε ο Ευστάθιος. «Να 'σαι καλά, μωρέ Λασπομούρμουρε! Σαν να μου φαίνεται πως είσαι ο μόνος που 'χει λίγο μυαλό εδώ μέσα.»

Και τότε ακούστηκε η φωνή της Μάγισσας. Έμοιαζε με φωνή περιστέρας που σιγανογουργουρίζει πάνω στις ψηλές φτελιές σε κήπο παλιού αρχοντικού, ώρα τρεις, νυσταλέο απομεσήμερο μες στο κατακαλόκαιρο. Και εί-
πε:

«Και τι είναι αυτός ο ήλιος που αναφέρετε όλοι σας; Σημαίνει κάτι αυτή η λέξη;»

«Σημαίνει και παρασημαίνει» είπε ο Ευστάθιος.

«Εξηγείστε μου, λοιπόν, περί τίνος πρόκειται;» είπε η Μάγισσα (και δώστου ντρουν ντρουν ντρουν, το βιολί της αυτή).

«Με την άδειά σου» είπε ο Πρίγκιπας πολύ ψυχρά και ευγενικά. «Τη βλέπεις εκείνη τη λάμπα; Είναι σφαιρική και κίτρινη και φωτίζει όλο το δωμάτιο· και κρέμεται

επίσης από την οροφή. Λοιπόν· αυτό το πράμα που αποκαλούμε ήλιο είναι σαν τη λάμπα, μόνο πολύ πιο μεγάλη και λαμπερή. Φωτίζει ολόκληρο τον Επάνω Κόσμο και κρέμεται από τον ουρανό.»

«Κρέμεται από πού είπες, Κύριέ μου;» ρώτησε η Μάγισσα· και τότε, ενώ όλοι σκέφτονταν τι απάντηση να της δώσουν, εκείνη πρόσθεσε, μ' εκείνα τα απαλά, ασημένια γέλια που ήξερε: «Τα βλέπετε; Όταν προσπαθείτε να σκεφτείτε καθαρά τι πράμα πρέπει να 'ναι αυτός ο ήλιος, δεν τα καταφέρνετε. Το μόνο που μου λέτε είναι πως μοιάζει με λάμπα. Άρα ο ήλιος σας είναι ένα όνειρο· και στ' όνειρο αυτό είδατε ένα αντίγραφο της λάμπας. Η λάμπα είναι κάτι αληθινό· ο ήλιος δεν είναι παρά ένα παραμύθι για μικρά παιδιά».

«Ναι, τώρα το κατάλαβα» είπε η Τζιλ με βαριά, απελπισμένη φωνή. «Έτσι θα πρέπει να 'ναι.» Το 'λεγε και το 'βρισκε και πολύ λογικό.

Με αργή και σοβαρή φωνή η Μάγισσα ξανάπε: «Δεν υπάρχει ήλιος». Δε μίλησε κανείς. Εκείνη επανέλαβε με πιο απαλή και βαθιά φωνή. «Δεν υπάρχει ήλιος.» Ύστερα από κάποια παύση, και κάποιο αγώνα στο μυαλό τους μέσα, είπαν και οι τέσσερις μαζί. «Δίκιο έχει. Δεν υπάρχει ήλιος.» Τι ανακούφιση που παραδόθηκαν και το παραδέχτηκαν.

«Ποτέ δεν υπήρξε ήλιος» είπε η Μάγισσα.

«Όχι. Ποτέ δεν υπήρξε ήλιος» είπε ο Πρίγκιπας και ο Βαλτο-Ψηλολέλεκας και τα παιδιά.

Τα τελευταία λίγα λεπτά, η Τζιλ είχε την αίσθηση ότι έπρεπε να βάλει τα δυνατά της να θυμηθεί κάτι. Κι εκείνη τη στιγμή το κατάφερε. Ωστόσο ήταν πολύ επικίνδυνο να το πει. Ένιωθε τα χείλια της κλειδωμένα. Τελικά, με μια υπεράνθρωπη προσπάθεια κατάφερε και είπε:

«Υπάρχει ο Ασλάν!»

«Ο Ασλάν;» είπε η Μάγισσα, γρατσουνώντας όσο πιο γρήγορα γινόταν τις χορδές. «Τι ωραίο όνομα! Τι σημαίνει;»

«Ο Ασλάν είναι το μεγάλο Λιοντάρι που μας κάλεσε να έρθουμε από τον κόσμο μας» είπε ο Ευστάθιος, «και μας έστειλε σε τούτον εδώ για να βρούμε τον Πρίγκιπα Ριλιανό».

«Τι είναι το *λιοντάρι*;» ρώτησε η Μάγισσα.

«Να τα μας πάλι!» είπε ο Ευστάθιος. «Δεν το ξέρεις; Πώς να της το περιγράψουμε τώρα. Έχεις δει ποτέ σου γάτα;»

«Μα φυσικά» απάντησε η Βασίλισσα. «Τις λατρεύω τις γάτες.»

«Ε, λοιπόν. Το λιοντάρι είναι λίγο – πολύ λίγο, έχει υπόψη σου – σαν τεράστια γάτα με χαίτη. Δηλαδή, όχι σαν τη χαίτη του αλόγου, ξέρεις, ε; Θυμίζει περισσότερο την περούκα που φοράνε οι δικαστές. Και είναι κίτρινη. Και τρομερά δυνατή.»

Η Μάγισσα κούνησε το κεφάλι της. «Κατάλαβα» είπε, «όσο κατάλαβα για τον περίφημο *ήλιο* σας, άλλο τόσο κατάλαβα τώρα για το *λιοντάρι* σας. Έχετε δει λάμπες, και στη φαντασία σας φτιάξατε μια μεγαλύτερη και πιο λαμπερή λάμπα και της δώσατε το όνομα *ήλιος*. Έχετε δει γάτες, και τώρα ονειρεύεστε μια μεγαλύτερη και ομορφότερη γάτα και θέλετε να της δώσετε το όνομα *λιοντάρι*. Ωραία είναι όλα αυτά αλλά, για να πω την αλήθεια, δεν είναι της ηλικίας σας πράγματα. Και προσέξτε και τούτο: τίποτα καινούριο δεν μπορείτε να φτιάξετε με τη φαντασία σας παρά μόνο αντίγραφα από τον πραγματικό κόσμο, τον κόσμο το δικό μου που είναι και ο μοναδικός. Όσο για σένα, Πρίγκιπά μου, εσύ που είσαι ένας

ώριμος άντρας πια, ντροπή σου! Δεν ντρέπεσαι μ' αυτά τα καμώματα; Συνέλθετε, όλοι σας. Βάλτε στην άκρη όλα αυτά τα παιδιάστικα κόλπα. Σας έχω δουλειά στον αληθινό κόσμο. Δεν υπάρχει καμιά Νάρνια, κανένας Επάνω Κόσμος, κανένας ουρανός, κανένας ήλιος, κανένας Ασλάν. Ελάτε, ελάτε! Όλοι για ύπνο! Κι από αύριο, ας σοβαρευτούμε πια. Μα πρώτα έναν καλό ύπνο· ένα βαθύ ύπνο, σε μαλακά μαξιλάρια, έναν ύπνο χωρίς ανόητα όνειρα.»

Ο Πρίγκιπας και τα δυο παιδιά στέκονταν με το κεφάλι κρεμασμένο, τα μάγουλα ξαναμμένα, τα μάτια μισόκλειστα· δίχως ίχνος δύναμης πλέον. Τα μάγια είχαν πιάσει ολοκληρωτικά σχεδόν. Ο Λασπομούρμουρος όμως έκανε μια απελπισμένη προσπάθεια να μαζέψει όση δύναμη του είχε απομείνει και πήγε κατά τη φωτιά. Και τότε έκανε κάτι πολύ γενναίο. Ήξερε ότι δε θα πονούσε όσο ένας άνθρωπος· γιατί τα πόδια του (που ήταν γυμνά) ήταν πετσωμένα και σκληρά και ψυχρόαιμα σαν της πάπιας. Ήξερε ωστόσο ότι θα ένιωθε αρκετά δυνατό πόνο· και τον ένιωσε. Έβαλε το γυμνό του πόδι πάνω στη φωτιά και πάτησε με δύναμη, θρυμματίζοντας μπόλι-κα καμένα ξύλα που σκόρπισαν σε στάχτες. Κι αμέσως έγιναν τρία πράματα.

Πρώτον, μειώθηκε εντυπωσιακά εκείνη η γλυκιά και βαριά ευωδιά. Γιατί, μολονότι η φωτιά δεν είχε ολότελα σβηστεί, παρά μόνο ένα μέρος, ό,τι είχε απομείνει μύριζε έντονα τσουρουφλισμένο βαλτο-ψηλολέλεκα, που δεν ήταν και κανένα θεσπέσιο άρωμα. Στη στιγμή ξεκαθάρισε το μυαλό τους. Ο Πρίγκιπας και τα δυο παιδιά όρθωσαν το κεφάλι ξανά κι άνοιξαν τα μάτια.

Δεύτερον, η Μάγισσα με μια δυνατή, άγρια φωνή, που δεν είχε καμιά σχέση μ' εκείνη τη γλυκιά που μέχρι τώρα

είχαν ακούσει, τσίριξε: «Τι κάνεις εκεί; Για τόλμησε να ξαναπειράξεις τη φωτιά μου, βρομολασπιάρη, και θα κά-
νω να τρέχει φωτιά μέσα στις φλέβες σου αντί για αίμα».

Τρίτον, με τον πόνο αυτό που ένωσε ο Λασπομούρ-
μουρος, ένωσε συνάμα να ξεκαθαρίζει το μυαλό του τό-
σο ώστε να έχει απόλυτη συνείδηση αυτού που πραγμα-
τικά σκεφτόταν. Δεν υπάρχει τίποτα πιο αποτελεσματικό
για να λυθούν ορισμένα μάγια από ένα γερό σοκ πόνου.

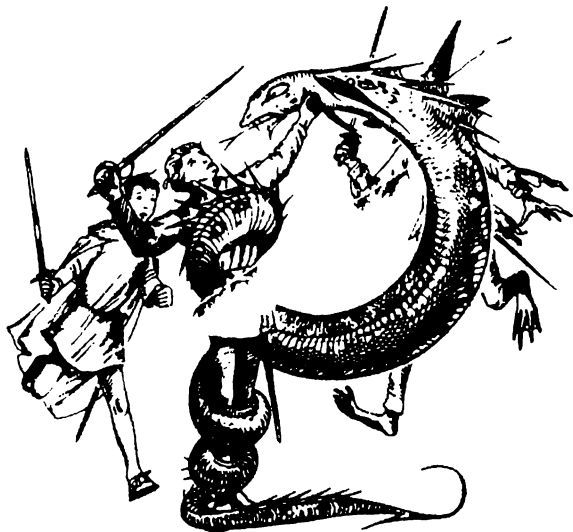
«Μοναχά μια λέξη, Κυρία μου» είπε καθώς ερχόταν
από τη φωτιά κουτσαίνοντας από τον πόνο. «Μια λέξη.
Όλα όσα μας είπες είναι πολύ σωστά. Δε θέλει ρώτημα.
Εγώ είμαι ένας τύπος που συνήθως βλέπω τα πράματα
απ' τη χειρότερή τους όψη κι ύστερα χαίρομαι να τα βλέ-
πω απ' την καλύτερη. Έτσι, λοιπόν, δε θ' αρνηθώ τα όσα
είπες. Πρέπει όμως να προσθέσουμε ακόμα κάτι. Ας
πούμε ότι όλα αυτά τα πράματα – τα δέντρα, το γρασίδι,
τον ήλιο, το φεγγάρι, τ' αστέρια κι αυτόν ακόμα τον
Ασλάν – τα έχουμε μοναχά *ονειρευτεί*, ότι τα έχουμε
βγάλει από το μυαλό μας. Ας πούμε ότι είναι έτσι. Ε, λοι-
πόν, τότε, ένα έχω να πω: όσα έχουμε κατεβάσει απ' το
μυαλό μας μοιάζουν πολύ πιο σπουδαία από τα πραγμα-
τικά. Ας πούμε πως τούτο το μαύρο λαγούμι που 'ν' το
βασίλειό σου *είναι* ο μοναδικός κόσμος που υπάρχει. Ε,
τότε, το μόνο που μπορώ να πω είναι αλίμονό μας. Είναι
στ' αλήθεια πολύ αστείο αν το καλοσκεφτείς. Λες πως
δεν είμαστε παρά τέσσερα παιδιά που κατεβάσαμε απ'
την γκλάβα μας ένα παιχνίδι. Να όμως που τέσσερα παι-
διά μπορούν με το παιχνίδι τους να φτιάξουν έναν κόσμο
που μπροστά του ο δικός σου δεν πιάνει χαρτωσιά. Γι'
αυτό, λοιπόν, εγώ θα πάω με το μέρος αυτού του κόσμου
που βγήκε από τούτο το παιχνίδι. Πάω με το μέρος του
Ασλάν κι ας μην υπάρχει κανένας Ασλάν να τον διαφε-

ντεύει. Εγώ σκοπεύω να ζήσω ως Ναρνιανός ακόμα κι αν δεν υπάρχει καμιά Νάρνια. Δε μένει λοιπόν παρά να σ' ευχαριστήσουμε για το ωραίο δείπνο και, εφόσον οι δυο κύριοι και η νεαρή δεσποινίς είναι έτοιμοι, αναχωρούμε από την αυλή σου τούτη δα τη στιγμή και ξεκινάμε μέσα στο σκοτάδι μ' ένα σκοπό στη ζωή μας: να ψάξουμε να βρούμε τον Επάνω Κόσμο. Όχι πως θα ζήσουμε και αιώνια. Δεν το νομίζω· μα δε θα χάσουμε και τίποτα αν ο κόσμος είναι τόσο απάισιος καταπώς μας τα λες.»

«Ζήτω! Καλέ μου Λασπομούρμουρε» φώναξαν ο Ευστάθιος και η Τζιλ. Μα ξαφνικά ο Πρίγκιπας πάτησε μια δυνατή φωνή, «Το νου σας! Προσοχή στη Μάγισσα!»

Κι όταν γύρισαν να τη δουν, τα 'χασαν.

Το μουσικό όργανο που κρατούσε έπεσε από τα χέρια της. Τα μπράτσα της θαρρείς και κόλλησαν στα πλευρά της. Τα πόδια της μπλέχτηκαν το 'να με τ' άλλο κι οι πατούσες σαν να εξαφανίστηκαν. Η μακριά ουρά τής πράσινης φούστας της έγινε σκληρή και στέρεη κι έμοιαζε σαν να ήταν πια ένα σώμα με τα μπλεγμένα της πόδια που τώρα είχαν γίνει μια πράσινη στήλη που σπαρταρούσε. Κι ετούτη η πράσινη στήλη που σπαρταρούσε έκανε καμπύλες και στριψίματα λες και δεν υπήρχαν αρμοί, ή, θα μπορούσες να πεις πως ήταν μοναχά αρμοί που την αποτελούσαν. Το κεφάλι της είχε γύρει πίσω κι ενώ η μύτη της ολοένα μάκραινε, όλα τα άλλα χαρακτηριστικά του προσώπου της έλεγες πως χάνονταν κι είχαν μείνει μοναχά τα μάτια. Πελώρια μάτια που πετούσαν φλόγες τώρα πια, δίχως φρύδια και ματοτσίνορα. Μπορεί όλα αυτά να παίρνουν χρόνο για να τα γράψεις στο χαρτί· μα, στην πραγματικότητα, έγιναν με τέτοια ταχύτητα που ίσα που πρόφταινες να τα δεις. Πριν προλάβουν να κάνουν κάτι, η αλλαγή είχε ολοκληρωθεί. Το πελώριο ερ-

πετό, που ήταν η ίδια η Μάγισσα, πράσινο σαν δηλητήριο, με πάχος ίσα με τη μέση της Τζιλ, τινάχτηκε κι έφερε δυο τρεις κύκλους τη σιχαμερή ουρά του γύρω από τα πόδια του Πρίγκιπα. Γρήγορο σαν την αστραπή έκανε ακόμα μια θηλιά και τυλίχτηκε στο σώμα του με σκοπό να του ακινητοποιήσει το χέρι που κράταγε το σπαθί. Όμως εκείνος δεν έχασε χρόνο. Σήκωσε και τα δυο του χέρια ψηλά ελευθερώνοντάς τα: ο ζωντανός βρόγχος έσφιξε μοναχά το στήθος του – έτοιμος να σφίξει τα πλευρά του και να τα κάνει θρύψαλα με την ίδια ευκολία που σπας ξυλαράκια για προσάναμμα.

Με το αριστερό του χέρι, ο Πρίγκιπας έπιασε το λαιμό του ερπετού σφιχτά, ζουλώντας το μέχρι που να πνιγεί. Το πρόσωπο του ερπετού (αν μπορεί να το πει κανείς πρόσωπο) ήταν καμιά δεκαριά πόντους κοντά στο

δικό του. Η φοβερή, διχαλωτή γλώσσα μπαινόβγαινε τρεμουλιαστή χωρίς όμως να μπορεί να τον αγγίξει. Έκανε το δεξί του χέρι πίσω, για να πάρει φόρα έτσι ώστε το σπαθί του να πέσει με δύναμη. Στο αναμεταξύ ο Ευστάθιος κι ο Λασπομούρμουρος άρπαξαν κι αυτοί τα δικά τους σπαθιά κι όρμησαν για να τον βοηθήσουν. Και τα τρία χτυπήματα πέσανε ταυτόχρονα: του Ευστάθιου (που πήγε στο βρόντο γιατί δεν κατάφερε ούτε τα λέπια να διαπεράσει) έπεσε στο σώμα του ερπετού, λίγο πιο κάτω από το χέρι του Πρίγκιπα. Ωστόσο, τ' άλλα δυο, του Πρίγκιπα και του Λασπομούρμουρου πέσανε και τα δυο πάνω στο λαιμό του. Μα ακόμα κι αυτά δεν το ξεκά-ναν εντελώς. Βέβαια χαλάρωσε κάπως το σφίξιμό του στα πόδια και το στέρνο του Ριλιανού. Όμως χρειάστηκε να δώσουν απανωτά χτυπήματα ώσπου να πετσοκόψουν το κεφάλι. Αν και σκοτωμένο, το τρομερό ερπετό συνέχι-σε να κουλουριάζεται και να σπαρταράει, λες κι έβλεπες ένα κομμάτι σύρμα να ξετυλίγεται· όπως καταλαβαίνετε, το πάτωμα είχε το μαύρο του το χάλι.

Μόλις πήρε ανάσα, ο Πρίγκιπας είπε: «Κύριοι, σας ευχαριστώ». Για πολλή ώρα, οι τρεις νικητές στάθηκαν κοιτώντας ο ένας τον άλλο, κοντανασαίνοντας, δίχως να βγάζουνε μιλιά. Ευτυχώς που η Τζιλ ήταν από ώρα κά-που καθισμένη και δε σάλευε· έλεγε λοιπόν από μέσα της: «Παναγία μου, κάνε να μη λιποθυμήσω – ή να πατή-σω τα κλάματα – ή να μην κάνω τίποτα ηλίθιο τέλος πάντων».

«Η βασιλική μου μητέρα πήρε την εκδίκησή της» είπε ο Ριλιανός αμέσως. «Δε χωράει αμφιβολία ότι αυτό εδώ είναι το ίδιο ερπετό που μάταια είχα κυνηγήσει τότε κοντά στην πηγή στο δάσος της Νάρνια, χρόνια πριν. Όλο αυτό τον καιρό, ήμουν αγκάβος της φόνισσας της μητέ-

ρας μου. Αυτό που μ' ευχαριστεί, κύριοι, είναι ότι αυτή η απαίσια Μάγισσα τώρα στο τέλος ξαναπήρε τη μορφή φιδιού. Δε θα το άντεχε η καρδιά μου, μα ούτε και η τιμή μου να σκοτώσω μια γυναίκα. Όμως ας φροντίσουμε την κυρία!» Εννοούσε την Τζιλ.

«Είμαι μια χαρά. Ευχαριστώ» είπε εκείνη.

«Δεσποσύνη» είπε ο Πρίγκιπας και υποκλήθηκε. «Δείξατε απaráμιλλο θάρρος. Συμπεραίνω λοιπόν, ότι το δίχως άλλο έχετε ευγενική καταγωγή στον κόσμο το δικό σας. Όμως, ελάτε, φίλοι μου. Εδώ υπάρχει ακόμα λίγο κρασί. Ας βρέξουμε τα χείλη μας κι ας πιούμε στην υγεία των φίλων. Κι ύστερα, στα σχέδιά μας!»

«Να μια καλή ιδέα, Κύριέ μου!» είπε ο Λασπομούρ-μουρος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΤΡΙΤΟ

Τα Έγκατα της Γης χωρίς Βασίλισσα

Ένωθαν όλοι τους ότι την άξιζαν αυτή την «ανάσα» όπως έλεγε κι ο Ευστάθιος. Η Μάγισσα είχε κλειδώσει την πόρτα και είχε δώσει εντολή στους φρουρούς να μην την ενοχλήσουν. Έτσι, για την ώρα, δεν υπήρχε κίνδυνος να τους διακόψει κανένας. Πρώτη τους δουλειά, φυσικά, ν' ασχοληθούν με το καμένο πόδι του Λασπομούρμουρου. Πήραν δυο καθαρά πουκάμισα από την κρεβατοκάμαρα του Πρίγκιπα, τα σκίσανε λουρίδες λουρίδες, τις αλείψανε καλά από τη μέσα μεριά με βούτυρο και λάδι από τις σαλάτες που είχαν ξεμείνει πάνω στο τραπέζι, και πέτυχαν ένα κατασκεύασμα κάτι μεταξύ αλοιφής και σάλτσας. Τύλιξαν το πόδι του Λασπομούρμουρου κι ύστερα κάθισαν όλοι τους να πιουν κάτι να δροσιστούν και να καταστρώσουν σχέδια για την απόδρασή τους από τα Έγκατα της Γης.

Ο Ριλιανός τους εκμυστηρεύτηκε ότι υπήρχαν ένα σωρό έξοδοι για να βγουν στην επιφάνεια. Κατά καιρούς

είχε περάσει από τις πιο πολλές. Δεν είχε βγει όμως ποτέ μοναχός του· πάντα με τη Μάγισσα· και πάντα, για να φτάσουν σ' αυτές τις εξόδους, πρώτα διέσχιζαν με καράβι την Ανήλιαγη Θάλασσα. Τώρα άντε βρες τι θα 'λεγαν οι Εγκάτωκοσμίτες αν τον βλέπανε να εμφανίζεται στο μόλο δίχως τη Μάγισσα, να γυρεύει ένα καράβι και να 'χει μαζί του και τρεις ξένους. Το πιο πιθανό ήταν ν' αρχίσουν να κάνουν παράξενες ερωτήσεις. Από την άλλη μεριά, η καινούρια έξοδος, εκείνη εκεί που ετοίμαζαν για την εισβολή στον Επάνω Κόσμο ήταν μεσόγεια κι η πιο κοντινή. Ο Πρίγκιπας ήξερε ότι τα έργα κόντευαν να τελειώσουν· έμεναν μοναχά λίγα μέτρα σκάψιμο για να βγουν έξω στον καθαρό αέρα. Διόλου απίθανο και να την είχαν τελειώσει ως εκείνη τη στιγμή. Μπορεί η Μάγισσα να είχε έρθει να του το αναγγείλλει για ν' αρχίσουν την επίθεση. Όμως, ακόμα κι αν δεν είχαν τελειώσει, θα μπορούσαν να σκάψουν και μόνοι τους και να βγουν μέσα σε λίγες ώρες – το θέμα ήταν να φτάσουν εκεί χωρίς να τους σταματήσει κανείς και χωρίς να βρουν τίποτε φρουρούς στο σημείο που γίνονταν τα έργα. Αλλά αυτές ήταν όλες κι όλες οι δυσκολίες.

«Αν με ρωτάτε εμένα...» άρχισε να λέει ο Λασπομούρμουρος, όταν τον έκοψε ο Ευστάθιος.

«Δε μου λέτε» είπε, «τι θόρυβος είναι αυτός;»

«Κι εγώ γι' αυτό σπάω το κεφάλι μου εδώ κι ώρα!» είπε η Τζιλ.

Στην πραγματικότητα και οι τρεις τους τον άκουγαν αυτό το θόρυβο που, όμως, από την ώρα που άρχισε κι ύστερα, μεγάλωνε τόσο αργά που δεν ξέρανε ακριβώς πότε τον πρωτοπρόσεξαν. Για κάποιο διάστημα έμοιαζε με μια απροσδιόριστη αναταραχή, κάτι σαν απαλός άνεμος, ή το πηγαινέλα αυτοκινήτων που 'ρχόταν από μα-

κριά. Μετά δυνάμωσε κάπως, θα το 'λεγες σαν μουρμουρητό της θάλασσας. Ύστερα, έφτανε στ' αυτιά σου βαβούρα κι αναταραχή. Τώρα πια άκουγες ξεκάθαρα φωνές και μια αδιάκοπη βουή που σίγουρα δεν ήταν από φωνές.

«Μα το Λιοντάρι» είπε ο Πρίγκιπας Ριλιανός, «θα-ρείς και τούτη η σιωπηλή χώρα βρήκε ξάφνου τη λαλιά της!» Σηκώθηκε, πήγε κατά το παράθυρο και παραμέρισε τις κουρτίνες. Οι άλλοι στριμώχτηκαν κι αυτοί κοντά του για να δουν έξω.

Το πρώτο που πρόσεξαν ήταν μια μεγάλη κόκκινη λάμψη. Ένα κόκκινο μπάλωμα από την αντανάκλασή της φαινόταν πάνω στην οροφή του Κόσμου στα Έγκατα της Γης, χιλιάδες μέτρα ψηλά. Έτσι μπορούσαν τώρα να δουν ένα πέτρινο ταβάνι που θα πρέπει να είχε μείνει κρυμμένο στο σκοτάδι από τότε που πλάστηκε ο κόσμος. Αυτή η λάμψη ερχόταν από την άλλη άκρη της πόλης, φωτίζοντας πολλά τεράστια κτίρια που πριν έστεκαν σκοτεινά και ζοφερά. Έριχνε το φως της και χαμηλά, φωτίζοντας έτσι πολλούς δρόμους που ξεκίναγαν από κει και φτάναν μέχρι το κάστρο. Σ' αυτούς λοιπόν τους δρόμους συνέβαινε κάτι πολύ παράξενο. Εκείνα τα σιωπηλά πλάσματα που τα 'χαν δει να βαδίζουν πατείς με πατώ σε είχαν εξαφανιστεί. Στη θέση τους, έβλεπες να ξεπετάγονται σιλουέτες, μια μια, δυο δυο ή και περισσότερες. Φέρνονταν σαν να θέλαν να κρυφτούν: γλιστρούσαν στη σκιά πίσω από κολόνες ή μέσα σε εισόδους κι ύστερα, στις ανοιχτοσιές έτρεχαν γρήγορα για να τις διασχίσουν και να χωθούν σε καινούριες κρυψώνες. Όμως το πιο παράξενο πράμα για κάποιον που ήξερε τα πλάσματα αυτά, ήταν ο θόρυβος που κάναν. Φωνές ακόμα και κραυγές έρχονταν από κάθε μεριά. Κάτω όμως

από το λιμάνι ανέβαινε ένα χαμηλό βουητό που γινόταν ολοένα και πιο δυνατό ώσπου στο τέλος έμοιαζε να συγκλονίζει ολόκερη την πόλη.

«Μα τι απόγιναν οι Εγκατωκοσμίτες;» ρώτησε ο Ευστάθιος. «Αυτοί είναι που φωνάζουν έτσι;»

«Πολύ αμφιβάλλω», είπε ο Πρίγκιπας. «Σ' όλα τα φοβερά χρόνια της αιχμαλωσίας μου δεν άκουσα αυτούς τους ταλαίπωρους να βγάζουν μιλιά, όχι να φωνάζουν. Θα πρόκειται για καινούριες διαβολιές, δεν αμφιβάλλω.»

«Κι εκείνο το κόκκινο φως τι να 'ναι;» ρώτησε η Τζιλ. «Να 'ναι πυρκαγιά;»

«Αν ρωτάτε εμένα» είπε ο Λασπομούρμουρος, «θα 'λεγα ότι είναι φωτιές από το κέντρο της Γης που εκτοξεύονται για να φτιάξουν κανένα καινούριο ηφαίστειο. Και να δείτε που θα βρεθούμε εμείς στην καρδιά του, δε θέλει ρώτημα».

«Δείτε εκείνο το καράβι!» φώναξε ο Ευστάθιος. «Καλέ, πώς πάει έτσι γρήγορα; Και δεν τραβάει κανείς κουπί!»

«Κοιτάξτε, κοιτάξτε!» είπε ο Πρίγκιπας. «Το καράβι έφτασε κιόλας στην άλλη άκρη του λιμανιού – βγαίνει στο δρόμο! Κοιτάξτε! Όλα τα πλοία τραβάνε για την πόλη! Μα το κεφάλι μου το ίδιο, η στάθμη της θάλασσας ανεβαίνει! Θα μας προλάβει η πλημμύρα. Να 'ναι ευλογημένος ο Ασλάν, τούτο το κάστρο είναι ψηλά. Όμως το νερό ανεβαίνει φοβερά γρήγορα.»

«Μα τι στο καλό συμβαίνει;» φώναξε η Τζιλ. «Φωτιές, πλημμύρες κι όλος αυτός ο κόσμος που τρέχει στους δρόμους να κρυφτεί...»

«Να σου πω εγώ τι συμβαίνει» είπε ο Λασπομούρμουρος. «Εκείνη η αφορεσμένη η Μάγισσα άφησε πίσω της μια σειρά από μάγια έτσι ώστε, σε περίπτωση που θα τη

σκοτώναν, την ίδια στιγμή να γίνει ρημαδιό όλο της το βασίλειο. Ήταν ο τύπος που δε θα χολόσκαγε ακόμα και να πεθάνει, φτάνει αυτός που την καθάρισε να πάει από φωτιά, σεισμό ή καταποντισμό σ' ένα πεντάλεπτο μέσα.»

«Το βρήκες, φίλε μου» είπε ο Πρίγκιπας. «Την ώρα που το σπαθί μας έπαιρνε το κεφάλι της Μάγισσας, εκείνο το χτύπημα έβαζε τέλος σ' όλα της τα μάγια, και τώρα οι Χώρες στα Έγκατα της Γης καταρρέουν. Είμαστε μάρτυρες του τέλους του Κόσμου της Αβύσσου.»

«Έτσι όπως το 'πες είναι, Κύριέ μου» είπε ο Λασπομούρμουρος. «Εκτός κι αν πρόκειται για το τέλος όλου του κόσμου.»

«Και δε μου λέτε; Θα καθόμαστε με σταυρωμένα τα χέρια και θα κοιτάμε; είπε η Τζιλ με κομμένη την ανάσα.

«Δε θα το συμβούλευα!» είπε ο Πρίγκιπας. «Πρώτη μου δουλειά να σώσω τ' άλογό μου, το Μαυρούκο, και τη Νυφάδα της Μάγισσας (τέτοιο ευγενικό ζώο, τού αξίζει καλύτερη αφέντρα). Και τα δυο σταβλίζονται στην αυλή. Κι ευθύς ύστερα, να τραβήξουμε για κανένα ύψωμα κι ας προσευχηθούμε να βρεθεί διέξοδος. Αν παραστεί ανάγκη θα καβαλικέψουμε δυο δυο σε κάθε άλογο κι αν δε γίνεται αλλιώς και χωθούμε στο νερό, ας ελπίσουμε ότι θα τα βγάλουν πέρα και με την πλημμύρα.»

«Ο Υψηλότετος δε θα φορέσει την πανοπλία; ρώτησε ο Λασπομούρμουρος. «Δε μου πολυαρέσουν εκείνοι κει» κι έδειξε τον κόσμο κάτω στους δρόμους. Μπουλούκια μπουλούκια τούτα τα πλάσματα (και τώρα που είχαν πλησιάσει ήταν φανερό πως ήταν Εγκατωχωρίτες) ανηφόριζαν από το λιμάνι. Δε διαφέρανε από σημερινούς στρατιώτες την ώρα της επίθεσης, τη μια να ορμούν, την άλλη να καλύπτονται, με μόνο τους μέλημα να μην τους δουν από τα παράθυρα του κάστρου.

«Ούτε που θέλω να ξαναβρεθώ μέσα σ' εκείνη την πα-
νοπλία!» είπε ο Πρίγκιπας. «Όποτε ήμουνα καβάλα στο
φαρί μου φορώντας τη, ένιωθα λες και βρισκόμουνα σε
κινητό μπουντρούμι. Αποπνέει μάγια και σκλαβιά. Όμως
θα πάρω μοναχά την ασπίδα.»

Βγήκε από το δωμάτιο κι όταν γύρισε ένα λεπτό αργό-
τερα, τα μάτια του είχαν ένα παράξενο φως.

«Κοιτάξτε, φίλοι μου» είπε κρατώντας ψηλά την ασπί-
δα για να τη δουν. «Μια ώρα πριν ήταν μαύρη, δίχως
σχέδια. Κοιτάξτε την τώρα!» Η ασπίδα άστραφτε σαν να
'ταν από ασήμι και στη μέση, πιο κόκκινη κι από αίμα ή
από κεράσι, είχε τη φιγούρα του Λιονταριού.

«Το δίχως άλλο» είπε ο Πρίγκιπας, «αυτό είναι σημά-
δι ότι ο Ασλάν θα είναι ο καλός μας Κύριος, είτε θέλει
το θάνατό μας είτε τη ζωή μας. Η συμβουλή μου τώρα εί-
ναι να γονατίσουμε όλοι και να φιλήσουμε τη μορφή του,
κι ύστερα να δώσουμε τα χέρια σαν φίλοι αληθινοί που
μπορεί σύντομα να χωρίσουν. Κι ύστερα, ας κατεβούμε
κάτω στην πόλη κι ας ζήσουμε τούτη την περιπέτεια που
μας έχει σταλεί».

Κι όλοι συμμορφώθηκαν με τα λόγια του Πρίγκιπα.
Όταν ο Ευστάθιος χαιρετήστηκε με την Τζιλ, της είπε:
«Γεια χαρά, Τζιλ. Συγγνώμη, μωρέ, που ήμουνα τόσο φο-
βιτσιάρης και ζοχάδας! Κοίτα να φτάσεις σπίτι καλά»
και η Τζιλ είπε: «Γεια χαρά, Ευστάθιε, και συγγνώμη
που συνέχεια σου κόλλαγα». Και για πρώτη φορά χρησι-
μοποίησαν τα μικρά τους ονόματα, κάτι που δε συνηθίζό-
ταν στο σχολείο τους.

Ο Πρίγκιπας ξεκλείδωσε την πόρτα και ξεχύθηκαν
όλοι μαζί στις σκάλες: οι τρεις τους κραδαίνοντας τα γυ-
μνά σπαθιά τους, η Τζιλ ένα μαχαίρι. Οι φρουροί είχαν
εξαφανιστεί και η μεγάλη αίθουσα στο τέλος της σκάλας

ήταν άδεια. Οι γκριζες, μελαγχολικές λάμπες έκαιγαν ακόμα, και στο φως τους δεν είχαν την παραμικρή δυσκολία να περνούν τις γαλαρίες, τη μια μετά την άλλη, και να κατεβαίνουν τις σκάλες, τη μια μετά την άλλη. Εδώ κάτω δεν έφτανε τόσο καθαρά ο θόρυβος από την πόλη έτσι όπως πάνω στο δωμάτιο. Μέσα στο κάστρο, παντού νέκρα και εγκατάλειψη. Και, ξαφνικά, κάνουν να στρίψουν μια γωνία για να μπουν στη μεγάλη αίθουσα στο ισόγειο και πέφτουν πάνω σ' έναν Εγκατωκοσμίτη, τον πρώτο που έβλεπαν. Ήταν ένα χοντρό, ασπρουδερό πλάσμα με μια μούρη γουρουνίσια που χλαπάκιαζε όσα αποφάγια είχαν ξεμείνει πάνω στα τραπέζια. Πάτησε ένα γρύλισμα (ολόιδιο με γουρουνιού) και χώθηκε κάτω από έναν πάγκο τραβώντας τη μακριά ουρά του πριν προλάβει να την τσακώσει ο Λασπομούρμουρος. Από κει όρμησε κατά την αντικρινή πόρτα με τέτοια σβελτάδα που δεν τον πρόλαβε κανείς.

Από την τραπεζαρία βγήκαν στην αυλή. Η Τζιλ που στις διακοπές είχε κάνει μαθήματα ιππασίας, πρόσεξε αμέσως ότι εκεί μύριζε σταβλίλα (μια μυρωδιά γνώριμη, ευπρόσδεκτη και σχεδόν ευχάριστη για ένα μέρος σαν τούτο τον Κόσμο). Εκείνη τη στιγμή, ο Ευστάθιος φώναξε, «Ποπό! Κοιτάχτε εκεί!» Μια καταπληκτική ρουκέτα είχε εκσφενδονιστεί από κάποιο σημείο πίσω από τα τείχη του κάστρου για να σκορπίσει σε πράσινα αστέρια.

«Βεγγαλικά!» είπε η Τζιλ απορημένη.

«Ναι» είπε ο Ευστάθιος, «αλλά μη μου πεις τώρα ότι μπορεί αυτά τα πλάσματα εδώ να τ' αμολάνε για να κάνουν κέφι; Κάποιο σινιάλο θα 'ναι».

«Και σίγουρα όχι καλό για μας, θα πρέπει να πω» είπε ο Λασπομούρμουρος.

«Φίλοι μου» είπε ο Πρίγκιπας, «από την ώρα που

ένας άντρας έχει ριχτεί σε μια περιπέτεια σαν τη δική μας, πρέπει ν' αποχαιρετήσει και την ελπίδα και το φόβο, αλλιώς, ούτε ο θάνατος ούτε η ελευθερία αρκούν για να σώσουν την τιμή του ή τους στόχους του. Να τα τάκουκλιά μου! (Εκείνη τη στιγμή άνοιγε την πόρτα του σταβλου). Ήσυχα, Μαυρούκο! Έλα, φρόνιμα, Νυφάδα! Δε σας ξεχάσαμε!»

Τα άλογα ήταν και τα δυο τρομαγμένα με τα φώτα τα παράξενα και το θόρυβο. Η Τζίλ, που είχε δείξει τόσο φοβιτσιάρια όταν ήταν να περάσει από κείνη τη σκοτεινή τρύπα που χώριζε τις δυο σπηλιές, τώρα ένιωθε άφοβη ανάμεσα στ' άλογα που χτυπούσαν τα πόδια τους και ρουθούνιζαν. Η Τζίλ κι ο Πρίγκιπας έβαλαν σέλες και χαλινάρια στ' άλογα μέσα σε λίγα λεπτά. Φαίνονταν όμορφα σα βγήκαν έξω στην αυλή τινάζοντας ψηλά το κεφάλι. Η Τζίλ κι ο Λασπομούρμουρος καβάλησαν τη Νυφάδα. Ο Ευστάθιος ανέβηκε πισωκάπουλα με τον Πρίγκιπα μαζί, πάνω στο Μαυρούκο. Πέρασαν την κεντρική πύλη και βγήκαν έξω στο δρόμο καβάλα πάνω στ' άλογα με τις οπλές τους ν' αντιλαλούν ολόγυρα.

«Από τσουρούφλισμα στη φωτιά, δε μας βλέπω να διατρέχουμε μεγάλο κίνδυνο. Να η καλή πλευρά» είπε ο Λασπομούρμουρος κι έδειξε δεξιά. Εκεί, ούτε εκατό μέτρα μακριά, το νερό έγλειφε τους τοίχους των σπιτιών.

«Κουράγιο!» είπε ο Πρίγκιπας. «Ο δρόμος εκεί κατεβαίνει απότομα. Το νερό έχει φτάσει στα μισά μόνο του ψηλότερου λόφου στην πόλη. Μπορεί να 'φτασε τόσο κοντά το πρώτο ημίωρο, αλλά δε σημαίνει ότι θα συνεχίσει να πλησιάζει τις επόμενες δυο ώρες. Εγώ περισσότερο φοβάμαι εκείνον εκεί...» και με το σπαθί του έδειξε έναν ψηλέα τεραστίων διαστάσεων με κάτι χαυλιόδοντες αγριογούρουνου· ξοπίσω του ακολουθούσαν έξι άλλοι

τύποι, ό,τι μπόι και σουλούπι φαντάζεται κανείς, που μόλις είχαν ξετρυπώσει από ένα παραδρόμι κι αμέσως χώθηκαν στους ίσκιους των σπιτιών για να μην τους βλέπει κανείς.

Ο Πρίγκιπας τους οδηγούσε με στόχο πάντα την κόκκινη λάμψη, λίγο αριστερότερα. Το σχέδιό του ήταν να προχωρήσει γύρω από τη φωτιά (αν ήταν φωτιά) και ν' ανέβουν σε υψηλότερο έδαφος, με την ελπίδα ότι μπορεί να 'βρισκαν το δρόμο για τις καινούριες εκσκαφές. Αντίθετα με τους τρεις άλλους, ο Πρίγκιπας φαινόταν να 'χει κέφια. Σφύριζε καθώς προχωράγαν, και τραγουδούσε αποσπάσματα από ένα παλιό τραγούδι για τον Κόριν, τη Γροθιά-Κεραυνό της Αρχελάνδης. Η αλήθεια είναι πως ήταν τόσο ευτυχισμένος που είχε λευτερωθεί από τα γητέματα μετά από τόσον καιρό που, συγκριτικά, όλοι οι τωρινοί κίνδυνοι του φαίνονταν παιχνιδάκι. Τους άλλους τρεις όμως τους κοψοχόλιαζε αρκετά τούτο το ταξίδι.

Από πίσω τους γινόταν χαμός από καράβια που συγκρούονταν και συντρίβονταν, και σαματάς μεγάλος από κτίρια που κατέρρεαν. Πάνω από τα κεφάλια τους απλωνόταν εκείνο το μεγάλο μπάλωμα, το ανατριχιαστικό φως που ερχόταν από την οροφή του Κάτω Κόσμου. Μπροστά τους έφεγγε η μυστηριώδης λάμψη, που δεν έμοιαζε να μεγαλώνει. Από την ίδια κατεύθυνση ερχόταν ένα ασταμάτητο νταβαντούρι από φωνές, κραυγές, γιουχαΐσματα, χαχανιτά, στριγκλιές, και μουγκρίσματα· και όλων των ειδών τα βεγγαλικά που υψώνονταν μέσα στο σκοτάδι. Κανένας τους δεν μπορούσε να βγάλει άκρη τι σήμαιναν όλα αυτά. Πιο σιμά τους, κάποιο κομμάτι τής πόλης φωτιζόταν από την κόκκινη λάμψη και κάποιο άλλο από ολωσδιόλου διαφορετικό φως, αυτό που έβγαινε από τις λάμπες που κρατούσαν οι φοβεροί

Εγκατωκοσμίτες. Υπήρχαν όμως και πολλά τμήματα της πόλης που παρέμεναν θεοσκοτεινά, γιατί δεν τα φώτιζε κανένα από αυτά τα φώτα. Κι οληώρα έβλεπες σιλουέτες πότε να ξεπετάγονται και πότε να κρύβονται, πάντα με τα μάτια καρφωμένα πάνω στους ταξιδιώτες, πάντα φροντίζοντας οι ίδιοι να μη φαίνονται. Ήταν μεγαλοπρόσωποι ή μικροπρόσωποι, με μάτια τεράστια σαν των ψαριών και μικρούτσικα σαν της αρκούδας. Είχαν φτερά ή γουρουνότριχα, κέρατα και χαυλιόδοντες, μύτες σαν κορδονέτα και σαγόνια τόσο μακριά που μοιάζαν με γενειάδες. Κάθε λίγο και λιγάκι ένα τσούρμο από δαύτους παραμεγάλωνε ή παραζύγωνε. Τότε ο Πρίγκιπας κρᾶδαινε το σπαθί του κι έκανε πως τάχαμου θα όρμαγε καταπάνω τους. Και τότε εκείνοι πατώντας γρυλίσματα, τσιρίδια και κακαρίσματα, βουτούσαν μέσα στα σκοτάδια ξανά και χάνονταν.

Αφού ανηφόρισαν πολλούς απότομους δρόμους και απομακρύνθηκαν από την πλημμύρα κι έφτασαν πέρα από την πόλη, προς την ενδοχώρα, τα πράγματα γίναν ακόμα πιο δύσκολα. Βρίσκονταν τώρα πιο κοντά στην κόκκινη λάμψη και σχεδόν στο ίδιο ύψος, αν κι ακόμα δεν μπορούσαν να καταλάβουν τι ακριβώς συνέβαινε. Ωστόσο, στο φως που σκόρπιζε η λάμψη μπορούσαν να δουν τον εχθρό τους πιο καθαρά. Εκατοντάδες – μπορεί και χιλιάδες – πλάσματα κινούνταν κατά το φως. Αυτό όμως γινόταν κατά κύματα· μετά σταματούσαν και γύριζαν και κοίταζαν τους ταξιδιώτες.

«Αν με ρωτούσε ο Υψηλότετος» είπε ο Λασπομούρμouρος, «θα έλεγα ότι αυτοί οι τύποι το 'χουν σκοπό να μας κόψουνε το δρόμο».

«Το ίδιο σκέφτομαι κι εγώ, Λασπομούρμouρε» είπε ο Πρίγκιπας. «Και δεν μπορούμε να τα βάλουμε με τόσους

πολλούς. Ακούστε με καλά! Ας προχωρήσουμε μέχρι που να φτάσουμε κοντά σ' εκείνο εκεί το σπίτι. Μόλις ζυγώσουμε, εσύ θα γλιστρήσεις στη σκιά. Η Δεσποσύνη κι εγώ θα προχωρήσουμε λίγο. Μερικοί από αυτούς τους διαβόλους θα μας ακολουθήσουν, δεν αμφιβάλλω· πληθαίνουν πίσω μας. Εσύ λοιπόν που διαθέτεις μακριά χέρια, πιάσε έναν ζωντάνο αν μπορείς, την ώρα που θα περνάει μπροστά από την κρυψώνα σου. Μπορεί να καταφέρουμε να μάθουμε τι θέλουνε ή γιατί τα 'χουνε μαζί μας.»

«Ναι, όμως τότε δε θα μας ριχτούνε όλοι οι άλλοι για να σώσουνε αυτόν που θα πιάσουμε;» είπε η Τζιλ με μια φωνή που άδικα προσπαθούσε να την κάνει να μην τρέμει.

«Τότε, Κυρία μου» είπε ο Πρίγκιπας, «δε μένει παρά να μας δεις ν' αφήνουμε την τελευταία μας πνοή μαχόμενοι γύρω σου, κι εσύ θα πρέπει να καταφύγεις στο Λιοντάρι. Έλα, λοιπόν, καλέ μου Λασπομούρμουρε».

Ο Βαλτο-Ψηλολέλεκας γλίστρησε μέσα στη σκιά με σβελτάδα αίλουρου. Οι άλλοι, για κάποιο λεπτό γεμάτο αγωνία, προχώρησαν παρά πέρα. Και ξάφνου πίσω τους ξέσπασαν κάτι κραυγές που τους πάγωσε το αίμα, μπερδεμένες με τη γνώριμη φωνή του Λασπομούρμουρου να λέει: «Πάψε ντε! Ακόμα δεν τις έφαγες και τσιρίζεις; Κοίτα καλά! Πάψε ειδαλλιώς θα σου δώσω καμιά κατραπακιά που θα 'ναι όλη δική σου. Άσε που όλοι θα νομίζουν ότι σφάζω κανένα γουρούνι!»

«Καλό κυνήγι έπιασε» είπε με θαυμασμό ο Πρίγκιπας, και τραβώντας αμέσως τα γκέμια γύρισε το Μαυρούκο πίσω και σταμάτησε στη γωνία του σπιτιού. «Ευστάθιε» είπε, «αν έχεις την καλοσύνη, πιάσε εσύ τα γκέμια». Ύστερα ξεκαβαλίκεψε και οι τρεις μαζί στάθηκαν

και παρατηρούσαν σιωπηλά το θήραμα που είχε τσακώσει ο Λασπομούρμουρος και το τράβαγε στο φως. Ήταν το πιο αξιοθρήνητο και μικροσκοπικό πλάσμα, μοναχά κανά μέτρο το μπόι του. Στην κορφή του κεφαλιού του είχε κάτι σαν τούφα όρθια πριονωτή, όμοια με λειρί πετεινού (σκληρό όμως), μικρούτσικα ματάκια ροζ, και στόμα και σαγόني τόσο μεγάλα και στρογγυλά, που η φάτσα του έμοιαζε με πυγμαίο ιπποπόταμο. Αν δε βρίσκονταν σε τόσο δύσκολη θέση, θα σκάγανε στα γέλια βλέποντάς το.

«Και τώρα, Κατωκοσμίτη» είπε ο Πρίγκιπας, και στάθηκε μπροστά του με τη μύτη του σπαθιού του κοντά στο λαιμό του αιχμάλωτου, «μίλα τίμια και θα σ' αφήσουμε ελεύθερο. Κάνε καμιά κατεργαριά και δε θα 'σαι παρά ένας μακαρίτης Κατωκοσμίτης. Όμως, καλέ μου Λασπομούρμουρε, πώς να μιλήσει αφού του κρατάς το στόμα του κλειστό;»

«Δε μιλάει, αλλά ούτε και δαγκώνει» είπε ο Λασπομούρμουρος. «Έτσι και είχα αυτά τα άχρηστα μαλακά χεράκια που έχετε του λόγου σας εσείς οι άνθρωποι (με όλο μου το σεβασμό, Υψηλότητα), τώρα θα 'μουνά μες στα αίματα. Όμως και Βαλτο-Ψηλολέλεκας να 'σαι, ε, δεν έχεις καμιά όρεξη να σου μασουλάνε τα χέρια.»

«Κατεργάρη» είπε ο Πρίγκιπας στο νάνο, «μια δαγκωματιά και πέθανες. Άφησε λεύτερο το στόμα του, Λασπομούρμουρε».

«Οο-ιι-ιι» τσίριξε το πλάσμα του Κόσμου στα Έγκατα της Γης. «Άσε με να φύγω, άσε με να φύγω. Δε φταίω εγώ. Δεν το 'κανα εγώ.»

«Δεν έκανες τι;» ρώτησε ο Λασπομούρμουρος.

«Αυτό που οι Εντιμότατοι εσείς θαρρείτε πως έκανα» απάντησε το παράξενο πλάσμα.

«Πες μου τ' όνομά σου» είπε ο Πρίγκιπας, «κι αυτά που σκαρώνετε σήμερα όλοι εσείς οι Κατωκοσμίτες».

«Σας παρακαλώ, Εντιμότατοι, καλοί μου Κύριοι» κλαψούρισε εκείνος. «Δώστε μου το λόγο σας ότι δε θα πείτε στην ευγενική Βασίλισσα τίποτε απ' όσα θα σας πω.»

«Η ευγενική Βασίλισσα, όπως την αποκαλείς» είπε ο Πρίγκιπας σοβαρά, «είναι νεκρή. Τη σκότωσα εγώ με τα ίδια μου τα χέρια».

«Τι!» φώναξε ο νάνος έκπληκτος, κι άνοιξε μια πήχη στόμα, που γίνηκε ακόμα πιο κωμικό. «Νεκρή; Η Μάγισσα νεκρή; Κι από το Αξιότιμο χέρι σας;» Έβγαλε έναν βαθύ αναστεναγμό ανακούφισης και πρόσθεσε: «Μα τότε ο Αξιότιμος Κύριος είναι φίλος!»

Ο Πρίγκιπας τράβηξε το σπαθί του μισό πόντο πιο πίσω. Ο Λασπομούρμουρος άφησε λεύτερο το νάνο να καθίσει. Αυτός κοίταξε καλά καλά τους τέσσερις ταξιδιώτες με τα ροζ ματάκια του να πετάνε σπίθες κι αφού ξεροκατάπие κανά δυο φορές, άρχισε:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

Στα Βάθη του Κόσμου

«Εμένα που με βλέπετε με λένε Γκολγκ» είπε ο νάνος. «Και θα εξιστορήσω στην Εντιμότητά σας όλα τα όσα ξέρω. Πριν μια ώρα, που λέτε, τραβάγαμε όλοι για τις δουλειές μας – καλύτερα να πω τις δουλειές της – και την είχαμε μια πίκρα και μια μουγκαμάρα, έτσι όπως γινόταν κάθε μέρα εδώ και χρόνια. Κι αίφνης ακούγεται ένας μεγάλος πάταγος και βρόντος. Με το που το ακούσανε, λένε όλοι μέσα τους, μωρέ έχω να χαρώ τραγούδι και χορό, και να αμολήσω κανά βεγγαλικό καιρούς και ζαμάνια· και γιατί παρακαλώ; Κι όλοι κάθονται και σκέφτονται μονάχοι τους, Μωρέ, μαγεμένος θα 'μουνα. Κι ύστερα ξαναλένε όλοι μέσα τους, μακάρι να 'ξερα τι στο καλό κουβαλάω όλα τούτα τα βαρίδια, σιγά να μην τα κουβαλήσω και παραπέρα: αυτό ήταν. Και τότε πετάμε όλοι καταγής και σάκους και δέματα και εργαλεία. Μετά, στρίβουνε όλοι το κεφάλι και θωρούν κείνη την τρανή κόκκινη λάμψη πέρα εκεί. Κι όλοι λένε μέσα τους: Τι να

’ναι άραγες αυτό τώρα; Κι όλοι αποκρίνονται στον εαυτό τους και λένε: Να δεις που θα ’σκάσε η γης και θ’ άνοιξε και βγάξει τούτη την όμορφη ζεστή φλόγα μέσα από τα σπλάχνα της κει που ’ναι η Πραγματική Χώρα του Σκοταδιού, χιλιάδες οργιές πιο κάτω.»

«Έλα, Παναγίτσα μου» φώναξε μ’ έκπληξη ο Ευσάθιος, «έχει κι άλλες χώρες ακόμα παρακάτω;»

«Έχει, που να σε χαρώ, εντιμότατε νέε μου» είπε ο Γκολγκ. «Υπέροχα μέρη· αυτή τη χώρα που εμείς τη λέμε Βισμανία. Τούτη δω η χώρα που βρισκόμαστε τώρα, η χώρα της Μάγισσας, είναι αυτή που εμείς τη λέμε η Ρηχή Χώρα. Α, δε μας κάνει εμάς ετούτη. Παραείναι, βλέπεις, κοντά στη φλούδα της γης. Α μπα! Τι έξω, τι εδώ. Για μας δεν κάνει διαφορά. Βλέπετε, εμείς όλοι είμαστε φουκαράδες από τη Βισμανία που η Μάγισσα μας κουβάλησε εδώ πάνω με μάγια και μας έστρωσε να δουλεύουμε για πάρτη της. Έλα που τίποτες δε θυμόμασταν μέχρι τη στιγμή που ακούστηκε αυτός ο κρότος και τότε λυθήκανε τα μάγια. Είχαμε λησμονήσει ποιοι ήμασταν και πούθε κράταγε η σκούφια μας. Δεν μπορούσαμε μήτε να κάνουμε τίποτα, μήτε να σκεφτούμε τίποτα, παρά μόνο ό,τι μας έχωνε εκείνη μέσα στα κεφάλια. Κι αν αγαπάς, τόσα χρόνια άλλο δεν έκανε παρά να μας χώνει πράματα στενόχωρα και μαύρα. Κόντευα να ξεχάσω πώς είναι να πεις κανά χωρατό· να ρίξεις καμιά γυροβολιά. Όμως τη στιγμή που ακούστηκε εκείνος ο βρόντος, κι άνοιξε η γης, κι αρχίνησε ν’ ανεβαίνει η θάλασσα, το μυαλό μας ξαναπήρε μπρος. Και τι άλλο θα κάναμε; Το βάλαμε όλοι στα πόδια να προλάβουμε να κατέβουμε στο χάσμα και πίσω στο σπιτάκι μας, στην πατρίδα μας. Να, τους βλέπετε κι εσείς εκεί πέρα· αμολάνε βεγγαλικά και κάνουνε κολοτούμπες από τη χαρά τους. Και θα σας είμαι

υπόχρεος, εντιμότατοι, αν μ' αφήσετε ελεύθερο το συντομότερο για να πάω να τους ανταμώσω.»

«Μα αυτό είναι θαυμάσιο» είπε η Τζιλ. «Χαίρομαι τόσο πολύ που, την ώρα που κόβαμε το κεφάλι της Μάγισσας, ελευθερώναμε τα πλάσματα του Κόσμου στα Έγκατα της Γης και τον εαυτό μας βέβαια. Άσε που χαίρομαι που δεν είναι πια ούτε φοβεροί ούτε θλιμμένοι όπως ήταν κι ο Πρίγκιπας – δηλαδή, όπως φαινόταν ότι ήταν.»

«Ωραία και καλά όλα αυτά, Πόουλ» είπε ο Λασπομούρμouρος με σύνεση. «Όμως εμένα αυτοί οι κύριοι δε μου φαίνονταν να το 'χουν βάλει στα πόδια για να το σκάσουν. Αν με ρωτάτε εμένα, πιο πολύ μου φαίνονταν να κάνουν στρατιωτικούς σχηματισμούς. Για κοίτα με στα μάτια, Κύριε Γκολγκ, και πες μου: για μάχη δεν ετοιμαζόσασταν;»

«Και βέβαια ετοιμαζόμασταν, Εντιμότατε Κύριε» είπε ο Γκολγκ. «Βλέπετε, ελόγου μας πού να ξέρουμε ότι η Μάγισσα τα 'χε τινάξει. Θαρρούσαμε ότι μας παρακολουθούσε από το κάστρο. Κι εμείς παλεύαμε να ξεγλιστρήσουμε δίχως να μας πάρει το μάτι της. Όταν, το λοιπόν, εσείς οι τέσσερις βγήκατε από το κάστρο με τα σπαθιά και τ' άλογα, τι περιμένατε να κάνουμε; είπαμε μέσα μας: Να σου τοι! Σάμπως ξέραμε ότι ο Εντιμότατος Κύριος από δω δεν ήταν με το μέρος της Μάγισσας! Και το 'χαμε βάλει καλά μες στην καρδιά μας να πολεμήσουμε ό,τι και να γίνει, παρά να χάσουμε κάθε ελπίδα πως θα γυρίζαμε πίσω στην πατρίδα.»

«Παίρνω όρκο ότι είναι ένα τίμιο πλάσμα» είπε ο Πρίγκιπας. «Άσε τον ελεύθερο, φίλε μου Λασπομούρμουρε. Όσο για μένα, καλέ μου Γκολγκ, ήμουν κι εγώ μαγεμένος όπως κι εσύ κι οι σύντροφοί σου και μόλις τελευταία ξαναβρήκα τον εαυτό μου. Και τώρα, μια ερώτη-

ση ακόμα. Μήπως γνωρίζεις πώς πάνε σ' αυτό τον καινούριο δρόμο που έσκαβε η Μάγισσα για να οδηγήσει το στρατό της έξω να χτυπήσει τον Επάνω Κόσμο;»

«Εε-εε-εε!» τσίριξε ο Γκολγκ. «Πώς δεν τονε ξέρω αυτόν τον απαίσιο δρόμο. Θα σας δείξω πού ξεκινάει. Μα, να σας χαρώ, μη μου ζητήσει η Ευγένειά σας να έρθω μαζί σας για κει. Κάλλιο να πεθάνω.»

«Γιατί;» ρώτησε ο Ευστάθιος ανήσυχος. «Τι το φοβερό έχει;»

«Παραείναι κοντά στη κορυφή, έξω» είπε ο Γκολγκ τρέμοντας. «Χειρότερο πράμα δεν μπορούσε να μας κάνει η Μάγισσα. Αμέτι μοχαμέτι να μας βγάλει έξω στην ανοιχτοσιά – έξω από τον κόσμο. Εκεί, σου λέει, δεν υπάρχει διόλου ταβάνι: μοναχά ένα φοβερό απέραντο άδειο πράμα που το λένε ουρανό. Και τα σκαψίματα έχουνε προχωρήσει τόσο πολύ που δεν απομένουν παρά μερικές φτυαριές και βρέθηκες έξω. Δεν κοντοζυγώνω με τίποτα!»

«Ζήτω! Να 'σαι καλά!» φώναξε ο Ευστάθιος, και η Τζιλ είπε: «Πάντως να ξέρεις, δεν είναι καθόλου άσχημα εκεί πάνω. Εμάς μας αρέσει. Εμείς εκεί ζούμε».

«Το ξέρω ότι εσείς οι Πανωκοσμίτες ζείτε εκεί και χαρά στο κουράγιο σας» είπε ο Γκολγκ. «Θαρρούσα όμως πως μένατε εκεί πάνω, γιατί δεν μπορούσατε να βρείτε το δρόμο για εδώ κάτω. Δεν το χωράει ο νους μου πως μπορεί να σας αρέσει – να σούρνεστε εδώ κι εκεί σαν τις μύγες στην κορυφή του κόσμου!»

«Δε μας δείχνεις το δρόμο γρήγορα, λέω εγώ!» είπε ο Λασπομούρμouρος.

«Μη χάνουμε χρόνο» φώναξε ο Πρίγκιπας. Κι η παρέα όλη ξεκίνησε. Ο Πρίγκιπας ξανακαβαλίκεψε το φαρί του, ο Λασπομούρμouρος σκαρφάλωσε πίσω από την

Τζίλ κι ο Γκολγκ μπήκε οδηγός τους. Καθώς προχωρούσε άλλο δεν έκανε παρά να φωνάζει τα καλά νέα και στους άλλους, ότι δηλαδή η Μάγισσα ήταν νεκρή κι ότι οι τέσσερις Πανωκοσμίτες δε θέλαν το κακό τους. Όσοι άκουγαν το νέο, το φώναζαν με τη σειρά τους στους άλλους, κι έτσι σε λίγα λεπτά ολόκερος ο Κόσμος στα Έγκατα της Γης αντηχούσε από φωνές και ζητωκραυγές· εκατοντάδες, χιλιάδες πλάσματα χοροπηδούσαν, κάναν ρόδα; στέκονταν με τα πόδια πάνω και το κεφάλι κάτω, παίζαν βαρελάκια, αμολούσαν τεράστια βεγγαλικά και στριμώχνονταν γύρω από το Μαυρούκο και τη Νυφάδα. Και θα 'βαλαν τον Πρίγκιπα να πει και πάνω από δέκα φορές τη δική του ιστορία για τα μάγια, πώς δέθηκαν και πώς λύθηκαν.

Με τούτα και με κείνα, φτάσαν στο χείλος του ρήγματος. Θα 'χε μάκρος πάνω από τριακόσια μέτρα και φάρδος πάνω από εβδομήντα. Ξεκαβαλίκεψαν και πλησίασαν στην άκρη και κοίταξαν κάτω το χάσμα. Τους χτύπησε κατάμουτρα μια δυνατή ζέστα ανάκατη με μια μυρω-

διά που δε θύμιζε καμιά προηγούμενη. Ήταν δυνατή, μπόλικη, μεθυστική, και σου 'φερνε και φτέρνισμα. Στον πυθμένα, το χάσμα ήταν τόσο λαμπερό που θάμπωσαν τα μάτια τους και δεν μπορούσαν να δουν τίποτα. Όταν συνήθισαν λιγάκι, τους φάνηκε πως ξεχώρισαν ένα ποτάμι από φωτιά που στις όχθες του απλώνονταν αγροί και λιβάδια από μια αφόρητη καυτερή λαμπεράδα – μόνο που σε σύγκριση με του ποταμού σου φαινόταν κάπως μονυτή. Χρώματα βαθυγάλανα, πορφυρά, πράσινα, και λευκά όλα μπερδεμένα το ένα με τ' άλλο: ένα τέλειο βιτρό με τροπικό ήλιο να το διαπερνά καταμεσήμερο· να τι σου θύμιζε. Στα ανώμαλα τοιχώματα του χάσματος, έβλεπες σκαρφαλωμένες εκατοντάδες πλάσματα του Κόσμου στα Έγκατα της Γης· κόντρα σ' εκείνο το ανελέητο φως, αυτοί μοιάζαν με μαύρες μύγες.

«Εντιμότατοι» είπε ο Γκολγκ (κι όταν γύρισαν κατά τη μεριά του, για λίγα λεπτά, δεν έβλεπαν παρά μαυρίλα σκέτη, τόσο θαμπωμένα ήταν τα μάτια τους). «Εντιμότατοι, δεν κοιπάζετε κι ελόγου σας στη Βισμανία; Θα περάσετε ζωή χαρισάμενη εκεί κάτω, όχι όπως στη χώρα τη δική σας που στέκει εκεί πάνω μες στη γύμνια και στην παγωνιά. Τουλάχιστο ελάτε για μια βίζιτα μονάχα.»

Η Τζιλ το θεώρησε αυτονόητο για κάποια στιγμή ότι σε κανέναν δε θα άρεσε η πρόταση. Έτσι της ήρθε ταμπλάς, όταν άκουσε τον Πρίγκιπα να λέει:

«Στ' αλήθεια, φίλε Γκολγκ, δε θέλω και πολύ να πάρω την απόφαση να κατέβω κι εγώ μαζί σου. Μου φαίνεται πως θα είναι μια έξοχη περιπέτεια, κι ίσως ίσως να μην υπάρχει, και να μην υπάρξει, κανένας θνητός να 'χει ποτέ του δει τη Βισμανία. Και, σαν περάσουν τα χρόνια, δεν ξέρω πώς θα μπορέσω ν' αντέξω στη σκέψη ότι κάποτε μου δόθηκε η ευκαιρία να εξερευνήσω το πιο βαθύ

λαγούμι της Γης κι εγώ την αρνήθηκα. Όμως μπορεί να ζήσει άνθρωπος εκεί κάτω; Δε φαντάζομαι να κολυμπάτε μέσα σε τούτο το ποτάμι της φωτιάς;»

«Α, όχι, Αξιότιμε Κύριε. Εμείς όχι. Μοναχά οι σαλαμάνδρες ζουν μέσα στη φωτιά.»

«Τι είδους ζώα είναι οι σαλαμάνδρες οι δικές σας;» ρώτησε ο Πρίγκιπας.

«Δύσκολο να πω σαν τι είναι, Αξιότιμε Κύριε» είπε ο Γκολγκ. «Γιατί είναι τόσο κάτασπρες και πυρωμένες που δεν μπορείς να στυλώσεις το βλέμμα σου πάνω τους. Ξέρετε, φέρνουν περισσότερο σε μικρούληδες δράκοντες. Μιλούν σε μας μέσα από τη φωτιά. Και σου την έχουνε μια γλώσσα; Γαλιάντρες! Κι από σπιρτάδα; Άλλο πράμα!»

Η Τζιλ έριξε μια γρήγορη ματιά στον Ευστάθιο. Ήταν σίγουρη πως αν αυτή η ιδέα να κατέβουν κάτω στο χάσμα δεν της άρεσε εκείνης μια, του Στούμποου δεν του άρεσε δέκα. Απογοητεύτηκε όμως όταν είδε το πρόσωπό του ολότελα αλλαγμένο. Έμοιαζε περισσότερο με του Πρίγκιπα παρά με του παλιού Στούμποου που ήξερε στην Πειραματική Σχολή. Γιατί, όλες οι περιπέτειες και οι μέρες που είχε περάσει ταξιδεύοντας με τον Βασιλιά Κασπιανό, είχαν ξαναζωντανέψει στη θύμησή του.

«Υψηλότετε» είπε. «Αν ήταν τώρα εδώ ο παλιόφιλός μου ο Ριπιτσιπιτσιίπ ο Πόντικας, ξέρετε τι θα 'λεγε; Πως θα πέσει το γόητρό μας αν αρνηθούμε τις περιπέτειες που μας προσφέρει η Βισμανία.»

«Κάτω εκεί» είπε ο Γκολγκ, «θα σας δείξω πράματα και θάματα: αληθινό χρυσάφι, αληθινό ασήμι, αληθινά διαμάντια.»

«Σιγά τα λάχανα!» είπε αγενέστατα η Τζιλ. «Λες και

δεν το ξέρουμε ότι ακόμα κι εδώ που βρισκόμαστε τώρα
δα, δεν είμαστε κάτω από τα πιο βαθιά ορυχεία.»

«Ναι» είπε ο Γκολγκ. «Έχει πάρει τ' αυτί μου για κάτι
γρατσουνίτσες που κάνετε πάνω στη φλούδα της Γης
εσείς οι Πανωκοσμίτες και τις λέτε ορυχεία. Αυτά όμως
που βρίσκετε εσείς είναι πεθαμένο χρυσάφι, πεθαμένο
ασήμι και πεθαμένα πολύτιμα πετράδια. Κάτω στη Βι-
σμανία να δείτε! Εκεί τα 'χουμε όλα ζωντανά και μάλι-
στα τα βλέπουμε να μεγαλώνουνε μπροστά στα μάτια
μας. Εκεί, που λέτε, θα σας μαζέψω σωρό τα ρουμπίνια
και θα μπορείτε μάλιστα να τα φάτε και να τα στύψετε
και να πιείτε ένα φλιτζάνι γιομάτο διαμαντοχυμό. Έτσι
και δοκιμάσετε τους ζωντανούς θησαυρούς μας κάτω στη
Βισμανία, δε θα δίνετε πεντάρα τσακιστή γι' αυτά που
βρίσκετε μέσα στα ξέβαθα ορυχεία σας· όλα παγωμένα
και ψόφια.»

«Ο πατέρας μου έφτασε στο τέρμα του κόσμου» είπε
σκεφτικά ο Ριλιανός. «Θα ήταν θαυμάσιο αν ο γιος του
πήγαινε στα βάθη του κόσμου.»

«Αν ο Υψηλότετος επιθυμεί να δει τον πατέρα του
όσο ζει, που, νομίζω, θα το προτιμάει» είπε ο Λασπο-
μούρμουρος, «τότε καλά θα κάναμε να τραβάγαμε το
δρόμο κατά τις εκσκαφές».

«Όσο για μένα, δεν κατεβαίνω κάτω σ' αυτή την τρύ-
πα που να χτυπιέστε όλοι» πρόσθεσε η Τζιλ.

«Αν είν' έτσι, αν οι Εντιμότετοι φίλοι το 'χουν πάρει
απόφαση να ξαναγυρίσουν στον Επάνω Κόσμο» είπε ο
Γκολγκ, «τότε υπάρχει κάποιος δρόμος, μόνο που είναι
χαμηλότερα από δω. Κι αν το νερό συνεχίσει ν' ανεβαί-
νει...»

«Αχ, να χαρείτε! Ελάτε να πηγαίνουμε!» παρακάλεσε
η Τζιλ.

«Φοβάμαι ότι έτσι πρέπει να γίνει» είπε ο Πρίγκιπας με βαθύ αναστεναγμό. «Όμως αφήνω τη μισή μου την καρδιά πίσω στη Βισμανία.»

«Καλέ, άντε, ελάτε!» είπε η Τζίλ.

«Και πού είναι ο δρόμος;» ρώτησε ο Λασπομούρμουρος.

«Θα δείτε φανούς σ' όλο το δρόμο» είπε ο Γκολγκ. «Υψηλότατε, βλέπετε την αρχή του δρόμου σ' εκείνη την πάντα, πέρα από τ' άνοιγμα.»

«Για πόση ώρα θα φέγγουν οι φανοί;» ρώτησε ο Λασπομούρμουρος.

Εκείνη τη στιγμή, από τα βάθη της Βισμανίας ακούστηκε ν' ανεβαίνει μια σφυριχτή φωνή, συριγμός που τσουρούφλιζε, η φωνή της ίδιας της Φωτιάς (αργότερα αναρωτήθηκαν μπας και είχε έρθει από καμιά σαλαμάνδρα).

«Γρήγορα! Γρήγορα! Γρήγορα! Στα βράχια, στα βράχια, στα βράχια!» είπε η φωνή. «Η σχισμή κλείνει. Κλείνει. Κλείνει. Γρήγορα! Γρήγορα!» Και την ίδια στιγμή που τα 'λεγε, οι βράχοι άρχισαν να κουνιούνται με εκκωφαντικούς τριγμούς, να σου σπάνε το τύμπανο. Όσπου να γυρίσουν να κοιτάξουν, το χάσμα είχε κιόλας στενέψει. Από κάθε πλευρά του, κάποιοι καθυστερημένοι τρέχαν να χωθούν μέσα. Ούτε που είχαν την υπομονή να κατέβουν τα βράχια. Δίναν μια βουτιά και πέφταν με το κεφάλι· τώρα, είτε γιατί από τον πυθμένα τούς ερχόταν τέτοιο δυνατό ρεύμα καυτού αέρα είτε για κάποιον άλλο λόγο, πάντως, τους έβλεπες να πετούν προς τα κάτω σαν φύλλα δέντρων. Όλο και πιο πολλοί πέφτανε ώσπου τα σώματά τους, στίγματα μαυριδερά, έκλεισαν τη θέα του φλογισμένου ποταμού και των κήπων με τα ζωντανά πετράδια. «Γεια και χαρά σας, Εντιμότατοι φίλοι μου!

Έφυγα!» φώναξε ο Γκολγκ κι έδωσε κι αυτός μια βουτιά. Πολύ λίγοι είχαν ξεμείνει πίσω του. Το χάσμα τώρα δεν ήταν πλατύτερο από ένα ρυάκι. Τώρα ήταν στενό σαν σχισμή σε γραμματοκιβώτιο. Τώρα μια ολόλαμπρη κλωστή. Ύστερα, μ' ένα τράνταγμα, θαρρείς και χίλιες αμαξοστοιχίες φορτωμένες εμπορεύματα πέφτανε με φόρα πάνω σε χιλιάδες μπάρες, τα χείλη της ρωγμής έκλεισαν. Εκείνη η καυτή μυρωδιά που σε τρέλαινε εξαφανίστηκε. Οι ταξιδιώτες απόμειναν μονάχοι στα Έγκατα της Γης, σ' έναν κόσμο που τώρα έμοιαζε ακόμα πιο σκοτεινός από πρωτότερα. Χλομό, ασθενικό, ανατριχιαστικό το φως που έβγαινε από τους φανούς έδειχνε κατά πού πήγαινε ο δρόμος.

«Έχουμε και λέμε» είπε ο Λασπομούρμουρος. «Χίλια τα εκατό ότι παρακαθίσαμε εδώ κάτω, αλλά τέλος πάντων. Ας κάνουμε μια προσπάθεια. Τούτοι εδώ οι φανοί ζήτημα να φέγγουν για πέντε λεπτά ακόμα, δε θέλει ρώτημα.»

Προγγήξαν τ' άλογα να καλπάσουν και ξεχύθηκαν στο μισοσκοτεινό δρόμο μεγαλόπρεπα. Όμως άξαφνα είδαν ότι ο δρόμος κατηφόριζε. Παραλίγο θα τους πέρναγε από το μυαλό ότι ο Γκολγκ τους είχε δείξει λάθος δρόμο αν δε βλέπανε στην απέναντι πλευρά της κοιλάδας κι άλλους φανούς ν' ανηφορίζουν μέχρι εκεί που έφτανε η ματιά σου. Όμως στην καρδιά της κοιλάδας, οι φανοί έφεγγαν πάνω σε κινούμενο νερό.

«Βιαστείτε» φώναξε ο Πρίγκιπας. Καλπάζοντας κατέβηκαν την πλαγιά. Και πέντε λεπτά μόνο ν' αργοπορούσαν, θα τα βρίσκανε σκούρα γιατί, στην κοιλάδα, η παλίρροια ανέβαινε με την ορμή νερού που κινεί νερόμυλο. Και καλά αυτοί θα κολυμπούσαν, αλλά τι θα γινόταν με τ' άλογα. Για την ώρα, το νερό είχε μοναχά κανά μισό

μέτρο βάθος, και μολονότι στροβιλιζόταν με δύναμη γύρω από τα πόδια των αλόγων, κατάφεραν τελικά να φτάσουν στην άλλη άκρη της κοιλάδας σώοι.

Ύστερα άρχισε το αργό, κουραστικό ανέβασμα στην ανηφόρα του λόφου. Μπροστά τους δεν έβλεπαν τίποτα, παρά μόνο το χλομό φως από τους φανούς που σκαρφάλωναν όλο και πιο ψηλά, μέχρι εκεί που έφτανε η ματιά τους. Γύριζαν πίσω το κεφάλι κι έβλεπαν το νερό ολοένα να απλώνεται. Όλοι οι λόφοι του Κόσμου στα Έγκατα της Γης είχαν γίνει τώρα νησίδες και μοναχά πάνω σ' αυτές συνέχιζαν να υπάρχουνε φανοί. Κάθε λεπτό, κάποιο μακρινό φως χανόταν. Σε λίγο όλα θα τα σκέπαζε μαύρο σκοτάδι· όλα εκτός από την ανηφόρα που είχαν πάρει. Μα ακόμα και σ' αυτό το λόφο, πίσω τους, χαμηλά, τα φώτα μπορεί να μην είχαν σβήσει, αντιφέγγιζαν όμως πάνω σε νερό πια.

Αν και είχαν σοβαρούς λόγους να βιάζονται, έβλεπαν ότι τ' άλογά τους έπρεπε να ξαποστάσουν για λίγο. Σταμάτησαν: στη σιγαλιά ακουγόταν το πάφλασμα του νερού.

«Άραγε αυτός ο πώς τονε λένε – ο Μπαρμπα-Χρόνος – να 'χει πλημμυρίσει τώρα;» είπε η Τζιλ. «Κι όλα εκείνα τα παράξενα πλάσματα που κοιμόνταν...»

«Δε νομίζω να 'χουμε φτάσει τόσο ψηλά» είπε ο Ευστάθιος. «Ξέχασες ότι κατεβήκαμε την πλαγιά του λόφου κι ύστερα βρήκαμε την ανήλιαγη θάλασσα; Δεν μπορεί να 'χει φτάσει κιόλας το νερό μέχρι τη σπηλιά του.»

«Δεν πάει να 'χει φτάσει» είπε ο Λασπομούρμουρος. «Εμένα άλλο με απασχολεί: οι φανοί στο δρόμο. Κάπως αρρωστιάρικο δεν είναι το φως τους;»

«Έτσι ήταν πάντα» είπε η Τζιλ.

«Καλά» είπε ο Λασπομούρμουρος, «όμως τώρα είναι πιο κιτρινιάρικο».

«Τι θες να πεις, δηλαδή, ότι όπου να 'ναι θα σβήσουν;» φώναξε ο Ευστάθιος.

«Κοίτα να δεις, ό,τι χρώμα και να 'χουν, δε φαντάζομαι να σου περνάει απ' το μυαλό ότι θα φέγγουνε για πάντα» είπε ο Βαλτο-Ψηλολέλεκας. «Μην απογοητεύεσαι, όμως, Στούμποου. Έγώ έχω το νου μου και στο νερό· βλέπω λοιπόν ότι δεν ανεβαίνει πια τόσο γρήγορα όσο πρωτύτερα.»

«Μικρή παρηγοριά, φίλε μου» είπε ο Πρίγκιπας, «αν δεν καταφέρουμε να βγούμε από δω. Ζητώ την επιείκειά σας, όλων σας. Το φταιξιμο είναι δικό μου, γιατί από τη ματαιοδοξία μου και τη φαντασιοπληξία μου, καθυστέρησαμε εκεί στο στόμιο της Βισμανίας. Τώρα δε μένει παρά να συνεχίσουμε».

Για καμιά ώρα και κάτι, η Τζιλ τότε τότε σκεφτόταν ότι ο Λασπομούρμουρος είχε δίκιο σ' ό,τι είχε πει για

τους φανούς· άλλοτε πάλι της φαινόταν πως ήταν της φαντασίας της. Στο αναμεταξύ, το τοπίο άλλαζε. Η οροφή του Κόσμου στα Έγκατα της Γης ήταν τώρα τόσο χαμηλά που ακόμα και σ' αυτό το αμυδρό φως μπορούσες να τη δεις καθαρά. Και οι πανύψηλοι ανώμαλοι τοίχοι του Κόσμου αυτού, θαρρείς και τώρα είχαν έρθει πιο κοντά τους. Πραγματικά, ο δρόμος τούς οδηγούσε ψηλά σε μια σήραγγα. Άρχισαν να προσπερνούν κασμάδες και φτυάρια και καροτσάκια κι άλλα, σημάδια ότι οι σκαφτιάδες είχαν δουλέψει εκεί πρόσφατα. Αν μπορούσαν να 'ναι απόλυτα σίγουροι ότι αυτή ήταν η έξοδος που γύρευαν, όλα τούτα τα σημάδια θα τους γέμιζαν χαρά. Όμως δεν τους ήταν καθόλου ευχάριστη η σκέψη ότι προχωρούσαν σ' ένα λαγούμι που ολοένα στένευε, πράμα που μετά θα δυσκόλευε την επιστροφή τους.

Τελικά, η οροφή έφτασε να 'ναι τόσο χαμηλή που ο Λασπομούρμουρος κι ο Πρίγκιπας κουτουλάγαν πάνω της. Οι σύντροφοι ξεκαβαλίκεψαν και συνέχισαν, μπροστά αυτοί, πίσω τ' άλογα. Ο δρόμος ήταν ανώμαλος τόπους τόπους κι έπρεπε να προσέχεις πολύ πού πάταγες. Αυτό έκανε την Τζιλ να προσέξει ότι το σκοτάδι γινόταν όλο και πιο βαθύ. Ήταν βέβαιο αυτό. Τα πρόσωπα των άλλων τής φαίνονταν πιο αλλόκοτα και τρομαχτικά στην πρασινωπή ανταύγεια. Κι ύστερα, ξαφνικά (δεν κρατήθηκε) της ξέφυγε μια κραυγή. Ένα φως, αυτό που 'ταν μπροστά τους, έσβησε. Το ίδιο κι αυτό που ήταν πίσω τους. Κι ύστερα έπεσε απόλυτο σκοτάδι.

«Κουράγιο, φίλοι μου» ακούστηκε η φωνή του Πρίγκιπα Ριλιανού. «Είτε ζήσουμε είτε πεθάνουμε, ο Ασλάν θα 'ναι ο καλός μας κύριος.»

«Έτσι είναι, Κύριέ μου» είπε ο Λασπομούρμουρος. «Και να μην ξεχνάμε ούτε στιγμή ότι υπάρχει και κάτι

καλό στο ότι έχουμε παγιδευτεί εδώ μέσα: θα γλιτώσουμε τα έξοδα της κηδείας.»

Η Τζιλ ίσα που κρατήθηκε να μην πει τίποτα. (Αν δε θέλετε να πάρουν οι άλλοι μυρωδιά πόσο τρομοκρατημένοι είστε, αυτό είναι το πιο σοφό πράγμα που έχετε να κάνετε: γιατί αυτό που σε προδίδει είναι η φωνή σου.)

«Δε μου λέτε, αντί να καθόμαστε εδώ, δεν προχωράμε καλύτερα;» είπε ο Ευστάθιος. Σαν άκουσε το τρέμουλο της δικής του φωνής, η Τζιλ σκέφτηκε τι καλά που είχε κάνει να μη βασιστεί στη δική της.

Ο Λασπομούρμουρος κι ο Ευστάθιος προχώρησαν πρώτοι με τα χέρια τεντωμένα μπροστά τους, μην τυχόν και κουτουλήσουν πουθενά: η Τζιλ κι ο Πρίγκιπας ακολουθούσαν οδηγώντας τ' άλογα.

«Δε μου λέτε» ακούστηκε πάλι λίγο αργότερα η φωνή του Ευστάθιου, «έχουν πάθει τίποτα τα μάτια μου ή είναι φως κείνο και ψηλά;»

Πριν προλάβει να του απαντήσει κανείς, ο Λασπομούρμουρος φώναξε: «Στοπ. Δεν πάει άλλο. Κι αυτό που πιάνω είναι χώμα, δεν είναι βράχος. Τι είπες, Στούμποου;»

«Μα το Λιοντάρι» είπε ο Πρίγκιπας, «θαρρώ πως ο Ευστάθιος έχει δίκιο. Κάτι βλέπω σαν...»

«Όχι πάντως σαν το φως της μέρας» είπε η Τζιλ. «Εγώ το μόνο που βλέπω είναι ένα πράμα σαν κρύο γαλάζιο φως.»

«Ε, και λοιπόν; Δε σου φτάνει δηλαδή;» είπε ο Ευστάθιος. «Το θέμα είναι μπορούμε να φτάσουμε μέχρι εκεί;»

«Δεν είναι ακριβώς πάνω από τα κεφάλια μας» είπε ο Λασπομούρμουρος. «Δηλαδή, από πάνω μας είναι, αλλά βγαίνει από αυτόν τον τοίχο που ακούμπησα. Δε μου λες, Πόουλ, δεν έρχεσαι να σε σηκώσω στους ώμους μου μπας και φτάσεις μέχρις εκεί;»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΠΕΜΠΤΟ

Η εξαφάνιση της Τζιλ

Και που υπήρχε εκείνο το φωτεινό μπαλωματάκι, πάλι δεν έβγαινε τίποτα με το σκοτάδι που 'χαν γύρω τους. Η Τζιλ πάλευε ν' ανέβει στους ώμους του Βαλτο-Ψηλολέεκα, αλλά κι αυτό όχι ότι το βλέπανε οι άλλοι, μοναχά τ' άκουγαν. Άκουσαν, δηλαδή, τη φωνή του Λασπομούρου να λέει: «Σιγά ντε! Δεν είπαμε να χώνεις το δάχτυλό σου μέσα στο μάτι μου» και «Πάρε το πόδι σου μέσα απ' το στόμα μου» ή «Τώρα πάμε καλύτερα» και «Κοίτα να δεις, τώρα θα κρατήσω γερά τα πόδια σου για να 'χεις τα χέρια σου λεύτερα να στηριχτείς στο τοίχωμα».

Καθώς κοίταξαν καταπάνω, σε λιγάκι, είδαν το σκούρο περίγραμμα του κεφαλιού της Τζιλ κόντρα στο λιγοστό φως.

«Λοιπόν; Λοιπόν;» φώναξαν όλοι με αγωνία.

«Έχει μια τρύπα εδώ» ακούστηκε η φωνή της Τζιλ. «Αν την έφτανα, θα μπορούσα να περάσω από μέσα..»

«Και τι βλέπεις από κει;»

«Ε, τι να δω! Ακόμα τίποτε» είπε η Τζιλ. «Ξέρεις κάτι, Λασπομούρμουρε; Άσε τα πόδια μου κι αντί να κάθομαι στους ώμους σου, καλύτερα να πατήσω πάνω. Έτσι θα στηριχτώ πιο καλά στην άκρη της τρύπας.»

Την άκουσαν που άλλαζε θέση κι ύστερα, στο γκριζό φως που έμπαινε από το άνοιγμα, φάνηκε να διαγράφεται το σώμα της μέχρι τη μέση.

«Ξέρετε κάτι...» άρχισε να λέει η Τζιλ και, ξαφνικά, αυτό που άρχισε να λέει κόπηκε στη μέση με μια κραυγή: όχι ιδιαίτερα δυνατή. Έμοιαζε περισσότερο σαν να της είχαν φράξει το στόμα ή σαν να της το 'χανε μπουκώσει. Ύστερα σαν να ξαναβρήκε τη φωνή της, πάτησε κάτι ξεφωνητά μ' όση δύναμη είχε, αλλά δεν μπορούσαν ν' ακούσουν τι ακριβώς έλεγε. Τότε, δυο πράγματα έγιναν ταυτόχρονα. Για κανά δυο δευτερόλεπτα, εκείνο το φωτεινό μπάλωμα χάθηκε ολότελα· ύστερα άκουσαν μια φασαρία λες και γινόταν πάλι και τη φωνή του Λασπομούρμουρου γεμάτη αγωνία: «Γρήγορα! Βοηθείστε! Κρατείστε τα πόδια της. Κάποιος την τραβάει. Εκεί, εκεί. Όχι, εδώ. Πάει! Τώρα είναι αργά».

Το άνοιγμα κι εκείνο το ψυχρό φως που τρύπωνε, τώρα φαίνονταν πάλι κατακάθαρα. Όμως η Τζιλ είχε εξαφανιστεί.

«Τζιλ! Τζιλ!» φώναξαν σαν τρελοί, αλλά απάντηση δεν έπαιρναν καμιά.

«Που να πάρει! Δεν μπορούσες να της κρατάς τα πόδια!» είπε ο Ευστάθιος.

«Δεν ξέρω, βρε Στούμποου» κλαψούρισε ο Λασπομούρμουρος. «Είμαι γεννημένος γκαντέμης, δε θέλει ρώτημα. Τέτοιο είναι το ριζικό μου. Η μοίρα μου το 'χε να φέρω το θάνατο της Πόουλ, έτσι όπως ήταν της μοίρας

μου να φάω τότε στο Χάρφανγκ Ελάφι που Μιλάει. Όχι ότι δε φταίω κι εγώ, δηλαδή.»

«Μεγαλύτερη ντροπή και θλίψη δε θα μπορούσε να μας τύχει» είπε ο Πρίγκιπας. «Στείλαμε μια γενναία κόρη στα χέρια του εχθρού κι εμείς μείναμε στα μετόπισθεν, καλοβολεμένοι στην ασφάλειά μας.»

«Μη μας τα λέτε και τόσο μαύρα κι άραχλα, Κύριέ μου» είπε ο Βαλτο-Ψηλολέλεκας. «Σιγά την ασφάλεια που 'χουμε να πάμε από ασιτία, θαμμένοι μέσα σε τούτη την τρύπα.»

«Άραγε εγώ να χωράω να περάσω από την τρύπα όπως πέρασε η Τζιλ;» είπε ο Ευστάθιος.

Στο αναμεταξύ ακούστε τι είχε συμβεί στην Τζιλ. Με το που έβγαλε το κεφάλι της έξω από την τρύπα, ενώ περιμένε πως θα 'ταν σαν να κοιτάζε κάτω από κάποια καταπακτή προς τα πάνω, εκείνη βρέθηκε να κοιτάει κατά κάτω από ψηλά λες και βρισκόταν στο παράθυρο κάποιου ορόφου. Κι επειδή τα μάτια της ήταν συνηθισμένα τόσο καιρό στο σκοτάδι, δεν μπορούσαν να πιάσουν με το πρώτο τα όσα έβλεπε: μ' εξαίρεση βέβαια το γεγονός ότι αυτό που έβλεπε δεν ήταν το φως της ημέρας, ο ηλιόλουστος κόσμος που τόσο λαχταρούσε να δει. Ο αέρας ήταν τσουχτερός και το φως χλομό και γαλαζωπό. Ακόμα πρόσεξε πως γινόταν πολλή φασαρία κι ότι κάτι άσπρα πράγματα πέταγαν εδώ κι εκεί στον αέρα. Αυτά όλα τη στιγμή που φώναξε στο Λασπομούρμouro να την αφήσει να πατήσκει πάνω στους ώμους του.

Πατώντας πάνω του, κατάφερε να δει και να ακούσει πολύ καλύτερα. Όλος αυτός ο θόρυβος, λοιπόν, που άκουγε, προερχόταν από τις εξής δυο πηγές: το ρυθμικό πάτημα από πολλά πόδια και τη μουσική από τέσσερα βιολιά, τρεις αυλούς κι ένα τύμπανο. Ξεκαθάρισε δε και

κάτι ακόμα: το πού βρισκόταν. Είχε λοιπόν θέα από μια τρύπα σε μια απότομη πλαγιά, που κατέληγε σε ίσιωμα κάπου πέντε μέτρα παρακάτω. Όλα ήταν κατάλευκα. Κόσμος και κοσμάκης πηγαινοερχόταν. Και ξαφνικά της κόπηκε η ανάσα! Όλο αυτό το πλήθος ήταν μικροί Φαύνοι και Δρυάδες με τα γιορτινά τους, και με τα μαλλιά τους να κυματίζουν στεφανωμένα με φύλλα. Για κάποιον δευτερόλεπτο της φάνηκε ότι πήγαιναν πέρα δώθε στα κουτουρού· μετά όμως κατάλαβε ότι χόρευαν – χόρευαν ένα χορό με τόσο πολύπλοκα βήματα και φιγούρες, που της πήρε κάποιον χρόνο για να τον καταλάβει. Μετά, σαν να τη χτύπησε αστροπελέκι, της ήρθε η σκέψη ότι αυτό το χλομό, σκουρογάλανο φως στην πραγματικότητα ήταν φεγγαρόφωτο κι ότι αυτή η ασπρίλα πάνω στο έδαφος στην πραγματικότητα ήταν χιόνι. Και ήταν! Κι ήταν αστέρια πάνω από το κεφάλι της αυτά που πρόβαλλαν πάνω στο μαύρο παγερό ουρανό. Κι εκείνα τα ψηλά μαύρα πράγματα πίσω από τους χορευτές ήταν δέντρα. Δεν ήταν μόνο ότι είχαν βγει στον Επάνω Κόσμο επιτέλους, αλλά και σ' αυτή την ίδια την καρδιά της Νάρνια. Η Τζιλ ένιωσε πως θα λιγοθυμούσε από τη χαρά της· κι εκείνη η μουσική – η άγρια, η μεθυστική μουσική κι όμως ούτε στο ελάχιστο τρομακτική, γεμάτη από την καλώς νοούμενη μαγεία, όχι σαν τη μουσική που έβγαινε απ' το γρατσούνισμα της Μάγισσας – την έκανε να νιώθει όλο και καλύτερα.

Βέβαια όλα αυτά σου παίρνουν πολλή ώρα για να τα διηγηθείς, αλλά ελάχιστη για να τα δεις. Σχεδόν αμέσως η Τζιλ έσκυψε για να φωνάξει στους άλλους, «Ξέρετε κάτι; Τα καταφέραμε. Βγήκαμε έξω! Γυρίσαμε πίσω!» Ο λόγος όμως που δεν μπόρεσε να προχωρήσει πέρα από το «Ξέρετε κάτι» ήταν ο εξής. Κάνοντας κύκλο γύρω από

τους χορευτές ήταν ένας δακτύλιος από Νάνους. Φορά-
γαν όλοι τα καλά τους· οι περισσότεροι ολοπόρφυρα
ρούχα, με κουκούλες φοδραρισμένες με γουνάκι και
χρυσαφιές φούντες και ψηλές γούνινες μπότες που τους
φτάναν πάνω απ' το γόνατο. Καθώς κάναν κύκλους, πέ-
ταγαν χιονομπαλιές με ιδιαίτερη ευστοχία. (Αυτά ήταν
τα λευκά πετούμενα που είχε δει νωρίτερα η Τζιλ.) Οι
Νάνοι δε βάζαν στόχο τους χορευτές όπως κάνουν όλα
τα χαζά αγόρια στην Αγγλία. Αυτοί πέταγαν τις μπαλιές
ανάμεσα στους χορευτές τόσο τέλεια συγχρονισμένοι με
τη μουσική, και πετυχαίνανε τόσο καλά το στόχο ώστε,
αν όλοι οι χορευτές βρίσκονταν στη σωστή θέση, στη σω-
στή ώρα, τότε κανένας τους δεν έτρωγε χιονομπαλιά.
Αυτός ο χορός λέγεται ο Μεγάλος Χορός του Χιονιού
και τον γιορτάζουνε κάθε χρόνο στη Νάρνια την πρώτη
νύχτα με φεγγάρι που θα το 'χει στρώσει. Είναι βέβαια
κάτι ανάμεσα σε παιχνίδι και χορό, γιατί πότε πότε κά-
ποιος χορευτής που θα ξεφύγει λιγάκι τρώει και μια χιο-
νομπαλιά στα μούτρα κι όλοι σκάνε στα γέλια. Όταν
έχεις να κάνεις όμως με μια ομάδα με καλούς χορευτές,
Νάνους και μουσικούς, μπορεί να περνάνε ώρες ολόκλη-
ρες και να μην την τρώει κανείς τους. Τις γλυκιές νύχτες,
με την παγωνιά, με τα τύμπανα να χτυπούν, με τις κου-
κουβάγιες να κρώζουν, και με το φεγγαρόφωτο, το αίμα
που κυλάει μέσα σε τούτα τα πλάσματα τα ριζωμένα στα
δάση ανάβει, κι ο χορός τους γίνεται πιο άγριος και κρα-
τάει μέχρι το χάραμα. Μακάρι να 'σασταν από μια μεριά
να τον βλέπατε κι εσείς.

Εκείνο που έκοψε τα λόγια της Τζιλ όταν έφτασε στο
κάτι του «Ξέρετε κάτι», ήταν βέβαια απλά και μόνο μια
ξεγυρισμένη χιονομπαλιά που της ήρθε περνώντας ανά-
μεσα από τους χορευτές. Την είχε ξαποστείλει ένας Νά-

νος από την απέναντι μεριά και τη βρήκε ωραία και καλά κατευθείαν στο στόμα. Δεν την πείραξε καθόλου· όχι μία, είκοσι χιονομπαλιές να 'τρωγε εκείνη τη στιγμή, το ηθικό της δεν έπεφτε με τίποτα. Όση χαρά και να την έχεις όμως, με το στόμα γεμάτο δεν μπορείς να μιλήσεις. Και όταν πια, μετά από μερικές απόπειρες, κατάφερε να ξαναμιλήσει καθαρά, πάνω στον ενθουσιασμό της ούτε που θυμήθηκε ότι οι άλλοι, πίσω της, κάτω στα μαύρα σκοτάδια, ακόμα δεν είχαν ιδέα για τα ευχάριστα νέα. Εκείνη τέντωσε το κεφάλι της έξω από την τρύπα όσο μπορούσε και φώναξε δυνατά κατά τη μεριά των χορευτών.

«Βοήθεια! Βοήθεια! Είμαστε θαμμένοι στο λόφο. Ελάτε να μας ξεθάψετε.»

Οι Ναρνιανοί, που χαμπάρι δεν είχαν γι' αυτή την τρυπούλα στο λόφο, φυσικά τα 'χασαν. Σαστισμένοι, λοιπόν, κοίταγαν αλλού κι αλλού μέχρι να καταλάβουν από πού ερχόταν η φωνή. Μόλις όμως είδαν την Τζιλ, πιάσαν όλοι τους να τρέχουν κατά κει και κάμποσοι κατάφεραν να σκαρφαλώσουν την πλαγιά· θα 'ταν καμιά δεκαριά χέρια και βάλε που απλώθηκαν για να την τραβήξουν. Η Τζιλ κρατήθηκε γερά και βγήκε από την τρύπα παίρνοντας μια γλίστρα με τη μούρη. Μετά σηκώθηκε όρθια και είπε:

«Αχ, να χαρείτε! Βοηθείστε και τους άλλους. Είναι τρεις ακόμα, χώρια τα άλογα. Κι ο ένας απ' αυτούς είναι ο Πρίγκιπας Ριλιανός».

Ένα τσούρμο ολόκληρο την είχε κιόλας περιτριγυρίσει, γιατί, εκτός από τους χορευτές, ήταν και διάφοροι άλλοι, απλοί θεατές, που η Τζιλ δεν τους είχε προσέξει νωρίτερα και που φτάσαν εκεί τρέχοντας. Σκίουροι ξετρύπωσαν μέσα από τα δέντρα κατά κύματα, το ίδιο και

Κουκουβάγιες. Σκαντζόχοιροι που περπατάγαν σαν παπάκια κατέφθασαν όσο πιο γρήγορα τους πήγαιναν τα ποδαράκια τους. Αρκούδοι κι Ασβοί έρχονταν ξοπίσω τους συνάμενοι κουνάμενοι. Ένας πελώριος Πάνθηρας που τίναζε την ουρά του με κέφι ήταν ο τελευταίος που έσμιξε με την παρέα.

Μόλις κατάλαβαν τι έλεγε η Τζιλ, αμέσως ανασκουμπώθηκαν όλοι τους. «Παιδιά, κασμάδες και φτυάρια! Κασμάδες και φτυάρια! Τρεχάτε, φέрте τα!» φώναξαν οι Νάνοι και ξεχύθηκαν στο δάσος φουλαριστοί. «Ξυπνήστε τους Τυφλοπόντικες. Αυτοί είναι μανούλες στο σκάψιμο. Πιάνει το χέρι τους σχεδόν όσο και των Νάνων» είπε μια φωνή. «Τι είπε αυτή η κοπελίτσα για τον Πρίγκιπα Ριλιανό;» είπε κάποια άλλη φωνή. «Σουτ!» είπε ο Πάνθηρας. «Της έστριψε της καψερής· κι εδώ που τα λέμε τόσον καιρό χαμένη μέσα στο λόφο!» «Σωστά!» είπε ένας γερο-Αρκούδος. «Μα δε μου λέτε, είπε πως ο Πρίγκιπας Ριλιανός είναι άλογο;» – «Κολοκύθια που το 'πε» είπε ένας αναιδέστατος Σκίουρος. «Το μάτι σου το κλούβι» φώναξε ένας άλλος Σκίουρος, ακόμα χειρότερος.

«Αλήθεια σ-σ-σας λέω. Μη λέτε σ-σ-σαχλαμάρες τώρα» είπε η Τζιλ. Μίλαγε έτσι γιατί τα δόντια της τώρα χτύπαγαν από το κρύο.

Στη στιγμή, μια Δρυάδα την τύλιξε μ' ένα γούνινο μανδύα που 'χε πέσει από κάποιο Νάνο την ώρα που έτρεχε βιαστικά να φέρει τα σκαπτικά του εργαλεία. Ένας υποχρεωτικότητας Φαύνος εξαφανίστηκε μέσα στο σύδεντρο· η Τζιλ είδε από μακριά μια φωτιά να καίει στο στόμιο μιας σπηλιάς· από κει ο Φαύνος της έφερε να πιει κάτι ζεστό. Στο αναμεταξύ, είχαν καταφθάσει όλοι οι Νάνοι με φτυάρια και κασμάδες κι όρμησαν κατά την πλαγιά. Τότε η Τζιλ άκουσε κάποιους Νάνους να φωνά-

ζουν δυνατά: «Έι! Τι κάνεις εκεί! Μάζεψ' το σπαθί σου», και «Έλα, βρε παιδάκι μου, κάτσε ήσυχα» και «Μωρέ, για δεσ το τό 'μοβόρικο!» Η Τζιλ έτρεξε κατά κει. Δεν ήξερε αν έπρεπε να βάλει τα γέλια ή τα κλάματα βλέποντας να ξεπροβάλλει μέσα από τη σκοτεινή τρύπα ένα κάτωχρο, θεοβρόμικο μούτρο, του Ευστάθιου, κι ένα χέρι, το δεξί του, που κράδαινε ένα σπαθί έτοιμο να καταφέρει γερό χτύπημα σ' όποιον ζύγωνε.

Φυσικά τα τελευταία λίγα λεπτά που είχαν περάσει, στον Ευστάθιο είχαν συμβεί πολύ πιο διαφορετικά πράγματα απ' ό,τι στην Τζιλ. Είχε ακούσει την κραυγή της Τζιλ και μετά την είδε να εξαφανίζεται στο άγνωστο. Σαν τον Πρίγκιπα και το Βαλτο-Ψηλολέλεκα, κι αυτός είχε πιστέψει πως την είχε αρπάξει κάποιο χέρι εχθρικό. Κι από κει κάτω που βρισκόταν δεν μπορούσε να καταλάβει ότι εκείνο το αμυδρό, γαλαζωπό φως που έβλεπε ήταν φεγγαρόφωτο. Φανταζόταν ότι η τρύπα οδηγούσε απλώς σε κάποια άλλη σπηλιά, που φωτιζόταν από ένα αμυδρό φωσφορικό φως, γεμάτο με πλάσματα του Κόσμου στα Έγκατα της Γης, που ένας θεός ήξερε τι φοβερά ήταν. Έτσι, όταν έπεισε το Λασπομούρμουρο να τον αφήσει να πατήσει στην πλάτη του και τράβηξε το σπαθί του και ξεπρόβαλε από την τρύπα, θαρρούσε πως έκανε κάτι πολύ ηρωικό. Ήταν το πρώτο πράγμα που θα κάναν κι οι άλλοι βέβαια, αλλά η τρύπα παραήταν μικρή για να περάσουν. Ο Ευστάθιος ήταν λίγο πιο μεγαλόσωμος από την Τζιλ και πολύ πιο άτσαλος, όταν έκανε λοιπόν να βγάλει το κεφάλι του έξω από την τρύπα για να δει τι γινόταν, κουτούλησε πάνω στο χώμα προκαλώντας μια μικρή χιονοστιβάδα που του 'ρθε κατάμουτρα. Όταν κατάφερε να την τινάξει από τα μάτια του και είδε αυτά τα μικρά στίφη να 'ρχονται τρεχάτα καταπάνω του, ε, δεν

είναι και περίεργο που προσπάθησε να τους κατατροπώσει.

«Σταμάτα, παιδάκι μου!» φώναξε η Τζιλ. «Φίλοι είναι οι καημένοι! Δεν το βλέπεις; Φτάσαμε στη Νάρνια. Έπιτέλους, γλιτώσαμε!»

Όταν ο Ευστάθιος κατάλαβε τι συνέβαινε ζήτησε συγγνώμη από τους Νάνους (κι εκείνοι είπαν, καλά δεν πειράζει), και δεκάδες παχουλά, τριχωτά νανίσια χεράκια τον βοήθησαν να βγει όπως νωρίτερα είχαν βοηθήσει την Τζιλ. Ύστερα, η Τζιλ που μπουσουλώντας κακήν κακώς σκαρφάλωσε την πλαγιά κι έφτασε στην τρύπα, έχωσε το κεφάλι της μέσα στο σκοτεινό άνοιγμα για να πει τα καλά μαντάτα στους έγκλειστους. Όταν έκανε να τραβηχτεί πίσω, άκουσε τον Λασπομούρμουρο να μουρμουράει: «Βρε τη φουκαριάρα την Πόουλ. Της παράπεσε βαρύ όλο αυτό που τράβηξε τώρα στο τέλος. Της έστριψε, δε θέλει ρώτημα. Αρχίζει και παραλογίζεται».

Η Τζιλ κι ο Ευστάθιος ξανάσμιξαν και πιάσαν τις χαιρετούρες ρουφώντας βαθιές ανάσες από το καθαρίο νυχτερινό αεράκι. Ένας ζεστός μανδύας έφτασε αμέσως για τον Ευστάθιο και ζεστό ρόφημα και για τους δυο. Όσο εκείνοι ρουφούσαν το ζεστό τους, οι Νάνοι είχαν κιόλας απομακρύνει το χιόνι και το χορταριασμένο χώμα σ' ένα μεγάλο κομμάτι της πλαγιάς γύρω από την αρχική τρύπα. Οι κασμάδες και τα φτυάρια πηγαινοέρχονταν με το ίδιο κέφι όπως και τα πόδια των Δρυάδων και των Φαύνων στο χορό πριν δέκα λεπτά. Δέκα λεπτά μόνο! Όμως στην Τζιλ και στον Ευστάθιο φαινόταν λες κι όλοι οι κίνδυνοι που είχαν περάσει μέσα στα σκοτάδια και στη ζέστη και στην αποπνικτική ατμόσφαιρα στα Έγκατα της Γης, δεν ήταν παρά ένα όνειρο. Εδώ έξω, στην ψυχρούλα, με το φεγγάρι και τα πελώρια αστέρια

πάνω από το κεφάλι τους (τ' αστέρια στη Νάρνια είναι πιο χαμηλά από ό,τι στον κόσμο το δικό μας) και μ' όλες εκείνες τις καλοσυνάτες, χαρωπές φατσούλες τριγύρω τους, δε θα πίστευες με τίποτα στην ύπαρξη ενός κόσμου στα βάθη της γης.

Δεν είχαν αποτελειώσει το ζεστό τους ρόφημα, όταν εμφανίστηκαν καμιά δεκαριά Τυφλοπόντικες, που τους είχαν φέρει σηκωτούς, και επομένως αγουροξυπνημένους, και γι' αυτό διόλου ενθουσιασμένους. Μόλις όμως κατάλαβαν περί τίνος πρόκειται, στρώθηκαν κι αυτοί στη δουλειά και με κέφι μάλιστα. Ακόμα και οι Φαύνοι φάνηκαν χρήσιμοι κουβαλώντας μακριά το χώμα μέσα σε καροτσάκια, ενώ οι Σκίουροι χοροπηδούσαν πάνω κάτω με τρελή χαρά αν και η Τζιλ δεν κατάλαβε ποτέ της τι θαρρούσαν ότι έκαναν. Οι Αρκούδες κι οι Κουκουβάγιες αρκέστηκαν να δίνουν συμβουλές και συνέχεια ρωτούσαν τα παιδιά μήπως και προτιμούσαν να πάνε στη σπηλιά (εκεί που η Τζιλ είχε δει να καίει η φωτιά), για να ζεστοκοπηθούν και να φαν καμιά μπουκιά. Τα παιδιά όμως ούτε ν' ακούσουν δε θέλαν ότι θα φεύγανε δίχως να δουν τους φίλους τους επιτέλους ελεύθερους.

Στον κόσμο το δικό μας, δεν μπορώ να σκεφτώ έναν άνθρωπο να κάνει τη δουλειά που κάναν στη Νάρνια οι Νάνοι και οι Τυφλοπόντικες που Μιλάνε· θα μου πείτε βέβαια ότι αυτοί δεν το θεωρούν δουλειά. Σκάψιμο δώσ' τους και πάρ' τους την ψυχή. Έτσι λοιπόν πριν περάσει πολλή ώρα, είχαν κιόλας ανοίξει ένα μεγάλο μαύρο χάσμα στην πλαγιά του λόφου. Και να σου μέσα από τα σκοτάδια – κοψοχόλιασμα μεγάλο αν δεν ήξερες ποιοι ήταν – ξεπρόβαλε πρώτα μια στενόμακρη σιλουέτα όλο πόδια κι ένα σουβλερό καπέλο, ο Βαλτο-Ψηλολέλεκας και ξοπίσω, τραβώντας από τα γκέμια δυο μεγαλόπρεπα

άλογα ο ίδιος ο Πρίγκιπας Ριλιανός.

Με το που εμφανίστηκε ο Λασπομούρμουρος ξέσπασαν σε φωνές όλοι τους: «Καλέ, ένας Ψηλολέλεκας – βρε, βρε, βρε, ο καλός μας ο Λασπομούρμουρος – ο καλός μας ο Λασπομούρμουρος από τους Ανατολικούς Βάλτους – τι έγινες, βρε Λασπομούρμουρε! Χάθηκες! – στείλανε λυτούς και δεμένους για να σε βρουν – ο Λόρδος Τράμπκιν κόλλησε παντού ανακοινώσεις – μέχρι και αμοιβή προσφέρουν για όποιον σε βρει!» Όμως, μονομιάς, πώς κόβεται μαχαίρι κάθε θόρυβος τη στιγμή που ο Διευθυντής ανοίγει την πόρτα του κοιτώνα όπου γίνεται χαμός, έτσι κάθε κουβέντα σταμάτησε κι έπεσε νεκρική σιγή. Γιατί τώρα είδαν όλοι μπροστά τους τον Πρίγκιπα Ριλιανό.

Κανένας δεν είχε την παραμικρή υποψία για το ποιος ήταν. Ένα σωρό Ζώα και Δρυάδες και Νάνοι και Φάνοι τον θυμόνταν πολύ πριν τον μαγέψουν. Οι γεροντότεροι αμέσως θυμήθηκαν τον πατέρα του, το Βασιλιά Κασπιανό στα νιάτα του, τέτοια ομοιότητα είχαν. Όμως εμένα μου φαίνεται ότι θα τον αναγνώριζαν όπως και να ήταν. Αν και χλομός από τη μακρόχρονη αιχμαλωσία στις Χώρες του Ερέβους, στα μαύρα του, σκονισμένος κι

ατημέλητος και καταβεβλημένος, είχε ωστόσο η όλη του εμφάνιση έναν αέρα αλάθητο. Τον αέρα που υπάρχει στο πρόσωπο όλων των αληθινών βασιλιάδων της Νάρνια, αυτών που κυβερνούν με τη βούληση του Ασλάν και ζουν στο Κάιρ Πάραβελ, στο θρόνο του Μεγάλου Βασιλιά Πέτρου. Στη στιγμή, παντού κεφάλια ξέσκεπα και γόνατα λυγισμένα· κι αμέσως μετά, έγινε το σώσε· τέτοιες ήταν οι ζητωκραυγές και οι φωνές, τέτοιοι οι πήδοι κι η ξέφρενη χαρά, τέτοιες οι χαιρετούρες, τα φιλιά και τ' αγκαλιάσματα ο ένας με τον άλλο, που τα μάτια της Τζιλ γέμισαν δάκρυα. Τα όσα είχαν περάσει για να βρουν τον Πρίγκιπα άξιζαν τον κόπο.

«Να με συμπαθά ο Μεγαλειότατος» είπε ο γεροντότερος Νάνος, «έχουμε ετοιμάσει κάποιο μεζεδάκι πέρα εκεί στη σπηλιά, να το γιορτάσουμε τώρα που τελειώνει ο χορός του χιονιού».

«Μετά χαράς, Γέροντα» είπε ο Πρίγκιπας. «Εξάλλου δε νομίζω ότι υπήρξε ποτέ Πρίγκιπας, Ιππότης, Άρχοντας ή Υποτακτικός να είχε την όρεξη που 'χουμε απόψε εμείς οι τέσσερις πλάνητες.»

Ολάκερο το πλήθος κίνησε κατά τη σπηλιά περνώντας μέσα απ' το σύδεντρο. Η Τζιλ άκουσε το Λασπομούρ-

μουρο να λέει σ' αυτούς που συνωστιζόνταν τριγύρω του. «Όχι, όχι, αφήστε! Η ιστορία μου μπορεί να περιμένει. Ε, δε μου συνέβη και τίποτε που ν' αξίζει να το διηγηθώ. Εγώ θέλω να μάθω τα δικά σας. Και μη μου τα λέτε με το μαλακό· τα προτιμάω μονοκοπανιά. Καραβοτσακίστηκε ο Βασιλιάς μας; Πήραν φωτιά τα δάση; Κανάς πόλεμος στα σύνορα της Καλορμίνας; Ή κανάς δράκοντας; Κάτι θα 'γινε, δε θέλει ρώτημα!» Κι όλα τα πλάσματα τριγύρω βάλαν τα γέλια λέγοντας: «Βρε, σαν ν' ακούω το Βαλτο-Ψηλολέλεκα να μιλάει!»

Τα δυο παιδιά δεν μπορούσαν να σταθούν στα πόδια τους από την κούραση και την πείνα, η ζεστασιά όμως της σπηλιάς, και η θέα της μονάχα, με τις φλόγες της φωτιάς να χορεύουν πάνω στους τοίχους, στα ντουλάπια, στα φλιτζάνια και στα πιάτα και πάνω στο λείο πέτρινο δάπεδο, λες και βρίσκονταν σε κουζίνα αγροτόσπιτου, όλα αυτά τους τόνωσαν λιγάκι. Ωστόσο, ώσπου να ετοιμαστεί το δείπνο, τους πήρε ο ύπνος. Κι όση ώρα κοιμόνταν, ο Πρίγκιπας Ριλιανός μιλούσε για όλη τους την περιπέτεια στους γερο-σοφούς Νάνους και σι' άλλα Ζώα. Όλοι τους τώρα ένα πράμα κατάλαβαν: πως μια πανάθλια Μάγισσα (σίγουρα όχι καλύτερη από τη Λευκή Μάγισσα που είχε φέρει το Μακρύ Χειμώνα στη Νάρνια εδώ και χρόνια) είχε σκαρώσει όλη αυτή την ιστορία: πρώτα να σκοτώσει τη μητέρα του Ριλιανού, και ύστερα να μαγέψει το Ριλιανό τον ίδιο. Και κατάλαβαν ότι αυτή είχε κατασκάψει τη γη κάτω από τη Νάρνια κι είχε σκοπό να εμφανιστεί ξαφνικά και να την κατακτήσει χρησιμοποιώντας το Ριλιανό. Κι ακόμα κατάλαβαν πως εκείνος δεν είχε φανταστεί ποτέ ότι η χώρα όπου σκόπευε να τον στέψει βασιλιά (τυπικά βασιλιά, στην ουσία σκλάβο της) ήταν η ίδια του η χώρα. Από τη μεριά πάλι της ιστο-

ρίας των παιδιών, κατάλαβαν πως η Μάγισσα είχε καταφέρει να συμμαχήσει με τους επικίνδυνους γίγαντες του Χάρφανγκ. «Το μάθημα λοιπόν που βγαίνει από όλα τούτα, Μεγαλειότατε» είπε ο γεροντότερος Νάνος, «είναι πως αυτές οι Μάγισσες του Βορρά ένα πράμα έχουν πάντα στο μυαλό τους, μόνο που σε κάθε εποχή, αλλάζουν τακτική για να το πετύχουν».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΕΚΤΟ

Οι πληγές κλείνουν

Όταν το άλλο πρωί ξύπνησε η Τζιλ και είδε πως βρισκόταν μέσα σε μια σπηλιά, για ένα εφιαλτικό λεπτό νόμισε ότι βρισκόταν πίσω στα Έγκατα της Γης. Όταν όμως πρόσεξε πως ήταν ξαπλωμένη πάνω σ' ένα κρεβάτι από ρείκια κι είχε μια γούνινη κάπα ριγμένη πάνω της, κι όταν είδε μια χαρούμενη φωτιά να τριζοβολάει (φρεσκο-αναμμένη) πάνω σε μια πέτρινη εστία, και πιο πέρα, να χώνεται μέσα στη σπηλιά το πρωινό φως του ήλιου, τότε ήρθε στο νου της όλη η όμορφη πραγματικότητα. Θυμήθηκε ότι είχαν ένα υπέροχο δείπνο, μαζεμένοι όλοι μέσα στη σπηλιά κι ότι αυτή κουτούλαγε πριν καλά καλά τελειώσει το φαγητό της. Θυμόταν αμυδρά τους Νάνους να στριμώχνονται γύρω από τη φωτιά με κάτι τηγάνια μεγαλύτερα από το μπόι τους, κι εκείνο το τσιτσίρισμα και τη θεσπέσια μυρωδιά από λουκάνικα, κι άλλα, και δώστου κι άλλα λουκάνικα. Καμιά σχέση με τα απαίσια λουκάνικα που ξέρουμε, τα παραγεμισμένα με νιανιά και σόγια

μπιν, αλλά λουκάνικα με κρέας αληθινό, με το μπαχάρι τους και με το λίπος τους, να τσιτσιρίζουν και να σκάνε και ίσα που ν' αρπάζουν λιγουλάκι. Κι ακόμα θυμόταν πελώριες κούπες με αφρισμένη σοκολάτα, και ψητές πατάτες και ψημένα κάστανα και μαγειρεμένα μήλα με σταφίδες χωμένες στη θέση των κουκουτσιών, και τέλος παγωτά να δροσιστείς μετά από τόσα ζεστά πράγματα.

Η Τζιλ κάθισε στο κρεβάτι της και κοίταξε τριγύρω. Ο Λασπομούρμουρος και ο Ευστάθιος ήταν ξαπλωμένοι παραπέρα και κοιμόνταν ακόμα του καλού καιρού.

«Έι, εσείς οι δυο!» πάτησε η Τζιλ μια φωνάρα. «Δε σκοπεύετε να σηκωθείτε;»

«Σου, σου!» ακούστηκε μια νυσταγμένη φωνή που ερχόταν από κάπου ψηλά. «Είναι ώρα για ησυχία. Και να λείπει η φασαρία. Τώρα όνειρα γλυκά. Κουκουβάου-κουκουβά!»

«Καλέ, δεν το πιστεύω!» είπε η Τζιλ και όταν κοίταξε ψηλά είδε ένα μάτσο φουντωτά φτερά που 'χαν κουρνιαξει πάνω σ' ένα παλιό εκκρεμές σε μια γωνιά της σπηλιάς. «Ε, μη μου πείτε! Η Θαμποφτερού!»

«Κουκουβάου-κουκουβά! Αληθινά! Αληθινά!» έκρωξε η Κουκουβάγια κι έβγαλε το κεφάλι της που το 'χε χωμένο κάτω από 'να της φτερό. Άνοιξε το ένα μάτι και είπε. «Ήρθα κατά τις δύο με μήνυμα για τον Πρίγκιπα. Οι Σκίουροι μας έφεραν τα καλά μαντάτα. Μήνυμα για τον Πρίγκιπα. Έφυγε κιόλας. Πρέπει να πάτε να τον βρείτε κι εσείς οι δυο. Καλή σου μέρα...» και το κεφάλι της ξαναχάθηκε.

Απ' ό,τι φαινόταν, η Τζιλ δεν επρόκειτο να μάθει τίποτε περισσότερο από την Κουκουβάγια. Σηκώθηκε λοιπόν κι άρχισε να ψάχνει γύρω της μπας και υπήρχε ελπίδα κάπως να πλυθεί και να τσιμπήσει τίποτε για πρωινό.

Μα σχεδόν την ίδια στιγμή φάνηκε ένας μικρούλης Φαύνος που μπήκε μέσα στη σπηλιά μ' εκείνο το δυνατό κλικ κλακ που κάνουν οι τραγίσιες του οπλές πάνω στις πέτρες.

«Επιτέλους, κόρη της Εύας! Ξύπνησες!» είπε. «Μάλλον πρέπει να ξυπνήσεις και το Γιο του Αδάμ. Σε λίγα λεπτά πρέπει να ξεκινήσετε. Δυο Κένταυροι είχαν την καλοσύνη να προσφερθούν να σας πάνε στο Κάιρ Πάραβελ καβάλα στην πλάτη τους.» Και πρόσθεσε χαμηλόφωνα: «Βέβαια, καταλαβαίνεις τι ιδιαίτερη και πρωτάκουστη τιμή είναι να σας επιτραπεί να καβαλικέψετε Κένταυρο. Τέτοιο πράμα δεν έχει ματαγίνει. Δεν κάνει λοιπόν να τους αφήσετε να περιμένουν».

«Πού είναι ο Πρίγκιπας;» ήταν το πρώτο πράμα που ρώτησε ο Ευστάθιος και ο Λασπομούρμουρος μόλις ξύπνησαν.

«Πήγε στο Κάιρ Πάραβελ να συναντήσει το Βασιλιά, τον πατέρα του» είπε ο Φαύνος που τ' όνομά του ήταν Όρουνς. «Απ' ώρα σ' ώρα περιμένουν να πιάσει λιμάνι το πλοίο που φέρνει το Μεγαλειότατο. Φαίνεται ότι ο Βασιλιάς συνάντησε τον Ασλάν – δεν ξέρω αν ήταν σε κάποιο όραμα ή στην πραγματικότητα – πριν το πλοίο ξανοιχτεί πολύ, και ο Ασλάν τον συμβούλεψε να γυρίσει πίσω και του είπε ότι θα ξανανταμώσει το χαμένο από καιρό γιο του που θα τον περίμενε στο λιμάνι τής Νάρνια.»

Ο Ευστάθιος είχε τώρα σηκωθεί και μαζί με την Τζιλ βοηθούσε τον Όρουνς να ετοιμάσουν το πρωινό. Του Λασπομούρμουρου του είπαν να μείνει στο κρεβάτι. Ένας Κένταυρος, που τον λέγαν Συννεφογέννητο Πουλί, φημισμένος θεραπευτής, ή (κατά τον Όρουνς) «βδέλλα», θα ερχόταν να φροντίσει το χαμένο του πόδι.

«Α!» είπε ο Λασπομούρμουρος με ένα ύφος λες και το φχαριστιόταν, «αυτός, να δείτε, θα θέλει να μου κόψει το πόδι από το γόνατο, δε θέλει ρώτημα. Να μου τρυπήσετε τη μύτη αν δεν το πει». Σαν να του καλάρεσε όμως που θα 'μενε στο κρεβάτι.

Το πρωινό ήταν ομελέτα και τοστ κι ο Ευστάθιος είχε πέσει κι έτρωγε λες και δεν είχε προηγηθεί εκείνο το τσιμπούσι τα μεσάνυχτα.

«Κοίτα να δεις, Γιε του Αδάμ» είπε ένας Φαύνος που κοίταζε σχεδόν με δέος τις μπουκιές που κατέβαζε ο Ευστάθιος. «Είπαμε να κάνετε γρήγορα, αλλά όχι και τόσο. Εξάλλου δε νομίζω ότι οι Κένταυροι έχουν τελειώσει ακόμη το δικό τους πρωινό.»

«Δηλαδή αυτοί ξύπνησαν πολύ πιο αργά» είπε ο Ευστάθιος. «Πάω στοίχημα πως είναι περασμένες δέκα.»

«Α, όχι» είπε ο Όρουνς. «Εκείνοι ξύπνησαν πριν φέξει.»

«Ε, τότε θα χαζολόγαγαν ένα κάρο ώρες ώσπου να φάνε πρωινό» είπε ο Ευστάθιος.

«Καθόλου» είπε ο Όρουνς. «Άρχισαν να τρώνε μόλις ξύπνησαν.»

«Έλα, Παναγίτσα μου!» είπε ο Ευστάθιος. «Μα τι κατεβάζουν και δε λένε να τελειώσουν!»

«Μα, Γιε του Αδάμ, ίσια κι όμοια είστε; Οι Κένταυροι έχουν και ανθρώπινο στομάχι και αλογίσιο. Και φυσικά και τα δυο στομάχια απαιτούν το πρωινό τους. Έτσι, λοιπόν, πρώτα τρώνε πόριτζ και ψάρι και νεφρά και μπέικον κι ομελέτα και κρύο χοιρομέρι και τοστ και μαρμελάδα και καφέ και μπίρα. Έπειτα φροντίζουν την αλογίσια φύση τους. Έτσι λοιπόν βόσκουνε για καμιά ώρα και τελειώνουν μ' ένα ζεστό χυλό, κάμποση βρώμη κι ένα σάκο ζάχαρη. Καταλαβαίνεις τώρα τι μεγάλο πρόβλημα

είναι να καλέσεις στο σπίτι σου Κένταυρο για Σαββατοκύριακο. Μεγάλο, δε λες τίποτα.»

Εκείνη τη στιγμή, από το στόμιο της σπηλιάς ακούστηκαν οπλές αλόγου να χτυπούν πάνω σε βράχο. Τα παιδιά γύρισαν το κεφάλι κατά κει και είδαν τους δυο Κένταυρους, τον ένα με μια μαύρη και τον άλλο με μια χρυσαφένια γενειάδα να κυματίζει πάνω στο μεγαλόπρεπο γυμνό τους στέρνο. Έστεκαν και τους περίμεναν γέροντας λίγο το κεφάλι σαν να 'θελαν να δουν μέσα στη σπηλιά. Αμέσως η Τζιλ κι ο Ευστάθιος, σαν καλά παιδιά, αποτέλειωσαν το πρωινό τους μάνι μάνι. Δεν υπάρχει κανένας να 'χει πει πως οι Κένταυροι του φαίνονται αστείοι. Είναι σοβαρά, μεγαλόπρεπα πλάσματα, και κουβαλούν την αρχαία σοφία που τη μαθαίνουν από τ' αστέρια· δεν είναι στο χέρι σου ούτε να τους εξαγριώσεις ούτε και να τους μαλακώσεις· έτσι όμως κι αγριέψουν τότε η οργή τους είναι σωστή θύελλα.

«Γεια χαρά, καλέ μου Λασπομούρμουρε» είπε η Τζιλ και ζύγωσε το κρεβάτι του Βαλτο-Ψηλολέλεκα. «Σου ζητάω συγγνώμη για κείνο το γρουσούζης που σου κολλήσαμε.»

«Κι εγώ το ίδιο» είπε ο Ευστάθιος. «Ήσουν για μας ο καλύτερος φίλος στον κόσμο.»

«Κι ελπίζω να ξαναϊδωθούμε» πρόσθεσε η Τζιλ.

«Δε βλέπω να 'χουμε και μεγάλες ελπίδες, πρέπει να πω» αποκρίθηκε ο Λασπομούρμουρος. «Εδώ αμφιβάλλω αν θα μπορέσω να ξαναδώ τη σκηνούλα μου. Κι εκείνος ο Πρίγκιπας – καλό παιδί – δε μου λέτε, σας φαίνεται εσάς γερή κράση; Σαν να στραπατσαρίστηκε μ' όλα αυτά που πέρασε σ' εκείνα τα λαγούμια, δε θέλει ρώτημα.»

«Βρε Λασπομούρμουρε!» είπε η Τζιλ. «Είσαι σκέτη απάτη! Δείχνεις στις μαύρες σου, λες κι είσαι σε κηδεία,

και πάω στοίχημα ότι είσαι τρισευτυχισμένος. Και μιλάς σαν να τρέμεις από το φόβο σου, την ώρα που είσαι γενναίος λες κι είσαι κανένα – κανένα λιοντάρι.»

«Δε μου λέτε, μια και μιλάμε για κηδείες» άρχισε να λέει ο Λασπομούρμουρος, αλλά η Τζιλ που πίσω της άκουσε τους Κένταυρους να χτυπούν τις οπλές τους, τον άφησε άφωνο όταν του αγκάλιασε τον αδύνατο λαιμό με τα δυο της χέρια και του έσκασε ένα φιλί στο λασπιάρικο μούτρο του, ενώ ο Ευστάθιος του ξέρανε το χέρι από το σφίξιμο. Μετά, τρέξανε κι οι δυο βιαστικά κατά τη μεριά των Κένταυρων, κι ο Βαλτο-Ψηλολέλεκας, βούλιαξε στα μαξιλάρια λέγοντας μέσα του: «Κοίτα η Τζιλ! Αυτό ούτε στ' όνειρό μου δε θα το περίμενα! Τι τα θες, τελικά είμαι ομορφούλης».

Δίχως αμφιβολία, το να πηγαίνεις καβάλα πάνω σ' έναν Κένταυρο είναι μια μεγάλη τιμή (κι αν εξαιρέσουμε την Τζιλ και τον Ευστάθιο, δε φαντάζομαι να υπάρχει άνθρωπος στον κόσμο που να του 'χει γίνει στις μέρες μας αυτή η τιμή). Είναι όμως και ταλαιπωρία σκέτη. Γιατί αν έχεις περί πολλού τη ζωούλα σου δεν προτείνεις να μπει σέλα πάνω σε Κένταυρο, αν πάλι καβαλάς γυμνή την πλάτη του, δεν καλοπερνάς· ιδιαίτερα αν τυχαίνει, σαν τον Ευστάθιο, να μην έχεις μάθει ποτέ σου ιππασία. Οι Κένταυροι ήταν ευγενέστατοι μ' εκείνον τον τρόπο τους το γεμάτο σοβαρότητα, χάρη και ωριμότητα. Καθώς ορμούσαν μέσα στα δάση της Νάρνια, δίχως να στρέφουν τα κεφάλια, μιλούσαν στα παιδιά για τις ιδιότητες που έχουν τα βότανα και οι ρίζες, για την επίδραση των πλανητών, για τα εννέα ονόματα του Ασλάν και το νόημα που έχουν, και διάφορα τέτοια. Όσα και να τράβηξαν τα δυο παιδιά απ' τον πόνο και το τράνταγμα, και τι δε θα 'διναν τώρα να ξανακάνουν εκείνο το ταξίδι: να

ξαναδούν εκείνα τα ξέφωτα και τις πλαγιές που αστραποβολούσαν από το χιόνι της προηγούμενης νύχτας, ν' ανταμώσουν σκίους και λαγούς και πουλιά που τα καλημέριζαν, ν' ανασάνουν πάλι τον αέρα της Νάρνια και ν' αφουγκραστούν τη φωνή των δέντρων της Νάρνια.

Έφτασαν κάτω στο ποτάμι που κύλαγε αστραφτερό και γαλάζιο στη χειμωνιάτικη λιακάδα, πολύ πιο κάτω από το τελευταίο γιοφύρι (που 'ναι χτισμένο στη Βερούνα, την ήσυχη, μικρή πολιτεία με τις κόκκινες στέγες). Στο πέραμα ανεβήκαν πάνω στο σλέπι· τους πέρασε αντίκρυ ένας περατάρης, καλύτερα να πω ένας περατάρης-ψηλολέλεκας, γιατί στη Νάρνια κάθε δουλειά που έχει σχέση με νερά και ψάρια γίνεται από τους Ψηλολέλεκες των Βάλτων. Σαν περάσαν το ποτάμι, πήραν το δρόμο που κατεβαίνει παράλληλα με το ποτάμι και τους έβγαλε ακριβώς στο Κάιρ Πάραβελ. Τη στιγμή ακριβώς που φτάναν, ξανάδαν εκείνο το λαμπερό πλοίο που είχαν δει την πρώτη μέρα που πάτησαν το πόδι τους στη Νάρνια. Ανέβαινε το ποτάμι γλιστρώντας πάνω στο νερό σαν πελώριο πουλί. Για μια ακόμη φορά, οι αυλικοί όλοι ήταν μαζεμένοι στο γρασίδι που απλώνεται ανάμεσα στο κάστρο και στο μόλο, περιμένοντας να καλωσορίσουν το Βασιλιά Κασπιανό που ξαναγύριζε στη γη του. Ο Ριλιανός, που είχε βγάλει τα μαύρα του τα ρούχα και τώρα φορούσε πόρφυρο μανδύα πάνω από ασημένια πανοπλία, στεκόταν στην άκρη του μόλου, με το κεφάλι ξέσκεπο, έτοιμος να υποδεχτεί τον πατέρα του· κι ο Νάνος Τράμπκιν καθόταν δίπλα του στο μικρό θρόνο που έσερνε ο γαϊδαράκος. Τα παιδιά βλέπανε ότι δεν υπήρχε περίπτωση να καταφέρουν να πλησιάσουν τον Πρίγκιπα, διασχίζοντας όλο αυτό το πλήθος, και, όπως και να το κάνουμε, τώρα ένιωθαν και κάποια συστολή. Έτσι λοι-

πόν ρώτησαν τους Κένταυρους αν θα μπορούσαν να κάτσουν λίγο ακόμα στην πλάτη τους για να βλέπουν καλύτερα πάνω από τα κεφάλια των αυλικών. Και οι Κένταυροι δεν το αρνήθηκαν.

Από το κατάστρωμα του πλοίου ήχησαν οι ασημένιες σάλπιγγες· Ποντικοί (Ποντικοί που Μιλάνε φυσικά) και Βαλτο-Ψηλολέλεκες δώσαν στα γρήγορα ένα σάλτο στη στεριά και το πλεούμενο άραξε. Μουσικοί που ήταν κρυμμένοι κάπου ανάμεσα στο πλήθος, άρχισαν να παίζουν ένα σοβαρό, θριαμβικό, σκοπό. Μόλις το γαλιόνι του Βασιλιά πλεύρισε, τα Ποντίκια στήριξαν πάνω του το μαδέρι.

Η Τζιλ περίμενε πότε θα κατέβει ο Βασιλιάς. Ωστόσο, έμοιαζε να υπάρχει κάποιο πρόβλημα. Ένας κάτωχρος Ιππότης βγήκε στη στεριά και γονάτισε μπροστά στον Πρίγκιπα και στον Τράμπκιν. Για λίγα λεπτά, κι οι τρεις κόλλησαν τα κεφάλια κοντά το 'να στ' άλλο και πιάσαν να μιλάνε, αλλά κανένας δεν μπορούσε ν' ακούσει τι λέγαν. Η μουσική συνέχισε να παίζει· ωστόσο ένιωθες πως όλοι είχαν αρχίσει ν' ανησυχούν. Ύστερα στο κατάστρωμα πάνω φάνηκαν τέσσερις Ιππότες που κρατούσαν κάτι και πήγαιναν αργά αργά. Όταν άρχισαν να κατεβαίνουν το μαδέρι, φάνηκε ξεκάθαρα τι κρατούσαν: το γερο-Βασιλιά, κάτωχρο κι ασάλευτο, πάνω σ' ένα κρεβάτι. Το ακούμπησαν κάτω. Ο Πρίγκιπας γονάτισε δίπλα του και τον αγκάλιασε. Είδαν το Βασιλιά Κασπιανό που σήκωσε το χέρι για να ευλογήσει το γιο του. Κι όλοι ζητωκραύγασαν, αλλά με μισή καρδιά, γιατί όλοι ένιωθαν ότι κάτι δεν πήγαινε καλά. Τότε ξαφνικά το κεφάλι του Βασιλιά έγειρε πίσω στα μαξιλάρια, η μουσική σταμάτησε κι έπεσε νεκρική σιγή. Ο Πρίγκιπας, γονατισμένος ακόμα δίπλα στο Βασιλιά, έρι-

ξε το κεφάλι πάνω στο κρεβάτι κι άρχισε να κλαίει.

Αμέσως ψίθυροι παντού και σούρτα φέρτα. Τότε η Τζιλ πρόσεξε ότι όλοι όσοι φορούσαν καπέλα, σκούφους, περικεφαλαίες ή κουκούλες τα έβγαλαν – το ίδιο κι ο Ευστάθιος. Ύστερα άκουσε να 'ρχεται από το κάστρο ένας θόρυβος σαν θρόισμα, σαν φτεροκόπημα: όταν γύρισε το κεφάλι της κατά κει είδε ότι είχαν κατεβάσει μεσίστιο το μεγάλο λάβαρο με το σήμα του χρυσαφένιου Λιονταριού. Κι ύστερα, αργά, σπαραχτικά, με τα έγχορδα και τα πνευστά να θρηνούν απαρηγόρητα, η μουσική ξανάρχισε: τούτη τη φορά μια μελωδία που σου ράγιζε την καρδιά.

Τα δυο παιδιά κατέβηκαν από την πλάτη των Κένταυρων (που ούτε που τους πήραν είδηση).

«Πόσο θα 'θελα να 'μουνα στο σπιτάκι μου!» είπε η Τζιλ.

Ο Ευστάθιος κούνησε το κεφάλι του, δεν είπε λέξη, μόνο δάγκωσε τα χείλη του.

«Έηρθα!» αντήχησε μια βαθιά φωνή πίσω τους. Γύρισαν κι είδαν το Λιοντάρι το ίδιο, τόσο λαμπερό κι αληθινό και δυνατό καθετί που δίπλα του άλλο στη στιγμή ξεθώριασε κι έσβησε. Και σε λιγότερο χρόνο απ' όσο κρατάει μια ανάσα, η Τζιλ είχε κιόλας ξεχάσει το νεκρό Βασιλιά της Νάρνια και το μόνο που της ερχόταν στο νου ήταν ότι ο Ευστάθιος είχε πέσει από το βράχο εκείνο από δικό της φταιξιμο, πως είχε βάλει το χεράκι της για να γίνουν μαντάρα όλα τα σημάδια, κι ακόμα της ήρθαν στο νου όλοι οι τσακωμοί και οι καβγάδες τους. Και ήθελε να πει «Συγγνώμη», μα δεν μπορούσε να μιλήσει. Τότε το Λιοντάρι με το βλέμμα του τράβηξε τα δυο παιδιά κοντά του κι έσκυψε και με τη γλώσσα του άγγιξε τα χλομά τους πρόσωπα και είπε:

«Μην σκέφτεστε τίποτε άλλο πια. Δε θα σας ξαναμαλώσω. Τη δουλειά για την οποία σας έστειλα στη Νάρνια την κάνετε.»

«Σε παρακαλούμε, Ασλάν» είπε η Τζιλ, «μπορούμε τώρα να πάμε στα σπίτια μας;»

«Μα γι' αυτό ήρθα. Για να σας πάω στα σπίτια σας» είπε ο Άσλάν. Κι ύστερα άνοιξε ένα πελώριο στόμα και φύσηξε. Μόνο που αυτή τη φορά δεν είχαν την αίσθηση ότι πετούσαν στον αέρα: αντίθετα, τους φάνηκε ότι αυτοί έμειναν ασάλευτοι κι ότι η άγρια ανάσα του Ασλάν έδιωξε μακριά το πλοιάριο και το νεκρό Βασιλιά και το κάστρο και το χιόνι και το χειμωνιάτικο ουρανό. Γιατί όλα αυτά πέταξαν μακριά, στον αέρα, ίδια δαχτυλίδια καπνού, και ξαφνικά βρέθηκαν να στέκονται στη λαμπερή λιακάδα, κατακαλόκαιρο, πάνω στην απαλή χλόη, ανάμεσα σε πανύψηλα δέντρα, και δίπλα σ' ένα δροσερό, κελαρυστό ρυάκι. Μετά διαπίστωσαν πως για μια ακόμα φορά βρίσκονταν πάνω στο Βουνό του Ασλάν, πιο ψηλά και πιο μακριά από το τέλος εκείνου του κόσμου όπου απλώνεται η Νάρνια. Όμως πράγμα παράξενο, η θρηνητική μελωδία για το Βασιλιά Κασπιανό συνεχιζόταν αν και κανείς τους δεν καταλάβαινε από πού ερχόταν. Περπατούσαν δίπλα στο ποταμάκι με το Λιοντάρι μπροστά τους: κι εκείνο ήταν τόσο όμορφο κι η μουσική τόσο θλιμμένη που η Τζιλ δεν ήξερε τι από τα δυο γέμισε με δάκρυα τα μάτια της.

Κάποια στιγμή ο Ασλάν σταμάτησε και τα παιδιά κοίταξαν μέσα στο ποταμάκι. Κι εκεί, πάνω στα χρυσαφένια βότσαλα στην κοίτη του ποταμού, είδαν να κείτεται ο Βασιλιάς Κασπιανός, με το νερό να κυλάει από πάνω του και να τον σκεπάζει σαν υδάτινο γυαλί. Η μακριά λευκή γενειάδα του κυμάτιζε μέσα στο νερό σαν μακρύ φύκι. Σταμάτησαν κι οι τρεις κι έκλαψαν. Ακόμη και το

Λιοντάρι έκλαψε: κόμποι μεγάλοι Λιονταρίσια δάκρυα, κάθε δάκρυ πιο πολύτιμο κι από ολάκερη τη Γη αν ήταν ένα μοναδικό στέρεο διαμάντι. Και η Τζιλ πρόσεξε ότι ο Ευστάθιος δεν έμοιαζε ούτε με μικρό παιδί που κλαψουρίζει, ούτε με κάποιο αγόρι που 'χει βάλει τα κλάματα και πάσχιζε να το κρύψει, αλλά με ώριμο άντρα που έκλαιγε. Τουλάχιστον, κάπως έτσι το καταλάβαινε: όμως πραγματικά, απ' ό,τι έλεγε αργότερα, οι άνθρωποι σ' εκείνο το βουνό δε φαίνονταν να έχουν κάποια συγκεκριμένη ηλικία.

«Γιε του Αδάμ» είπε ο Ασλάν, «πήγαινε μέσα σ' εκείνο το σύδεντρο και κόψε το αγκάθι που θα βρεις εκεί και φέρ' το μου».

Ο Ευστάθιος υπάκουσε. Το αγκάθι ήταν κάπου τριάντα πόντους μακρύ και μυτερό σαν την άκρη σπαθιού.

«Χώσ' το μέσα στην πατούσα μου, γιε του Αδάμ» είπε ο Ασλάν σηκώνοντας την μπροστινή δεξιά του πατούσα και τεντώνοντας την κατά τον Ευστάθιο.

«Πρέπει να το κάνω;» είπε ο Ευστάθιος.

«Ναι» απάντησε ο Ασλάν.

Τότε ο Ευστάθιος έσφιξε τα δόντια του κι έχωσε το αγκάθι μέσα στην πατούσα του Λιονταριού. Κι από κει έσταξε μια μεγάλη σταγόνα αίμα, πιο κόκκινη από κάθε τι κόκκινο που έχετε δει ποτέ ή φανταστεί. Και πιτσίλισε το νερό στο σημείο που βρισκόταν το νεκρό σώμα του Βασιλιά. Την ίδια στιγμή η θλιμμένη μουσική σταμάτησε. Και κάτι άρχισε ν' αλλάζει στον πεθαμένο Βασιλιά. Η λευκή του γενειάδα έγινε γκριζα, κι ύστερα κίτρινη, και κόντυνε ώσπου χάθηκε ολότελα: και τα σκαμμένα του μάγουλα στρογγύλεψαν και πήραν χρώμα και οι ρυτίδες του έγιναν απαλότερες, και τα μάτια του άνοιξαν, και μάτια και χείλη γέλασαν, και ξάφνου έδωσε έναν πήδο

και στάθηκε μπροστά τους – ένας νιος, ένα αγόρι. (Μα η Τζίλ δεν μπορούσε να πει τι από τα δυο, γιατί, όπως ξανάπα, οι άνθρωποι στη χώρα του Ασλάν δεν έχουν συγκεκριμένη ηλικία. Βέβαια ακόμα και στο δικό μας κόσμο συμβαίνει να βλέπεις πολύ χαζά παιδιά να συμπεριφέρονται σαν να 'ταν πιο μικρά και πολύ χαζούς ενήλικες σαν να 'ταν πιο μεγάλοι.) Ο Βασιλιάς λοιπόν έτρεξε κατά τον Ασλάν και τύλιξε τα δυο του χέρια γύρω από τον τεράστιο λαιμό του Ασλάν, μέχρι εκεί που φτάναν φυσικά: κι έσκασε κάτι δυνατά, βασιλικά φιλιά στον Ασλάν, κι ο Ασλάν του έδωσε άγρια Λιονταρίσια φιλιά.

Ύστερα ο Κασπιανός γύρισε κατά τα παιδιά. Ξέσπασε σε γέλια γεμάτος έκπληξη και χαρά.

«Τι βλέπω! Ο Ευστάθιος!» είπε. «Ευστάθιε! Να λοιπόν που τελικά έφτασες στο τέρμα του κόσμου. Τι απόγινε το δεύτερο καλύτερό μου σπαθί που το έσπασες πάνω στο θαλασσινό φίδι;»

Ο Ευστάθιος έκανε ένα βήμα προς το μέρος του με τα δυο του χέρια τεντωμένα, μα ύστερα έκανε πίσω με μια κάπως σατισμένη έκφραση.

«Μα καλά, τι συμβαίνει;» τραύλισε. «Όλα αυτά είναι υπέροχα. Μα δεν είσαι; – θέλω να πω – δεν ήσουν;»

«Έλα, άσε τις κουταμάρες τώρα» είπε ο Κασπιανός.

«Μα» είπε ο Ευστάθιος κοιτάζοντας τον Ασλάν. «Καλά, δηλαδή, δεν – εε – δεν πέθανε;»

«Βεβαίως» είπε το Λιοντάρι με μια πολύ ήσυχη φωνή, σχεδόν γελώντας (έτσι της φάνηκε της Τζίλ). «Πέθανε. Πολλοί άνθρωποι, καθώς ξέρεις, πεθαίνουν. Ακόμα κι εγώ. Είναι ελάχιστοι αυτοί που δεν πεθαίνουν.»

«Α» είπε ο Κασπιανός. «Καταλαβαίνω τι σε απασχολεί. Πιστεύεις ότι είμαι φάντασμα ή κάτι ακατανόητο. Μα δεν το βλέπεις λοιπόν; Θα ήμουν φάντασμα μονα-

χά αν εμφανιζόμουνα τώρα δα στη Νάρνια· γιατί δεν ανήκω πλέον εκεί. Δεν μπορείς όμως να είσαι φάντασμα στην ίδια σου τη χώρα. Θα μπορούσα να εμφανιστώ σαν φάντασμα αν ερχόμουνα στον κόσμο το δικό σου. Τι να πω κι εγώ. Φαντάζομαι ότι ούτε και δικός σου είναι μια και τώρα βρίσκεσαι εδώ πέρα.»

Μια μεγάλη ελπίδα άναψε στις καρδιές των παιδιών. Όμως ο Ασλάν κούνησε το δασύτριχο κεφάλι του. «Όχι, αγαπημένα μου παιδιά. Σαν ξανασιμίζουμε εδώ, θα είναι γιατί ήρθατε να μείνετε. Όμως τώρα όχι. Πρέπει να ξαναπάτε πίσω στον κόσμο τον δικό σας για λίγο.»

«Κύριε» είπε ο Κασπιανός, «είχα πάντα την επιθυμία να ρίξω μια ματιά στον δικό τους κόσμο. Είναι λάθος μου;»

«Δεν μπορείς να επιθυμείς λάθος πράγματα πια, γιε μου, εφόσον έχεις πεθάνει» είπε ο Ασλάν. «Και θα μπορέσεις να τον δεις τον κόσμο τους – για πέντε λεπτά του δικού τους χρόνου. Δε θα σου πάρει και περισσότερο χρόνο για να βάλεις κάποια τάξη εκεί.» Ύστερα ο Ασλάν εξήγησε στον Κασπιανό πώς ήταν ο κόσμος της Τζιλ και του Ευστάθιου όπου θα επέστρεφαν καθώς επίσης και όλα τα σχετικά με την Πειραματική Σχολή· φαινόταν να ξέρει όλα όσα ξέραν κι αυτοί.

«Κόρη μου» είπε ο Ασλάν στην Τζιλ. «Τράβα μια βέργα από κείνο το θάμνο και μάδησέ τη». Το έκανε κι αμέσως βρέθηκε να βαστάει στο χέρι της ένα όμορφο, καινούριο μαστίγιο.

«Τώρα, τέκνα του Αδάμ, βγάλτε τα σπαθιά από το θηκάρι» είπε ο Ασλάν. «Αλλά να χρησιμοποιήσετε μοναχά την πλευρά που δεν κόβει γιατί σας στέλνω ν' αντιμετωπίσετε παιδιά και θρασίμια· όχι πολεμιστές.»

«Θα έρθεις μαζί μας, Ασλάν;» ρώτησε η Τζιλ.

«Θα δουν μοναχά την πλάτη μου» είπε ο Ασλάν.

Τους οδήγησε γρήγορα μέσα από το δάσος και πριν καλά καλά κάνουν μερικά βήματα, μπροστά τους είδαν να ορθώνεται ο μαντρότοιχος της Πειραματικής Σχολής. Τότε ο Ασλάν βρυχήθηκε με τόση δύναμη που τραντάχτηκε ο ήλιος πάνω στον ουρανό και καμιά δεκαριά μέτρα της μάντρας κατέρρευσαν μπροστά τους. Κοίταξαν μέσα από το κενό και είδαν κάτω χαμηλά τις πρασινάδες του σχολείου και την οροφή του γυμναστηρίου, όλα κάτω από τον ίδιο εκείνο μουντό φθινοπωρινό ουρανό που είχαν δει και πριν αρχίσουν οι περιπέτειές τους. Ο Ασλάν γύρισε το κεφάλι κατά την Τζιλ και τον Ευστάθιο και τους χάιδεψε με την ανάσα του και άγγιξε το μέτωπό τους με τη γλώσσα του. Ύστερα θρονιάστηκε στο κενό που είχε κάνει στο μαντρότοιχο γυρνώντας τη χρυσαφιά του πλάτη κατά την Αγγλία και το μεγαλόπρεπο πρόσωπό του κατά τις χώρες τις δικές του. Το ίδιο λεπτό η Τζιλ είδε όλους εκείνους τους τύπους που τους ήξερε από την καλή να τρέχουν κατά τη μεριά τους ανάμεσα στα δαφνόδεντρα. Οι πιο πολλοί της συμμορίας ήταν εκεί – η Αδέλα Πενιφάδερ κι ο Χολμόντελι Μείτζορ, η Έντιθ Γουίντερμπλοτ, ο Σπότι Σόρνερ, το θηρίο ο Μπάνιστερ, και τα δυο αντιπαθέστατα δίδυμα, οι Γκάρετ. Ξαφνικά όμως μείναν όλοι τους κοκαλωμένοι. Τα πρόσωπά τους πήραν άλλη όψη κι όλη εκείνη η μοχθηρία, η προκλητικότητα, η βιαιότητα, και η ξιपाσιά θαρρείς και κάναν φτερά και τώρα είχαν μια μοναδική έκφραση: τον τρόμο. Γιατί είδαν να 'χει πέσει ο τοίχος και στη θέση του να κάθεται ένα λιοντάρι τόσο μεγάλο όσο ένας μικρός ελέφαντας, και τρεις οπλισμένες σιλουέτες με ρούχα γυαλιστερά να ορμούν καταπάνω τους. Γιατί, έχοντας μέσα τους τη δύναμη που τους πέρασε ο Ασλάν, η μεν Τζιλ

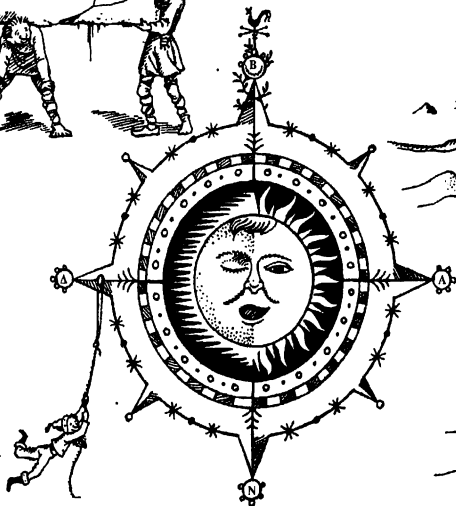
έφερνε βόλτα με μεγάλη μαστοριά το μαστίγιό της και συγύριζε τα κορίτσια, ο δε Κασπιανός κι ο Ευστάθιος, με την πλατιά μεριά του σπαθιού τους, κοπανούσαν τ' αγόρια τόσο αποτελεσματικά, που μέσα σε δυο λεπτά, όλοι αυτοί που κάναν τον παλικάρά τρέχαν σαν τρελοί, και τους γδερνόταν το λαρύγγι απ' τις φωνές: «Δολοφόνοι! Φασίστες! Λιοντάρια! Αυτό είναι άδικο». Και τότε κατέφθασε τρεχάτη και η κεφαλή του σχολείου (που, με την ευκαιρία, σας λέω πως ήταν γυναίκα), για να δει τι συνέβαινε. Και μόλις είδε το λιοντάρι και τον γκρεμισμένο τοίχο και τον Κασπιανό και την Τζιλ και τον Ευστάθιο (ούτε που τους αναγνώρισε αυτούς τους δυο) την έπιασε υστερία· γύρισε αμέσως σαν βολίδα πίσω στη σχολή και βάλθηκε να τηλεφωνάει στην αστυνομία και να τους αραδιάζει ιστορίες για κάποιο λιοντάρι που το 'χε σκάσει από κάποιο τσίρκο, και για κάτι δραπέτες κατάδικους που γκρέμισαν τους τοίχους του σχολείου και κρατούσαν σπαθιά στα χέρια τους. Μέσα σ' όλη αυτή τη φασαρία, η Τζιλ κι ο Ευστάθιος γλίστρησαν ήσυχα ήσυχα μέσα κι άλλαξαν τα λαμπερά τους ρούχα και φόρεσαν τα συνηθισμένα τους κι ο Κασπιανός ξαναγύρισε πίσω στο δικό του κόσμο. Κι ο τοίχος, με μια λέξη του Ασλάν, ξανάγινε όπως ήταν πριν. Όταν έφτασε το περιπολικό κι οι αστυνόμοι δεν είδαν πουθενά, ούτε λιοντάρι ούτε γκρεμισμένο τοίχο, ούτε κατάδικους, μόνο βρήκαν τη Διευθύντρια να ωρύεται σαν παρανοϊκή, έκαναν μια έρευνα για να βρουν άκρη. Όσο γινόταν η έρευνα βγήκαν στη φόρα ένα σωρό πράγματα για την Πειραματική Σχολή και με την ευκαιρία, καμιά δεκαριά από κει μέσα φάγανε φύσημα. Μετά από αυτό το επεισόδιο, οι φίλοι της Διευθύντριας είδαν ότι δεν είχε χαίρι ως Διευθύντρια, κι έτσι την κάνανε Επιθεωρήτρια για να χώνει τη

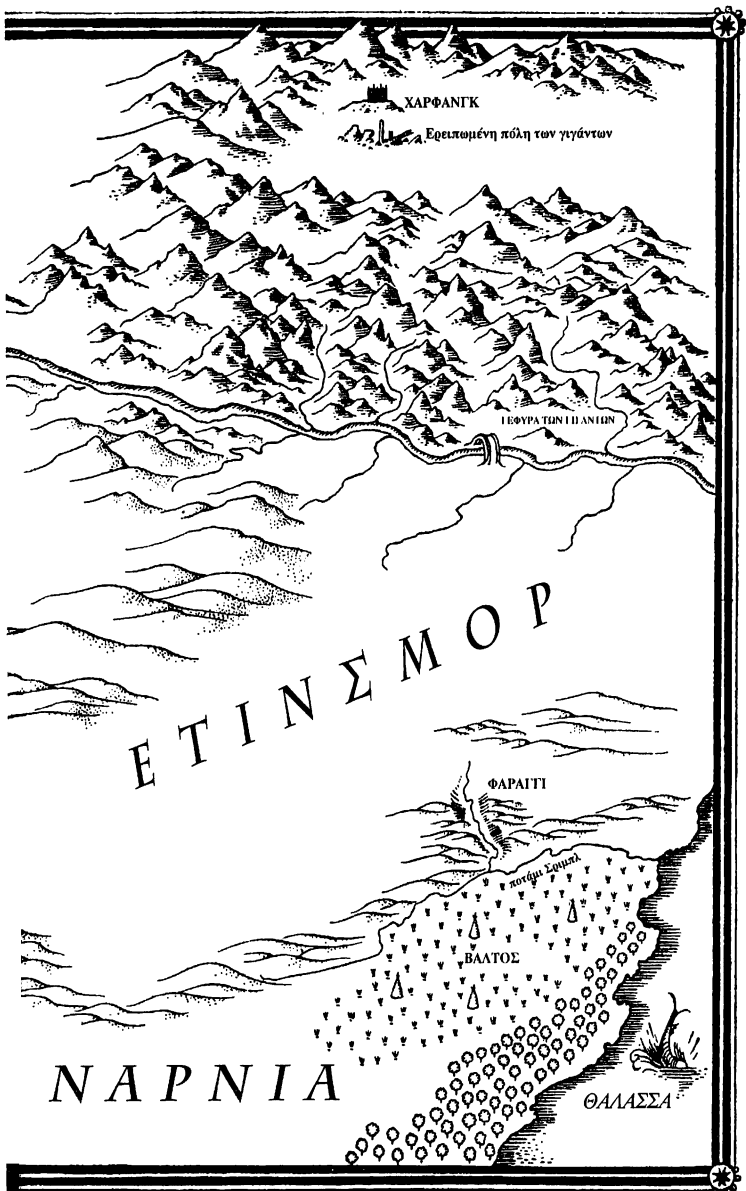
μύτη της στη δουλειά των άλλων Διευθυντών. Κι όταν είδαν κι απόειδαν ότι και σ' αυτό το πόστο δεν έκανε δουλειά της προκοπής, τη στείλανε στο Κοινοβούλιο κι έζησε αυτή καλά κι εμείς καλύτερα.

Κάποιο βράδυ, ο Ευστάθιος έθαψε τα ωραία του ρούχα στα κρυφά στον κήπο του σχολείου, αλλά η Τζίλ τα δικά της τα παράχωσε κάπου μέσα στο σπίτι της και τα φόρεσε σ' έναν αποκριάτικο χορό. Κι από κείνη τη μέρα κι ύστερα πολλά πράγματα άλλαξαν προς το καλύτερο στην Πειραματική Σχολή, που έγινε ένα εξαιρετικό σχολείο. Από τότε, η Τζίλ κι ο Ευστάθιος γίνανε φιλαράκια.

Όμως για να ξαναγυρίσουμε στη Νάρνια, ο Βασιλιάς Ριλιανός έθαψε τον πατέρα του, τον Κασπιανό τον Ποντοπόρο, το Δέκατο μ' αυτό το όνομα, και τον πένθησε. Ο ίδιος ο Ριλιανός βασίλεψε στη Νάρνια συνετά κι η χώρα γνώρισε ευτυχισμένες μέρες κατά τη βασιλεία του, αν κι ο Λασπομούρμουρος (που μέσα σε τρεις μέρες το πόδι του τού το 'φτιαξαν καινούριο) έλεγε και ξανάλεγε ότι τα λαμπερά πρωινά φέρνουνε βροχερά απομεσήμερα κι ότι δεν μπορεί να περιμένει κανείς ότι οι καλοσύνες κρατάνε για πάντα. Το άνοιγμα στην πλαγιά του λόφου έμεινε κενό, και συχνά τις ζεστές μέρες του καλοκαιριού, οι Ναρνιανοί πηγαίνουν εκεί με πλεύμενα και φανούς και κατεβαίνουν στη δροσερή υπόγεια θάλασσα και τραγουδώντας αρμενίζουν πέρα δώθε. Κι έχουν να λένε ιστορίες για πολιτείες που βρίσκονται πολλές οργιές πιο κάτω, στα σπλάχνα της γης. Αν ποτέ αξιωθείτε να βρεθείτε κι εσείς στη Νάρνια, μην το ξεχάσετε: ρίξτε μια ματιά σ' αυτές τις σπηλιές.

ΧΑΡΤΗΣ ΤΩΝ
ΑΓΡΙΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ
ΤΟΥ ΒΟΡΡΑ

ΧΑΡΦΑΝΓΚ

Ερειπωμένη πόλη των γιγάντων

ΓΕΦΥΡΑ ΤΩΝ ΓΙΓΑΝΤΩΝ

ETINSMOP

ΦΑΡΑΓΓΙ

ποταμός Σομφά

ΒΑΛΤΟΣ

NARNIA

ΘΑΛΑΣΣΑ

Εικονογράφηση εξωφύλλου
Cliff Nielsen, copyright
© 2002 by C.S. Lewis Pte. Ltd.

Μακέτα εξωφύλλου
© 2002 by Harper Collins Publishers

Κείμενο © 1955 C.S. Lewis Pte. Ltd.

Εικονογράφηση βιβλίου της Pauline Baynes,
copyright © 1955 C.S. Lewis Pte. Ltd.

Δημοσιεύτηκε από τις Εκδόσεις Κέδρος
με την άδεια της C.S. Lewis Company Ltd.

ΕΝΑΣ ΠΡΙΓΚΙΠΑΣ ΣΤΗ ΦΥΛΑΚΗ ΜΙΑ ΧΩΡΑ ΣΕ ΚΙΝΔΥΝΟ

Η ΝΑΡΝΙΑ... όπου γίγαντες σπέρνουν
την καταστροφή... όπου το κακό ρίχνει
κατάρες... όπου κυριαρχεί η μαγεία.

Μέσα από ανείπωτους κινδύνους και
βαθιές και σκοτεινές σπηλιές μια παρέα
φίλων προσπαθεί να ελευθερώσει
ένα φυλακισμένο πρίγκιπα.

Η αποστολή τους όμως στα Έγκατα
της Γης τους φέρνει αντιμέτωπους
με το κακό, του οποίου το πρόσωπο
είναι πιο όμορφο και πιο αδυσώπητο
απ' ό,τι θα μπορούσαν ποτέ